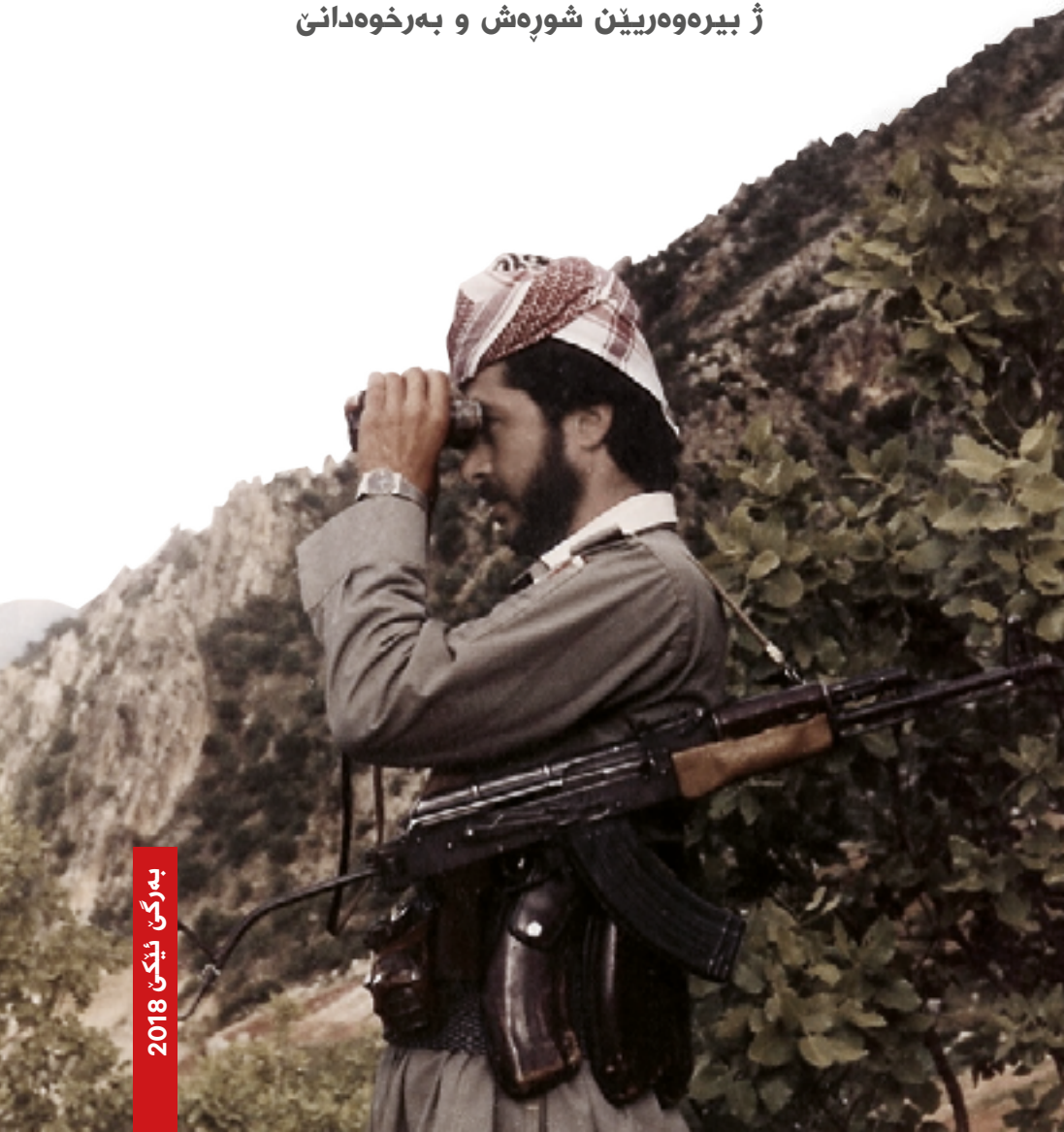

رزگار کیستہی

ل ژیر سیبہرا چیا

ژ بیرہوهریئن شورہش و بہرخواہدانئ

بہرگی نیکی 2018

ل ژیر سیبہ را چیا

ژ بیر هوو ریښ شور هښ و بهر خوه دانئ

ل ژیر سیبەرا چیا

ژ بیرەوهریین شورەش و بەرخوەدانئ

رژگار کێستەیی

دهۆك 2018

نافی پھرتوکی: ل ژیر سیبھرا چیا

نقیسینا: پژگار کیستہ بی

نافہروک: بیرہوہریتن شورہش و بہرخوہدانن

(بہرگن ٹیکن)

دہرئیخستنا ہونہری: گوہدار صلاح الدین

قہلافہت: 14,5 سم 21x سم

ہژمارا بہریہرا: 276 بپ

لب: 1000

جھ و میژوو: دھوک 2018

ہژمارا سپارتنی: 18-2297-D

چاپ: چاپخانا پوژھہلات

شورہش نہتہنئ شہر بوو،
لئ ژبانہکا تایبہت ژئ ل پشتی وی شہری ھه بوو.

ئەم

كورد ھەردەم دبیژین: ئەم میرخاسین
باشین، لى د تۆمارکرن دىرووکا قى
مىرخاسىي دا ئەم گەلەك بىخەم بووینە. ژ بەر
قى ژى تىشتى مە یى تۆمار و دەکۆمەنت کرى
گەلەكى کیمە و ئەگەر ھەبیت ژى پرانیا وی، یان
داگیرکەرین کوردستانى، یان ژى بیانیان تۆمارکریه.
لۆما ژى گەلەك جارا دبیت ئەف تۆمارکرنه

وان ل گۆرەى بەرژەوهندیا خوه کریت. ئەفە ژى بو مە وى چەندى
دیاردکەت کو ئەم گەلەك پیدقى ب تۆمارکرن و دەکۆمەنتکرنه کا
خوهمالینە. ب تایبەتى ژى پیدقیه نقیسەر، دیرووکنفیس و ئەو
کەسین کو دشورش و بزاقین دیرووکى دا پشکداربوونه فان سەرھاتى
و پروودانان تۆماربکەن. ئەز گەلەك خەما ووندابوونا قى دیرووکى
دخۆم.

هەر ژ هه‌فالین بارزانیی نهمر یین پی‌قاژوو یا سال 1947 یا سو‌قیه‌تا که‌فن بگره و تا‌کو قاره‌مانین شو‌ر‌شا ئه‌یلولی، خه‌بانکه‌ریین زیندانین ابو غریب، هه‌یئا که‌رکوکی، سلامیه، فه‌زیلیه، نگره‌سه‌لمان، سی‌پ‌ر‌یا‌نا ئالو‌کا، زیندانا مو‌سل، پی‌شمه‌رگین شو‌ر‌شا گولانی، قاره‌مانین سه‌ره‌لدانی، شه‌ر‌ی داعش و هه‌شدا وه‌حشی، به‌زاران ژ فان قاره‌مانان وه‌غ‌ه‌را داویتی کرنه و به‌زاره‌ها چیرۆک و سه‌ره‌اتیین خه‌بات و به‌رخوه‌دانی لگه‌ل خوه‌ برنه بن ئاخ‌ی.

پشتی من و هنده‌ک هه‌فالین خوه‌ گه‌له‌ک بزاق‌ک‌رین کو ئه‌ف دیرووکه بشیوه‌یه‌کی سیسته‌ماتیک و ئاکادمیک بیته‌ تو‌مار‌ک‌رن و بزاق‌ین مه‌ به‌ه‌روه‌ چووین، من بریارا خوه‌ دا، کو ئه‌ز ئیدی شیانیین خوه‌ یین که‌سی بکاربینم و وه‌ک پی‌شمه‌رگه‌یه‌کی شو‌ر‌شا گولانی ئه‌و پروودانین ئه‌ز دنا‌ف‌دا ژیا‌یم وتشتی ل بیرا من ماین، ئه‌ز وان ل گو‌ره‌ی شیان و زانی‌نا خوه‌ تو‌مار‌بکه‌م.

هه‌لبه‌ت ئه‌ز نه‌ه‌اتیمه‌ هه‌ر ژ رو‌ژا ئیک‌ی یا پی‌شمه‌رگاتیا خوه‌ و تا دو‌ما‌هی‌ی من چ دیتی‌ه و کریه‌ تو‌مار‌بکه‌م و به‌حسا خوه‌ و رو‌ژا خوه‌ بکه‌م.

لی من 33 چیرۆک و سه‌ره‌اتیین راستی هه‌لب‌زارتینه، کو ژیان، خه‌بات و په‌وشا خه‌ل‌کی و شو‌ر‌شی و پی‌شمه‌رگه‌ی به‌رچا‌ف دکه‌ن. هه‌رچه‌نده‌ پرانیان وان ژ شو‌ر‌شا گولانیینه، لی دیسان ژی چه‌نده‌ک لسه‌ر په‌وشا زیندانین داگیرکه‌را، شو‌ر‌شا ئه‌یلولی و شه‌ر‌ی داعش ژی تیدانه‌.

هه‌لبه‌ت گه‌له‌ک پروودان و چیرۆک‌ین بال‌کیشتر و گ‌ر‌نگ‌تر هه‌بوونه ژفانا کو ئه‌ز فه‌گی‌رم و دانه‌ به‌رچاق‌ین وه‌ یین پ‌یز‌دار. ژبه‌ر کو گه‌له‌ک ژ وان پروودانان کاریگه‌ریه‌کا مه‌زن لسه‌ر په‌وش و پی‌قاژوو یا شو‌ر‌شی هه‌بوویه‌.

لئ ټبره كو ئه زى پشتراستم، فه گيرانا وان و ئينانا نافي
هندهك كه سين كو رولين نه گه تيف دناف فان پرودانان دا
هه بوبونه، دى هه ستياى و دلمانى په يداكهت و دى هندهك
دهره نجامين جفاكيين نه باش ژى دهر كه فن.
ټبره هندى ژى من نوكه ئاماژه ب چ ژ وان پرودانان
نه كړيه.

لئ ديسان ژى ټبره كاريگه ريا وان لسهر شوړشى و
گرنگيا وانا ديرووكى، نه گهر نه ز نه شيم به لاف ژى بكه م،
دى بزاقي كه م كو وان وهك راستيه كا ديرووكى تومار بكه م
و بهيلم. بهلكى روژه كى دهليفه يه كا وهسا بيته پيش كو
مروځ بشيت به لاف بكه ت.

ههر ديسان ټبلى فان چيروك و پرودانين من دقې په رتووكى
دا بهرچا فكرين، گه له كين دى ژى يين ماین. نه ز هيشيدارم ژيان
دهليفى بده ته من كو نه ز وان ژى تومار بكه م و د بهرگين بيت دا دامه
بهرچا فطين وه يين هيژا.

ټبلى فان ژى، د شوړشا گولاننى دا و بتايهت لسالين دوماهيى
ل ده فها به هدينان گه لهك داستاين مهن ژ ئالى پيشمه رگى
كوردستانى فه هاتنه تومار كرن.

وهك داستاين بهر فانيا ژ لژين دهو ك و زاخو و داستاين سو تكى،
بامه رنى، كانيماسى، ديره لو كى و گه له كين دى.

هندهك ژ فان ژى من تومار كرينه و يين دى ژى من ل بهره
تومار بكه م و نه گهر شيام دى وان ژى دپه رتووكه كى دا پيشكشى
خوانده فائين دهلال كه م.

ل دوماهيى دخوازم ييژم كو گه لهك پيشمه رگه و كادرين هه فائين
مه هه نه، كو گه لهك چيروك و پرودان و سهر بورين شوړشى ل ده ف

وان هه نه، کو هه موو ژى چىروک و سه رهاتين گىنگ و پر بو هانه.
 ژبه ر هندى ئەز ل قيرى داخوازه کا هه قالينى ژ وان دکەم، کو هه ر
 ئىک ژ وان، چ ل بيرى يه و چ دزانيت، بلا بنقيسيت و تو مار بکەت.
 چونكى ئەفه ديرووکا مه يه و به رهه مئ کەد و خوينا گەلئ مه يه.
 پيدفیه نفشين مه يين نوو ژ قى ديرووکى ئاگه هدار بن.
 گەلەک حەيفه ئەو و وندابيت و نه هيتە تو مار کىرن.
 ل دوماهيى ئەز هيقيدارم ژ هه موو خو هنده قانين هيژا و ب
 تايهت هه قالين پيشمه رگه، يين دقان پروودانان دا ژيان.
 ئەگەر هندهک تشت سالا ژ بيرامن برىن، يان شاشى د هندهک
 جهان دا ب بهرچاقيين وان بکەفن، ئەو ب ديتن و پيزانيين خو ه من
 زهنگين بکەن، دا کو ل چاپين بهين وان ژى لئ زيده بکەم. دئ گەلەک
 سو پاسدار بم.

لگەل سلاقيين مين گهرم و هيشيا وئ روژا ئالاى کوردستانى ژى لناف
 ئالاين جيهانى بلند بهه ژيت و زاروکين مه د کوردستانه کا سه ربخوه و
 ئافه دان و دادپهروه ر دا بژين.

پيشمه رگه
رژگار کيسته يى
 2018.4.6

صدق الله العظيم	1
كى بوو پىنغمبەرى كوردان	7
مستا شەكرى	11
كۆماتە و شەھىد بابكر	31
زىرەقانى د خەو دا	38
كى بوو نارنجۇك ھافىتى	47
ئوتىلا پىنج ستىر	53
تاقزەرك	57
عەگىدى پ.ك.ك	76
داربەستا برنۇيان	87
چما من بابى خەو رزگارنەكر	109
چەوا عبدالعزىز طيب ساللا 1985 بوو ۋەزىر	117

ئاواز دەنگى تۇپانە	122
من چەوا فيشەك دانە دوژمنى خوە	132
كەلەا رايات	142
مام بەدەل	156
جفرا ئاشكەرا	171
پىرا تېھنى	177
چىرۇكا وئىنەگرىي	183
فەوزى بريفكى	198
پىرەمىر و داس	206
من گۈللە بەردانە حسن شەرىف	210
بارۇقە	214
بۆچى شەھىد سەبرى دۇيا گۈللە...	226
مەقلوبى	232
ئەنفال و چىرۇكا ئارىي زارۇك	238
پىشەمەرگى شەھىد بووى و ساخ بوويەقە	248
سپىھا دلى من سۆت	254
قادر تۆ بخىر ھاتى	259
دوعايىن خالەتى	264
شەھىد كاۋە سەيدا	268
ئەو گۈللەيا	270
ئەم ھەمى نە پىشەمەرگەينە	274

سال

1981 دهما کو ئەز شاگردی پۆلا چاری

ئامادهیی بووم ل ئامادهییا هاوکاری ل

دهوکی ئەز ژ ئالیی پۆلیسین ئەمنا به عسیافه هاته

گرتن و پستی بو دهمی ده مژمیره کی کاغه زین من

ل باره گایی ئەمنا دهوکی، ل گری باسی، سه رپاست

کرین، دهست و چاڤین من گریدان و ئەز هافیتمه

د ترومپله کا لاندکروژه ر دا و شهش پۆلیسین ئەمنی

ژی ل دۆرین من سوار بوون و ئەز هیلامه دنیقه کا خوه دا و وه کی

برووسکی بهری تۆمیلی دا مؤسل.

ئەز راست برمه بنگه هه کی ئەمنی ل تاخی دواسه⁽¹⁾، چاڤین من

فه کرن، هندهک پرس ژ من کرن، هیشتا من دهست ب بهرسفدانی

نه کری، دوو که سین وه ک کهرکه دانا، کو هیشتا من مروڤین هند

مهزن و کریت نه دیتینه، ئەز دامه بهر شەق و پینا و پاشی ژ پین

من گړيدان و فه لاقه کرن. ژ بهر کو نه ز هښتا گه له کي گه نچ بووم
د قوناغا سنيله يي دا بووم، من خو ل بهر نه شکه نجا وان نه گرت و
ژ هوښ خوه چووم.

من هند هاي ژ خوه بوو، دوو کس يي من رادکښنه دهر ژ
ترومبيله کا ته کسي و ملين من گرتن و ههر ب شق و پينا نه ز
راکښامه د ئافاهيمه کي مه زن څه و ب زيړه فانان و جهي پيشوازي
و کاروباري ئافاهي من زاني کو نه څه پښه به ريا نه منا مؤسله. وان
دوو که سان نه ز برمه سلالی، بيرا من ناهيت قاتي دووي يان سيي
بوو، نه ز هافيتمه د ژووره کي څه و راست چاڅي من ب هه فالي من
حه ميد عه جيل⁽²⁾ که فت.

دهم من نه و ديتي، تازه من زاني نه ز سه را چ گر تيمه. چونکي
حه ميد هم لگه ل من دنافي پځستني نه پيځني پارتی دا بوو و هم
ژي وی ل بهر ستوديويا فوتويا يا کابرايه کي عه رب کار دکر ل مؤسل/
جادا النجفي کو ستوديو ژي ب نافي (ستوديو الخيام) بوو. ژ بهر
ده ستپاکي و زيړه کيا حه ميد کابراي عه رب ههر ب ټيکجاري
ستوديو سپار تيو وي و ههر وي پښه دبر.

خودان بخوه کيم جارا دهاته ويړي. وي دهمي ژي هه بوونا
ستوديويه کي دبن ده ست مه څه، ژ بو کاري پځستني وه کي
گه نجينه يه کا پر بها بوو. شهيد مه جيد ټيکاري⁽³⁾ بهر پرسني
هيله کا ريخستني بوو کو ده ستپيکي ژ ئاليي (ملازم/ زه عيمه لي)
⁽⁴⁾ و پاشي ژي فؤاد ميراني⁽⁵⁾ و کادريڼ دي څه، دهاته سه رپه رشتي
کرن ل چيای. ژ بهر هندي ژي بهر دهوام شهيد مه جيد فلمين
فوتويان يين پشمه رگه ي، کو ل چيای دگرتن، وي دئينان دگه هاندنه
من و مه ژي چ ويڼه و پوستره کي بارزاني نه مر، سه روک مه سعود
بارزاني، هونه رمنه د شفان په روه ر، شهيد مارگريټ جوړج، شهيد

لهيلا قاسم، پيشهوا قازى محمه د و هه چار ئه فسه رين شه هيد، لگه ل وان فلمين پيشمه رگا مه دبرن و دانه ف حهميدى، وى ژى هه ژماره كا زؤرا كو پيا ل بهر دگرتن و ئهم دچووين مه دئينان و يين پيشمه رگا برىكا شه هيد مه جيدي مه بو فريدكرنه چياى و يين دى ژى مه ل ناف ريخستن و هه قالين دى و ب تاييه تى ل قوتابخانان به لاف دكرن. لؤما ژى ده ما من حهميد ديتى ئيدي من زانى ئه ز بوچى گرتيمه و راست ئينايمه مؤسلى.

راستى ئه منى شاشيه كا باش كر كو ئه ز هافيتيمه ده مان ژوورى قه يا كو حهميد تيفه. رؤزا پاشتر وان هه ست ب شاشيا خو كر و حهميد بهر ژووره كا دى. لى

باش بوو، وى شه قى هه تا درهنگ من و وى سه رين خو پيكفه نان و مه ئاخفتين خو كرنه ئيك و مه سۆز دا هه فديو كو ئهم ل سه ر ئيك تشت بتنى ژى موكوپنه هيين و چ نه يين خوه و ريخستن ئاشكه را نه كه ين.

چونكى ريخستن وه كى زنجيرى يه و ئه گه ر مه تشته ك گو ت، ئيدي ئه و هؤسا ژ مه پازى نابن، دقيت ئهم ناقين هه قالين خو ه بيزين و ئه گه ر ئه و ئينان ئه و ژى دى ناقين هنده كين دى بيزن و هؤسا دبیت كۆمه كا كه سان بينه سيداره دان.

هه رچه نده ئهم هه ردوو ژى دژي سئيله ي دا بووين، لى بو ده مى مه هه كى ل ئه منا مؤسل و پاشى هه فتيه كا دى ئهم ئينايه قه ئه منا دهوكى و پاشى ژى راست ژ وىرى برينه زيندانا پر ب سه هم و هؤفاتيا هه ئا كه ركوكى كو تا كو سالا پاشتر 1982 ئهم مايه ل وىرى و قى ده مى هه ميه ل و هه رسى زيندانان ژى به رده وام ئهم دبن هه موو جوړين ئه شكه نجا هؤفاتى دا بووين. لى ديسان ژى

ټيک په یف، ټيک نه پنی و ټيک ناف ژ ده فنی مه نه ده رکه فت. د سهر هندی را کو خو فر و شه کی زانیاری ل سهر مه دابوونه نه منا مؤسل و ده می حمید گرتی هنده ک ژ وان وینا و پوستره ان ژي گرتبوون، لی مه به رده وام مانده ل کر کو نه و تشتین مه بن، یان مه په یوه ندی ب جهه کی فه هه بیت، تا کو دوماهی و پشتی ژ مه بی هفی بووین ل سالا 1982 نه م هه ردو ل هه یئا که رکوکی به رداین.

نه ز هی قیدارم روژه کی بشیم فی چیروکا زیندانی ب دریزی بنقیسم. چونکی ب سهدان تشتین گه له ک بالکیش تیدا هه نه، لی ل قیری ته نن من فیا ئاماژی بده مه پروودانه کا بکه نی، کو ل ده می وی مه ها نه م ل زیندانا نه منا مؤسل پروودای.

ل وی زیندانی هه ردو ژوورین کو حمید و نه ز تیغه، ژبلی مه هه ردو ویا کورده کی دی ژي ب نافنی هه سهن کو ئیزی بوو و دوو که سین سوری و نه فسه ره کی مؤسلی و نه دنا زیاره کی کشتوکالی یی شیعیه کو دیار بوو سهر ب پارتیا (دعوة) یا شعی فه بوو، لگه ل مه بوون، هه رچه نده هیشتا که س هه بوون لی نه فه ل بیرا منن.

هندي حمید بوو وی ئاریشا ئاخفتنا عه ره بی نه بوو، چونکی وی ل مؤسل کار دکر، لی یا من نه ز ل ده وکی دژیام و خواندنا مه ژي کوردی بوو، تازه وان سالا به عسیا ده سپی کربو و خواندنا مه دکره عه ره بی. ژبلی وی ژي، ژ بهر کو به عسی عه ره ب بوون و کورستان داگیر کربو و ژورداریه کا مه زن ل گه ل و وه لاتنی مه دکر، من خو ژ ئاخفتنا عه ره بی دوور دکر و ههر بزاین پی نه دئاخفتم، لی ل قوتا بخانی نه ز ل ده رسا عه ره بی گه له کی زیره ک بووم، وه کی هه موو ده رسین دی، کو پرانیا سالان من نه زموونین دوماهیا سالی نه دکر و ژ بهر پله یین خوه یین بلند بهر لیوورینا نه زموونان دکه فتم، ژ بهر هندی عه ره بیا خواندن و نقی سین (عه ره بیا قورئانی) من ئاریشه

لگهل نه بوو و ئه زى لى زيرهك بووم، لى عه ره بيا جادى
يان يا ئاخفتنى من نه دزانى.

زيندان بوونا من ڙى ئيكه مين پوو پروو بوونا من يا
ئيكسه ر بوو لگهل ئاخفتنا عه ره بى. ڙ بو ڤه كولينى،
ئه منى زه لامين خوه يين كورد هه بوون، ئه و دئنان مه
ب كوردى دئاخفت و وان وه ردگيرا عه ره بى بو زه بانيين
ئه منى. لى دناڤ زيندانى دا ڙ بهر كو هه ما بيژه هه موو
عه ره ب بوون، ئيدى ئه م نه چار بووين ب عه ره بى باخقين،
لى چ عه ره بى، ته گوهداريا عه ره بيا من كربا دا بيژى ئه ز
يى سهرده مى (ابو هريرة) مه و بهرى 1400 سالا.

ده ما دئاخفتم دروست كا د پهرتوو كى دا چه وا ها تيه
نقيسين ئه ز وه سا د ئاخفتم، خو من كه سره و زه ممه و فه تحه ڙى
نه ده يلان. وان عه ره با ڙى ڙ بهر كو هه موو ل دڙى به عسيا بوون،
گه له ك پيز ل مه دگرت و ب هايدارى گوهداريا ئاخفتنا مه دكر، لى
ده ما ئاخفتنا من ب دوماهى دهات ئه و كابرايى ئه نذازيارى شيعه
هندي هند ئاخفتنا منا كيتابى (فصحى) بوو، ئيكسه ر دا بيژيت (صدق
الله العظيم).

ئيدى هه ميا به رددا كه نى، ئيدى چ ب من ڙى نه دما من دگوتى:
هوون عه ره ب سوپاسيا من بكه ن وه زمانى خوه يى تيكداى، لى ئه زى
بوو وه راسته دكه م.

-
<p>ڤه ڙ داىكبوويه. 1981-1982 ئه ز
و ئه و پيڤه زيندانيين سياسى
بووينه. 1991 كوليژا هونه ريئ
جوان ل به خدا ب دوماهى ئينايه.</p> | <p>(1) ده واسه: تاخه كى باژارپى مؤسله
دكه فته ئالين راستى يى باژيرى.
(2) حميد عجيل قه رو ل سالا 1964
ل ده شتا قايديا سر ب دهو كى</p> |
|---|--|

به پرېسې لقيڼ 2 و 9 يېن پارتی. دوو کابينېن 1996 و 2007، يېن حکومتا کوردستان و ه زیړی پېشمه رگه ی بوویه. نوکه ژی نه دنامی مه کتېب سیاسیا پارتی یه و ل ه ولیرې دژیت.

(5) فؤاد عبدالله خلف میرانی، سالا 1949 ل گوندی که لها میرا ل ده قهرا زمار هاتیه سهر دنیای. لسالا 1973 بوویه پېشمه رگه ل هیزا شهنګال و تلغهر. سالا 1975 ئاواره ی ئیرانی بوویه. ل ده سټیکا سالا 1976 ئیک ژ کادرین ده سټیکن بوویه کول ده قهرا به هدینان ناگرې شورشا گولانی ده سټیکریه. تا نوها ژی وهک کادر یی به رده وامه د خه باتی دا. گه لهک پله یین جور ب جور وه رگرتینه. نوها ژی ل دهوکې دژیت.

ژ 2000 تا نوها ماموستایه ل په یمانگه ها هونه ریڼ جوان ل دهوکې. ل شاریا- دهوکې دژیت. (3) مجید محمد حسن بیتکاری ل سالا 1954 ل گوندی بیتکار ده قهرا کانیماسی هاتیه سهر دنیای. 1976 بوویه به پرېسې هیله کا ریخستنا نه یینا پارتی. ل سالا 1982 بوویه پېشمه رگه. روژا 1996/10/17 شهید بوویه. (4) عمر عثمان ابراهیم، یی به ریاس ب (زعیم علی)، ل سالا 1949 ل هه ولیرې هاتیه دنیای. 1973 بوویه پېشمه رگه، کوی ده می نه فسر بوو ب پلا ملازم. 1975 ئاواره ی روژافایي کوردستانی بوویه. 1976 ئیک ژ کادرین ده سټیکن بوویه کول شورش ل به هدینان ده سټیکری. 1979 بوویه نه دنامی لژنا نه قه ندیا پارتی. چند جاره کا بوویه

کی بوو پیغمبرئ کوردان ل زیندانا ئەمنا مۆسل؟

پایزەکا درەنگا سالاً 1981 بوو ئەزى گرتى
بووم ل زیندانا ئەمنا مۆسل.

ئەفسەر و کارمەندی ئەمنى یین کو بەرپرس
بوون ژ ئەشکەنجەدان و فەکۆلینا مە، دەستورەک
هەبوو، کو تەنئ دناقبەرا دەمژمیر ئیک و سێ شەقئ دا ئەم
دبرینە ئەشکەنجەکرن و فەکۆلینئ.

شەقەکئ ب قى دەستودارى هاتن دەمژمیر دووی شەقئ ئەز برم.
هەر برێفە تاکو بریمە دەف ئەفسەری ژى هەندەک سقکە شەق و پین
و ئاخفتنئ کریت بو من کەرنە دیاری. پاشی ئەز برمە ئودەیه کئ،
گەلەک سەیر بوو، کو قئ جارئ چاڤین من فەکرن، چ جارا وەسا

دنه رم نه بوون لگهل مه، من ديت ئوده يه کا گهل کا رڼک و پڼکه و دوو که سين ب قات و کرافات دروون شتینه و ريکوړده ک (مسجل) ژي يا ل سهر ميژي، ټيک ژ وان ده ستی خوه دايی کاپکي ريکوړدی گفاشت و من ديت شقان پهروهري ب وي دهنگی خوه يی بهيز و تژي هه ست قيرکړه غه زال غه زالی، راستي موويين له شی من راست رابوونه قه و ته زينکه ک ب سهر له شی من دا چوو و ههر وي کيليکی (له حزی) دا بيژي نه زی ل پالا چيای مه تينا و ب پهخت و تغه نگا يی پچای مه و سهد پيشمه رگه يی ل دورين من، هند نه ز بهيز که فتم و مورالی من بلند بوو و ټيدي چهند بهري هينگی نه زی سهره شک بووم و من ژبه ر زه بانيان دانه ديگړا و چ نه ددا ده ستی وان، سهد جار پتر مورالی من وهک پوولای ليها ت، دهه مان دم دا من هزرا خوه دکر: نه قه چيه؟ شقان پهروهري ل فيري چ دکه ت؟ نه قه يی خه لکی سي داره ددهن ل سهر کاسيته کا شقان پهروهري و چهوا د باره گايی نه منی قه سترانين وي ليده ده؟ پاشي ټيکسهر هاته بير من کو روژا ټيکی نه ز ژ دهوکی ټيناي مه مؤسل هه فالی من هه ميد عه جيل گو تبوو من، کو ده می نه منی نه و گرتی، هنده ک وينه يين بارزانی و لهيلا قاسم و شهيد مارگري ت جورج و کاسيتين شقانی يی دنا ف تشين وي دا گرتين و ټيکسهر من زانی نه قه کاسيتا هه ميديه و من خو ئاماده کر بو پسيار و ليدانی. نه فسه ري عه ره ب نه ئاخفت.

لی من ديت نه فسه ري دی دبن بهر چا فکين خوه را ب دفنلنديه کا نه حمه قانه و ب کورديه کا په وان گوته من: هااااا نه قه چ ستران بوو، کيه ديژيت؟ من گوئی نزانم. گوته من: چهوا نزانى، کوردي بوو، عه ره بی بوو، چ زمان بو؟ من گوئی: نزانم هنده ک په يفا تيدگه هم، لی نه هه ميا، نزانم کورديه يان ترکيه، نه ز تينا گه هم. ديسان دبن بهر چا فکارا ته ماشه ي من کر و لگهل که نيه کی تامسار گوته من: دی

نوکه نیاسی له زږ نه که، دږ نوکه نیشا ته دهم. ئهو کاسیت
پاکرو ئیکا دی دانا سهر. قږی جاری دهنگږ محمد عارفږ
جزیری بوو. گوته من: ها ئه فه کیه؟ من گوته: محهمه
عارفه؟ که نه که ږ هندی بلند و تامسار کر و گوته من: تو
چه وای دنیاسی و ږی دی نا نیاسی؟

من گوته: ئه فه محهمه د عارفه و ږی ل دهوکی، ئهم
به رده وام دبیین و دچینه ئاهه نگیږ وی و مالیږ مه تزی
کاسیتږ وینه.

من هند دیت ژ جهږ خو پابوو ږی هندی ده جاله کی
بوو و کیبله کی ستور ژ رهخ خو پاکر و ل پشتا سهرږ من
دا و تا نیقا پشتا من گرت و ئیکسهر خوینږ خو د کراسږ
من هافیت و گوته من: راسته محهمه د عارفږ ل دهوکی و ئه ق
(..... ناخفته کا پیس گوته شقانی) ږی ل دوماهیا دنیایږ، به لی ئه ز
وه کوردا باش ناس دکهم (هه لبه ت ئهو بخوه ژی کورد بوو و کورديا
وی ژی وه کی یا منا ره وان بوو) ئیک مالا وه نینه، ژ پاله، جوتیار،
فه رمانبه ر، ئاغا، فورسان (جاش)، هه ژار، مه لا، حه جی، موخه رب
(پیشمه رگه)، زه نگیږ، گوندی و باژپریږ وه، کو کاسیتږ قی و ژنا
وی (مه به ستا وی شقان و گولستان پهروه ر بوو) د مالیږ وان دا نه بن
و هه رکه سی ژ وه کوردا کاسیتږ قانا نه بن و گوته خو نه ده تی
ل ده ف وه ئهو ږی بی ئیمانه، چونکی ئه فه پیغه مبه ری وه کوردانه.
ئیدی لگه ل هندی وی و هه ردوو زه بانږیږ کو ئه ز ژ زیندانږ ئینایمه
ویرږ پیکفه هیرش کره من، بیی کو ده لیقی بدنه من باخقم و
ديسان پشتی دوو ده مژمیران من های بوو ئه زږ دناق به ته نیږ پال
زیندانږ و له شږ من هه می برینه و دوو سی زیندانږ ږی ل هنداقی
سهرږ من و له شږ من فه دمالن.

راستی ٿهز نزانم کانئ ٿهو ٿهفسهري ڪورد مايه يان نه، لي ٿهز
پشتراستم ڪو فيگافن مالباتا وي گهلهڪ ژ من مفادارتره ژ دهستكهفتيڻ
ڪوردستان و شورشا وي.
پيغه مبهري مه ڙي ههتا نوڪه ههري ماي و ههري بو مه سترانا
دبيڙيت، به لي مخابن نه شيم چ جارا گوهداريا وي غه زال غه زالا هند
خوش بکه م، چونڪي وي شه فا رهش تينته بيرامن.

نډو مستا شه کړی یا کو من ژ کوماته ی خوہ پڼ گه هاندیه چیا یی مه تینا

پشتی
کو من بو دهمی ساله کی بازار و
نډه شکه نجه د نډه شکه خانه ییڼ
به عسیان دا ل نډه منا دهوک، نډه منا مؤسل و هه یئا
که رکوک یی پر ب سه هم و هو فاتی دا دیتی، نډه
ل روژا 1982.2.27 هاته نازاد کرن.

لی هیشتا من بدروستی بو دهمی مه هه کی ژی یینا خوہ نه فده ای
و برینیڼ من ساخ نه بووین، جاره کادی بریارا گرتنا من ژ نډه منا دهوک
دهرکه فت و پشتی چهنه روژه کان ب فه شارتن ل دهر دور یڼ دهوک
مایم و ب هاریکاریا هه فالین ریخستن ل روژا 1982.4.4 من خوہ
گه هانده ناف ریژین پیشمه رگه ی ل گه لی باز ی، ل چیا یی مه تینا،

کو وی ده‌می لژنا ناچا ئامیدی یا پارتی ب شیوه‌یه‌کی گه‌ړوک ل ویرې بوو، سه‌ید صالح چه‌مه‌یدی⁽¹⁾ به‌رپرستی لژنی بوو. ده‌می نه‌ز گه‌هه‌شتمه ویرې من دیت کو ژماره‌یه‌کا گه‌له‌ک مه‌زنا خه‌لکی ل ویرینه و هاتینه کو بینه پیشمه‌رگه، ژ بهر کو وی ده‌می شه‌رې ئیران - ئیراقی گه‌له‌ک دژوار بوو و رژیما سه‌دامی ژ بی جوادها یی وان، خه‌لک دگرتن و دهنارتنه به‌ره‌یین شه‌ری. پرانیا کوردان ژ، ژ بهر کو نه‌دقیل ل وی شه‌ری بینه کوشتن، دهاتنه ناف شورشی و دبوونه پیشمه‌رگه یان ژ به‌رگری مللی. نه‌م نیزیکی چار پینج روژا ماینه لگه‌ل پیشمه‌رگین لژنا ئامیدی، ل وی بهر چیا یی مه‌تینا، کو وی ده‌می برای من یی مه‌زن ئوسمان⁽²⁾، لگه‌ل کو‌مه‌کا پسمامین من ژ ل ویرې پیشمه‌رگه بوون. روژ بو روژي هه‌ژمارا نووه‌اتیان زیده‌تر دبوو، تا کو د وان چهند روژان ده گه‌هه‌شتمه نیزیکی 85 که‌سان.

وی ده‌می ل هه‌موو به‌هدینان (ژ پرووشینی تا‌کو سنووری سورې) ته‌نی ئیک لقا پارتی هه‌بوو، کو ل قی هه‌ریمی سه‌رکیشیا شورشی دکر، ژبلی پارتیا کو‌مونیستا ئیراقی کو وان ژ که‌رتکه (قاطع) ل به‌هدینان هه‌بوو و پیکفه دگه‌ل پارتی و هنده‌ک هی‌زین بچوو‌کتر دبه‌ره‌یه‌کی دا بوون ب نافی به‌ره‌یی (جود)⁽³⁾.

باره‌گای لقا پارتی ژ وی ده‌می ل (کو‌ماته‌ی)⁽⁴⁾ بوو، کو دکه‌فیه سه‌ر سنووری باکوور و باشووری کوردستانی ل نافه‌را هه‌کاری و شه‌رنه‌خی دا، جه‌ی کو پروباری خابووری تیتنه ناف ئاخا باشوور. وی ده‌می ژ ل گو‌ره‌ی بنه‌مایین شورشی هه‌رکه‌سه‌کی کو تازه گه‌هه‌شتبا شورشی ل قی ده‌فه‌ری، پیدفی بوو چووبا باره‌گای لقی و ده‌مه‌ک باش ل ویرې دهر‌باز کربا و د وی ده‌می دا ل ویرې دگه‌له‌ک نه‌زموون و فه‌کولین و پرؤفه‌یان دا دهر‌باز بیا، کانن که‌سه‌کی پاک

و دووړی دهستی دوزمیه و ژ ئالیی عه قلی و له شی و ژیی
خوهفه بکیړ پېشمه رگاتی تیت یان نه.

ژ بهر کو گه له ک جارا که سین ئه ف مه رجه تیدا
نه بان نه دهاتنه وه رگرتن وه ک پېشمه رگه.

ژ خوه ئه گهر هاتبا زانین کو دهستی دوزمنی د پیکرنا
وی دا هه یه، دهاتنه گرتن و فه کولین لگه ل دهاته کرن.

هه ر ل سهر قی بنه مایی ژی، پشتی کو فه کولینیڼ
مه یین دهستیکی ل لژنا نافچا ئامیدی کرین و کاغه زین

مه ئاماده کرین، ئیقاریه کی گوته مه: ئه ف شهفه ده ما
ئهم دچینه گوندی دقیت هوون خوارنی باش بخوون و

هه ولبدن بخو هنده ک نانی ژی ژ مالا وه رگرن، ژ بهر کو
هوون دی ئه ف شهفه بریکه فن به ره ف باره گایی لقی، کو پیک

گه له کا دوور و ئاسی یه، پییا شهفه ک و روژه کانه و مه ترسیا که مین
و ماینان (لوغمان) زوره و ژبلی برسی، ژ بهر کو نه چ گوند و مال و

نه ژی چ باره گا د پیکي دا نینن.

ژ هه فالین بیرا من لی تیت، کو دگه ل مه دا بوون، عبدالعزیز
طیب⁽⁵⁾، نیچیرفان احمد⁽⁶⁾، پیفنگ هروری⁽⁷⁾، نافع هروری⁽⁸⁾ و

گه له ک هه فالین دی.

هه ر ئیقاری چار پېشمه رگین شاره زا هاتنه ده ستنیشانکرن بو
پی به ری و هاریکاریکرنا مه، کو سی ژ وان پشتی ئهم ژ دهفه را مه ترسیا

که مین و ماینان ده رباز دکرین، دا زفرنه فه و ئیک ژ وان پېشمه رگا
سالح کیسته یی⁽⁹⁾ پسمامی من بوو، ئهو دا مه گه هیته کو ماته ی.

پشتی مه شیف ل گوندی چه مسه یدا خواری و ئهم ده رکه فتینه
پشتا گوندی ل ویری هه ر نیزیکی بیست که سا پېشمه رگه یه کی

شاره زا که فته پی شیی و هه رچار گروپ که فتنه دوو ف ئیک.

دقې ده‌مې دا شه‌فه‌کا پ‌ه‌ش و تاريه‌کا چلچاډ و باران و ته‌حليه‌کا
وه‌سا يا دژوار بوو کو بېه‌نا مروقي ته‌نگ دکر.

ه‌ه‌ر د ده‌ه خوله‌کڼ پېشېي دا ده‌زيي زوها دبه‌ر مه‌ دا نه‌ما،
دا بېژي ئه‌م ه‌ه‌موو يېن ژ ناڅا ده‌رياه‌کي ه‌ه‌لکښاين.

ژ تاريي ژي مروقي م‌ره‌کي ل پېشيا خوه نابينيت و ژبه‌ر دوژمنی
ژي ب هيچ شپوه‌يه‌کي مروقي نه‌شيت چ روڼاها ه‌ه‌لکه‌ت.

ئ‌ه‌م ژ گوندي خشخاشا ژي ده‌رباز بووين و ل ويري پ‌اوه‌ستاين،
دا کو پېشمه‌رگين پ‌يه‌ريڼ مه‌ بچنه‌ سه‌ر جادي، ل بن گوندي

تشيي سه‌ر جادا بېگوڅا - کانيماسي پ‌يکي بو مه‌ ئيمن بکه‌ن. ژبه‌ر
کو به‌رده‌وام ل ويري، ل وي جهي ب ناقي قه‌سرا ساده‌ی، دوژمنی

ژ ئيستخبارات و جاش و هيژين تايه‌ت، که‌مين ل ويري ددانان
و که‌له‌ک پېشمه‌رگه‌ و خه‌لک ل ويري ه‌اتبوونه شه‌هيد کرن.

ه‌ه‌لبه‌ت باره‌گايي فه‌وجا دوژمنی يا (سوټکي) ژي ته‌ني سه‌د م‌تر
ژ ويري يا دوور بوو.

ده‌مي پ‌يه‌ريڼ مه‌ يېن پېشمه‌رگه‌ چووين، ه‌ه‌ر دوو ژ وان
دجه‌کي پ‌ا چوون و ل جهي که‌ميني، ه‌ه‌ر ئه‌و بخوه ل ه‌ه‌قدوو

بوونه په‌شه‌ و کاشيېن کلاشينکوڅان ل ه‌ه‌قدوو کيشان.

دقې ده‌مې دا هنده‌ک نووها تيېن کو دبي سه‌ربور بوون، وان
وه‌سا ه‌زرکر کو ئه‌م که‌فتينه‌ که‌ميني و ئه‌و ژ مه‌ فه‌قه‌تيان و

که‌فتنه‌ وان دوول و نه‌اليېن ژيريڼ.

پ‌يه‌ريڼ مه‌ د دووډ دا چوون و که‌له‌ک لي گه‌ريان، لي ئه‌و
نه‌ديتن. باران ژ ئه‌رد و ئاسمانان يا دباريت و ئه‌مي ل وي تاريي ژ

سه‌رما دله‌رزين، ه‌ه‌قال تيکه‌اتن و تيکچوون، دوماهيي ه‌اتنه‌ سه‌ر
هندي کو ژ به‌ر قتي تاري و باراني و ووندا بوونا ه‌ه‌قالين مه‌، باشته‌

ئ‌ه‌م بزږينه‌فه‌ چيايي مه‌تينا و شه‌فه‌کا دي ده‌رباز بيېن.

لئ مه هنده کا بریارد ا کو هم هر بچین و دهرباز
 بین، چونکی مه هرکر، کو هف شه فا هند ا ب باران و
 له می و تاری و بترس باشتړین پرؤفه یه بو مه، کانئ هم
 دئ ل ته نگافیا بکړ خو هیین و دئ شین نه رکئ خو
 بجی ئینین یان نه.

هم نه و گروپا کو ماینه ل سهر پئ کو بارا پترا
 هه فالان بوون، لگه ل دوو هه فالین پشمه رگین پیره
 که فتنه پئ، دوو پشمه رگه ژي پاشدا زفرین، دا کو ل وان
 هه فالان بگه رن یین کو ژ مه فقه تاین.

پشتی کو هم ل جادا بیگوفا - کانیماسئ ل بن
 گوندئ تشیشئ بی که مین و ب سلامه تی دهرباز بووین و
 که فتنه به پرؤژئ تشیشئ و به رهف چیا بی بادوکئ، دیسان پیره ا هم
 راوه ستان دین و گوته مه: هف به روزه هم می یئ ماین (لغم) کریه
 و ته نن پیره ک پشمه رگه ی یا ژ ماین پاک کری و دقیت هم بریز د
 وئ پئ دا سهر که فین و هه رکه سئ ژ ناف پیزئ دهر که فیت و فارئ
 بیت دئ که فیه ناف تورپن ماین و بزه حمه ته ب سلامه تی ژناف
 دهر که فیت، ئیک ژ مه دئ که فیه به راهیا وه و هوون ژي بریز دئ
 که فنه دووف و ژبه ر کو هف گه له کا تریه و باران و بارؤفه یه کا
 دژواره دقیت هوون ل چوونئ هند نیزیکی هف بن کو ده ستئ
 هه رئیکی بگه هیته پشته هه فالئ ل به ری وی، دا ژه ف نه فقه تن
 و نه که فنه ناف تورپن ماین.

پشتی هم دوو سه د مته کا به رهف ژوورفه سهر که فتن، من
 دیت کو جاره کا دی ریزا هه فالان راوه ستا و ل هف کو مبوون.
 ده ما هم گه هه شتینه ناف کو مئ و مه پرسا نه گهرئ کری،
 هنده ک هه فالان گوته: راستی هم ب چ ناوایه کی سهره دهر ناین و

ئهم باوهر ناکهين بقی ئاوايی ئهم ب سلامت دهر باز بښن، چونکی بښنا مه ژبه ر باران و باروځی یا تنگ بووی، هر پیه کی مه باقمانه کا هریی یا پځه مای، جلکین مه ښن بووینه ئاف و لهی و ئهمی ژ سه رما دله رزین و ئیدی مه هیز نه ما ئهم ل فی چیا یی هنده بلند و رک سه رکه ځین.

ژبه ر هند ی باشته ئهم بزځینه ځه و دی شه ځه کا دی هیین دهر باز بښن، به لکی تا هینگی باران ژي ځه که ت.

به لی مه هنده کا پر دی ل سه ر چوونی کر و مه گوئی: مه ژ چیا یی مه تینا یا خو ځه هانديه ځیری و مه جهی مه ترسیا که مینان ژي بسلامه تی یی بری، راسته ریکا مه هیشتا ځه له کا مایی، به لی مه رییا ب مه ترسی پرانیا وی یا بری و پستی ده مژمیره کا دی، دی ژ ناف توړین مایان ژي دهر باز بښن و ئیدی رییا دمینیت دی یا ب ئیمناهی تر بیت.

هو سا مه رییا خوه یا کو ل ژوور باران و باروځیه و ل ژیر ژي هه ری و ترسا په قینا مایانه، مه به رده وام کر. پستی نیزیکی دوو ده مژمیرا و پستی سه رکه فتینه سه ری چیا یی بادوکی و ب ئالیی باکوور دا ب خار که فتینه ځه لیی قومریی، مه ده ځه را مایان ژي بسلامه تی بری و ئهم ځه هه شتینه جهی گوندي قومریی کو ل سالا 1978 ژ ئالیی به عسیا ځه هاتوو ویرانکرن و خه لکی وی هاتوو راگوهاستن بو ژوردی ځه هیین بزوری.

گوند هه موو کافل و ویران بوو، ته نی مزگه فتا گوندي ما بوو ئافا.

ژبه ر کو بشیوازی ئافد و بکلس و به را دیوار و بان هاتوونه ئافاکرن، ژبه ر هند ی ده ما له شکه ری به عسیا گوند ویرانکری و ناگر به ردایه مزگه فتی ژي وه کی هه موو ئافا هیین گوندي، ژبه ر

وی شیوازی ئافاکرنی یی تایهت مزگهفت تهنی مابوو
نه که فبوو و وی ده می پړیا ترؤمیلی ژی نه دچوو گوندی
کو شه فلا به نه گوندی و مزگهفتی پړی به پرفینن.
هرچه نده هیشتا پړیا مه نیزیکی سی ده مژمیرا یا
مای، تا کو ژبن ده سلا تا دیتن و کونترؤلا چه پهرین
دوژمنی یین سهری وان چیا ده رکه فین.

لی ديسان ژي مه ځیا، کو ل مزگهفتا چول و نیف ویران،
بینه کی قه دهین و دهه مان دم دا به لکی هه فالین مه
یین قه قه تیای ژي بگه هه نه مه، ژبه ر کو هه م مزگهفت
دبن که قه کی را بوو و هه م ژي یا نه پهنی چه پهرین
دوژمنی بوو، مه ځیا ناگره کی دژورقه هه لکه یین، به لکی

پچه ک جلیکن خوه یین تهر و ئاف پړی زوها بکه یین، دا بشین پړیا
خوه به رده وام بکه یین، لی ژ بهر کو هه و چنه د روژ بوو بارانا
به رده وام بوو، دارین هسکین کو مه ژناف وان ده حلا ژي دینانین،
هند ئاف هه لگرتبوو، کو تهنی دووکیل دکر و هیچ گوړی و پهل ژي
چینه دبوون.

ژ بهر کو مزگهفت ژي یا قه پات بوو، ژبلی ده رکه کی بچووک لی
هه بوو، هند تژي دووکیل بوو ئیدی هند نه مابوو هه م بخه ندقین و
هه رکه سه ک ژ مه، ژ کوخکی و ته نگاځی دپه ځی دا کو ده رکه ځیت،
ده رکه په یدا نه دکر و سه روسه ر خوه ل دیوارا ددا و دوماهی ئیدی
وه لیهات ژ بهر دووکیلا دژوار هه م هه موو ژ نیوانی په ځینه قه بهر
بارانی.

د وی ده می دا، مه هند دیت کو هه فالین مه یین قه قه تیای ژي
گه هه شتن. ده مژمیر 3:30 به ری سپیدی بوو، جاره کا دی بی ینقه دان
و خوه زوها کرن، ديسان هه م که فینه قه پړی و نیزیکی دمژمیر 7:30

ئەم گەهەشتينە دەراري (زۆما هرۆري يا دووي) کو ئيدي چ مه ترسيا ماینان و گولله بارانی ل سەر مه نه مابوو و بارانی ژي قه کر. لئ سالح کڻستهي پيشمه رگي پيه ري مه، ئەم ل سەر مه ترسيه کا دي هاي دار کرين و گوته مه: هه رچه نده ل فيري مه ترسيا ماینان و گولله بارانا دوژمني نه ما، لئ ئيدي ئه قه بوو روژ و ل هه ر جهه کی ژفان، هه تا کو ئەم دگه هينه باره گايي لقئ، نه دووره ئەم بيينه ئارمانجا هه ليکو پته ريڻ دوژمني و مه ئەو چه ک ژي نينه ئەم به رة فانيي پئ ژ خوه بکه ين، من تنئ برنويه کا قئ هه ي و هوون ژي هه موو دبئ چه کن.

هه روه سا وي بو مه ديار کر کو به ري دوو سالان ل (گوو زکين نه جارا) ناقه را گوندي قومري و که لها قومري، کو به ري سپيدي ئەم تي را ده رباز بووين، چه ند هه ليکو پته ره کين دوژمني هي رش کره سەر کو مه کا کيم يا پيشمه رگان ب سهر په رشتيا ئوسمان زاهر هروري، هه م ژ ئاسمانان ئەو بو م باران و گولله باران کرن و هه م ژي هه ليکو پته را له شکه ريڻ هي زا تايه ت به ردانه دو ريڻ وان و ژ ئه رد و ئه سمانان هي رش کره وان و پشتي ئوسمان زاهر هروري⁽¹⁰⁾ شي اي 53 له شکه ريڻ دوژمني بکوژيت، ئەو و پينج هه قالين خوه هاتنه شه هيد کرن.

ديسان ل سالا 1977 ده ما گرۆ په کا پيشمه رگه ي ل وارگه هي بيلميري بوو، کو رپيا ده مژميره كي دکه فيت ه پيشيا مه و ئەم دي دو يري را ده رباز بين، ديسان ل وي ري ژي، کو مه کا هه ليکو پته ريڻ دوژمني، ب هه مان شي وه، ب بو م بارانا ژ ئاسمانی و به ردانا له شکه ران ل دو ريڻ پيشمه رگه ي، هي رشه کا گه له ک دژوار کره سەر پيشمه رگه ي، هه رچه نده پيشمه رگه ي ب ده مان که س ژ دوژمني کوشتن، لئ مخابن چارده پيشمه رگه ژي هاتنه شه هيد کرن، کو هه ردوو کادريڻ به رنياس

شه هید زوراب⁽¹¹⁾ و شه هید حه جی قادو گرافی⁽¹²⁾ ژى
دناف دا بوون.

سالح به رده وام بوو و گوټ: ټیجا گه لی هه ټالان!
هه ر نوکه خوه به لاف بکه ن و هه ر دوو که س ژ وه ل بن
به رکه کی یان داره کټ پوونن و کا چ نان و خوارن لگه ل وه
هه یه، ل هه ټدوو پارټه که ن و بخوټ، بلا که س نه مینیته
برسی، نه گه ر خو هه رټیکى ژ وه پاریه ک بتنن ژى خواریه.
هزر ژى بکه ن کو هه ر چرکه کټ هه لیکوټه رټین
دوژمنی یټ ل هنداقى سه ری وه و دوی ده می دا دټیت
هوون ټیکسه ر خوه به رده نه بن دار و به را و بټ بزاف
مینن دا هه لیکوټه ر وه نه بینن.

پشتی ده مژمیره کا بټنه داننن ټه م دټ دیسا دهینه ټه ری چونکی
هیشتا پټیا مه گه له کا مای.

سالحی هیشتا باش ئاخفتنا خوه ب دوماهی نه ئینای، که ټته به ر
به رکه کی و ټه رشی، ژ به ر کو ټه ټه دوهی ټټټاری و تا نوکه ټه و
هندن ب مه ټه وه ستیای و دناف وټ ترس و باران و باروټی دا، ب
ده هان جارن دبه ر پټزا هه ټالان دا دهات و دچوو دا کو که س ټاری
نه بیته ناف توړا مایان و که س نه ټه مینیت، هاری ټی ذکر و چانتن
یټ دی ژى هه لدگرت و ژبه ر کو پشتی مه ده ټه را مایان و که مینان
خلاس کړی، پټشمه رگین دی زټریوونه ټه و سالح بتنن مابوو وه ک
پټیه ر و هاریکارى مه.

ژبه ر هندن ټه و ژى ژ ټه گه ری برس و وه ستیانن نه خوښ بوو و
که ټته ده ستی مه. ټیدی پشتی بټنه داننن ټه فنگ و په خټین وی من
ژى هه لگرتن و ټه م که ټینه ټه ری.

پشتی بو ده می سټ چار ده مژمیرن دی، مه ری بری، ټیدی

ګولچيسکين عبدالعزيز طيب لى بوو ژان و نهو ژى کفت، مه ل
جهه کى بنافى کانى زړکيتکى هه قاله ک هيل لگه ل و نه م چووین.
پشتى بو ده مى سى ده مژميرين دى، نه م گه هه شتینه ناف مالين
پيشمه رگا ل ده فه را شکه فته پره شى، ل سهر سنوورى باکوور و باشوور.
ل ویرى مه هه قاله ک پاسپارت و وى هیستره ک لگه ل خو برو چوو
عبدالعزيزى لى سوارکته و لگه ل خو بينيت.

پشتى مه ژى سهر پى هنده ک نان بخو ژ وان مالين پيشمه رگا
وهرگر تى، ههر بریقه مه خوار و ل ویرى نه م نه چار بووین بچینه
ناف ناخا باکوور (ترکى)، کو ریا ده مژمير و نيقا بوو.

ههرچه نده مه ترسيا وى چه ندی ژى هه بوو کو نه م و له شکه رى
ترکا قيجا بکه فینه سنگى هه فدوو و تووشى ناريشا بين لگه ل وان.
لى چونکى ژبه ر پووبارى خابوورى و چيايى ناسى ده ليقه نه بوو
نه م ل ناليى باشوور (ئيراقى) بچين، مه چ چاره يين دى ژى نه بوون
ژبلى وى.

دپى دا نه م راستى گروپه کى له شکه رى ترکا هاتين، لى ژبه ر کو
نهو دکيم بوون و نه م ژى گه له ک بووین، وان مايى خوه دمه نه کر
و وه سا خوه دياردکر کو نه م نه ديتينه.

نه م چووین ئيقاره کا درهنگ گه هه شتینه سهر پووبارى خابوورى،
کو که له که ک ل سهر بوو ژ بو دره بازبونى و باره گايى لقى ژى ل
ناليى دى يى نافي بوو.

ده ما نهو ريزا دريژا مروفا د بهر ليقا خابوورى را دهاته بهر
که له کى کومه کا پيشمه رگه و کادريى گه نجين باره گاي به زينه سهر
که له کى و نهو فه کرن و ئينانه ناليى مه وهه قال دوو دوو ل سهر
که له کى دره بازکرن، کو فى پروسه سى پتر ژ دوو ده مژميران فه کيشا.
نه م گه هه شتینه باره گاي، کو دکه فته جهه کى ب نافي کوماته ي،

د سيكۆچە كا گەلە كا تەنگ دا دناقبە را پرووبارى خابوور و
 ئاڧا مەرگەھى و زنا رەكئ گەلەكئ بلند و ئاسئ دا وړيئا
 ئيكانە ژى ب كەلەكئ دچوو ناڧ بارەگاي.
 ھەلبەت تشئ ژ ھەموويان بالكيش تر من ل ويړئ
 ديتى كيما تيا خوارنئ بوو.

ئينا نا كەرەستين خوارنئ ژ باشوورئ كوردستان ب ھيچ
 شيو ھەيەكى د شيان دا نەبوو و ژ گوندين سەر سنوورى
 يين باكوور (تركى) ژى ژ بەر لەشكەري تركا گەلە كا
 بزەحمەت و دژوار بوو.

ژبەر ھندئ خوارن گەلە كا ب دەستودار بوو ل بارەگاي
 و ھەرسئ دانا تەنئ ھەر كەسەكى نانە كا بچووك (كو
 ھندى نيڧ نانا نۆرمال بوو) و دوو ھەسكوويين نيسكئ دگەھەشتنى.
 پشتى بو دەمئ 10 رۆژە كا ئەم ماينە ل ويړئ، ئەم ئەو كەسين
 كو ئەندامين پريخستنا پارتى يان ژى كادرين شوپشا ئەيلولئ بوون،
 بيى كو دگەلەك ژ وان قوناغين پروفئ دا دەر باز بن، ل سەر لژنين
 ناڧچا ھاتنە بەلاڧ كرن، ئەم ژى كۆمەك ل سەر داخوازا خو ھاتينە
 ڤەگواستن بو لژنا ناڧچا ئاميدئ.

ئيفاريەكئ ئەم ھاتينە ئاگەھدار كرن كو دڤيت سپيدئ پشتى
 تيشتن، كو گەلەك زوو مە دخوار، ل بەر فرنا بارەگاي بينە ريز
 و ھەر كەسەك بخو نانەكئ وەرگريت، كو ئەو نان بو شەڤەك و
 رۆژە كايە تا كو ژڤيرئ خو ەگەھينتە چيائئ مەتينا (دەڤە را بەروارى
 بالا). ھەر كەسەكى ژ مە دزانى كو گەلەك زەحمەتە زەلامەك
 شەڤەك و رۆژە كا ب ڤئ نيڧ نانئ ڤئ ريكئ ھەميئ بېريت. بەلئ
 چ چارەيئ دى نەبوون.

راستە مالين پيشمەرگا ل شكەفتە پرەشئ د پيئا مەدانە، كو پيئا

دهمڙميڙ و نيڦا دڪهڦنه باشووري باره گاي، به لي پشتي مه زاني کاني ل ڦيري چ قه تلازيا كه ره ستيڻ خوارني يه و ب چ دهرده سهرين چهند كيلويه کين ناري پهيدا دڪهن، كو گه لهك جارا دڪهڦنه كه مينان و گياني خوه دداننه سهر تووركه كي ناري، ئيدي مه برياردا ب چ شيويه كي ئهم چ ناني ژ وان مالان وهرنه گرين و چهوا بيت دڦيت بڦي ناني خوه بگه هينينه لژنا ئاميدي ل چيائي مه تينا.

پشتي من نانا خوه وهرگرتي، كاك سه عيد بناڦي⁽¹³⁾ هه ڦالي مني قوتابخانا سهره تايي، كو ل لينانگه ها باره گاي لگه ل ته يار كيسٽه ي⁽¹⁴⁾ كاردكر، ب چاڦان ئيشاره تهك دا من كو بجمه پشت كولكي لينانگه هي، ئه ز ژي نورمال چووم، لي ئهو گه لهك بترس بوو و ههر ي ل ره خين خوه ته ماشه دكهت و خوه نيزيكي من كر و گوته من: كاني سهر ي شووتكا خوه ڦه كه، وي ده مي من ديت كو ده ستي وي يي مچانديه، من سهر ي شووتكا خوه ڦه كر و وي ده ستي خوه ڦه كر و مسته كا شه كر ي كره ناڦ شووتكا من، هيدي و بله ز گوته من: زوو زوو گريده و بكه دهر شووتكا خوه را هيشتا كه سي نه ديتي.

هه لبهت پشتي هينگي من زاني كو ئه گهر بهر پرس ي لينانگه هي ب ڦي كاري سه عيد ي زانيبا نه دووره ئهو نه كي مي 10 روژان كه فتابيه زينداني، ژبه ر ڦي گنده ليا وي بو من كري!! من گو تي: سه عيد ئه ڦه چيه، خو ئه ز ناچم بريڦه چايي چي كه م، دي چ ل شه كر ي كه م؟ گوته من: ئهو نه بو چايي يه، ئهو بو هندي يه ته ژ مرن ي خلاص كهت، تو دزاني گه لهك زه حمه ته تو بڦي ناني خو بگه هينيه بنه جهي، ڦيجا مسوگر هوون دي ل سهر ئافه كي راوه ستن و ناني خوه ب ئافي خون، تو ڦي شه كر ي ته ر بكه و دانني خوه بده و بخو، ئهو دي پتر هي زي ده ته ته و دا كو بريڦه ژ برسا نه كه ڦي.

ئهم هاتينه سهر کهله کي پيشمه رگه دوو دوو ل
کهله کي دهرباز دبوون، لي شه رگه ها بهاري بوو و ئاڤا
خابووري هار دبوو، پيلين وي خوه د سهر دار و به را را
دهاښت.

جاره کي پيله کا دژوار ل کهله کي دا و ئهو وهرگه پراند.
پيشمه رگه يه کي ژ وان کهله ک نه به ردا و کهله ک کهفته
سهر وي و ئهو ژي دبن کهله کي څه بن ئاڤ بوو،
پيشمه رگي دي، کو نافي وي جه ميل⁽¹⁵⁾ بوو، کهفته نافي
پيلين نافي و چوو. ديار بوو کو نه يي مه له څان بوو و
چانتي وي ژي ب نافي ملان څه بوو.

راستي ژي هميا هيڅيا وي دانا، لي دوو پيشمه رگين
گه نج، کو خه لکي زاخو بوون، وه کي با و برووسکي هيرش کړنه
پيلين ئاڤا هار و ههر دگهل به زي جلکين خوه دبه ر خوه دا دراندن
و هاښتن.

ناڅي جه ميل ژ جهي مه ند دابوورانند و گه هانده سهر ي سپيا و
نيدي مه جه ميل دانا شه هيد، لي ئيک ژ وان گه نجين دلشير، کو
نوکه ژي وه کي فلمي سينه مايي به ژن و پهنکي وي ل به رچاښ منه،
ب باسک و مه له څانيا، ل سهر ي سپيا دهستي خوه ل پستوي چاکيتي
جه ميل دا و ب دهسته کي مه له څاني دکرن وب دهستي دي ئهو کيشا
به ر په خي نافي و ب ئاوايه کي سهر جه ميل ژ مرن ي رزگار کړ، لي
زکي وي تزي ئاڤ بيوو.

ژنه کا نووژدار، کو پيشمه رگا پارتيا کو مونيست بوو و عه ره با
باشووري ئيراق ي بوو، ههر زوو گه هه شته سهر کهله خي وي و
بهاري کاريا پيشمه رگا ئهو ئاڤ هه مي ژ زکي وي څالا کړ.

مه جه ميل ي خوه هيلا ل باره گاي و ئهم هه څاليين نووهاتي و

لگهل چهنډ پيشمه رگه يه کين پارتی و چهنډه کين پارتيا کومونيسټا ئيراقی، کو چهنډ پيشمه رگين زن ژي دگهل دا بوون، که فټينه پری. بيرا من تيت ژنه کا پيشمه رگا کومونيسټا نه سمه را به زن بلند، کو خه لکي به سرا يان سه ماوه بوو، شهش ساجورين کلاشينکوډي لگهل ده مانجه يه کا چارده خوړ و دوو نارنجو کا ل پشتی بوون و کلاشينکوډه کا پړوسيا رکيب ب مليقه بوو، دهر سوکه کا سوړ گريدا بوو، لښکه کا وي ب سهر ملي خوه دا به ردا بوو، نه و خانمه وه کی ماهينه کا که حيل که فته پيشيا پريزا پيشمه رگه ي و پيشی نه دا که سي، هه تا کو به ري سپيدا روژا دی خوه لگه ليی بازي دی ل چيايی مه تينا.

مه بو نيفرو فراقينا خوه ئينا سهر برکا ئافي يا وارگه هي بيلميري، کو دکه فته پشت زنارا کيسټه و جهی شه ري سال 1977 يی مه باسکری. ل ويړی هه رکه سه کی نانا خوه کره دوو قه د، قه ده ک خوار و يا دی ژي هه لگرت بو شيفی.

من ژي گريا شووتکا خوه قه کر، ده می هه قالين من شه کر ديتی هه ميا کره قيري هووؤوؤوؤو نه قه چيه، چ نه دا دپه روه يه، کی شه کر دا يه ته؟ من شه کر ته پر کر و گوئی: وهرن هه تا پينج شهش که سا ژي ژ مه دشين نانی خوه بقی شه کر ی شرين بکه ن و بخون. ديسان ژي مه وه کر و جاره کا دی هم که فټينه قه ري ولگهل روڼا هيا به ري سپيدی و پيشه نگيا پيشمه رگا کومونيسټا چه له نگ، که هه شتینه شکه فتا گه ليی بازي ل ده ف هه قالين لژنا ناچا ئاميدی و ل ويړی هم چهنډ هه قاله ک وه ک کادر ده ست بکار بووين. ژ وان يين بيرا من لی تيت عبدالعزيز طيب، نيچيرقان احمد، ناسح کيسټه يی⁽¹⁶⁾، محمد طيب⁽¹⁷⁾، رجب حسين (ابو شعبان)⁽¹⁸⁾، نافع هروري، سعدالله ئيکماله ي⁽¹⁹⁾ و نه ز.

نه ز باش دزانم نه و مستا شه کرا سه عیدی نه با نه ز وي رييا

ھەندە درېژ سەرەدەر نەدبووم، لى ديسان ژى ھەردەما
بىرا من لى تىت ووزدانا من تىشيت، چونكى ھەرچەندە
من بتنى مفا ژ وى شەكرى نەدیت و مە كۆمەكا ھەفالا
ئەو شەكر پارفەكر، لى ديسان ژى گەلەك ژ ھەفال و
ھەفرىن مە ژى بىپار بوون، ژ بەر ھەندى ژى ئەز ھەردەم
دبىژم: مخابن ئىكەمین رۆژا پىشمەرگاتيا من ب گەندەلى
و نەدادپەرورەرى دەستپىكر.

پاشى دبىتە كارگىرپى لقا ئىك و
بەرپرستى لەشكەرى لى لى.
1989 دبىتە ئەندامى يەدەكى
كۆمىتا نافەندىا پارتى. لىسالا
1991 دزقرىتەفە كوردستانا ئازاد و
دەست ب ئەركى خوە دكەتەفە.
شەفا 15-16/3/1992 ل دھوكى
وہفات دكەت.

(2) عثمان طه عثمان، ل سالا
1949 ل گوندى كىستە، دەفەرا
كانىماسى ھاتىە دنایى. 1971-
1975 پىشمەرگە بوویە. 1975 ژ
ئالى بەعسیافە ھاتىە زىندانكرن.
1981-1988 پىشمەرگە بوویە.
1988 ئاوارەى كەمپا ئامەدى

(1) صالح عبدالخالق، ناسيار ب (سید
صالح چەمسەیدى)، ل سالا 1941
ل گوندى چەمسەیدا، دەفەرا
كانىماسى ھاتىە دنایى. دەما
كو دناق لەشكەرى ئىراقى دا
خەرىكى پىخستنا نھىنى بوویە
ژ بو پارتى دیموكراتى كوردستان،
فەرمانا گرتنا وى دەرەكەفیت و
1962 دبىتە پىشمەرگە و پاشى
ژى تۆپچى. 1964 دبىتە كادر.
1975 لگەل مالباتا خوە ئاوارەى
ئىرانى دبیت و لگەل دەستپىكا
شورشا گولانى، جارەكا دى دبىتە
پىشمەرگە و ل سالا 1980 دبىتە
بەرپرستى لژنا نافچا ئامیدى،

کوردستانې بوو ل دهوځې. سالا 1974-1975 پېشمه‌رگه بوو‌یه. ل شورشا گولانې ژې ژ 1982-1992 پېشمه‌رگه بوو‌یه و گه‌له‌ک پله وه‌رگرتنه. ل سالا 1992 بوو‌یه ئیکه‌مین پارېزگارې دهوځې ل سهرده‌مې ده‌سه‌ل‌اتا کوردستانې. د دوو کابینېن حکومه‌تا کوردستانې دا وه‌زیر بوو‌یه، جاره‌کې وه‌زیرې په‌روه‌ردې و ئیکې ژې یې چاندنې. نوکه ژې سه‌روځې بو‌ردا زانکو‌یا نه‌وروزه ل دهوځې.

(6) نېچیرفان احمد‌ال‌یاس لسالا 1955 ل دهوځې هاتیه‌ دنیا‌یې. لسالا 1982 بوو‌یه پېشمه‌رگه و هه‌ر ئیکسه‌ر بوو‌یه کارگيرې لژنا نافچا ئامېدین‌یا پارتی. ل سالا 1988 بوو‌یه په‌نابه‌ر ل روژه‌لاتې کوردستانې. لسالا 1991 زفريه‌فه کوردستانا‌ نازاد و ئه‌رک و پله‌یېن جودا وه‌رگرتنه، ژ وان ژې پارېزگاریا پارېزگه‌ها دهوځې. نوکه ژې

بوو‌یه. 1992 بوو‌یه په‌نابه‌ر ل ئه‌مریکا و تا‌نوها ژې ل ویرې دژیت. (3) (جود) کورتیا به‌ره‌یې (الجبهه الوطنيه الديمقراطية) به‌ره‌یې نیشتمانی دیموکراتی بوو کو ل 1980/11/28 هاته دامه‌زاندن ل دژې رژېما به‌عسا ئیراقې کو پیکدهات ژ پارتی دیموکراتی کوردستان، پارتیا کو‌مونیس‌تا ئیراقې و پارتیا سوسیا‌لس‌تا کوردستانې و پاشی‌پارتیا‌پاسوک‌ژې‌هاته‌ناف. (4) کو‌ماته‌جه‌ک و چیا‌یه‌کی‌گه‌له‌ک ئاسی و بلند، کو‌دکه‌فیته‌ناف ئاخا‌باکوورې کوردستانې و لسه‌ر سنوورې باشوور و باکوور، جهې‌خابوور تیت‌ه‌ناف باشوور. (5) عبدالعزیز طیب احمد ل سالا 1954 ل دهوځې ژ دایک‌بوو‌یه. ده‌ر‌چوو‌یې په‌یمانگه‌ها ماموستایه. ل سالتین 1970 یان به‌رپرسې لقا ئیکه‌تیا قوتا‌بیېن

سهرۆكى ديوانا ئەنجومه نى
وهزيران يا حكومه تا كوردستانى
يه.

(7) پڻنگ محمد محمد على

هرۆرى، سالا 1954 ل گوندى
چهلكى دهقرا كانيماسى هاتيه
سهر دنيايى. سالا 1974-1975

پيشمه رگه بوويه. ل شورشا
گولانى ژى 1982-1988 پيشمه رگه
بوويه و چەند بهرپرسانى

وهگرينه. 1990-2003 پهنا بهر
بوويه ل سويد. 2003 تا نوها ل
لقين پارتى ل بهغدا، مؤسل و

دهوكى كارگيرى لقي كرية. نوها
ژى وهك كادرهك و پيشمه رگه يهك
ل كوردستانى دهركى خوه دايه.

(8) نافع شكرى محمد على هرۆرى،

سالا 1951 هاتيه سهر دنيايى. سالا
1973 پهيمانگه ها ماموستايان ل
ههوليرى بدوماهى ئينايه. سالا

1974-1975 بوويه پيشمه رگه.
ل شورشا گولانى ژى 1982-1986

پيشمه رگه و كادر
بوويه. نوكه ژى
خانه نشينه و ل سويد
دژيت.

(9) صالح عبدالله عثمان
كىستهي، ل سالا
1956 ل گوندى كيسته

ل دهقرا كانيماسى

هاتيه سهر دنيايى. ل سالا 1982-
1988 پيشمه رگه بوويه. 1988-
1993 پهنا بهر بوويه ل ئامه دى.

1993 تا نوها پيشمه رگه يه و پلا
وى عه قیده.

(10) ئوسمان زاهر ابراهيم، ل سالا

1950 ل گوندى هرۆرى، دهقرا
كانيماسى هاتيه دنيايى. 1974-
1975 پيشمه رگه بوويه. 1978

جاره كا دى بوويه قه پيشمه رگه.
روژا 1980/5/10 گرۆپى وان كو ژ
7 پيشمه رگا پيكدهات، ل تيزيك

گوندى قومري تووشى شه رهكى
مهزن بوون. پشتى كوشتنا نيزيكى

50 له شکره يڼ دوژمنی، نه و
نه ف هه فالين خوارې شه هيد
بوون: علی طاهر هروري، سلمان
سلیمان هروري، حمدي شكري
قومي، حمدي ناروشي و ئيسكان
گه ره مووسی. تهنئ اسعد احمد
هروري ژ گروپئ وان رڼگار بوو.
حسن علی خه نجره سترانه ژي
ل سهرقي شهري گوته.

(11) زوران عبدالعزيز پشتيوان، يئ
به رنياس ل ده ف هرا به هدينان
ب(شه هيد زوراب)، سال 1943
ل خانه قينئ هاتيه دنيايئ. ژ
بنه مال هكا نافدارا خانه قينئ
يه، كو بابئ وي عبدالعزيز
ل خانه قينئ ب (ماموستايئ
كوردايه تيئ) تته ناسين. براهه كي
وي ب نافئ كامه ران ژي ل شووړشا
نه يلولئ شه هيد بوويه. 1963-
1969 ب نه گه رين سياسي تته
زيندان كرن، ژ ئالي رڼما ئيراقئ
فه. 1970 ديه پيشمه رگه و

روله كي باش دگيريت دبه لافكرنا
زانين و روشنييريئ دا. 1975 ئيك
ژ وان كادران بوويه، يئن كو ل
به هدينان ناماده كاريا شوړشئ
دكهن. 1976 ئيك ژ وان كادرين
ده ستيپكئ بوويه كو شوړش
ده ستيپكري و روله كي بهرچاف
هه بوو، تا كو روژا 1977/5/25
ل زوما بيلميريئ، نافه را
چيايئ زنارا كيسته و سنووري
باكور، لگه ل 13 هه فالين خوه
بده ستئ له شكه ري ئيراقئ تته
شه هيد كرن. قوتاخانه يه ك ل
دهوكئ ب نافئ وي هاتيه نافكرن.
(12) عبدالقادر حسين عمر، يئ
به رنياس ب (حه جي قادو
گرافي)، ل سال 1927 ل واري
گوفكئ، ل سهر سنووري باكور و
باشووري كوردستانئ هاتيه دنيايئ.
1960 ژ نه گه ري چالاكيه كي
ل دزي هيزين رڼما ئيراقئ،
ده رده ك فته چيايئ ده ف هرا زاخو.

1961 د بېته پېشمه رگه و پاشی کادری له شکړی ل هیزا زاخو، تا کو دگه هیته پلا فهراندی به تالیوون. 1975 ئاواره ی ترکی و پاشی ئیرانی دیت. لی حکومتا ئیرانی وی ب مالباتقه راده ستی ئیراقی دکه ت و بو دهمه کی ل ژیریا ئیراقی زیندان دکهن. لی دیسان نه و هر ل 1975 خوه دگه هیته چیا یین کوردستانی و 1976 د بته فقه پېشمه رگه و کادری له شکړی. روظا 1977/5/27، د شه پړه کی مه زن دا لگه ل له شکړی ئیراقی، ل هه مان جهی کو لی هاتیه دنیا یی شه هید دیت و وی ژی ل ده ف هنده ک ژوان شه هیدین کو به ری دوو روظا ل بیل مبی ری شه هید بیوون، ل جهه کی نژیک ویری، بناقی دولا شه هیدان ل خه نوکه ی، فقه دشیرن.

(13) سعید سعدالله عبدالرحمن، ل

سالآ 1963 ل گوندی مالتا ژیری، ل دهوکی هاتیه دنیا یی. 1982 بوویه پېشمه رگه. 1988 بوویه په نابهر ل که مپا ماردینی. 1992 زفریه فقه کوردستانی و بوویه

پېشمه رگه تا 1997. پستی هینگی کاری ئازاد دکه ت و نوکه ژی ل دهوکی دژیت.

(14) طیار ئوسمان محمد، ل سالآ 1927 ل گوندی کیسته، ده فراه کانیماسی هاتیه دنیا یی. بوویه سهرباز لناف له شکړی ئیراقی. پاشی ل سالآ 1961-1975 بوویه پېشمه رگه. 1975 ئاواره ی ترکی و ئیرانی دیت و پاشی سافاکا ئیرانی وی ب مالباتقه دگرن و راده ستی به عسیین ئیراقی دکهن. ل باشووری ئیراقی خوه ژ ده ستی وان رزگار دکه ت و دگه هیته

بوويه پيشمه رگه. ل شورسا گولانې
ژي ل سالآ 1990-1982 بوويه
پيشمه رگه. نوکه ژي نه دماي لقا
ټيکا پارتي و فه رمانبه ري ده زگايي
چاندنې يه ل دهو کي.

(18) رجب حسين ابراهيم، ناسيار
ب (ابو شه عبو)، ل سالآ 1951 ل
دهو کي هاتيه دنياي. ده رچووي
په يمانگه ها مامو ستايان يا
هه وليري يه ل سالآ 1973، 1974-
1975 پيشمه رگه بوويه. 1982-
1986 پيشمه رگه و کادر بوويه.
پشتي 1991 خانشين بوويه و
نوکه ل دهو کي دژيت.

(19) سعدالله محمد سعدالله، ل سالآ
1962 ل گوندي ټيکماله، ده فـهـرا
کانيماسي هاتيه دنياي.. 1982-
1986 پيشمه رگه و کادر بوويه.
پشتي 1991 بوويه فه کادري پارتي
ل دهو کي. 1996 بوويه په نابهـر
ل ئەلمانيا و نوکه بهرپرسي لژنا
پارتي يا دوسلدورفه ل ئەلمانيا و
ل ويري ژي دژيت.

چياین کوردستاني و ل 1976 دبـيـته
پيشمه رگه و بهرپرسي لپنانگه ها
باره گايي لقا ټيک. 1988 ناواري
که مپا نامه دي دبـيـت. 1992
دزفريته فه کوردستاني. 2016/5/20
ل زاخو وه فاتکريه.

(15) جميل عبدالله احمد، 1951 ل
گوندي مايي، ده فـهـرا کانيماسي
هاتيه دنياي. 1982 1988- بوويه
پيشمه رگه. 1988 بوويه په نابهـر
ل که مپا مارديني. 1991 بوويه
په نابهـر ل ئەمريکا و تا نوها ژي
ل ويري دژيت.

(16) ناصح يوسف ابوزيد کيسـتـه يـ.
ل سالآ 1955 ل گوندي کيسـتـه،
ده فـهـرا کانيماسي هاتيه دنياي.
سالآ 1981 بوويه پيشمه رگه.
پاشي بوويه کارگيري لژنا ناچـا
ناميدي. پشتي سه رهه لدانا
1991 بوويه کارگيري لژنا ناچـا
دهو کي.. نوکه ل ئەلمانيا دژيت.

(17) محمد طيب احمد. ل سالآ 1950
هاتيه دنياي. ده رچووي کوليژا
چاندنې يه. ل سالآ 1974-1975

چەوا پتر ژ سەد لەشکەرین ترکا ژ بەرشەهید ابابکر بریفکی⁽¹⁾ پەقین؟

بھارا
سالآ 1982 بوو وی دەمی ئەم تازە
چوو بووینە ناف شورشی و ئەم وەک
نووهاتی، ل بارەگایئ لقئ ل کۆماتە ی د قۆناغا
پروقتی دا بووین.

دەقەرا کۆماتە ی بخوہ ب ئاسپیوون و بلندیا چیا و دژواریا جوگرافیا
خوہ یا بناقودەنگە. جھئ بارەگایئ مە ژ ی جھەکئ ھندئ تەنگ
و ئاسئ بوو، کو ژ ئالیەکی قە پرووباری خابووری دبەر رەخئ
روژھەلاتی دا دەرباز دبوو و بەرەف باشورقە ل بن دزقپی و پرووباری
(ئافا مەرگەھئ) کو پرووبارەکئ بچووکتەر ژ باکوورقە د سەر بارەگای
را دەھات و ل بەر بارەگای تیکەلی خابووری دبوو و ژ باشووری

روڙهه لات تا ڪو باڪووري روڙاڦا ب چيايه ڪي بلند و زناره ڪي ناسي هاتبوو سنوور ڪرن. كهواته ڙ دوو ٽالين فه ڀووبار و ڙ دوو ٽالينا ڙي فه زنارين بلند بوون و ڙ چ ٽاليا فه ڀيڪين نورمال نه دهاتنه ناف باره گاي. تا ڪو بهر باره گاي ٽافا مه رگه هي سنووري باڪوور و باشووره و پشتي نهو ٽيڪه لي خابووري دبیت ٽيڊي خابوور دبیته سنوور. كهواته باره گا دهفته سيگوشا خابوور-ٽافا مه رگه هي و زنارا بلند. نهو سيگوشه ڙي ڀووبه ري وي گهله ڪي ڀچووه، ڪو شڪه فته ڪ ليته وهڪ زيندان ٽيٽه بڪارئينان و چهند ڪولڪ و خانیه ڪين ڀچووه ڙي بو باره گاي لي هاتينه چيڪرن. ل بهرڪه ڦري ل ٽالي باڪوور ڙي باره گاي پارتيا ڪومونيسيٽا ٿيراقي بوو، ڪو هيڙه ڪا پارتيا (ڪوڪ)⁽²⁾ يا باڪووري ڪوردستاني ڙي، ل باره گاي وان بوو. لي پراستي نه ف سيگوشا جهي باره گاي بخوه جهه ڪي گهله ڪ بهرته نگه.

نه ف جهه بخو هندي ناسي يه و چياين وي هند دبلندن ڪو مروڻ دوان گهليين ڪوور دا ته ني پارچه يه ڪا ڀچووه ٽاسماني دبنيٽ. ههرچهنده نه ف سيگوشه يه دهفته ٽاليي سنووري يي باشوور، لي ڙبه زناري بلند و ناسي چ ڀي ڙ باره گاي بهره ف باشوورقه نه دچوون و ههر ده ركه فته ڪا مروڻي ڙ باره گاي دڦيٽ يان ل ٽافا مه رگه هي ده رباز ببیت يان ڙي ل خابووري و دهه ردوو حاله تان ڙي دا دڦيٽ مروڻ ڀچيٽه ناف ناخا باڪووري ڪوردستاني (ترڪي) و نه فه بو مه نه گهري ٽاريشين به ردهوام بوو لگه ل له شڪه رين ترڪا، ڪو به ردهوام ڀيگري ل مه دڪر و ٽاريشيه بو مه چيڊڪرن.

مه كهله ڪه ڪ چيڪر بوو ل سهر خابووري ڪو نه م پي ده رباز دبووين و هه موو هاتنوو چوونا پيشمه رگه ڙ ده ڦه رين لڙنين ناوچين زاخو، دهوڪ، ٽاميڊي، ٽاڪري و شيخان بو لقي و ڙ لقي بو وان ده ڦهران، ب ڀيا ڦي كهله ڪي بوو. پشتي نه م ب كهله ڪي ڙي ل خابووري

دەرباز دبووین دڤیا رڤیا دەمژمیره کۆ ل ناف ئاخا باکوور (ترکی) بچین تاکو ئەم دگەهەشتینەڤە ئاخا باشوور. جیروۆکین شەڕ و خڕەجرین مە لگەل لەشکەرین ترکا گەلەکن ل سەر ئاریشین کەلەکۆ و هاتنووچوونا مە ل سەر ئاخا باکوور، ئەز نەشیم هەمیا دڤیری دا باسبکەم. بەرپرسین لقۆ ژى بو چارەسەرکنا قۆ ئاریشین و دوورکەفتنا خڕەجرۆ لگەل لەشکەرین ترکا، بریار دا کو رڤیکە کۆ چیکەن، دنیڤا زناری ئاسۆ و بلند پا، ل باشوورۆ روژاقایی بارەگای، کو دڤیتە هنداڤی خابووری، کو تنۆ ئەو پەخ ئاخا باشوور بوو و دا کو هۆسا ژ سەرئیشا لگەل لەشکەرۆ ترکا رزگار بین.

ابابکر بریفکی کو پیشمەرگەیه کی گەلەک زیرەک و شارەزا و دەستەل بوو و بەری بیتە پیشمەرگە ژى هۆستایی خانیا و دیوارا بوو، لقۆ ئەو پاسپارد کو رڤیکە کۆ دنیڤا وی زناری حلی و بلند پا بیت، دا کو هەموو هاتنووچوونا مە بکەڤیتە سەر ئاخا باشوور. بو قۆ چەندۆ ژى پڤدڤی بوو ب ماددۆ TNT هەندەک کون ل وی کەڤری بهینە کرن و هەندەک سنگین ئاسنی تیدا بهینە قۆتان و ل سەر وان سنگا دار و شەقلە بینەدانان دا رڤیه کا وهکی پری ب وی کەڤریڤە بهینە چیکرن و ئەو بیتە رڤیا پیشمەرگەى ژ بارەگای بو دەرڤەرۆ و بەروڤاژى.

لقۆ هەندەک پیشمەرگەیین نووهاتی (ملتحق) دانە لگەل ابابکری و ئەو چەند روژ بوو ئەو مژیلی کارۆ چیکرنا رڤیکۆ بوون د وی کەڤری پا.

روژەکۆ بەری نیڤرۆ بوو، ئەم دبارەگای دا بووین، مە هند دیت پیشمەرگین زیرەڤان گازکر: رابن ترکا ب سەر بارەگای دا گرت.

هه رکه سه کی ده ستی خو ل چه کی خوه دا و ئه م ده رکه فتین، مه دیت کو هیزه کا پتر ژ سه د له شکه ریڼ ترکا لگه ل هنده ک جاشین کورد یین وان گوڼدا ل به رامبه ر باره گایي مه، ل په خي دی یی ئاڅا مه رگه هی، کو نافه را مه و وان دا 50 مه تره کن، جهین خوه گرته و به ری چه کین خوه دانه باره گای. مه ژي په شاشه کا دوشکا یا 12.5 ملم و چنه د RPG و چنه د په شاشین BKC هه بوون لگه ل چه کین کلاشینکو فان، هه ر بله ز پيشمه رگا جهین خوه گرتن و به ری هه موو چه کی دانه له شکه ری ترکان. ده ما وان پيشمه رگه دیتی د وی ئاماده باشی دا ئیدی نه فسه ری وان لگه ل ئیک ژ وان کور دین لگه ل هاته بهر لښا ئاڅی نيزیک باره گایي مه و داخوازا دانوستاندنی کر. ژ ئالی مه ژي نه مر ئیشو بیرسقی⁽³⁾، کو بهر پرسی چه کی گران بوو و تاهر هروری⁽⁴⁾، کو بهر پرسی ئیدارا باره گای بوو، چوونه پيش و دانوستاندن لگه ل نه فسه ری کر و ل فی ملی ئاڅی ئه م و ل ملی دی ژي له شکه ریڼ ترک، تبلین هه میا ل سه ر جه له بکا چه کینه و به ری تفه نگا دانه هه فدوو و نه گه ر وی ده می ته نی ده مانجه یه ک بته قیت ئیدی نه و گه لی و دؤل و نهال دی بنه پارچه یه کا ئاگری و دوزه خي.

مه رجین ترکا نه و بوون کو نه م که له کا خوه ژ سه ر خابووری پراکین و ئیدی دناڅ ئاڅا باکوور پرا هاتوو چوونی نه که یین و نه گه ر نه م وی نه که یین فه رمان د ده ستی وان دایه نه و که له کی پراکین و نه گه ر بهرگری ژي بهیته کرن ل باره گایي مه بدین !

د وی ده می دا من دیت دوو پيشمه رگین گه نجین په یت گولله برنه بهر کلاشینکو فین خوه و که له کا کو ل فی په خي خابووری گریډایی بوو فه کرن و خوه هافیتنه سه ر که له کی و نه و کیشا دینڅا

خابووری دا و گازیکرە ئەفسەرێ ترکا: ئەگەر تۆ زەلامی
فەرموو کە لە کۆی پراکە !

ئێدی دفی دەمی دا پەوش پتر بەرەف تەنگزین و شەپری
قە دچوو و گوھێ هەرکەسەکی ل تەقینا فیشەکا ئێکی
بوو. هەلبەت ل ناڤ وان چیا یین بلند و وان گەلیین کوور
دا ئەگەر تەنێ دەمانجەیه ک ژێ تەقیبا هەند دەنگ ژێ
دەهات دا بیژێ تۆپەک پەقی، هەندی وان چیا دەنگفەددا و
دەنگ مەزن دکر.

ژ مە و ژ وان هەرکەسەکی بیھنا وی یا چکە و
چاڤی وی یی ل سەر ستیری و تەلا وی ل سەر جەلەبکی
تەقەنگی. د وی کێلیکی دا مە هەند دیت ئەو چیا ژ بنی
پەقین و چوونە بەر ئاسمانان. پەقین و گۆرمین و دووکیل و تۆزەکا
هەندا مەزن بوو، کو مە هزرکر ئەف چیا یین کو هەتا بەر ئاسمانان
بلندبوونە پەقین و بەر مەدا هاتن. دگەل دەنگی گۆرمین و پەقینان
لەشکەرێ ترکان وەک تاژیان خوە هافیتن و باوەردکەم دناڤەرا دوو
سی خۆلەکان دا هەموو ل بەرچاڤین مە بەرزەبوون، ژبلی ئەفسەرێ
وان کو مابوو ل دەف مام ئیشو و کاک تاهری. هەرچەندە هیشتا ئەم
نزانین کانێ ئەفە چ دونیا خرابوون بوو، لی هەموو پێشمەرگا پێکفە
بەردا کەنی و ب فیتی و تیلیا ل لەشکەرین ترک دکرە قێری و ئەو
ژی هەر دپەقین و ل پشت خوە نە دنیڕین، راستی وی گافێ بیرا من
ل سترانا کینە ئەم یا شقان پەرورەری هات دەما دیژیت: (هێییییی
دوژمن وەک پۆڤی ل پاش خوە نانییری).

ئەفسەرێ ب تەنی مایی و شەرمەزار فیرکا خوە ئینادەر و هەندی
بوو فیرفیرا وی و دەست ب خەبەرا کر و هەر گازی لەشکەرین خوە
دکر: (ئیشەک ئوڤلی ئیشەک) نە هەرێ کەسی گوھێ خۆ نەدایین

و هه‌موو چووون. هه‌لبه‌ت وی ده‌می حکومه‌تا ترکی په‌یمانە ک لگهل
حکومه‌تا سه‌دامی ئیمزاکربوو، کو هر حکومه‌ته‌کی ژ وان مافی
ههی 30 کلم ب سهر ناخا وه‌لاتی دیشه بهیت بو لیډانا کوردان. مان
ئیشوی ژي گوته ئەفسهری ترک: هااااااا ئەفهندی دی بهییفا فی
له‌شکه‌ریقه 30 کلم بناف ناخا مه‌فه هی؟ هه‌ره مالآ خوه، خو
نه‌ده کوشتن. ب هیفیفا فان خوشمیران فه خه‌لک دی 100 کلم ب ناف
ناخا وه‌فه هیّت. قیجا هه‌ره و جاره‌کا دی ته‌ل به‌رامبه‌ر باره‌گیای مه
نه‌بینم. کا برای ریكا خواه گرت و ب سهری شوپشه دووف له‌شکه‌رین
خواه را چوو، لی ئەز باوه‌رناکهم هه‌تا نوکه ژي ئەو بزانیٓ کاننی وی
روژی ئەو چه‌قین و دونبا خرابووون بوو. بلا د دللی وی دا بیت.

مهسه لا په قينئ ژى تهو بوو كو تهو چهند روژ بوو ابابكرى و هه قالين خوه، جهئ TNT ل وى كه قرى دكولان و نيزيكى 20 قالين TNT پيڅه كربونه د كه قرى را و په قانديبون، بيى كو هيا وى ژئ هه بيت كو تهو و ترك ل بهر هه قديو د راوه ستاينه ب چه كى. چونكى جهئ وان يئ نه پهنى بوو ژ باره گاي و مه ژى هاي ژئ نه بوو، كو دئ د وئ گاځى دا وى هه مى TNT په قينن. ژ خوه له شكه رى ترك هه تا نوكه ژى نزانن مهسه له چ بوو. لئ ئيدى سهرى مه ژ ئاريشين له شكه رى تركا ته نا بوو، تا كو ل گولانا 1983 ب هيژه كا سه د هزار كه سى ها تينه سهر سنوورى، ژ بو بجيئنانا وئ په يمانا وان و سه دامى ئيمزا كرى ژ بو ليډانا شورشگيرين كورد. تركان ژى دفيان وئ په يمانا خوه لگه ل سه دامى بجى بينن و تا چيايئ مه تينا بهين لئ قئ جارى ژى پيشمه رگه ي وه نه كر بوسته كئ ژى دهر بازي قى ئالى سنوورى بن و تهو ب سهر شوړى فه گه رانه فه.

(1) ابابكر عبدالله محمد بريفكى. ساللا 1951 ل گوندې بريفكا، ل دهقەرا كانىماسى ھاتىە دىيائى. ل ساللا 1971-1975 پېشمەرگە بوويە، كو پىلا فەرماندى سريى ھەبوو. ل ساللا 1982 ديسان بوويەقە پېشمەرگە. رۆژا 1984/3/10 ل شەپەكى نيزىك گوندې تىى دەقەرا بامەرنى شەھىد بوويە.

(2) كوك كورتيا Kurdistan Ulusal Kurtuluşçuları كو كورديا وى ژى دىتە رزگارخوازىن نەتەوھىين كوردستان.

(3) ئېشو وەرە ئېشو، ل ساللا 1947 ل گوندې بېرسقى، دەقەرا زاخو ھاتىە دىيائى. بەرى بىتە پېشمەرگە عريف بوو دناڤ لەشكەرى ئىراقى دا. 1971-1975 پېشمەرگە بوويە. ساللا 1976 جارەكا دى بوويەقە پېشمەرگە. چونكى ئەو شارەزاين چەكى دۆشكا بوويە، لوما بوويە بەرپرسى ھىزا پستەقانيا (اسناد)

لقا تىك تا كو وەفاتكرى. ساللا 1986 ل گوندې كانىبەلاقى وەفاتكرىە. (4) طاھر احمد محمد ھەرورى. ل ساللا 1946 ل گوندې ھەرورى، دەقەرا كانىماسى ھاتىە دىيائى. ل ساللا 1965-1975

بوويە پېشمەرگە و ماموستاين شورشى. ل ساللا 1980 ھەقاليين وى يىن ريخستىن ھاتنە گرتن و سىدارەدان، ئەو ژى بوو پېشمەرگە و ئىدارىي بارەگايى لقى. چەند پلەيەكىن جور ب جور وەرگرتىنە. ل ساللا 1988 بوويە پەنابەر ل رۆژھەلاتى كوردستانى. 1991 زقرىقە كوردستانا ئازاد ول سەر خەباتا خوہ بەردەوام بوويە، نوکە ژى ئەندامى لقا تىكا پارتى و ئەندامى جقاتا شىرەتكارين لقى يە.

تازه

مه‌هه‌ک و هه‌فتیه‌ک بوو ئه‌ز بوویمه
پېشمه‌رگه و بریارا من ژي دهرکه‌فتبوو
ببوومه کادر ل لژنا نافچا ئامېدیی. وی دهمی هیشتا
مه چ باره‌گا نه‌بوون و لژنه یا گه‌رۆک بوو، لی بارا
پتر ب روژ ل گه‌لیی بازی و گه‌لیی بېشیلی بووین، ل
چیا یی مه‌تینا. وی دهمی سه‌ید صالح چه‌مه‌سیدی
به‌رپرسی لژنی بوو.

روژا 1982/5/9 ئه‌م ل گه‌لیی بازی بووین، من دیت پېشمه‌رگا
چه‌کي گران، کو هینگی توپه‌کا 82 ملم، دۆشکه‌کا 12.5 ملم و 2 توپین
60 ملم بوون، یین دهریخستین و یی پاک دکهن و ئاماده دکهن. من
زانی ئه‌ووی کارێ چالاکیه‌کا پېشمه‌رگاتی دکهن. پشتی من پسپارکری،
گوټنه من دئ چینه چالاکیه‌کي، لی نه گوټن ل کیژ جهی. ئه‌ز ژي
راست چوومه ده‌ف سه‌ید صالحی، کو ل به‌ر به‌ره‌کي مه‌زن یی

پروونشتی بوو، مژیلی نفیسینا نامه‌یه‌کې بوو. من سلاڅ کړی و گوټی: سهد هه‌قال دی چنه چالاکیه‌کې، من دقیت ته‌ز ژی لگهل وان بچم. گوته‌من: تو تازه یی هاتی و هیشتا برینین ته یین ته‌شکه‌نجا زیندانا به‌عسیا ساخ نه‌بووینه و تو یی بی چه‌کی ژی و پشتی هینگې چالاکي ته‌نې گولله بارانکرنا بنگه‌هیڼ دوژمنیه بچه‌کې گرانې توپ و دوشکا و BKC، تو نوکه بیه‌نا خوه فره‌که، بلا بو چالاکیه‌کا دی بیت. من به‌رسفدا و گوټی: سهد مانې تو ناهیه چالاکي، لوما ته‌ز چه‌ز دکه‌م تقه‌نگا خوه بده‌یه‌ف من، دا پی بچمه چالاکي، ته‌فه مه‌سه‌لا چه‌کی چاره‌سه‌ر بوو. یا دی ژی من دقیت تو لگهل توپچی باخفی، کو من فی‌ری کارې توپی بکه‌ت، دا ته‌ز فی جاری بیمه توپچی توپا 82 ملم و دا ته‌ز تولین خوه یین زیندانی ژ دوژمنی فه‌که‌م.

سرووشتی سهد ساحی یی وه‌سابوو کیم دکره‌که‌نی، به‌لی فی جاری وه‌سا ژ دل به‌ردا که‌نی و گوته‌من: من دقیا نه‌هیلیم تو بچی، لی نوکه ته‌ دوو داخوایین دی ژ لی زیده‌کرن. ته‌ز هینگې ژی هه‌فده‌هه‌ژده سالی بووم و وی گه‌له‌ک چه‌ژ من دکر، ئیکسه‌ر شاجورین خوه یین کلاشینکوفی فه‌کرن و ده‌مانجا خوه ژیفه‌کر و کره‌دبه‌ر شووتکا خوه را و شاجور و تقه‌نگ دانف من و گازیکره توپچی (سهد نوریی چه‌مه‌یدی) ⁽¹⁾ و ب حه‌نه‌کفه گوټی: سهد نوری ته‌فه رزگاری ته‌ز ژ چه‌کرم و دقیت ته‌ز ژ چه‌کبه‌کته. پاشی گوټی: کارې توپی نیشا بده‌ فی‌بکه، بلا فی جاری چنه‌د گولله توپه‌کا بافیژیت و ته‌ز باوه‌ر دکه‌م دی بو پاشه‌روژی بو ته‌ بته‌ هاریکاره‌کې باش.

هرچه نده زېده بدلې سهد نوری نه بوو، بهلې نه شيا
 بده ته سهر ناخفتنا سهد سالحي. دبیت يې نه حق ژي نه بیت،
 چونکي نه زې پچووک و بې سهرېور بووم و گولله توپ ژي گه له ک
 بزه حمه ت مه په یدا دکرن و مه گه له ک کیم ژي هه بوون. نه گهر
 نه ز ل نارمانجې نه دهم دې گوللېن مه بهه روه چن و زیانه کا مه زنه
 بو مه.

وی توپ دانا سهر پېکېن وې و پاک کر وعه یارا وې دروستکر
 وقومباسه ژي دهرېخست و دهسټېکر بو ده مې ده مژمېره کي کارې
 وې نیشا من دا، تا کو پشتراست بووی کو من دهرسا خوه بدروستی
 وهرگرت.

پشتی تاری که فیه نه ردی مه توپ و دوشکایین خوه ل دوو هیسترا
 بارکرن و مه دا رې و هم چووینه گوندې خشخاشا، کو دکه فیه بن
 رېیا بېگوفا - کانیماسي نيزیکی فهوجا سوټکی یا له شکه رې دوژمنی.
 پشتی مه شیف خواری و هنده ک نان بو روژا پاشتر ژي بخوه ژ وان
 مالا وهرگرتی، هم به ره ف باکوورقه که فینه رې، کو دې ل گوندې
 تشیشي ل جادی دهر بازین. شهید وه سفی بیدوهی⁽²⁾، کو وی ده می
 نه و ژي کادري لژنی بوو، چهند پیشمه رگه یه ک لگه ل خوه برن، کو
 نه ز ژي ټیک ژ وان بووم، دا کو لسهر جادی رېیا دهر بازبونا هیزومه
 کونترل بکه ن و پشتراست بن ژ نه بوونا که مینا دوژمنی. ژ بهر کو
 بهرده وام دوژمنی ل ویري، کو ب قه سرا ساده ی دهاته ناسین، که مین
 ددانان. پشتی هه ردو و ئالیین رې مه گرتین و هم پشتراست بووین
 کو که مین لسهر جادی نینه، هه قاله ک مه پاشقه رېکر دا هیزا مه
 بهیت و دهر باز بیت. پشتی هم ل جادی دهر باز بووین و ل چیا یی
 بادوکی سهر که فتن و چووینه گه لیي قومريي و لجه کی کو یی
 نه په نی بنگه هین (ره بیین) سهرې بادوکی و سهرې حه می یین

دوژمنی بوون، مه خو هشاردا. پستی نیږو دوو هه قالان هیسترهک و بر و چوونه شکفتهکا بچووکا د وی چیا ی را، کو گولله توپین مه د ویری دا دغه شارتی بوون و تنی وان دوو هه قالان و ستافی لژنی پیدزانی. وان 10 گولله بارکرن و ئیدی هیدی هیدی ژ ئالیی باکوورقه مه خوه هلکیشا بو سهری بادوکی ل هندافی گوندی تشیشی و فهوجا دوژمنی یا سوټکی. هیژ هاتنه دابه شکر. ههر دوو توپین 60 ملم و لگه BKC و هندهک تغه نگیڼ دوور هافیزین وهک پرنو و G3 لبر بنگه هیڼ دوژمنی یین سهری بادوکی، کو دکه قنه هندافی مه و گلهک نیزیکن، هاتنه دانان و دوشکا ژی ل جهه کی لسهری بادوکی رهخی روژافای هاته دانان کو

همه لگه ل توپا 82 ملم ل باره گایی فهوجی بدهت و هم ژي نه گهر هیزهکا دوژمنی چ ژ ئالیی بیگوفاقه یان ژي ژ کانیماسی فیه بهیت، نهو ل وان ژي بدهت. توپا 82ملم ژي مه جهی وی 70 مترهکا نیزیکي سهرکه فتنی چیکر. گولله ژي 50 مترهکا دووری جهی توپی دانانه بن بهره کی. ژبره کو نه گهر توپهکا دوژمنی بناق گوللا بکه فیت، دا زیانی نه گه هیڼته مه. جارهکا دی ل ویری سهد نوری چهوانیا عه یارکرن و بکارینانا توپی نیشا من داقه و سی پیشمه رگه ژي وهک هاریکارین من دهستیشانکرن، کو ټیک ژ وان برایی من یی مه زن ئوسمان بوو.

دهم نیزیکي 5.30 ټیڅاری بوو. ئیدی ههر تشتی مه نامادهیه و دارکین نیشانی ژي هه تا سهری مه یین داناین و لگه ل باره گایی فهوجی مه یین کرینه ټیک سه مت. شهید وه سفی گوته من: گوللا ټیکي نه ز دی لیده م و دی به زمه سهری، دا نه ز و سهد نوری بوته چاډیری (رصدی) بکه یڼ. چونکی توپا هاوون مروڅ دشی

دانېته نه‌په‌نی نارمانجی، به‌لی دقیت که‌سه‌ک هه‌بیت کو نارمانجی ببینیت دا بیژیته توپچی کا توپین وی چه‌وا دچنه نارمانجی، دا لگوره‌ی شیره‌تا وی سه‌متا توپا خوه‌ه‌یاربکه‌ت.

ده‌ما شه‌هید وه‌سفی توپا ئیکي لی دای و به‌ره‌ف سه‌ری بادوکی
 فه‌به‌زی. نورمال توپا هاون گوللا ئیکي گه‌له‌ک زه‌حمه‌ته نارمانجی
 بگریت. باوه‌ر دکهم گولله‌ نیژیکي سه‌د م‌تره‌کا بره‌خی باکووری
 روژه‌لاتی فه‌وجی فه‌که‌چ کربوو. ل گوره‌ی شیره‌تا شه‌هید
 وه‌سفی و سه‌ید نوری، گوللا دووی مه‌ه‌افیت و ب به‌ر دیواری
 فه‌وجی که‌فت و پاشی هه‌ر هه‌شت گوللین دی مه‌ل‌ناف فه‌وجی
 دان ولگه‌ل هندئ دوشکا مه‌ژی ل فه‌وجی ددا و هه‌فالین دی ژي
 ل بنگه‌هین (ره‌بین) هندافی مه‌ددا. هی‌شا مه‌گوللین خوه‌بنی‌فی
 نه‌ک‌رین، توپارانا دوژمنی ده‌ستی‌کر، ژ لیوا بی‌گوفا و لیوا باتوفی، ب
 توپین دوور‌ه‌افیژ، کو مه‌دگوتی نه‌مساوی و ژ بنگه‌هین دوور‌به‌را
 ب 60 ملم و دوشکین 12.5 و 14.5 ملم وه‌کی تافیین بارانی وان گولله
 باراندن سه‌ر مه‌. پشتی گوللین مه‌خلاس بووین، مه‌زوو زوو توپ و
 دوشکین خوه‌فه‌کرن و کیشانه‌دبن هنده‌ک به‌رین مه‌زن فه‌و مه‌
 ژي خوه‌دبن وان به‌رافه‌هشار دا، تا کو تاري که‌فتیه‌ئهردی. پشتی
 توپارانا دوژمنی بدوماهی هاتی، پی‌شمه‌رگه‌یی بی زیان بوو لی
 مخ‌بن هی‌ستره‌کا مه‌پی‌نجی م‌تره‌کا ل نیژیکي مه‌هاته‌کوشت.

ئهم جاره‌کا دی به‌ره‌ف باشوورقه‌زق‌رین و ل گوندی تشیشی
 جاره‌کادی ل جادی ده‌رباز بووین و هاتینه‌فه‌گوندی خشخاشا.
 هه‌رچه‌نده‌دقیا مه‌خوه‌گه‌هاندبا گوندی بازي ل پالا چپایی مه‌تینا
 و پاشی بی‌هنا خوه‌فه‌دبا، لی ژ برسا و ژ وه‌ستیانی ئهم ماینه‌ل گوندی
 خشخاشا، ب مه‌ره‌ما هندئ کو نانه‌کی بخوین و چه‌ند ده‌مژمیره‌کا

بېنا خوه څه ده‌ین و پاشی به‌ری سپیدی خوه بگه‌هینینه
گه‌لیی بازې ل چپایی مه‌تینا.

تا کو مه خوارن خواری و ئه‌م ل مزگه‌فتی کومبووین
دا پچه‌ک بنشین، ده‌مژمیر بوو 11 شه‌فی، هه‌څاله‌کی، کو
بیرا من ناهیت کی بوو، زیره‌فانی دروستکر و لیسته چیکر
کانی کیژ ده‌مژمیری کی دی زیره‌فانیی گریت. ئه‌و هه‌څالنی
ئیکی زیره‌فانیی دگریت دی لیستا ناڅا لگه‌ل وی بیت. گاڅا
وی یی پستی خوه هشیارکر، دی لیستی ده‌تف وی و هه‌ر
ئیک دی ده‌تف یی پستی خوه، دا هه‌ر که‌سه‌ک بزانی
کانی دی پستی خوه کی هشیارکه‌ت. شه‌هید شه‌ریف
سهره‌رووی⁽³⁾ گوته‌ من: زیره‌فانی من ژ ده‌مژمیر یازده بو

دوزده یه و دوازده‌ی تو دی رابی دؤرا ته‌یه پستی من و ناڅی هه‌څاله‌کی
ژی گوته‌ من، گوته‌ ئه‌و پستی ته‌یه. من ژی گوته‌ی: باشه. ئه‌ز ژی
ژبه‌رکو هیشتا یی نوومه و فی‌ری وه‌ستیان و بیخه‌وی نه‌بوومه و دوو
شه‌څه ژی نه‌نقستم، بیی کو شاجوړین خوه ژی ژ پشتا خوه څه‌که‌م،
هه‌ر ئیک ته‌نشت که‌فتم و نقستم. من زانی جاره‌کی دووا شه‌هید
شه‌ریفی ئه‌ز هشیارکر، لی هه‌ر ئیکسه‌ر دکه‌فتم و دنقستمه‌څه.

جاره‌کی من هه‌ست کر کو دیم من ته‌زی و من پچه‌ک
چاڅین خوه څه‌کرن، من دیت ئه‌زی ل ده‌رڅه و پالا من ل دیواری
مزگه‌فتی و تفه‌نگا من ب ملی منځه. هن‌دی من هزرین خوه کرن کا
ئ‌ه‌ز چه‌وا هاتیمه‌ فی‌ری و چه‌وا ژ مزگه‌فتی ده‌رکه‌فتم، من نه‌زانی.
من ته‌ماشه‌ی سعه‌تا خوه کر، من دیت نیزکی ده‌مژمیر دوو یه.
من پرووین خوه دانه به‌ر شه‌قا و پچه‌کا دی هشیارتربووم، هاته‌ بیرا
من، کو زیره‌فانی من ژ دوزده بو ئیک بوو. ئی باشه‌ پانی ئه‌څه
ده‌مژمیر دوو یه، پا ئه‌څه چه‌وا هو‌سا چیدبیت. مه‌سینه‌کی ناڅی

ل بهر دهری مزگهفتی بوو، من هندهک ئاف هافیتته چافین خواه،
 نهز هیشتا باشر هشیار بووم و هاته بیرا من کانن کی پشته من
 زیرهفانه، لی من هرین خواه کرن، باشه پا نهگه رقی دهمنی پالا من
 ل دیواری و نهز دخه و دوژمن هاتیت و دورین مهگرتن، نهفه نهز
 بهرپرسم بهرامبه رگیانی فان هه موو پیشمه رگا. لوما نهز گه په کی
 ل دور مزگهفتی زفریم و هه موو نهو بهر دیوار و جهین گومانن من
 کونترول کرن و نهز راست هاتم من هه قالن پشته خواه هشیار کر.
 هه تا من نهو راکر ده مزمیر بوو دوو، گوته من: مانه زیرهفانیا من
 ژ تیک بو دوو بوو؟ من گوته: نهز زانم رابه، وهسا دیاره هه قالین
 بهری من یا تیکدای، هه ما تو ژ ده مزمیرا خواه بگره و یی پشته
 خواه هشیار بکه. گوته من: باشه کا لیستا ناقا بدهف من دا بزنام کا
 دی کی هشیار کهم. من گوته: لیسته لگه ل من نینه، که سی نه دایه ف
 من. گه لهک کر و گوته، لی من گوته: برا زانم لیسته ل کیفه یه،
 تو ژ ده مزمیرا خواه بگره و هه فاله کی هشیار بکه. ئو نهز هاتم
 نفستم.

بهری سپیدی نه ده رکه فتن هاتینه گه لیی بازی، ته ماشه دکه
 هه رکه سهک یی تیت و خواه نه رازی دکهت و یی دیژن کی شقیدی
 زیرهفانی تیکدایه، بوچی که سی ژمه ل وی دهمنی بو هاتیه دیار کرن
 زیرهفانیا خواه نه گرتیه، کانن لیسته؟! نهز ژ هه ری دیژم: من
 ژ لیسته نه دیتیه و کی لیسته فه شار تیه تا کو سیسته م هه موو
 تیکچووی؟

شهید شریف هه ری ته ماشه ی من دکهت و دگر نژیت. من
 گوته ته چیه؟ هات ده ستی خو دستوین من وه راند و نهز ژ ناف
 هه فاله ده ریخستم و راست ده ستی خواه بره بهریکا من و لیسته
 ده ریخست، گوته من: پا نهفه چیه؟ نهز مامه حییه تی، من گوته:

ئەفە چیه شەریف؟ گۆتە من: وەرە دا چیرۆکا تە یا شقیدی
 بۆ تە فەگییم. گۆتە من: دەمژمیر دوازده ئەز هاتم من تۆ
 هشیارکری، تە گۆتە من: باشە هەرە ئەفە ئەز هاتم، ئەز
 پینج خۆلەکا مام تۆ دیار نەبووی، ئەز هاتم دیسان من
 تۆ هشیارکری هەتا کو تۆ پابووی پروونشتیه سەر جهی
 خوە، تە گۆتە من: هەرە دى پىلاقىن خوە کەمى وهیم.
 پینج خۆلەکین دى هەر تۆ دیار نەبووی، ئەز هاتم من
 دیت، کو تە وەسا پروونشتى لسەر جهی خوە، پالا خوە
 یا دایە دیواری و دیسان تۆ یى نقتیهفە. جارا سیى من
 دیسان تۆ هشیارکری و وى جارى من تۆ نەهیلای تا کو
 تە تەنگا خوە ژى دایە ملی خوە و تۆ هاتیه دەرڤە و

من لیستە کرە ددەستى تە دا و تە ژى ئها کرە دقئ بەریکا خوە
 دا، کو وی دەمی دەمژمیر ببوو دوزده و چاریکەک، من گۆتە تە: تۆ
 باش هشیاربوویه، ئەز بچم؟ تە گۆتە من: ئەرئ هەرە، خەمى نەخۆ،
 ئەزئ هشیارم.

بۆ من گەلەکا سەیر بوو، تەنئ جارا ئیکى و دووی وەکی خەونئ
 ل بیرا من بوو، دەمى وی ئەز هشیار دکرم، لئ ئەف سوحبەتا دى
 هەمىئ ئەز نزانم کانئ ئەز چەوا هاتمە ژ دەرڤە و من چ سوحبەت
 لگەل شەهید شەریفی کریه و چەوا دەمژمیر و نیفا ژپێڤه و دخەودا
 من زیرەفانی گرتیه، تا کو ل بەر دیوارئ دەرڤە پروویى من ژ سەرما
 تەزى و ئەز هشیار بوویم، کو دەمژمیر نیزیکی دووی ببوو.

شەهید شەریفی گۆتە من: قئ سوحبەتئ نەکە و بلا کەس
 نزانیت، ئەز دى بیژمى من لیستەیا بەرزەکری. من گۆتئ: نە نە تۆ
 بهێلە دى نوکە چارەسەرکەم. ئەز هاتم من گۆتئ: گەلى هەڤالا
 گوهداری بکەن، ئەو لیستا هووین لئ دگەرپان ئها ئەفەیه یا لگەل

من و من شوونا ده مژمیره کي نيزيکي دوو ده مژميرا زيړه فاني ل وه گرتي، به لي د خه ودا نه کو هشيوار. ده قي هه ميا ما به ش ژ حيه تيا. شه هيد شه ريفي گو تي: وه چ دي دقيت، پشمه رگه يه کي نوو و گهنج و بچووک، بو وه هه شت گولله توپ ژي لناف گو هيت دوژمني دان و شوونا ده مژمیره کي دوو ده مژميرا ژي زيړه فاني ل وه گرت. هه ميا پيکفه کره که ني و مه سه لا ليستي و زيړه فاني چاره سه ر بوو.

-
- (1) نوري عبدالله محمد، ل سالا 1947 ل گوندي چه مسهيدا، ده فه را کانيماسي هاتيه دنيايي. 1975-1962 پشمه رگه بوويه. 1988-1976 ديسان بوويه فه پشمه رگه و توپچي لژنا نافچا ئميدي بوويه. ههروه سا بهرپرسي ريکخراوا پشته فاني (اسناد) لژنا نافري بوويه. 1988 بوويه په نابهر ل کهمپا مارديني و ل سالا 1991 بوويه په نابهر ل ئه مريکا و تانوهال ويړي دژيت. (2) وصفي سلمان محمد بيدوهي. ل سالا 1960 ل باژاري دهو کي هاتيه سه ر دنيايي. ل سالا 1979
- بوويه پشمه رگه. ل سالا 1984 بوويه بهرپرسي ريکخراوا شوپش يا پشمه رگه ي سه ر ب لژنا نافچا زاخو فه. روژا 1987/9/18 ل داستانا کانيماسي، ل نافهر گوندي گرکا و بريفا شه هيد بوو.
- (3) شهريف محمد صالح سه ره پړوي ل روژا 1965/2/14 ل گوندي سه ره رو ل ده فه را کانيماسي هاتيه دنيايي. سالا 1979 بوويه پشمه رگه. روژا 1995/4/15 ل نيزيکي گوندي ئورمانا ل ده فه را کانيماسي بده ستي چه کدارين (پ.ک.ک) هاتيه شه هيدکرن.

كى بوو نارنجوڭ ھاڧىتى ڊكوچكى مە يى ٻالاقى دا؟

پايزا

سالآ 1982 ئەز لگەل 9 كەسىن دى

كو ئەم ھەموو دبووینە گورۆپەكى

10 پېشمەرگە، ژ ئالىن سەيد سالىچ چەمسەيدى

بەرپرسى لژنا نافچا ئامېدىي قە، كو ھىنگى

بارەگايى مە لگەلىي بازى بوو، ئەم ھاتىنە پاسپاردن ب ھندەك

كارىن رېخستى، كو يىنە خواری دۆرىن دھۆكى و ھندەك ناف ل وان

گوندىن رۆژاڧايى دھۆكى بۆ مە ھاتنە دەستىشانكرن، كو ئەم بىين

و پەيوەندىي ب وان بكەين و ھندەك كارىن رېخستى و شورشگىرى

پى بسپىرىن.

ئەم ژ گەلىي بازى برىكەفتىن و ل سپنەى دەر بازى دەقەرا

مانگیشکې بووین و پاشی مه خوه گه هانده چیا یې باکوورې
 باژیرې سیمې ل و ل که ښه گوندې قه شه فرې، کو کافله گونده کې
 کرستیانه، ل وی چیا ی هنداقی ده شتې مه خوه هشاردا و ب شه ق
 هنده ک هه فال دمانه ل ویرې و هم هنده ک ژي دهاتینه خواری ل
 گونډین مالټا- گه ډه رکې- قه سارا- دولې و بازه لانس تا بهرې سپږې
 مه کارې خوه دکر و جاره کادی، هیشتا نه بوویه روڼاهی مه دیسان
 خوه دگه هانده قه قه شه فرې.

پشتی کارین مه ب دوماهی هاتین، هم هاتینه خواری کو
 دهر بازی ده شتا قایدیا بین (ده قه را شاریا). ل و و ش ق ل
 نیزیکی گوندې کثفلا (باکوورې زانکویا دهوک یا نوکه) هم که فتینه
 ناف بوسه یه کا دوژمنی و پشتی شه ډه کې تووند، هم ب زیان
 ژي دهر که فتین و هاتینه مالټا خواری و گه ډه رکې، کو مالین مه
 چه نده کا ل ښان هه ردو و گوندا بوون. مه خو ل مالین خوه به لافکر
 و ب روژ هم ماینه دمال دا و شه قا دی هم دهر که فتین و ل نافه را
 هه ردو و گونډین قه سارا و نالوکا دهر بازی ده شتا قایدیا بووین و
 ل گوندې (که له به درې) بووینه میقان و پشتی نه نجامدانا هنده ک
 کاران و چاڅی که فتنان، ټیدی هند دهمی مه نه ما کو هم ب شه ق
 و د ده شتې خلاسکه یین و خوه بگه هینینه چیا ی ل نیزیکی گه لی
 کور تکی.

لوما ژي خه لکې گوندی کونسیخوړه ک نیشا مه دا ل پشت گوندی
 و مه وې روژې خوه د ویر یقه هشاردا. هه وې روژې ژ نه گهرې
 وه ستیان و نه نفستې، نیف شه له لی (شلل نصفی) دیم هه فالې
 مه احمد کښته یی گرت، کو د وی دهمی دا نه و د ډه وشه کا خراب
 و ب نووژدار ما د ده ستین مه دا. ل تار یوونې جاره کا دی هم
 هاتینه قه گوندی و مه ترومیله کا تیوتا په یدا کر، کو مه بگه هیتنه

رۆژھەلاتى دەشتا قائىدىدا، نىزىكى گۆندى دۆستەكا. ھەرچەندە ھىندەك ژوان گوندىن، كو دڧىا ئەم دناڧرا دەرباز بباين، ھاتبۇونە ەەرەبكرن و ەەرب ژى چەكدارىن پژىما بەەس بوون.

لى باش بوو ئەم شىايىن، بىى كو لگەل وان تووشى شەپ و لىكدانى بىين، دناڧ وان گوندا را دەربازبىين و پشتى ئەم ل نىزىكى گوندى دۆستەكا پەيا بووين و ترومبىل زڧرىھە، ئىدى ب پىا مە بەرى خوە دا چىا و ھاتىنە گوندى چەمان و ل نىزىكى بريفكا شىخا دەرباز بووين بەرەڧ باكوورڧە.

پاشى بو گوندىن بىنارىنكى و خورپىنى و سىپىندارى و سيارى و ل گەلى ئاڧۆكى ل گارەى ب سەركەڧتىن و گەھەشتىنە گوندى گارەيا ل بەرى گارەى. ل وىرى ئەم راستى پىكخراوا شەھىد ئەنوەر ماىى ھاتىن يا سەر ب لژنا ناڧچا ئامىدى ڧە كو شەھىد شەعبان غەفار⁽¹⁾ بەرپرسى وى بوو.

شەھىد شەعبان داخواز كر كو ئەم پىكڧە گەپىانەكى ل دەڧەرى بگەين، پشتى ئەو ھەڧالى مە يى نەخۆش مە دوو پىشمەرگە داینە لگەل و ڧرىكرىە بارەگايى لژنا ناڧچا ئامىدى ل گەلى بازى، ئىدى مە گەريانا خوە دەستپىكر ل دەڧەرا بەرى گارەى بەرەڧ ئالىى رۆژھەلاتى ڧە تا كو ئەم ل دوماھىا گارەى زڧرىنە دەڧەرا زىيارى گوندى كافىا و پاشى ژى سىان و ھەرگنا وشەڧەكى ژى ل وىرى بووينە مىڧاتىن ھىشار زىيارى⁽²⁾ و ھەڧالىن لژنا ئاكرى. پاشى بەرەڧ رۆژاڧاڧە ھاتىن بەرەڧ سىدەرا و ئاتۆشى و چەمانكى و پاشى رۆژھەكى ھىشارا مە كەڧتە ناڧ بىساتىن چەلۆكى ل ناڧبەرا ھەردوو گوندىن سيار و سىپىندارى ل دەڧەرا چەمانكى. ئەگەر شاش

نه بم ده مۍ ئه م ژ باره گايی لژنا ناچا ئامیدی دهرکه فتین ل گه لیی بازئ مه ها ئه یلولی بوو، ئو ئه فه نوکه مه ها چریا دووی (مه ها 11) یه و هیشتا مه تنی جاره کۍ بدروستی بالاقین خوه یین کرین. لوما ژی وی روژئ مه چهند هه فاله کا بریاردا، کو ئه م ل سهر قۍ ئافۍ بالاقا خوه بکه یین.

پشتی ئه م ل وان ده را گه راین د کولکه کیفه، ل ناف بیستانه کی ته نه که یه کی قالا مه دیت. مه کوچکه کۍ ئاگری چیکر، ته نه که تزی ئاف کر و دانا سهر و ئاگری خوه ل بن هه لکرو هه ریکی ژ مه فهرشه کۍ بهری ئینا دا کو شوونا ته شتی بالاقا خو ل سهر بکه یین. ئاگری کوچکۍ مه یی خوه شه و هه ریکی ژ مه هنده ک جلیکین خو یین شووشتین و ههر ل نژیکی کوچکی مه یین رائيخستین و دمزیلین جلیکین ماین ئه مۍ دشوین و هه فالین مه یین دی ژی ل ناف وان بیستانا دبه لاقن، ههر دوو سۍ پیکفه ل جهه کی، یان دنقستینه یان ژی دروونشتینه و دوو زیړه فان، ههر ئیک ل په خه کی مه، ل سهری گرکه کی دناف ته راشه کۍ را، چاقدیریا لشینان ل وی ده قهری و هاتنا هه لیکو پته ریڼ دوژمنی دکه ن.

مه هند دیت ده نگۍ په قینه کا مه زن ژ نیفا مه هات و ههروه کی توپه ک ب نیفا کوچکۍ مه یی ئاگری که فتی، مه هند دیت ته نه کۍ مه یی ئافا گهرم یی ژ ههوا تیته خواری کو بلند ببوو هنداقی سهری مه، په لین کوچکی و بهرین گهرم وه سا بژاله بوون، کو چ پارچه جلیکین مه نه مان په له ک یان بهره کۍ شاریای و هکی په لی نه که تیته سهر.

ژ بهر کو ههر ئیک ژ مه ژی ته نی ئه و ده ستی جلیکا یی هه یی، لوما ئیدی گوهری مه نه ما ل هندي کانۍ ئه فه چ په قین بوو دناف مه دا پروودایی، کانۍ گه لو گولله توپ بوو، نارنجوکا ده ستی بوو

كەسەكى ھافىتە دىناق مەدا، مە ھىچ ھاي ژ ھىدى نەما،
لى ل شوونا وى ھەر ئىك ژ مە بەزىە جلىكىن خو و پەل
و بەرىن شارىاي ژ سەر پاقىت و ژ سۆتتى رزگار بکەت،
كو ھەمى كونكون بىوون. ئەمى ب رزگار كرنا جلكاڤە
دمزىلىن ژ سۆتتى و ھەڤالىن مە ھىدەك د سەر مە دا
بوون، مە ھىد دىت ھەڤالى مە عابد تروانشى⁽³⁾ تڤەنگا
وى يا د دەستى دا وتبلا وى يا ل سەر جەلەبكى ۋەكى
كەلەكى كوۋقى، خوە د وان لاتا دا دھافىت و ھاتە خواری
ھىداف سەرى مە و ھەرى گازى دكەت: كانى كىڤە چوون،
ژ كىژ پەخى ھافىتە ۋە؟ لى مە ل كوچكى تەماشەكر،

چ جھى گوللە و يان ناربۇكا لى نەبوو، و پىشتى مە
باش لى تەماشەكرى، مە دىت كو بەرىت مە يىت كوچكى ئاگرى
جۆرەكى بەرىنە كو دىژنى (بەرەزىڤ)، ئو ئەڤ جورى بەرى ب
گەرمى دپەقىت و مە دىت كو ئىك ژ وان بەرىن مەزىن كوچكى
يى پەقى و ئەڤ چامە يا ب سەرى مە و جلىكىن مە ئىناى. لى عابد
ب ھىدى قايل نە دبوو كو ئەڤە نەپەقىنا چەكەكى بوو، چونكى
وى دگۆت دەنگەكى دژوار بوو، ئەڤە نە ھىرا بەرى بوو.

ئىدى د سەر خەمگىنىا خو را بو جلىكىن خو يىن كونكون، مە
دەست ھافىتە ھەنەكا لگەل عابدى و مە گۆتى: تە قى جارى
دوژمنى خوە نەھنگافت و فەرموو بزڤرەڤە بنگەھى خو بسلامەتى
و ھوسا مە جلىكىن خوە يىن نىڤ شوۋشتى و نىڤ و كونكون بووین
جارەكا دى كرنەڤە بەرخو يى كو بالاقا خو ب تەمام بکەين.

- (1) شعبان عبدالغفار عبدالله، يې بهرنياس ب (شهعبان غهفار)، ل سالا 1942 ل گوندې پېدوهي دهغه را کانيماسي هاتيه دنيايي. 1961-1975 پېشمه رگه بوويه، وهک بهرپرسي هيزه کا کوماندو. 1975 ب مالبات فه بوويه په نابهر ل ئيراني. دهستيکا شورشا گولاني جاره کا دي بوويه فه پېشمه رگه و ل سالا 1980 بوويه بهرپرسي پېشمه رگه ي. که سه کي د ئاليي پېشمه رگاتي دا زيرهک و سه رکه فتی بوويه، لوما ژي ب (بازيي به هدينان) هاتيه نافکرن. ل روژا 1983/3/29 د شه ره کي دا ل گوندې شه رمني دهغه را ئاکري شه هيد بوويه.
- (2) هشيار محمود محمد، يې بهرنياس ب (هشيار زيار)، ل سالا 1953 هاتيه دنيايي. ههر ژ گه نجاتيا خوه په يوه ندي ب
- شورشا کوردي کريه، چونکي خالي سه روک مه سعود بارزاني يه. سالا 1979 ماس ته ب زانستين جفاکي وه گرگريه، ل بریتانيا. 1979 بوويه ئەندامي لژنا نافه ندي يا پارتی ديموکراتی کوردستان. 2004-2014 وه زيړي دهغه، و 2014-2016 وه زيړي داراي، يې ئيراقی بوويه. نوها ژي ئەندامي مه کته ب سياسيا پارتی ديموکراتی کوردستانه.
- (3) عابد حسن قاسم، ل سالا 1954 ل گوندې تروانش دهغه را کانيماسي هاتيه دنيايي. 1972-1975 پېشمه رگه بوويه. سالا 1981-1986 بوويه فه پېشمه رگه. ل سالا 1991-2013 ديسان بوويه فه پېشمه رگه و ل سالا 2013 خانه نشين بوويه. نوکه ژي ل دهوکي دژيت.

نوتیلا پینج ستیر ل گهلی سیانی

ههروه کی مه د چیرۆکا بهری فی دا
 باسکری، پشتی ئەم دگه پرا
 خوه دا گه هه شتینه سیان و هه رگنا باره گایی لژنا
 نافچا ئاکری، مه دیت کو هشیار زیباری، بابە کر
 زیباری⁽¹⁾، عابد مزووری⁽²⁾ و لگهل هه ردوو شه هیدان

سلیمان هه رنی⁽³⁾ و عه بدولا قادی⁽⁴⁾ لگهل چهند پیشمه رگه یه کان ل
 ویری نه و خانیه کی بچووکی ژێ ئافا کر نه، لی بیرا من ناهیت کا دوو
 ئوده یان سی بوون! ئەو وی ده می ژ سه رکر دایه تی هاتبوون و ل
 ویری مژیلی ریکخستنا لژنا نافچا ئاکری بوون، کو ئەو باره گایی وان
 بوو.

هشیار زیباری داخواز ژ شه هید شه عبان کر کو وی شه فی

ل دهف وان بمينين. لى ژبهړ كو زستانه و چ خانى و جى ژى نينن
 هم ب شهف تيدا بمينين، مه نه خواست هم بمينين. پاشى كاك
 هشياري هم رازى كرين كو نه گهر هم بمينين دى بو مه سى چار
 پهزا كړن و فه كوژن و هم دشين هه تا سپيدى ناگرى هه لكه ين و
 گوشتى بخوين، دا كو بشين وى شهفا سار بى نفستى دهر بازكه ين.
 ژبهړ كو، بهلكى پتر ژدوو مه ها بوو، مه ژى گوشت نه خوارى، هم
 تيكسه رازى بووين. تا ده مژمير سى شهفى هم ماینه هشياري ل بهر
 ناگرى لگهل گوشت خوارنى. لى ديسا ژى پشتى روژها ك پرى وه ستیان و
 سه رما هم پيدفى چه كا نفستنى بووين. ژ بهر هندى پشتى ده مژمير
 سى شهفى نه ز كه فتمه وى گه لى و ژپهل به رهف بنيا چيايى
 گاره ژ ره خى باشوورى فه، ل بن بهر كى، شكه فته كى دگه ريام،
 كو بشيم چه ك لى بنقم. ده مه كى من شكه فته ك ديت، پشتى من
 ب نه له تريكا خوه يا بچووك باش ته ماشه ي نيڅا شكه فتى كرى،
 من ديت كو شكه فت يا تژى كايه، لى نه كايا گه مى بوو، بهلكى
 كايا ماشا بوو. وه سا دياره كه سه كى ل پايزى، ل وان نيزيكا ماشين
 خوه گيره كرينه و كايا وان يا كرينه شكه فتى، كو پاشى بو ته رش
 و په زى خو بهت. نه ز نزانم چهنده كه يفا من هات ده ما من نه و
 شكه فته تژى كاماش ديتى! نه زى وه سا بووم هه روه كى من كو شكه كا
 گه رما تژى دوشه كين هريى ديتى. نه ز زفريم دا وى مزگينيا خوه ش
 بده مه هه فالين خوه ژى، لى نه ز نه وپرام بيژمه هه ميا، ژ بهر كو
 هم هه موو پيكفه، گروپى مه و هه فالين شه هيد شه عبان، هم
 نيزيكى 90 كه سا بووين وجهى هه ميا دفى شكه فتى دا نه دكر،
 لوما من ب دزيقه گوته بيست كه سه كا و هم فه قه تاين و مه
 بهرى خو دا شكه فتى و من گوته وان: وه رنه ئوتىلا په روه. مه وان
 بيست كه سان، هه تا سپيدى دناف وى كاماشى را خه وه ك كر، كو ب

پراستی ژى گەلەك ژ خەوا ئوتتالین پېنچ ستېرین ئه‌ورۇپا
خوہشتر بوو. سپېدې ژى پشتى هەقالین مە گەلەك ل
مە گەپرایین، ئەم دیتین و ژ خەو رابووین، کو هەموو
جلك و چەكین مە ببوونە کایا ماشا، لى هەقالین مە
گەلەك بەخیلی ب مە دبر و پەخنە ل مە گرتن، کو ئەم
وئ شەقئ بووینە میفانین وئ ئوتتالا پېنچ ستېر و مە ئەو
هیلاینە ژ دەرڤە. لى ئەز باوەرناکەم کو ئەز چ جارا تام و
خوہشیا وئ خەوئ ژبیربکەم.

- (1) بابکر بدرخان شوکت، ل سالآ 1947
ل دەڤەرا دینارتئ ھاتیە دنیاىئ.
پەيوەندى ب ھىزا لەشکەرئ
ئىراقئ کريە و بوويە ئەفسەر.
سالآ 1972 بوويە پېشمەرگە و
پلین جودا جودا وەرگرتنە. 1975
ئاوارەى ئىرانئ بوويە. 1979 بوويە
ئەندامئ کۆمیتا نافەندی پارتى.
1993 بوويە فەرماندئ سوپايئ
ئیکئ بەھدینان یئ پېشمەرگئ
کوردستانئ. 1998 بوويە فەرماندئ
فەرماندا دھۆک یا پېشمەرگەى.
2003-2015 سەرۆک ئەرکانئ
- (2) عابد احمد عبدالرحمن. ل سالآ
1945 ل گوندئ ئىتوتئ سەر ب
دھۆک ڤە ھاتیە دنیاىئ. سالآ
1970 کولیزا لەشکەرى ل بەغدا
ب دوماھى ئىنايە و ب پلا ملازمئ
ئیکئ دەرچووويە. ل سالآ 1973
بوويە پېشمەرگە. ل سالآ 1975
بوويە پەناہەر ل ئىرانئ. ل سالآ

- 1981 - 1991 بوویه پېشمه‌رگه و رۆله‌کې به‌رچاف هه‌بوویه و گه‌له‌ک پله وه‌رگرتینه. ل سالا 1995 ل ده‌فهره شه‌قلاوه شه‌هید بوویه.
- (4) عبدالله قادو محمد. ل سالا 1932 ل گوندې بانې ده‌فهره دینارتې هاتیه دنیایې. ل سالا 1970 بوویه پېشمه‌رگه. ل سالا 1975 بوویه په‌نابه‌ر ل ئیرانې. ل سالا 1979 بوویه قه پېشمه‌رگه ل شورشا گولانې و چهند پله‌یه‌کین جور به جور وه‌رگرتینه. رۆژا 1992/10/12 ل که‌لا شابانې ل ده‌فهره باتیفا شه‌هید بوویه.
- 1981 - 1991 بوویه پېشمه‌رگه و به‌رپرستې رېکخراوه‌کا پېشمه‌رگه‌ی. پلین جور ب جور وه‌رگرتینه تا‌کو ل 2003 پلا لیوا وه‌رگرتی و بوویه ئەندامې فهراندا له‌شکه‌ریا ده‌وک و به‌رپرستې ئیدارا فهراندی. رۆژا 2010/1/26 وه‌فاتکریه.
- (3) سلیمان ره‌مه‌زان محمد هه‌رنی. سالا 1939 ل گوندې هه‌رنې ده‌فهره دینارتې هاتیه دنیایې. ل سالا 1968 بوویه پېشمه‌رگه. ل سالا 1975 بوویه په‌نابه‌ر ل ئیرانې. 1976 دیسان بوویه قه پېشمه‌رگه

تافزهرکا سپیدی یان یا ئیقاری؟

زستانا

1982 بوو، ئەز وی دەمی کادری

سیاسیی لژنا نافچا ئامیدی بووم.

دوو سی روژ بوو بهرپرسی لهشکەری مژوولی

بزاڤه کۆ بوون. پاشی دیاربوو کو ئارمانج گرتنا

بنگههین دوژمنی یه ل سهری حهمن، یی کو

دکهڤیته هنداقی گوندی بریفکا ژ باشوور و گوندی هرۆری ژ باکوور

ڤه، کو باره‌گایێ س‌ریا له‌شکەری وجهه‌کی گ‌رنگ بوو.

هه‌روه‌سا ئارمانجین دی ژ، لگه‌ل گرتنا سه‌ری حهمن، لیدانا لیوا

بیگۆڤا و چه‌په‌رین دوژمنی ل چه‌قه‌لا و بازیڤی و بیگۆڤا و نافه‌را

چه‌لکۆ و کیسته‌ بوون، کو د‌بوو چالاکیه‌کا گه‌له‌ک به‌رفره‌. وی ده‌می

بۆ من هیڤیه‌کا مه‌زن بوو، کو ئەز پشک‌داریی د‌چالاکیا گرتنا بنگه‌هین

دوژمنی دا بکه م. لئ چه کئ من ته نئ ده مانجه يه کا نومره 7 بوو و نهو ژي بکیر شه ره کی وه سا نه ده ات. ژ بهر هندي من کلاشینکوفا هه قالئ خوه قادر کانی مه زنی⁽¹⁾ ژئ وه رگرت و بریار دا، کو نه ز ژي پشکداريئ د گهل هیزا هیر شه که ردا بکه م.

ل روژا 1982/12/14 پشتی نیفرؤ نه م ژ گه لیئ بازي ل چیا یئ مه تینا، به ره ف روژا فا فه بو گونديئ کانی به لافئ، بابیری و گه ره گو بریکه فتین.

پشتی ئی قاری نه م ل وان هه رسي گوندا ن به لاف بووین و مه شی ف خواری، هه ر گروپه ک ل وی گوندي لئ، ل جهه کی کو مبوون، تا کو ده مژمیر ئیکی شه فئ و پاشی هه ر ئیک ژ جهئ خوه به ره ف جهئ برکه فتني فه چوون.

جهئ کو مبوون و ریکه فتني ژي، شه که فته ره شی هاتبوو ده ستني شانکرن یا کو دکه فته بهر خابووری نا فبه را هه ردوو گونديئ بابیری و ریوانئ دا. پشتی هیزا مه هه موو کو مبووی، مه ده ستي پکر نه م ژ ویري بریکه فتین، دا کو ل ده فبه را چه قه لا ل ریکا بیگوفا- کانیماسئ ده رباز بیین به ره ف گه لیئ هروري کو دکه فته باکووری سه ري حه مئ.

ده مئ نه م ل ئاس ته نگا شه که فته ره شی ده رباز دبووین، هیسترا مه یا کو چه کئ مه یئ دوشکا لئ هاتبوو بارکرن، ب بارئ خوه فه ژ ئاس ته نگي فته ره ست و که فته دگه را ئا فا خابووری دا. ب ده سته له ی و چه له نگي کومه کا پیشمه رگا، پشتی وه ستیانه کا زور، نه م شیا یین هیستري و دوشکايئ هه ردوویا ژمرن و ژنافچوونئ قورتال بکه یین و ژ خابووری ده ربیخین. لئ تا کو هه ردوو ژ ئافئ هاتینه ده ریخستن و ل وئ تاریا شه فئ دوشکا هاتی هه پارچه کړن و لگهل گولین وئ هه موو هاتینه زوهاکرن و جاره کا دی لیکدایین و بارکړينه فه، ئیدی مه

هند دهمی شفق نه ما کو تیرا مه بکته ئەم دهقەرا
دبن کۆنترۆلا دوژمنی دا بپرین و خوه بگههینینه هشاری ل
گهلیی هرۆری. دیسان هند دەم مه نه ما کو ئەم جاره کادی
پاشقه بزفرین و خوه بگههینینه چیا یی مه تینا زی.

ژ بهر هندی ژ ی بریار هاته دان کو بهری روڤاھی
بکەفیتە ئەردی، ئەم خوه بهلاف کهین و هەر دوو
سی پێشمەرگه دناف تهراشه کێ یان ههفرسته کێ را ل
چهمیکی (جهی رووباری نههکی تیتە سەرخابووری) خوه
هشاردهن و تائیقاری ب وی نانی لگهل وان دا ئیدارا خوه
بکهن. ههلبەت ئەف جهه ژ ی گهلهک نیزیکی چهپهرین
دوژمنی و لیوا دوژمنی یا بازیقی (بیگۆفا) بوو.

ئەز نزانم کانێ دوژمنی وی روژی ههست ب ههبوونا وی هیزا
پێشمەرگه ی کربوو، ل وی دهقەری، یان ژ ی کهسهکی سیخور ژ وان
دهقەران، نووچهیهک ب بهرگوهین دوژمنی ئیخستبوو. ژ بهر کو وی
روژی هەر ژ دهژمیر ههشتی سپیدی تا کو تاری کهفیه ئەردی،
بهردهوام سی چار ههلیکۆپتەر ل هندافی سهری مه دچهورین.

ژ بهر هندی ژ ی وی روژی ژ سپیدی تا کو ئیقاری خوارن، بینقه دان
و دهستافا هەر پێشمەرگهیهکی، دناف وی تهپاشی یان ههفرستی
رابوو، یا کو سپیدی بخۆ کریه هشارو ب چ شیوا دهركهفتن نهبوو.
ژ بهر کو نانی دانهکی تنی لگهل مه بوو، ئەم نهچار بووین
پشتی تاری کهفیه ئەردی، بزفرینهقه گوندین گهرهگوهی و بابیری
بو شیقی.

لی قی جاری هەر پشتی شیقی ئیکسەر ئەم ژ وان گوندان
دهركهفتین و بریکهفتین. قی جاری ئەم بی ئاریشه ل ئاستهنگی
دهربازبووین و ل چهقهلا مه جادا بیگۆفا-کانیماسی بری و پشتی ئەم

که فټینه باکوورۍ باره گایۍ لیوا دوژمنی یا بیگوڅفا و بهره ف دهغه را هرورۍ فه چووین، ل ناف که فنه ره زین چه لکيا، ل خوشانکۍ هرچه کا کو ل وان رها ل پاشمايښ تری دگه ریا، ژ بهر پېشمه رگا خراب بوو و ره به نۍ نه دزانی ریزا پېشمه رگه ی هندا دریژه و تا کو سهر جادی هر بیست مترا جووته کۍ پېشمه رگا یۍ تیت. هرچا مه ژووردا خراب بوو و که فته ناف ریزا پېشمه رگه ی و که س ژي نه شیت ته قۍ لۍ بکه ت، ژ بهر کو چاردورۍ مه بنگه هیڼ دوژمنی نه و دقیت ب چ شیوه یا هه ست ب هه بوونا مه ل ویرۍ نه که ت.

به رۍ سپېده یا 1982/12/15 هیشتا روڼاهۍ باش نه که فټیه ئه ردی، مه خوه گه هانده گه لیۍ هرورۍ و هشاره ک په یدا کر. هه رچه نده بنگه هیۍ سهرۍ هه مۍ، یۍ کو نارمانجا چالاکیا مه بوو، دکه فته هندافۍ مه، کو نوها ئه م یۍ ل پشت زقرین و مه خوه ل باکوورۍ چه په ریڼ دوژمنی هشاردايه، لۍ هه م جهۍ مه پچه کۍ نه په نی بوو و هه م ژي مه بۍ دهنگ و پیژن تا کو ئیقاری خوه دویرۍ را هشاردا.

ژ هه ژي گوټنۍ یه کو سهرۍ هه مۍ جهه کی گه له ک گرنگ و ستراتیژیه ژ ئالیۍ له شکه ری فه. کو ژ باشوور فه ژ هندافۍ باره گایۍ لیوا بیگوڅفا دریژ دبیت، تا کو هندافۍ گونډین گرکا و قومریۍ وژ ئالیۍ باکوور ژي فه دکه فټیه هندافۍ گه لیۍ هرورۍ. گرنگیا فی جهی د وۍ چه ندۍ دا بوو، کو ژ ئالیه کی فه باره گایۍ لیوا بیگوڅفا و ژ ئالیه کی ژي فه ریکا زاخو-کانیماسۍ هه ر ژ بیگوڅفا تا کو گرکا کونترول دکر. ژ بهر هندۍ ژي هه موو ده ما ئه ف بنگه هه یۍ تژی چه ک و جبه خانه و پیدفیڼ له شکه ری بوو.

پېشمه رگه ژي وی ده می گه له کۍ پیدفی چه ک و جبه خانۍ بوو، ژ بهر کو ژیده رۍ سهره کی یۍ چه ک و فیشه ک و پیدفیڼ له شکه ری

ژ بو شوړشۍ، تهنۍ ټهو دهستکهفت بوون يېن ژ دوژمنۍ دهاتنه ستاندن.

ژ بو ټه نجامدانا فۍ چالاكۍ هه ماهه نكيه كا ريځوپيځ دنافه را لژنا نافچا زاخو و ټاميديۍ دا هاتبووكرن و پلانه كا له شكهري يا سهركهفتي هاتبوو داريۍتن، كو هه موو چه پهر و بنگه يېن دوژمنۍ هه ژ گريۍ يېن ل روژافايۍ بيځوفا تا كو گركا، ب دريژيا پېنج شه ش كيلومترا، بكه فنه ژير ټاگريۍ پېشمه رگه ي، زيده باري گرتنا بنگه يۍ ستراتيژي يۍ سهريۍ هه مۍ، كو ټارمانجا سه ره كيا چالاكۍ بوو. پلان ژي ب فۍ شيوه يۍ خوارۍ هاتبوو داريۍتن:

لژنا نافچا زاخو ل روژافايۍ خابووري ديۍ فان جهان ټاگر باران كهت: بنگه يۍ ساركۍ و خاليۍن زيړه فانيۍ ل سه ر ريكا نافه را گريۍ يېن و بيځوفا و لگه ل بنگه يۍ سهريۍ رهزا ل هندافي بيځوفا.

لژنا نافچا ټاميديۍ ژي ل روژه لاتۍ خابووري ديۍ ل فان جهان دهت: باره گايۍ ليوا بيځوفا، باره گايۍ سريا چه قه لا، بنگه يېن گريۍ ټاخه سپيځۍ، گريۍ ديۍري و دهريۍ ټادي. ههروه سا گرتنا سهريۍ هه مۍ ژي كو ټارمانجا سه ره كي يا فۍ چالاكۍ بوو، ټهو ژي ټهركۍ لژنا نافچا ټاميديۍ بوو.

چه كي كو ديۍ هيته بكاريۍنان ژي ژ بو ليډانا فان جهان، دوو ټوپيۍن 82 ملم، دوو دوшке يېن 12.5 ملم، چه ند ټوپيۍن 60 ملم و (بي كهي سي) و (RPG 7) بوون.

هيژيۍن پېشمه رگه ي يېن پشكار دقۍ چالاكۍ دا ټه فه بوون: ژ لژنا نافچا زاخو ريځخراوا شه هيد محمد صالح، شانويه كا سه ره كي ژ

رښکاراوا شه هید حاجی عبدالقادر و شانه یه کا سهره کی ژ رښکاراوا دلبرین. لژنا نافچا ئامید یی ژى رښکاراویڼ شه هیدان انور مائی، شعبان عمر و خدر محمود بوون.

بریار ئه و بوو کو ته قا ئیکى هیزا سهرى همى دهست پى بکهت، یا کو شه هید شهعبان غه فار سهرپه رشتیا وى دکر. ژ بهر هندى ژى، مه ل دورين دهمژمير سى ئيفارى خوه ئاماده کر وهیدى هیدى ل به ته نا نزارى به ره ف سهرى همى بسهرکه فتين و مه خوه کيشا ئالىى روژا فایى بنگه هى دوژمنى ب نيزکيا شست حه فتى متره کا. ژ نيزک قه مه دیت کو جهه کی گه له ک ئاسى يه و د نيڅا که فره کی دا هاتيه ئافاکرن و ب بزاف و هاتنوچوونا له شکه ران ژى، ئهم دبينين کو هه ژماره کا مه زنا له شکه ران ژى تيدايه.

ئه ز بخوه ژى ئه قه هه شت مه هه بوويمه پيشمه رگه و هه رچه نده تا نوها من پشکدارى د شه ش چالاکیين پيشمه رگاتى دا کريه، لى ئه ف جوړى چالاکیا بو من يى نوو بوو و ئه قه جارا ئیکى يه ئه ز پشکداريى دگرتنا بنگه هه کى دوژمنى دا دکهم.

دهم نيزکى دهمژمير چارى ئيفارى دبوو و پيشمه رگه ل جهين خوه دامه زرابوون و دهستى وان ل سهر له پکا تغه نگى و چافى وان ل ئارمانجى و گوهى وان ل ته قا دهستپيکى يه و دلى وان گه له کى شاده، ژ بهر کو قى ئيفارى هه موو خه لکى مشارا بهر وارى بالا، گوندين شوخى و نيڅه کا ده فراه گوليا، لگه ل کومه لگه ها بيگوف، دى شاهدین ميرانى و قاره مانيا وان بن، ل دژى داگيرکه ريڼ کوردستانى. ميلى دهمژميرى گه هه شته سهر چارى و بازيى به هدينان شه هید شهعبان غه فار، ئارپيجيا ئیکى ته قانده دوژمنى و ئيدى لگه ل وى ژى ل سهر پتر ژ پازده بنگه و باره گايين دوژمنى ئاگر دبارى و ههر ژ گرى بيى و تاکو گرکا ببوو ئیک پارچا ئاگرى ل سهر سهرى دوژمنى.

د سەر وی ههژمارا مهزنا لهشکهري دوزمى را و وی چهکى گران و مۆدهننى دوزمنى ژ تۆپىن دوورهاقيژ و تانگ و زريپۆش و ههموو جوړين دى يين چهکين ويړانکه، دوزمن کهړ و گيژ بوو و ئيدى نه دزانى کيدهري ئاگر باران بکهت و کيدهري نه !

چهکى سهرهکى يى هيژا مه يا هيژشکهړ بو سهر سهرى همى و ستاندنا وی بنگههئى گرنگى دوزمنى، دوو سى RPG 7 بوون لگه ل چهکى سقک. لى ژبهړ کو بنگههئى دوزمنى دنيفا کهفرهکى را بوو و گهلهکى ئاسى بوو، ژ بهر هندى گولله ئارپيجيىن مه ب دوماهى هاتن، بىى کو کارىگهريهک ل بنگههئى دوزمنى بهيتهکرن.

لى ژبهړ کو بريار هاتبوو دان کو دقيت ههر بهيته ستاندن، ژ بهر هندى شههيدان شهعبان غهفار و احمد چهلکى⁽²⁾ و سهعيد چهلکى⁽³⁾ و سهبرى بامهرنى⁽⁴⁾ لگه ل دهستکهکا دى يا پيشمهريگين دهستهه ل خو کيشا بهر ديوارى بنگههئى دوزمنى و شيلکهکا بهيژ يا نارنجوگين دهستى کره سهر نيفا بنگههئى دوزمنى و ئيکسهړ پشتى شيلکا نارنجوگا، وي دهستهکا پيشمهريگا خوه هافيتته تيدا و بنگه ب تهمامى كونترول کر.

هيژشا پيشمهريگى هند دژوار و بلهز بوو کو چاف ل لهشکهري دوزمنى تارى کرن و چهند لهشکهريهکا ريکا رهقئى بهرزهکر و خوه د کهفرى ئالىى باشوورى بنگههئى دا هافيتته خواري کو بدههان مترا يى بلنده.

پشتى ديل و بريندارين دوزمنى هاتينه کومکرن و ههموو چهک و کهلوپهليين دهستکهفتى ژ بنگههئى هاتينه فهگوهاستن، کو ههژمارهکا مهزنا فيشهک و گولله توپ و نارنجوگا تيدابوون، تشتين

بی وه چ و بکیر نه هاتی ژی، هه موو دنیفا بنگه هی دا هاتنه کو مکرن و ناگره کی مه زن پی هاته هه لکرن، کو ل پرانیا گوندین ده قهری دهاته دیتن ژ بهر بلندیا جهی. نه ف ناگره ژی مزگینیا سه رکه فتنی و نیشانا ستاندنا بنگه هی دوژمنی بوو، دا کو هه م گوندین ده قهری بزنان و هه م ژی هیژین دی یین پیشمه رگه ی، کو ل به ره یین دی یین شه ری بوون، بزنان کو هه فالین وان نارمانجا خوه گرت و ل سه ر دوژمنی بسه رکه فتن.

زیانین دوژمنی دقئ شه ری دا: 49 کوشتی و 38 بریندار و سو تن و یتکدانا هنده ک بنگه ه و چه ک و جبه خانه یین دوژمنی بوون. ده سته فتن پیشمه رگه ی ژی: دیلکرن 9 له شکه ران، کو ئیک ژی نه فسه ر بوو ب پلا ملازمی ئیکئ. نا قین هه می دیلا ل ده ف من دپاراستینه.

هه روه سا 17 پارچه چه کین جوړ به جوړ، لگه ل ده زگایه کی بیتله مارکا راکال و هه ژماره کا مه زنا گولله توپ و فیشه ک و نارنجو کیڼ ده ستی و لگه ل هیستره کی. براستی نه ف چه ک و پیدفین له شکه ری لوی ده می گرنگیه کا مه زن هه بوو ژ بو پیشمه رگه ی. تشتی ژ هه موویان دلخوشکه ر تر ژی نه و بوو، کو پیشمه رگه دقئ چالاکی هه مووی دا یی بی زیان بوون.

پشتی ده سته ف هاتینه کو مکرن، پیشمه رگه ی ب ده سته ف و دیلین خوه فه به ری خوه دا گه لی هروری. ل ده می خوه فه کیشانی ژ مهیدانا شه ری هه ژماره کا زوړا گولله و فیشه کین ده سته فته ده ستی مه دا بوون و چه ند دیله کین کو که فتنه ده ستی مه ژی دبریندار بوون.

نه نه شیان وان برینداران بهیلینه ل مهیدانا شه ری، ژ بهر کو یان دا ب شه قی ژ سه رمادا برینین خوه مرن، یان ژی روژا پاشتر ده می

دوژمنی ههولا گرتنا سهری حهمی ددافه، دا وی جهی ب همبزی (خهستی) توپیاران کهت و ترسا مه ئه و بوو کو ئه و لهشکه ری بربندار، ئه گهر ژ سه رمایی ژی نه مریان ب توپیارانی مریان. ژ بهر هندی ئه م نه چار بووین، ب چ ئاوایه کی بیت، دقیا مه ئه و بریان و ژ مرنی رزگارکربان. لی فیه گوهاستنا وان گه له کا بزه حمهت بوو ژ بو مه، ژ بهر کو ههم هه ژمارا مه یا کیم بوو و باری مه ژی گه له کی گران بوو ژ ده سته که فتا، ههم ژی ئه و شه فا سی بوو ئه م نه نفستین و گه له ک دوه ستیایی بووین.

لی دیسا ژی مه چاره یه ک ژ بو فیه گوهاستنی دیت، ئه و ژی ئه فیه بوو: به ته نا سهری حهمی یا کو فیه درێژیه

گه لی هروژی پرایا وی به فر بوو، مه ژی هنده ک به ته نیین ده سته که فته دانانه سهر به فری و دیلین بریندار و ده سته که فتیین دی دانانه سهر به ته نیا و لسهر به فری کیشان تا کو مه گه هاندینه گه لی هروژی. ئه م و لگه ل هیژین دی یین مه یین کو ل به ره یین دی بوون، ل ناف کافلی گوندی هروژی گه هه شتینه هه ف.

ل ده می پلان دانانا چالاکی، بریار هاتبوودان کو ریخه راوا (شه هیدین خه نوکه ی) ⁽⁵⁾، کو ریقنگ هروژی به رپرسی وی بوو، ب کاری لوجستی رابیت، ئه و ژی ئه و بوو کو ئه و دی خوارنی ژ سهر سنووری باکوور و باشوور، ل ده فیه را قه سرکی و هوپکی، بو مه ئینه گه لی هروژی. پاشی ژی ئه و دی دیل و برینداران ژ مه وه رگرن و لگه ل خوه به نه باره گایی لقی ل کو ماته ی.

ده می ئه م گه هه شتینه ناف کافلیین گوندی هروژی، یی کو به عسیا لسا لا 1976 ویرانکری و خه لکی وی ده ره به ده رکیرین، مه دیت کو هه فالین ریخه راوا شه هیدین خه نوکه ی باری سی هیسترا نان

و ژاړی و په نیر و چا یین بو مه ئینینه ویري و چا ژي یا بو مه دکافلي مزگه فتا گوندی دا که لاندی و ل هیڅیا مه نه. پستی مه نیف ده مژمیري بیهنا خوه ل ویري فهدایي و هندهک پشمه رگا نان خوار، لی دیار بوو که له کا ژ وان ژي ژ وهستیانی هیا وان ژ برسي نه مابوو و تهنی چایهک فه خوار، بیی کو خوارنی بخون. نه ز بخوه ژي ئیک ژ وان پشمه رگا بووم، یین نان نه خواری.

چهند جاره کا هه قالا داخواز ژ من کر کو نانی بخوم، ل من هه ست دکر کو نه ز یی تیرم و من دقیا تهنی بیهنا خوه فهدم و لگه ل وی ژي من چایهک فه خوار. پاشی پستی هه قالین ریڅخراوی دیل ژ مه وه رگرتین، نه و به رهف باکوور بو کوماته ی بریکه فتن و نه م ژي به رهف روژمه لات بو سوارا که لا قومریی. لی قوناغا مه یا دوماهی تهنی شه هید شه عبان غه فار دزانی کا دی ل کیده ری راوه ستین، دیار ژي بوو وی بریارا خوه دا بوو کو دی وی شه فی مه ل چیا یی مه تینا ئاسی که ت.

لی وی نه فه نه گو تبوو که سی ژ مه، یا وی فه رمانه و یا مه ژي بجییان. لی راستیهک هه بوو، کو مه ژي دزانی، نه و ژي نه و بوو، کو بیگو مان پید فیه نه م ریکا پینج شه ش ده مژیرا ژ جهی چالاکیی دوور که فین، ژ بهر کو نه م پشتر استین روژا پاشتر دوژمن دی ده فهرین نیزیکی جهی چالاکیی ب هه لیکو پته را و له شکه ران پشکنیت و ئیک ژ پره نسیپن شه ری پارتیزانی ژي نه و بوو، کو نه م خوه توو شی شه په کی نه که یین یی کو دوژمنی ده م و جهین وی هه لېژارتین. ژ بهر هند ی ژي باشت رین ری ژ بو مه، خوه به رزه کرن و دوور که فتنه ژ وان ده فهرین شهر لی هاتیه کرن.

تا کو بنی ژپهه لیی که لا قومریی ژي، کو ژپهه لیه کی که له کی رکه، چوونا مه یا نورمال بوو، نه ز لگه ل پیشیا ریزا پشمه رگه ی

دچووم، ئەز باوهر دكهم كو ته نئ 9 - 10 پيشمه رگه ل بهرى من بوون. لئ تا كو ئەز گهه شتيمه نيڤا ژېهه لى، من ديت كو پيشمه رگه هه رى ژ من دهه لېوورن و ئەز مامه ل دوماهين. من هه ستر كو رهوشا من نهيا نورماله. ئەز دكهم و ناكهم پين من ژ ئهردى بلند نابن، دئ بئژى هه ر پيه كئ من بهر هكئ مه زن يئ پېڤه گر دايه.

من هند ديت كو هه موو پيشمه رگه يئ ژ من ده رباز بووين و ئەزئ مايه ل دوماهين، ته نئ هه ڤاله ك يئ مايه د دووڤ من را، كو ب ژيئ خوه ژ من مه زنتر بوو، ئەو ژى هات نئزىكى من بوو دا كو ژ من ده رباز بيت. وى پرسيار ژ من كر: ته چيه تۆ بريڤه ناچى؟

من بهر سڤدا: ئەز نزانم، دئ بئژى هه ر پيه كئ من باگوردانه كئ پېڤه، پين من ژ ئهردى رانابن. ديسا وى پرسيار كر: ته نان خوار بوو؟ من بهر سڤدا: نه خير، من ته نئ چايه ك ڤه خوار.

گۆته من: تۆ يئ برسى و براستى چ نان گه ل من ژى نينه و ئەز باوهر دكهم ريكا مه هيشتا گه له كا مايى و ئەڤ شه ڤه هه ميين دئ بريچين، نزانم دئ چه وا خوه گه هينيه بنه جهئ؟! ب زۆرى من خوه گه هانده سوارا كه لا قومريئ، لئاقبه را هه ردوو گوندين هرۆري و قومريئ.

ژ بهر كو ئەز يئ نوو و بئ سهر بۆر بووم دژيانا پيشمه رگاتين دا، له وما ژى دسهر هندئ را كو من نان نه خوار بوو، من ئەو هزر ژى نه كربوو كو هنده ك نانئ بكه مه د چانتئ خوه دا ژ بو وئ ريكا دريژ. ده مئ ئەز سهر كه تيمه سوارا كه لا قومريئ، هه مى پيشمه رگه ل وئريئ راوه ستابوون و بيهنا خوه ڤه ددان. لئ لوئريئ ديار بوو كو نه ته نئ ئەز، به لكى گه له ك پيشمه رگين دئ ژى وه كى من ژ برسان

که فټينه. ئه وژي پشتي من پرسياړا ناني ژ گه له ک هه څالين خوه کړي، جاره کا دی بې ده سته کت و بې هيڅی څه گرامه څه جهې خوه و من ل بهر ليڅا ريکې پالا خوه دا بهر کی و گوټ: نان ههر بده ست من ناکه فټ، هه ما دا تير بيښا خوه څه ده م، به لکی بشيم چهن د سه د مه تره کين دی ژي ري بېرم.

هه څاله کی بناڅي نايف مائی⁽⁶⁾، و ه سا ديار بوو کو چاڅي وی ل من بوو، ده مې ئه ز ل ناڅ کو ما پيشمه رگا دگريام و ئيک ئيکه من پرسياړا ناني ژ وان دکر. له و ما پشتي من پالا خوه دايه بهري، هاته ره خ من و ده څي خوه ئينا بهر گوهي من و هيښيدي گوته من: تو يي برسي؟ من ژي گوټي: نه ته نئ ئه ز ي برسي مه، ئه ز ي ب ئيکجاري ژ برسا که فټيم و ئه ز باوهر ناکه م ئه ز ئه څ شه څ بشيم څي ريکې بهرده وام که م! وی گوته من: و هره پشست گوهيژکا هه نئ.

ده مې ئه ز چوويمه پشست گوهيژکي گوته من: من نانه کا ژ هروړي لگه ک خوه ئينايي و تا نوکه ئه څه پتر ژ 10 پيشمه رگا پرسياړ ژ من کر، لي من گوټيه هه موويان کو نان لگه ل من نينه، لي ئه ز ي دبينم کو تو ب ته مامي يي که فټي، څي جا ها ئه څه قه ده ک بوته و ئيک ژي بو من و هه ما هه ر ل څيري ل پشست څي گوهيژکي بخو دا که سي دی نه بينيت، دا ئه ز ژ وان شهرم نه که م.

ئه ز هيچ نه شيم په سنا وي بکه م کاني وی ده مې ئه ز چهن د شاد و که يڅو ش بووم ب وي قه دا ناني!! گه له ک جارا قه نجی ل من هاتينه کرن، کو ب بها و مه زنيا خوه ب هزاران جارا ژ څي دمه زنتر بوونه، لي ل ده ف من و د دل و ووژدانا من دا نه چ ژ وان قه نجيا هندي څي د مه زن و بهادارن و نه ژي دژيانا منا مايي دا قه نجيه کا دی جهې وي دگريت. ديسا ئه څ قه دا ناني ره ق خوه شترين خوارن بوويه من خواري د هه موو ژيانا خوه دا.

ئەم ژ ویرى بریکهفتین، بهره‌ف گوندی قومری و پاشی
به‌ری مه کهفته ژیه‌لیی چایی بادوکی، کو دکه‌فیتیه
هندافی گوندی تشیشی وباره‌گایی فه‌وجا دوژمنی ل
سوټکی.

وه‌سا دیاربوو کو ئاریشا مه نه تهنی برس بوو، ژبه‌ر
کو پشتی نیژیکی دوو سى ده‌مژمیران ئەم بری چووین،
ئیدی فیجا خه‌و کهفته چافین پرانیا پیشمه‌رگا، ژ به‌ر
کو ئەفه‌شه‌فا سیی یه‌ خه‌و نه‌چوویه چافین که‌سی،
زیده‌باری وه‌ستیانه‌کا به‌رده‌وام د وان چهند روژان دا. ژ
سه‌ری چایی بادوکی تاکو هندافی گوندی تشیشی ژى،
دوژمنی ب هزاران مین لی چاندبوون. پیشمه‌رگه‌ی به‌ری

هینگی ریکه‌ک ل ناف مینا فه‌کربوو و وه‌کی کولانه‌کی چیکربوو، کو
مین ژى پاقرکربوون. لی ئەگه‌ر ب شاشی یان دتاریی دا مروڤ ژ وى
رى ده‌رکه‌فتبا، نه‌ دووره کو مروڤ که‌فتبایه ناف تورا مینان و قورتال
بوون ژى گه‌له‌کا به‌زحمه‌ت بوو.

هه‌لبه‌ت چوونا پیشمه‌رگه‌ی بریز بوو و پچه‌ک ژى نافه‌ر ددا
هه‌فدوو، ژ به‌ر هندى ریز گه‌له‌ک دریژ دبوو، کو جارنا دگه‌هه‌شته
چارسه‌د پینج سه‌د مترا.

فه‌ماندی پیشمه‌رگه‌ی یان ژى هه‌ر پشمه‌رگه‌یه‌کی دی، ئەگه‌ر
قیابا ئاخفتنه‌کی یان په‌یامه‌کی بگه‌هینیتیه هه‌فالان، ئەگه‌ر ئەو
ئاخفتن ژ پیشی فه‌هاتبا، هه‌رکه‌سه‌کی دگۆته یی پشتی خوه، تا
کو دگه‌هه‌شته دوماهیى و به‌روفاژى ژى دگۆته یی به‌ری خوه، تا کو
دگه‌هه‌شته یی پیشی.

فیجا جارنا ده‌ما په‌یام ژ دوماهیى ده‌ات و دگۆت: «ئیک بیژته
ئیکی دوماهی نه‌هات» ده‌مى وه‌سا هه‌فال فه‌مابان ژى دقیا مروڤی

خوه ليږتبا.

ئیدی وی ده می باشتړین ده لیقه بوو کو مروږف ل بهر ره خئی ریځی پالا خوه ب ده ته بهر کی و بېهنا خوه فده ده ت، تا کو دوماهی تیت. لی براسی ژی هیشتا مروږف ب دروستی نه روونشتی، خه وی خوه ب سهر دل و چاځین مروږفی دادگرت و ئیدی هایا مروږفی نه ژ دوماهی و نه ژی ژ بهراهی نه دما، تا کو هه فاله کی، یی کو دهر مروږفی را دبووری، ملی مروږفی دگرت و دهه ژاند و گازی دکر: «هه فال هه فال رابه مه تو هیلاي». لی گه له ک پیقه نه دچوو کو جاره کا دی مروږف یی دچیت بیی کو های ژ خوه هه بیت، تا کو نه نیا مروږفی ب لولیا برنویا یی بهری مروږفی دکه فت و ره قین ژ نه نیی دینا. جاره کی ده مال چوون لولیا تقه نگا برنویا یی بهری من ب نافه را هه ردوو چاځین من که فتی و نه ز ژ وی «خه وا شرین» هشیار کریم، من لی کره قیری: «مال میرات ته نه نیا من کونکر، ما تو زانی جوان تقه نگا خوه ب ملی خوه فده کی ته هو سا قلیچ کریه» ؟

وی ژی به رسقا من دا: « برا نه ز نورمال یی بریقه دچم و تقه نگا من ژی ب ملی من قه یه، لی تو یی دده وی و ته های ژ خوه نینه، ته نه نیا خوه یا ل لولیا تقه نگا من دایي».

لی نه نکستنا ل بهر ره خئی ریځی و نه ژی ژانا نه نیی نه گه له کا ب مه ترسی بوو، یا ژ هه موویان خرابتر نهو بوو ده می پېشمه رگه یه کی دده و د سهر ریډا دچوو و هر دبوو ناف ده قه ریڼ ب مینان چاندی. لی تشتی باش نهو بوو کوهه موو پېشمه رگه گه له ک ل هه فدوو دهشیار بوون.

دسهر ره وشا خوه را، جاره کی من دیت هه فاله کی دسهر ریډا چووی و به ره ف توړین مینان ژووردا دچیت، نه ز گه هه شتمی و من ملی وی گرت و هه ژاند: «هه فال هه فال راوه سته زیده تر

نه چه، چافین خوه څه که، خوه هشیارکه تو یی دچیه
 ناف مینان». وی دهستی من ژ ملی خوه څه کر و هافیت و
 گوت: «من بهرده هه فالین من نه زی هیلایم دا بگه همه
 وان». لی من نه و بهرنه دا تا کو هاتیه سهر هشین خوه و
 زفریه څه سهر ریکی.

د سهر څی رهوشا بیخه وی، برس و وهستیانی را، نوها زی
 دڅیت نه م ل جادا بیگوڅا- کانیماسی ل ژیریا گوندی تشیشی
 دهر باز بین، کو ټیک ژ وان جهانیه یین کو بهرده وام جاشین
 ئیسخباراتی و هیژین (قوه خاصه) که مینان لی ددانن ل
 پیشیا پیشمه رگه ی.

ژ بهر کو ویری ټیک ژ رین سهره کی یین دهر بازبونا
 پیشمه رگه ی بوو ژ بو هاتنو وچونا باره گایی لقی ل کو ماته ی.
 من باوهر دکر نه گهر وی شه څی که مین هه با نه م دا گله ک
 شه پلین، کو نه دووره سهر که فتنه مه ل مه ته حل کربا.
 لی دویری دا مه شه نسه کی باش ئینا و وی شه څی که مین
 نه بوو. نه م ل جادی دهر باز بووین و ئیدی که یف که یفا مه یه کو
 دی نوها که هینه گوندی خشخاشا ل باشووری جادا بیگوڅا- کانیماسی و
 دی د مزگه فتا گوندی څه تیر خه و شیرین که یین.
 لی ده می نه م که هه شتینه سهری گوندی، مه دیت کو شه هید
 شه عبان غه فار وه کی شیره کی پهیت و هشیار ل سهر ریکی یی
 راوه ستیا یه، ب کاروباره کی کوک و لیکدایی، رهخت و ساجورین گورج و
 کلاشینکوڅا وی یا روسی ب ملی څه و گوپالی زرافی کنیری د دهست
 دایه، نه نیشانا وهستیانی و نه زی یا برس و خه وی قهت ل دیم و
 رومو ته ی وی دیارینه. نه م زی هه موو چاف ل خه و، برسی، وهستیایی
 و تا کو شووتکی بووینه هه پری.

ديار بوو شه هيد شه عباني مزگينه کا نه خوښ بو مه قی بوو!
 نهو ژي نهو بوو کو نابيت که سهک ژ مه ژ ري دهرکه قيت و ل قی
 گوندي راوه ستيت يان ژي بنقيت، چونکی نيزيکی دوژمنيه، نه کو هيژا
 دوژمني ب سهر گوندي دا بگريت و خه لکي گوندي بيته قورباني.
 خه وا خشخاشا ژ ده ستی مه چوو، نوها هيڅيا مه ب مزگه فتا
 گوندي چه مسهيدا مايه، کو دکه قيته باشووري خشخاشا، لي ده مي
 هم گه هه شتینه سهری گوندي هه مان ديمه ني خشخاشا که فته څه
 بهرچاڅين مه و قی جاري فهران دا مه کو نه ته ني ل چه مسهيدا
 به لکی، نابيت هم ل گوندي بازي ژي، يی کو دکه قيته بهرپالا چيايی
 مه تينا بنقين، و دقیت هم خوه بگه هينينه گه ليی بازي ل چيايی
 مه تينا و ل ويړی هم دنازادين، پستی کو زيړه فان بو مه تينه دانان،
 هندي مه دقیت هم دشين بنقين. ژبه ر کو ب چ شيوا نابيت هم
 ژيانا خه لکي گوندا ن بيخينه مه ترسيی.

هه لبه ت دوماهيی پستی هم باش دژيانا پيشمه رگاتيی
 گه هه شتین، مه زانی کو نه څه ټيک ژ سيفه تين فهراندي سهرکه فتی
 بوون وشه هيد شه عباني نه دقيا هم مينينه ل چ گوندا کو سپيډی
 يان هيژشا دوژمني ب له شکه ري په ياده يان ب هه ليکو پته را بهي ته
 سهر و که يف و شاديا سهرکه فتنا مه ل مه بکه نه خه و نه خوشی.
 هم گه هه شتینه گه ليی بازي سپيده کا زوو بوو، ليستا زيړه فانان
 هاته چيکرن ژ وان پيشمه رگين خودان سهر بوړ، کو کي متر وه ستيا بوون
 و چه کي دوښکا ل سهری چياي هاته بنه جي کرن و پاشی فهران
 هاته دان کو خوه باش به لاقه بکه ن و ل ناڅ وان ته راش و شکه فت
 و به را و بيژنا خوه څه دهن و ژبلي زيړه فانان، ههرکه سي دقیت بلا
 بنقيت.

من ژي ل ناليی روژه لاتي گه لي جهه ک ژ بو خوه ل بهر بهر که ي

پهيدا كړو ب قه مهي من پچه ك څه كولا و راستكر و
هندهك تايين ته راشي، كو چلي ژي پيڅه نه مابوو، برين
و دانانه بن خوه وهك دوشهك و كلاشينكوف و ساجور
ژي كرنه باليفك و چاكيټي خوه ژي ب سهر خوه دادا وهك
لحيځف، ئيدي سهرما و تهزياتيا زستانن ژي هيچ بو من
خه م نه بوو.

دهما من سهرن خوه داناي من ديت كو پچه كا تافزهركا
سيډي خوه هافيتيه سهرن كوږين چيايي مه تينا.

ئيدي هايما من ژ دونيايي نهما، ژ بلي هندن كو
دوو جارا هايما من ژي هه بوو هه څاله كي گزي من دكر،
جاره كن دگوت: «رابه تيشتن بخو» و جارا دي ژي دگوت:

«رابه فراښيني بخو». لي هه ردوو جاران من دځيا زوو بهلا وي ژ خوه
څه كه م و من دگوته وي: «من يا خواري»، هه لبت راست نه بوو،
چونكي خوارنا من ته ننن ټهو قه دا ناني بوو يا شه څا بهرن وي
هه څالي ل سوارا قومريي دايه من، لي راستي ټهو بوو كو من څي
جاري خه و نه ددا ب نان.

جارا سين من هاي بوو كو هه څاله كي من يي ملن من
دهه ژينيت و گزي من دكهت: رابه برا، كاري خو بكه، دره نكه دي
چينه گوندي، هه څال هه موو دناماده نه (هه لبت ژبه ر كو هينگي
مه چ باره گايين بنه جي نه بوون، دهما تاري دكهفته ټهردي ټهم
دچووينه گوندا)، من ژي چاڅين خوه څه كرن وسهرن خوه پاكړ، من
ديت كو ديسا تافزهركا ل كوپه كي چيايي مه تينا.

من ژي گوتي: هه څال تو بوچي بهلا خوه ژ من څه ناكه ي دا
پچه كن بخوه بنقم، ټاها نوكه تازه من سهرن خوه يي داناي و ټهزي
نڅستيم، ما تو نابيني ژ نوو تافزهركا سيډي يا دهركه فتي، نن هيشتا

من چاځين خوه گهرم نه کرينه !!؟

هه ڦالۍ من بهردا کهنۍ و کهنه کۍ پر ژ دل کر و گوته من:
هه ڦالو ټه و نه تافزه رکا سپيډۍ يه، ټه و تافزه رکا روژ ټافبوونۍ يه، رابه
دره نگه هه ڦالين ل هيڅيا مه.

پشتي من باش چاځين خوه ڦه کرين و باش ل کوپۍ چيايۍ مه تينا
ته ماشه کري، من ديت کو ب راستي ژي تافزه رکا ل کوپۍ چيايۍ يۍ
ره خۍ روژه لاتۍ و ژ نوو من باوهر کر، کو ټه ز باشۍ نفستيم و
ټه ڦه تافزه رکا روژ ټافبوونۍ يه نه يا سپيډۍ يه. که واته من ل تافزه رکا
سپيډۍ چاځين خوه دانانه سه ريک و ل تافزه رکا ټيڅاري ڦه کرن.

-
(1) عبدالقادر عبدالله ابراهيم، ل	پيشمه رگه. لسالا 1983
سالا 1962 ل گوندي کانيمه زني،	بوويه بهرپرسي ريکخواوه کا
ده ڦه را کانيماسۍ هاتيه دنيايۍ.	پيشمه رگه ي. روژا 7/18 / 2008
1988-1982 پيشمه رگه بوويه.	وه فاتکريه.
1988 ټاواره ي ترکي و ټيراني	(3) سعيد قاسم يعقوب چه لکۍ.
بوويه. پشتي سالا 1991 کاري	ل سالا 1955 ل گوندي چه لکۍ
ټاسنگه ريۍ دکه ت و ل دهوکن	ده ڦه را کانيماسۍ هاتيه دنيايۍ.
دژيت.	ل سالا 1974-1975 پيشمه رگه
(2) احمد عبدالله محمد، ل سالا	بوويه. جاره کا دي ل شورشا گولاني،
1953 ل گوندي چه لکۍ ده ڦه را	ل سالا 1981 دبته ڦه پيشمه رگه.
کانيماسۍ هاتيه دنيايۍ. 1974-	سالا 1984 دبته بهرپرسي
1975 پيشمه رگه بوويه. ل سالا	ريکخواوه کا پيشمه رگه ي. روژا
1976 لگه ل ده ستيکا شورشا	ل 1986/4/6 چيايۍ سه ريۍ همۍ
گولاني، جاره کا دي بوويه ڦه	شهيد بو.

(4) سەبرى احمد مصطفى بامەپنى.

ل 1962/2/13 ھاتىيە سەر دىيائى.

سال 1979 بوويە پىشمەرگە و

ھەمان سالى ژی بوويە کادر. سال

1985-1988 کارگيرى لژنا نافچا

شيخان و بەرپرسى لەشکەرى يى

لژنا نافبرى بوويە. ل سال 1988

بوويە پەنابەر ل ئامەدى و پاشى

ل ئەلمانيا. رۆژا 2014/8/21 ل شەپرى

تەرۆريستين داعش ل گوندى

سەھلجا رۆژافايى بەندافا مۆسل

شەھيد بوو.

(5) ريکخراوا شەھيدىن خەنۆکەى

سەر ب بارەگايى لقى قە بوو و

بارەگايى وي ژی ل قەسرکى بوو،

يا کو دکەفیتە سەر سنوورى ل

نافبەرا ھەردوو گوندین ھۆرکى

(باشوور) و شيفرەزانى (باکوور).

ژ بەر کو ھینگى ھەژمارەکا زۆرا

مالين پىشمەرگا ل وان گەليين

سەر سنوورى ئاکنجى ببوون،

ريکخراوا نافبرى ژی

ژبو سەرپەرشتيا

وان ل ويرى ھاتبوو

دامەزراندن.

شەھيدىن خەنۆکەى

ژی ئەو 14 شەھيدىن

يىن کو ل ھەردوو

رۆژين 25 و 1977/5/27 ل بيلميرى

و گوفکى شەھيدبووين.

(6) نائيف احمد محمد، ل سال

1964 ل گوندى مايى، دەقەرە

کانيماسى ھاتىە دىيائى. 1981-

1988 پىشمەرگە بوويە. 1988

ئوارەى کەمپا ماردىنى بوويە.

1991 زفريەقە کوردستانا ئازاد

و بوويەقە پىشمەرگە تا نوھا.

نۆکە ژی پلا وى عەميدە و

بەرپرسى ھىزا پىشمەرگين

پاراستنا فرۆکەخانەيا ھەوليرى

يە.

مە چەوا عەگىدىي⁽¹⁾ سەرفەرماندارى (پ.ك.ك) و ھەقالىن وى ژ كوشتنى رزگاركرن ؟

1983 بوو، وى دەمى ھىشتا ب دروستى

ھىلا ل نافەرە دەفەرین رزگاركرى (يىن

بن كۆنترۆلا شوپش) و دەفەرین بن كۆنترۆلا

سال

دوژمنى نەھاتبونە دياركرن.

ھەرچەندە ھندەك دەفەر ب دروستى كەفتبونە بن كۆنترۆلا

شوپش و دوژمن ھىچ نە دگەھەشتى. لى ھندەك دەفەر ژى

جار جار دوژمنى ب ھېرشىن ئەردى و ئەسمانى و تۆپارانى خوە

دگەھاندی و ھاتنوجوونا تومبىلا ژى، ھەرچەندە يا كىم ژى بوو، لى

دىسان ھەبوو، بو فان دەفەرین رزگاركرى.

ھەسەن شەریف ھەرچەندە ۋى دەمى يى بچووك
 ژی بوو، لى ئەو ب دزىقە لگەل ھەندەك ھەقالىن خوە يىن
 موزىكفان، ژ دھۆكى ھاتبوو خوە گەھاندبوونە ناف شورشى
 و پشتى پشكدارى د ئاھەنگا بىرەوھەريا شورشا گولانى يا
 وى سالى دا كرى، ل بارەگايى لقا ئىكا پارتى دىمۆكراتى
 كوردستان و كەرتى بەھدىنان يى پارتيا كۆمۇنىستا ئىراقى
 ل زىوا شكان، ل سەر رووبارى زى ل باكوورى ئامىدى.
 ھەرچەندە ۋى دقيا ھەر ھىنگى ھىنيتە لناف شورشى
 و نە زقپىتەقە دھۆكى. لى پشتى بزاقەكا مەزن، مە ئەو
 رازىكر كو جارەكا دى بزقپىتەقە دھۆكى و بەردەوامى ب
 خواندنا خوە بدەت.

ژ بەركو ئەو ھىشتا يى بچووكە و پىدقپە بخوینىت. پشتى
 دووڤچوونەكا باش، مە زانى كو دوژمنى ھای ژ ھاتنا ۋى يا ناف
 شورشى نىنە، لۇما مە پىرادا ۋى بزقپىنەقە دھۆكى. بو زانىن چار
 سالا پشتى ھىنگى، ل سالا 1987 ئەو ب ئىكجارى ھاتە ناف شورشى
 و بوو پىشمەرگە.

ئەز و ئەو ژ بارەگايى لقى ل سەر زى، پىكەفتىن و دناف دەقەرا
 بەروارى بالا را (ل بەر مەتىنى)، پشتى شەقەك و روژەكىن پى، مە
 خو گەھاندە گوندى كانى بەلاقى.

ئىدى ژ كانى بەلاقى بو بامەپنى- سەرسنكى و دھۆكى پىيا
 تۆمبىلى ھەبوو. ھەندەك تۆمبىلپن كىم ژ دھۆكى دھاتن، تايەت تا
 كو گوندى دەى.

ھەروەسا ھەندەك تراكتورپن وان گۇندا ژى ھەبوون، ل نافبەرا وان
 گۇندان و تا بامەپنى ژى ھاتنووچوون دكر. ھەرچەندە ھەموو جارا
 تراكتور بدەست مروقى نە دكەفتن، كو مروڤ لى سيار بىيت.

لئ وئ جارئ مه شانس هه بوو، هه ر ل گوندئ کانی به لاقئ
ته راکتور هک بده ست مه که فت و ئه م لئ سیار بووین و به ره ف
گوندئ دهئ بریکه فتین.

پشتی ئه م نیزیکی گوندئ که لاشخو بووین، مه دیت کو شه ش
چه کدارین ل سهر پئ راوه ستاینه، ب کارو کوکئ وان مه زانی کو نه
پیشمه رگین باشوورئ کوردستانئ نه.

وی ده می پارتیا رڼگاریا نه ته وه ییا کوردستان (کوک) یا باکوورئ
کوردستانئ هیزه کا باشا پیشمه رگا هه بوو، کو هه م دچوونه باکوور بو
چالاکیین خوه و هه م ژئ ل باشوور بزاف و باره گایین وان هه بوون.
(پ.ک.ک) ژئ تازه ئه و ساله ک بوو هنده ک گرؤپین وان یین گه له ک
کیم ژ سورین و لبنانی هاتبوونه ده ف مه.

لئ گه له ک د بیسه روبه ر بوون و پرانیا چه ک و جلک و خوارنا وان
و هاریکاریا هاتنوچوونئ ژئ مه ددایئ.
راستی مه ژئ گو مان بر کو ئه ف چه کدارین هه نئ یین ئیک ژ
وان هیژین باکووره.

ئهم گه هه شتینه راستئ و وان داخواز ژ مه کر کو ئه م وان لگه ل
خوه سیار که یین، مه ژئ بخوشحالیه سیار کرن و بخیر هاتنا وان کر، ژ
به ر کو ئه و کوردین پارچه یه کا دی بوون و میثانیین مه بوون، مه ب
ئه رکئ خو دزانی کو خزمه ت و هاریکاریا وان بکه یین.

پشتی هه ر شه ش ل تراکتورئ سیار بووین، ده ست ب ئاخفتنئ کر
و پاشی ئیک ژ وان ده ست دا به رووکا چاکیتئ خوه، هنده ک روژیئتین
کو وینئ (ده لیل دوغان)⁽²⁾، ئ کو وی ده می سه مبوله له شکه ری یا
(پ.ک.ک) بوو، ل سهر بوو، دانه مه و من ژئ ئیک ژ وان ب به ر سینگا
خوه فه کر.

ئهم گه هه شتینه گه لیئ دهئ، من دیت نیزیکی چل پینجی

پېشمەرگىن پارتيا كۆمۇنىستا ئىراقى يى ل گەلى و ناف
گوندى ل سەر وى جادى.

دەمى من ئەو دىتىن، تازە من ھەست ب مەترسى
كر. چونكى بەرى ھىنگى ل ھەفتەنىنى⁽³⁾، ھەرچەندە
پارتيا كۆمۇنىستى (پ.ك.ك) د ناف بارەگايى خو دا
قەھەواندبوون، لى ديسان ژى (پ.ك.ك) بى ئەگەر و ژ
خافلەتېشە، شەقەكى دەما كو پېشمەرگىن كۆمۇنىستا
د خەودا بوون، ئەو دابوونە بەر شىلكا گوللا و چەند
پېشمەرگىن وان شەھىد و برىنداركربوون.

لۇما من ھەست كر كو نوھا دى شەرەكى مەزن
قەومىت و گەلەك زەحمەتە ئەز فان شەش چەكدارىن
(پ.ك.ك) ژ دەستى پېشمەرگىن كۆمۇنىستا پرزگارېكەم.

من فيا بەرى ھەر تىشتەكى ھەسەن شەرىف ژ وىرى دوورېيخەم،
چونكى ھىشتا يى بچووكە، ئەگەر تىشتەك چىبىت دا ئەو نەكەفىتە
ناف.

بىرا من باش ناھىت من ھەسەن فرېكرە مالەكى، يان سىپارتە
شوفىرى تومبىلەكى، لى دزانم كو من ئەو ژ وى گىلەشوكى
دوورئىخست، بىى كو ئەو ھەست ب تىشتەكى بكەت.
باوەر دكەم ئەو چوو دھوكى ژى و ھەر نەزانى كا چ دناقبەرا من
و ھەردوو ھىزا دا چىببوو.

گاڭا چەكدارىن (پ.ك.ك) ئەف ھىزە دىتىن گەلەك ترسيان و ژ
من پرسىن ئەقە كىنە؟ من گوتى: پېشمەرگىن پارتيا كۆمۇنىستن.
وان داخواز ژ من كر كو ئەز وان نەھىلمە بتنى. ژبەر كو
كۆمۇنىست ناھىلن ئەو ھوسا بساناھى و بى زيان دەرباز بىن.
من ژى سۆز دايى كو نەھىلم چ زيان بگەھىتە وان. ئەو بخو

قوڼاغا من يا دوماهیي دهی بوو و بریارنه بوو نه ز ژ ویری وښته تر بچم و وان ژي بريښه گوټبوومه کو وان دځیت بچن بو گوډکی (نیزیکي باتووا) و دهربازی دهغه را زاخو بن وچن بو گه لیي هارینا، ل چیا یی سپی کو باره گایی لژنا ناچا زاخو یا پارتی لی بوو. لوما ئیدی من ژي ل دهف خو پریاردا کو نه ز لگه ل وان مینم و ژ تراکتوری په یانه بم، چونکی ههما نه ز په یا بووم، نه و دی بنه نارمانجه کا بسانا هی بو پیشمه رگین کو مونیستا.

دځی ده می دا بهر پر سه کی پیشمه رگین کو مونیستا، کو که سه کی عه رب بوو، لی ناځی وی ل بیرا من نه مایه، لگه ل چار پیشمه رگین دی هاته پیشیا مه و سلاک کر نه من و داخواز ژ من کرن کو نه و حه ز دکه ن نه ز په یا بېم، دا بابته کی لگه ل من گفتوگو بکه ن.

لی من زانی وان دځیت من ژ چه کدار یی (پ.ک.ک) دوور ییخن. لوما من گوټی: بیوون نه زی بله زم، دځیت زو دهرباز بېم. پشتی وان زانی کو نه ز هه ر په یا نابم گوته من: نهغه کینه لگه ل ته؟ من گوټی: چ مایی وه تیناچیت، نهغه هه فالین منن و تیمانه تی منن.

پاشی وان گوته من: نهغه (پ.ک.ک) نه و بهری چهنه روژه کا وان هه فالین مه یین شه هیدکرین، قیجا نه م حه ز دکه یین تو ژ ناځ وان دهرکه فی و مایی خوه د مه و وان نه که ی، کار ی مه یی ب فانا هه ی. من ژي گه له ک ب دژواری گوټی: هن دی نه زی ساخ بم که سه ک ژ وه نه شیت نیزیکي فان بیت و نه گه ر نه مام ساخ ژي هوون و نه و پیکفه دزانن و باش ژي بزائن بچو وکترین ده ستر یژی بو سه ر فانا ده ستر یژی به بو سه ر مه. وان گه له ک کر و گوټ و گوته من: هه فال نه م و هووین پیکفه یین د بهر هیه کی دا (به ره یی جود) و ل گوړه ی بنه مایین به ره ی چه هیزا ده ستر یژی بکه ته سه ر کی ژ مه دځیت هیزا دی به ره فانیی ژي بکه ت و نهغه تو دروست به روفاژی بنه مایین

بەرەى كار دكەى، ھىزەكا بىانى يا ھاتى ھەقالىن مە يىن
شەھىدكرىن، نەبەس تۆ بەرەقانىي ژ مە ناكەى، لى تۆ
يى كۆزەرەين پىشمەرگىن مە دپارىزى.

من گۆتى: دريژكرن پى نەقپىت و خو ژ رەخىن مە
بدەنە پاش و من گۆتە شوڧىرى تراكتورى: ھەرە و ئەم
كەفتىنە پى و وان ژى ژ دوورقە ھەر تەماشەى مە دكر.
گافا ئەم ل چەپا رۆژھەلاتى دەى زڧرىن، تازە خوين ھاتە
لەشى ھەر شەش چەكدارىن (پ.ك.ك) و شيان باخڧن.
پىشىي ب سەرى لىڧا وان سوپاسيا من كرن و پاشى
ژى دەست ھاڧىتنە ناف دخوہدانى و گۆتن: كۆمۆنىست
ترسوئەكن و نووېرنە مە و ئەگەر بىا شەر مە دكارى وان
بشكىنين.

من ژى گۆتى: تەمام مادەم ھوون ھۆسا مېرچاكن، پىدڧى ناكەت
ئەز لگەل ۋە بېم و ئەزى ل ڧىرى پەيا بېم و بزڧمەڧە و ھوون ژى
بەردەوام بن ل سەر پىيا خوہ.

ئىدى بوو زار زارا وان و گۆتن: نا ھەقال تۆ دى چەوا مە بھىلى،
ئەم ئىمانەتى تەنە و ئەم پى نزانن.

من ژى گۆتى: باشە لى بېدەنگ بن، تا كو من گەھاندینە گوندى
گۆڧكى و ل وېرى من ئەو سپارتەنە بەرپرسى بەرگرى مللى و من
گۆتى: ئەڧە ئىمانەتى ۋەنە و چەند كەسەكىن بنەجى بدەنە
لگەل تا كو دگەھەنە گەلىي ھارىنا بارەگايى لژنا زاخو و ئەز ژى
زڧرىمەڧە.

چەند سالەك دەر بازبوون پشتى ئەنفالىن پەش ئەم ل كەمپا
ئامەدى ل باكوورى كوردستانى بووینە پەنابەر.

ئىدى مە دۆست و ھەقال ل ناف باژىرى پەيدا كرىوون و تىكەليا

مه و وان گهلهڪ زندهه بڻيو. رڙهه ڪي ٿهز و حهسهن شهريف ل مالا هه ڦالهه ڪي ٿامهه ڊي بويين، وي ڙي ڪاسيٽه ڪا فيڊيو ڪي دانابوو سهر، ل سهر ڙيانا سهه رفهرمانداري لهه شڪهري (پ.ڪ.ڪ) عه گيد بوو. هندهڪ فيڊيو و ويٺين وي يين جور ب جور ڙي نيشان ددان.

حهسهني ڙي گوته من: باش ته ماشه بکه، ڪا ته ٿهف مروڦه بهري نوکه نه ديتيه؟ دهه ما من ب وي چاڦي لي ٽپري من زاني نه ي غهريهه، لي من نه زاني من ل ڪيري ديتيه.

دهه ما حهسهني گوته من: بيرا ته ل وان شهش چه ڪدارين (پ.ڪ.ڪ) تيت يين مه ڙ ڪاني به لافي لگهل خوه سيارڪرين؟ ٽيڪسهه هاته پيش چاڦين من، ڪو ڪه سي رڙيٽين دهليل دوڦاني داينه مه و بهرپرس وي گروپي، ٿهف عه گيده بوو. ٿاها هو سا مه عه گيدي سهه لهه شڪهري (پ.ڪ.ڪ) ڙ مرنه ڪا مسوگر رڙگارڪر، بي ڪو ٿه م وي بناسين.

لي مخابن (پ.ڪ.ڪ) ٿه ڦه تي نه ديت وگهلهڪ نانڪور دهه رکهفتن و ٽيڪسهه پشتي ٿه نفالين پهش و ل نه ورڙا 1989 ڪومه ڪا ڪدارين مه يين روشنيير و بڙاره (ادريس جهه رجيس (احمد ڪادر)⁽⁴⁾، سعدالله ٿافدهل⁽⁵⁾، محمد حمدي⁽⁶⁾، نزار محه مه د سليمان⁽⁷⁾، خالد وهرميلي⁽⁸⁾ و نه زمي وهرميلي⁽⁹⁾، دهه ما ڪو دڦيان ڦه گه پنه دهه ڦهري و خه باتي ل دڙي به عسيا دهه ستيپيکه نه ڦه، (پ.ڪ.ڪ) ل سهر داخواز و ب هه ڦڪاريا ٿه منا به عسيا، ب شيويهه ڪي غه دار و خيانه ٽڪاري ل گوندي شيف ره زانا سهر سنووري باڪوو ر و باشور ٿه و گرتن وب شيويهه ڪي هوڦانه شههيد ڪرن.

لى ووزدانا من ژى گەلەكا ئارامە، كو من وى رۆژى
 نەھىلايى خويىنا جەنگاۋەرەكى كورد و ھەقالىن وى
 بەدەستى ھىزەكا دىا شوپشگىر بىتە رشتن.
 ھەرچەندە پىشتى وى پروودانى ب دوو سالان عەگىد ژى
 ب دەستى زىرەقانىكى خوە ھاتە شەھىدكرن ل ھەريما
 بۆتان.

-
- (1) ماھسوم كوركماز (عەگىد) ل سالا
 1956 ل سلىقانا سەر ب ئامەدى ل
 باكوورى كوردستانى ھاتىە دىيائى.
 سەرلەشكەرى چەكدارىن
 (پ.ك.ك) بوو. رۆژا 1986/3/28
 ل ھەريما شەرنەخى ژ ئالىي
 زىرەقانىكى وى بخوە قە ھاتە
 كوشتن.
- (2) دەلىل دوغان ل سالا 1957 ل
 گوندى تامانا سەر ب خارپىتى
- قە ل باكوورى كوردستانى ھاتىە
 دىيائى. ئىك ژ كادرىن دەستپىكى
 يىن (پ.ك.ك) بوو. سالا 1981
 ھەر ل تىزىك گوندى تامانى
 ھاتە كوشتن.
- (3) ھەفتەنىن گەلىەكە دكەفىتە
 باكوورى گوندى كەشانا دەقەرا
 باتىفى، تىزىك سنوورى باكوورى
 كوردستانى و زۆمىن گوندى
 ناڧرىنە. ھەر ژ دەستپىكا

شورشا ګولانې، وهک بنگه هين وهک بنگه هين
 پيشمه رگه ي هاتيه بکارئينان.
 پشتي نه نفالين 1988 و تا نوها
 ژي به رده وام چه کدارين (پ.ک.ک)
 نه و دهر وهک بنگه هه کي
 خوه يئ سهره کي، ل باشوورئ
 کوردستان، بکارئينايه.
 (4) اديس جرجيس ابراهيم ناسيار
 ب(احمد کادر)، ل سالآ 1953
 ل گوندئ به ريرا ژووري ل
 ده فها را شين خان هاتيه دنيايئ.
 1974-1975 بوويه پيشمه رگه.
 1976/5/26 جاره کا دي په يوه ندي
 ب ريخستين پارتی کريه فه.
 پشتي شکه ستنا 1975 به رده وامي
 دايه خواندنا خوه ل مؤسل، تا
 کو گه هه شتیه قوناغا سيئ ل

کوليژا زانستی پشکا ماتماتيکئ
 ل زانکویا مؤسل. پاشی نه منا
 به عسيا فه رمانا گرتنا وی دايه.
 ليئ نه و شيا ل روژا 1979/12/10
 خوه بگه هينته ناف شورشي و
 نه و بوويه پيشمه رگه و پاشي
 ژي کادر. 1984 بوويه کارگيرئ
 لژنا نافچا دهوکئ و پاشي چند
 به رپرساتيئ دي وه رگرتينه. ل
 نه نفالين 1988 مایه ل سهر
 سنوورئ باکوور و باشوورئ
 کوردستان ل ده فها را چه لي، ژ
 بو به رده وامي دان ب ئه رکئ
 پيشمه رگاتيئ. ل روژا 1989/3/29
 نيزیک گوندئ شيفره زانئ ژ ناليئ
 چه کدارين (پ.ک.ک) فه لگه ل 5
 هه فالين خوه، ب غه در هاتنه

شەھىدكەن. ئافىرى كەسەكى
رۆشنىر بوو و ھەردەم بزاڧ دكر
زانىنى دناڧ ھەڧاڧىن خوھ دا
بەلاڧ بكەت.

(5) سەدالە ئاڧدەل سەعدۆ. ل سالا
1954 ل گوندى غلبىشى دەڧەرا
بامەرنى ھاتىە دنيايى. لساڧىن
1970 يان ئىك ژ كادرىن چالاكىن
ئىكەتيا قوتاىيىن كوردستانى
بوويە. 21 شواتا 1980 بوويە
پىشمەرگە و پاشى بوويە كادرى
بىتەلى و پاشى ژى بوويە كارگىرى
لژنا ئاڧچا زاخۆ. ھەلبەستڧانەكى
زىرەك بوو، دوو ديوانىن وى يىن
ھەلبەستاب ئاڧى (خوين و
ئازادى - سەمڧۆنيا خەون و
خەيالان) چاپ بووينە. ل رۆژا

1989/3/29 لگەل

پىنج ھەڧاڧىن

خوھ يىن كادر

و پىشمەرگە، ب شىوھىەكى
يىبەختى ژ ئالىي چەكدارىن
(پ.ك.ك) ڧە ل ئىزىكى گوندى
شىڧرەزانا سەر سنوورى باكوور و
باشوور ھاتە شەھىدكەن.

(6) محمد حمدى ل سالا 1949
ل گوندى وەرمىلى ل دەڧەرا
بامەرنى ھاتىە دنيايى. 1967-
1975 پىشمەرگە بوويە.
دەستىكا شورشا گولاننى بوويەڧە
پىشمەرگە و كادرى لەشكەرى، كو
پاشى بوو بەرپرسى پىڧخراوھكا
پىشمەرگە، تا كو 1988. ل
دەمى ئەنڧالان خوھ ل چاييىن

- سهر سنووري ٻاکور و باشووري
 ڪوردستاني ڀاڳرت، لگهه ڪڙمه ڪا
 هه ڦالان، ڙ ٻو ڪو بهرده وامي
 بدهنه خه بائي. لي ل روڙا
 1988/3/29 ل گوندي شيفره زانا
 سهر سنووري، ڙ ٽالي ڇه ڪدارين
 (پ.ڪ.ڪ) ڦه، لگهه پيڻج
 هه ڦالين خواهه ٿينه شههيد ڪرن.
 (7) نزار محمد سليمان، ل سالا
 1966 ل گوندي خرابيا، ل ده ڦهرا
 زاويته هاتيه دنيا يي. 1979 بوييه
 نهدامي پڇستين نهيني يين
 پارتي ل ناف دهوڪي. 1982/8/29
 بوييه پيشمه رگه و پاشي بوييه
 ڪادر. روڙا 1989/3/29 ل گوندي
 شيفره زاني ڙ ٽالي ڇه ڪدارين
 (پ.ڪ.ڪ) ڦه، لگهه پيڻج
- هه ڦالين خواهه ٿينه شههيد ڪرن.
 (8) خالد ادم حسين، ل سالا 1966
 ل گوندي وهرميلي ل ده ڦهرا
 بامهرني هاتيه دنيا يي. 1988
 بوييه پيشمه رگه. روڙا 1989/3/29
 ل گوندي شيفره زاني ڙ ٽالي
 ڇه ڪدارين (پ.ڪ.ڪ) ڦه،
 لگهه پيڻج هه ڦالين خواهه ٿينه
 شههيد ڪرن.
 (9) نه زمي احمد چولي، ل سالا
 1969 ل گوندي وهرميلي ل
 ده ڦهرا بامهرني هاتيه دنيا يي.
 1986 بوييه پيشمه رگه. روڙا
 1989/3/29 ل گوندي شيفره زاني
 ڙ ٽالي ڇه ڪدارين (پ.ڪ.ڪ) ڦه،
 لگهه پيڻج هه ڦالين خواهه ٿينه
 شههيد ڪرن

دەستپیکە
 سالاً 1984 بوو وی دەمی
 سەیدایی نجم الدین یوسفی⁽¹⁾
 بەرپرسی لقا ئیک بوو. سنووری لقا ئیک ژ وی
 دەمی هەردوو پارێزگەهێن دھۆک و نەینەوا
 قەدگرت و پینج لژنێن ناچا سەر ب قی لقی قە
 بوون، ئەو ژ (ئاکری، ئامیدی، زاخو، دھۆک و
 شیخان) بوون.

سەیدایی نجم الدین بریاردا لگەل سەید سەلح چەمسەیدی، کو
 کارگیرێ لقی و بەرپرسی لەشکەری بوو، سەردانا هەموو دەرێن
 سنووری لقی و هەموو لژنێن ناچا بکەن.

دا کو ژ نێزیکقە های ژ پەوشا خەلکی و پێشمەرگە ی و شورشی
 هەبیت. وی دەمی وان ژ بارەگایی لقی هێزەکا پێشمەرگە ی لگەل
 خو ئێنان، کو تیکەل بوون ژ زیڕەقانی لقی و پێشمەرگین پێکخراوا

شهيد زوراب (كو پاشي نافي وې بوو نه زمرې) و پښتنگ هروري بهرپرسي وې بوو، لگه ل پښخراوا شهيد شعبان عمر كو وهك پښخراوه كا ده ستوه شين سهر ب لقي بخوځه بوو و سهد نايف چهلكي⁽²⁾ بهرپرسي وې بوو و شهيد سهبري بامه رني ژي كادري وې يي سياسي-رښخستني بوو. قوناغا وان يا ټيكي لژنا نافچا ئاميد يي بوو، كو باره گايي وې ل گه ليي بيشلي بوو. وي ده مي نه ز كادري سياسي-پښخستني يي پښخراوا شهيد شعبان غفار بووم و شهيد همدې به گي شيلزي⁽³⁾ ژي بهرپرسي پښخراوي بوو.

سهدايي نجم الدين داخواز ژ لژني كر كو پښخراوا مه ژي لگه ل خوه به نه قې گه را دريژ و هو سا نه م ژي بوو ينه پشكه ك ژ هيژا وان. تشتي بالكيش نه و بوو كو چهنه روژا بهري هينگي سيخوره كي ميتا تركي بناقي روژنامه قانيي ل نيزيك گوندي ثوره ل سنووري ده رابزبوو و هاتبوو ناف ده فهرين پښگار كړي، كاميره يه كا گه له كا باش لگه ل قې كابر اي بوو، كو هينگي نه و جوړه ل ده ف مه پيدا نه دبوون. پشتي فه كو لين و ئينان و برني مه ديار كر كو نه و سيخوره لو ما مه بره سهر سنووري و نه و سنوور داش كر، مه رجه كي كو نه گهر جاره كا دي بزفريته فه وي ده مي نه م گارانتيا گيان وي ناكه ين.

كاميرا وي ژي مه ژي ستاند و بوو مالي شوړش. ټيدي ل ده سټيكا گه را مه نه ز و پښتنگ هروري و شهيد شقان هروري⁽⁴⁾ و شهيد سهبري بامه رني، مه ده ست ب هه وه كا پيدا كرنا فلمين كاميري كر و نه م شيابين هه شت فلما ب كرين و خواستني ل وان گوندان پيدا بكه ين بو قې گه را خوه و نه م شيابين د وي گه را چهنه مه هي دا نه رشيفه كني گه له ك باش ژ وي نا چي كه ين كو مخابن دشيم بيژم 99% ژ وان وي نا ل نه نفالان چوون، لي ديسان ژي كته كا كيم يين ماين.

گه را مه ده سټيكر كو ب شه ف نه م دچووينه گوندا، ب تايه تي

ټه گهر گونده کي ټاريشه يه ک يان خوینداريه ک لي هه با،
ب پله ټيک ټهم دچووينه وان گوندا. چونکي ټيک ژ ټهرکين
سهره کيښ بهر پرسين لقي دانايينه بهر خو به چاره سهرکنا
ټاريشين خه لکي بوو.

ژ بلي چاره سهرکنا ټاريشان، دهه مان دهه دا سه مينار
ژي ب شهف ددانه گونديان لسهر رهوشا شورشي وړيما
و سياسته تا پارتی و شورشي، بو خه لکي و گوهداريا گله و
گازنده و پيشنيارين وان ژي دکر.

پشتي نيزيکي دوو هه فتيا ټهم ل پووباري خابووري
دهرباز بووينه سنووري لژنا زاخو و گوند بهر گوند ټهم
چووین هه تا نيزيکي باژيري زاخو و پاشي ژي زفرينه
باره گايي لژنا نافبري ل گه لي هارين ل چيائي سپي و پشتي هينگي
ټهم دهربازي سنووري لژنا دهوکي بووين و مه سهره دانا باره گايي
لژني کر ل گه لي گه لناسکي و ټيقاريا نه وروزي ټهم ل گوندي
گه لناسکي بووين.

من دقيت ټاماژي ب پروودانه کا گرنگا في ده قهری بکه م دقي سالي
دا، ټهو ژي ټه وه، کو پشتي چهند مه هه کا ژ في گه را مه، دهافينا
هه مان سالدو دژمني هيرشه کا گه له کا مه زن کره سهر هه ردوو
باره گايين لژنين زاخو و دهوک کو نارمانجا وان گرتن و سوټنا فان
باره گايان بوو.

نيزيکي 15000 له شکر و جاش و تانگ و هه لکوپتهر و فروکين
جهنگي دقي هيرشي دا پشکدار بوون و ژ گه له ک ټاليان قه هيرش
کرن. ژ ده شتا سملي بو چيائي سپي، ريکا بيژهو بيتاسا ژ ټاليي
زاخو قه، پشته گه لي دهوکي و ره خي ټاله کينا، مانگيشکي و ټوزمانا قه،
بو ده مي نيزيکي دوو هه فتيا بهرده وام هيرش ژ هه موو ټاليان قه

دکرن و ب سهد هزاران بومين فروکا و توپ و گوللين تانگان بهردانه
 سهر پيشمه رگه ي و خه لکي گوندان، لي نه شيان تیک پينگاف ژي
 نيزيکي باره گايين پيشمه رگه ي بن و ب دهه ان که له خ ژ دوژمني
 که فتنه مهيدانا شهري، کو نه فسه رين مه زني بن به رنياس ژي دناق
 دا بوون و هيذا له شکه ر و جاشين حکومه تا به عسيا که له ک خراب
 شکه ست.

لي دا نه م بزقرينه فقه سهر بابته ي گه را خو. ده مي نه م ل سنووري
 لژنا دهوکي سهد صالح لگه ل کادرين دي يين له شکه ري برياردا، کو
 ل قی ده قه ري گه ريانه کا له شکه ري بکه ن ژ بو ده ستيشانکرنا هنده ک
 جه و بنگه هي ن دوژمني ژ بو نه نجامدانا هنده ک چالا کي بن له شکه ري
 ل دژي دوژمني.

ژبه رکو ل قی ده قه ري هه م بنگه هي ن دوژمني ژ هه موو لايان
 فقه دنيزيک بوون و هه م ژي نيزيکي سه نته ري پاريزگه هي بوو، ژبو
 ده نگفه دان ي باشر بوو. ل چه ند جهه کي ن وه کي باگيرا و سواره تووکا
 و هنده ک جهي ن دي، هنده ک فقه نيرين (استطلاعات) هاتنه کرن، لي
 ديار بوو کو نارمانجه کا وه سا نه هاته ديت کو بريارا دوماهي ي لسه ر
 بهي ته دان.

د روژين دوماهيا گه را مه دا ل سنووري لژنا دهوکي، کو روژين
 ده ستپيکا مه ها نيسان ي بوون، نه م ل گوندي به ندا بووين، ل باکووري
 روژنه لات ي مانگيشکي، ب مه ره ما چاره سه رکرنا ناريشه يه کي دناق به را
 گونديان دا، سپيده زوو بوو.

هي زه کا مه زنا جاشان ب پشته فانيا توپخاني و زريپوش و تانگا ژ
 مانگيشکي هي رش بره سهر گوندي کوريمي، ب نارمانجا سوتا گوندي
 و کوشتن و گرنا خه لکي وي کو پرانيا وان پيشمه رگه و بهرگري
 مللي بوون. زيده باري نه ف هيذا مه يا لگه ل لقي، هي زه کا لژنا

دهوکی ژى کو پیک دهات ژړیکخواه کى ب سهرپه رشتيا شه هید محمد همدى وهرمیلی وړیکخوا وړینجه ران ب سهرپه رشتيا هلى قادو⁽⁵⁾، نهو ژى ل ویرى دئاماده بوون. هو سا قى هیزا په یت و لیکدایا پیشمه رگه ی ژ به ندا بهر ی خو دا زوورین مانگیشکى کو هه موو ب جاشا و زریوښ و تانگا هاتوونه داپوشین و خه لکى کوریمى ژى بهرسینگى هیزا دوژمنى گرتبوو و شه رکه کى میرانه دکر و نه هیلا دوژمن بگه هیده ناف گوندی وان. پیشمه رگه ی ژى دژه هیرشه کا بهیز دهستپیکر و هیزا دوژمنى ب هه مى قه داقوتا ناف مانگیشکى و هه وار هه وارا جاشا د دهزگایین بیتهل ی دا دچوو ئاسمانان. پیشمه رگه ی ژى هه ر ب بیتهل ی بخو حه نه ک پیدکرن.

پشتى دوو سى روژان نه م ب شه ف ل باکوورى سواره تووکا نيزیک گوندی روستینکى دهرباز بووین و سهرکه فتینه میړگا دارى نافه را هه ردوو گوندین به راش و سپیندارى، کو تیدى سنوورى لژنا شیخانه. پشتى چهند روژه کا، ل وان گوندان مه گه را خوه به رده وام کرى، کو بهرپرسى لقى خه ریکى سمینارا و تیکه لیى لگه ل خه لکى بوو، دهه مان دهم ده لژنا مه یا له شکهرى ژى خه ریکى چافنیرینا (استطلاع) چهند جهه کا بوو ژ بو کریاره کا له شکهرى.

برپارا دوماهیى هاته سهر هندى کو سى بنگه هین (ربیه) دوژمنى یین کو دکه فنه هندافى ئاشه وا و بهره ف سهرسنگى قه، بناقى (بهرى) کوترى، سهرى نافسهرى و سهرى میړگا هه له فیى) دى ئارمانجا چالاکیا مه بیت، کو سى بنگه هین له شکهریین دوژمنى بوون.

په یوه ندى ب لژنا دهوکی هاته کرن دا کو نهو ژى هیزه کا خوه فریکه ن بو پشکداریکرنى د وى چالاکیى دا وپشتى تیک دوو روژا هیزه کا

بچووکا له شکړی لگه ل عیسا زیږه ی (6) ژ لژنا دهوکی گه هه شته ده ف مه.

هه لبت پستی هم گه هه شینه گوندین سپیندار و به راشی کو سنووری لژنا شیخان بوون، هیزه کا لژنا نافری ژی ل ویری گه هه شته مه.

هو سا هم بووینه هیزه کا تیکه ل ژ باره گایی لقی، لژنا نامیدی، لژنا دهوکی ولژنا شیخان و نوکه هم دنامادهینه ژ بو چالاکیی. شه فا 1984/4/10-9 هم ل گوندی که فنی به راشی بووین کو دکه فته باشووری گوندی نوکه و ل دانگا خواری یا چای. هر وی شه فی کومه کا کادرین له شکړی، کو پیکهاتبوون ژ سهد نایف، شه هید هم دی به گ، شه هید سه بری بامهرنی، خالد بانی (7)، صدیق زاویده ی (8)، نجم الدین کيسټه یی (9) وعیسا زیږه ی، ژ مه جودا بوون و چوون دا کو د تاریا شه فی دا مینا (الغاما) ژ دورین وان بنگه هان راکه ن. سپیدی زوو هم ژ گوندی ده رکه فتین و هاتینه چولی هشاری، هه فالین کو بشه ف چووبوون مینا راکه ن هه ژی ل ویری گه هه شته مه.

ل سهر کانی بهاریه کی مه ئاف گهرم کر و پرانیا پشمه رگا سهر و جلکین خوه شووشتن. پستی فراقینن هم به ره ف ئالین چیا یی گاره ی بو به ره ف ئارمانجا خوه فه سه رکه فتین و لنافه را گوندی به راشی یی که فن و یی نوو ل سهر وی چیا کی هم کومبووین و ل ویری پستی سه یداین نجم الدین و سهد سالح ل سهر چالاکیی کومبوونه ک ب مه کری، کو من نوکه ژی هنده ک وینن وی کومبوونی یین ماین، ئیدی مه ده ست ب دابه شکرنا هیژین خوه کر.

بنگه هی سهری میرگا هه له فیی کو دکه فته نافه را هه ردوو بنگه هیین دی، باره گایی سریی بوو و بنگه هه کی مه زن و ئاسی بوو.

ژبەر ھندى ژى ھىزا سەرەكى بۆ وىرى ھاتە دانان، كو پىكدهات ژ شەھىد ھەمدى بەگ، سەيد نايف چەلكى، صديق زاويتەى، نجم الدين كىستەھى و حسىنى عەبۇى⁽¹⁰⁾ و ھەقالىن وان. يا سەرى نافسەرى ژى، كو دكەڧىتە پەخى رۆژھەلاتى و ب ئالىى سەرسنكى ڧە، بۆ شەھىد سەبرى بامەرنى و عىسا زىوھى و ھەقالىن وان. بەرى كۆترى يان كەلھا ئاشەوا ژى كو دكەڧىتە رۆژاڧاىى بنگەھىن دى و ل ھنداڧى گەلىى ئاشەوا، ئەو بۆ من و خالد بانى و ھەقالىن مە.

ھەلبەت ل دابەشكرنا ھىزان پىكخراوا مە يا (شەھىد شەعبان غەفار) بوو دوو ھىز، ھىزەكا سەرەكى لگەل شەھىد ھەمدى بەگ (بەرپرسى پىكخراوى) و نجم الدين كىستەھى (جىگىرى بەرپرسى) ھاتە دانان بۆ بارەگاىى سىرى و ھىزەكا دى يا بچووكتەر لگەل من وەك كادرى سىاسى-رىكخستىنى پىكخراوى ھاتە دانان بۆ بنگەھى بەرى كۆترى.

مە پىشمەرگەھىكى گەنج و دلسۆز و خوين شىرىن ھەبوو، ب نافى محمد طاھر تروانشى⁽¹¹⁾. من چ جارا دلنە ددا نافى وى لگەل پىشمەرگىن ھىرشا سەرەكى دانم د شەپا دا، ژبەر دوو ئەگەر، چونكى يى گەنج بوو و يا دووى ژى لسالا 1964 ھىشتا ئەو يى چلكدار بوو، فروكىن دوژمنى ل گوندى وان دابوو، دەيكا وى شەھىدكربوو.

ژبەر ڧان ئەگەر و ژ ترسا ھندى كو نەكو بھىتە شەھىدكرن، من نەدڧيا لگەل ھىرشا پىشىى بيت، لى ھەر جار ژى ئەو سەرا ڧى چەندى ژ من سل دبوو و وى دڧيا لگەل ھىرشا پىشىى بيت و ڧى جارى گۆتە من: پىشتراست بە ئەگەر ڧى جارى تۆ نافى من نەدانى بۆ ھىرشا سەرەكى ئەز ئىدى پىشمەرگاتىى ناكەم. من گۆتى باشە

تقهنګا ته برنویه و برنؤ نه یا هیرشیی، دې چهوا چیه هیرشې؟ ګوته من: دې هه ر چم نه ګه ر بده ستا چوومه. نه ز ژی نه چاربووم نافې وی دانم لګه ل هیرشې و کلاشینکوفا خوه بدهمه قې و برنؤ یا وی ژې وه رګرم. پستی کو زانی پشکداریا وی دهیرشا سهره کی دا مسوګه ر بوو، وی قه ده کا نانی کره دناف شووتکا خو دا و ل پستا خوه پیچا، هه قالا ژې پرسې: محمد طاهر ئه و نان بوچیه؟ به رسقدا: مروځ زانیت چهوا چیدبیت، نه دووره شهید و بریندار بکه فن و ئهم بکه فینه فان دؤل و نهالا و وی دهمی چ هه فالې برسی بوو مروځ دې قی نانی ده تی دا پې قورتال بیت.

بریار ئه و بوو کو هه ردو بنگه هیڼ سهرې نافسه رې و سهرې میرګا هه له فیې دې هیڼه ستاندن و یا بهرې کو ترې (که لها ناشه وا) کو بو من و خالد بانی هاتیه دانان، ته نې دې هیته لیدان. ژ بهر هندې ژې شه قا بهرې ته نې مینن هه ردو بنگه هیڼ ئیکې هاتبوونه ده ریخست و یا بهرې کو ترې مینن وی نه هاتبوونه ده ریخست.

دورین ده مژمیر پینج یان شه شی ئیفاری، ئهم ګه هه شت بووینه ګاره ی ل هندافې نارمانجین خوه، لی هیشتا ریک ګه له کا دووره، ژ بهر کو دقیت د وان ګه لی و نهالین ګاره ی دا بچینه خوارې، تا کو دګه هیڼه ئه ردې راست، جهې نوکه جادا ژ سهرسکې دبن ګاره ی را تیته سهرې ګه لیې ناشه وا و پاشی جاره کا دی سهرکه فینه جهې نارمانجې ل چیا یی کو دکه فیه هندافې جادا سهره کیا ناشه وا سهرسکې. ئیفار یا بهره ف تاریبوونې قه دچیت و بارانه کا دژوار ده ستیکر.

مه خو چلی کر و ئیک ئیک و دوو دوو ئهم که فینه ناف وان دار و ګه لی و ته راشا و دناف پیلین ئه وری را مه خوه بهردا خوارې. ل نیفا چیا ی شکه فته ک هه بوو سهدایې نجم الدین، سهد سالح و نووژدارې مه د. محمد حسن بو تی ⁽¹²⁾ و رپښګ هروری لګه ل چه ند

هەڧالە كال وئىرى مان، دا كو ئەگەر بريندار كەفتن ئەم
بگەهينينه دەف وان.

پشتى ھىزىن مەگەھەشتينە بنى گارەى، كو دەمژمىر ژ
حەفتى ئىڧارى دەرباز ببوو و باران ژى بەردەوام يا دباريت،
دۆلكە كا نەپەنى ھەبوو لېن ھندەك دارا پېشمەرگە كۆم
بوون، كو ئىدى ھەرسى ھىز دى ژىك جودا بن و ھەر
ئىك دى بەرەڧ ئارمانجا خوھ برېكەڧيت و دڧيت ل ھەر
سى جھا پېكڧە ل دەمژمىر ھەشت لىدەن.

ئەزى پېشمەرگا ئامادە دكەم بو برېكەفتنا قۇناغا
دوماھىي، من ديت خالد بانى گازىكرە من و گۆت: ھەڧال
يى دىژن دڧيت ھوون ژى ھىرشى بگەنە بنگەھى خوھ

(بەرى كۆترى) و بستين! ئەڧ نووچەيە بو من سەير بوو، لۇما من
گۆتى: باشە ئەڧە دوو روژە پلان ب شىوہيەكى دى بوو، چەوا نوکە
لسەر بجھىنانى ھاتە گوھرىن؟ ئەگەر ل دەستپىكى ئەڧە گۆتنامە،
ئەم ژى دا شڧىدى ھىين دۆرىن بنگەھى خوھ ژ مينا پاقر كەين،
پا نوکە مە نيڧ دەمژمىرا ماى ئەم دڧى دەمى كورتدا چبکەين
چنەكەين! خالدى گۆتە من: خەمى نەخو، وەرە دى پېشمەرگا ھىلينە
د بن كەڧرى ھەنى پا و ئەز و تو دى چين دۆرىن بنگەھى، ئەگەر
مين ھەبن دى ڤاكەين و پاشى بلا ھەڧال بھين، دى ھىرشى كەينى.
تا كو ھينگى من چ جارا نە ب شەڧ و نە ژى ب روژ مين نەڤاكرينە
و ئەز نزانم ژى كانى چەوا ڤادكەن.

من گۆتە خالدى كو ئەز چ ژ مينا نزانم، گۆتە من: وەرە دى نىشا
تەدەم. بنگەھى دوژمنى يى ل سەر كەڧرەكى بلند جھى كەلھا
كەڧنا ئاشەوا، ئەم ژ ڤەخى گارەى ڧە چووین و سەرکەڧتینە بن
كەلھى لاتەكا درىژ دبن بنگەھى دوژمنى ڧە درىژ دىيت.

ئیدی تاري يا دکه فېته ئهردی، بارانا دباریت و گڙ و گيا ژي
چوکه کی یی بلند بووی. خالدي گوته من: داره کی هه لگره و سه ری
داری ل بهری خوه هیدي ببه دناڅ گياي را و بهرده وام هه پره. نه گهر
ته دیت داری ته که فته تېله کی.

بزانه نهو تېلا مینین څالماریه و ئیشاره تی بده من دی هیم پراکه م،
به لی گه له ک هشیار به چونکی ده ما نهو تېله لښی بوږ به پینه کی
گه له ک هساس یی دناڅ مینی دا و یه و تېله یا پښه، دی دزڅریت
و ئیکسه ر دی په قیت و نه دووره دوو و سی مینه ک ژي پیکښه بیه قن
چونکی توږه و ب تیلی پیکښه دگریداینه.

نه ز دزانم ژبلی څان مینان، کو څالمارا یین ئیتالینه، گه له کین دی
یین هه یین دبې تېله نه و دکنه دبن ئاخې څه، لو ما من ژ خالدي
پرسی: نه څه من زانی نه گهر داری من که فته تیلی و تېله هه ژاند
دی ب منځه په قیت و نه گهر تېله نه هژیا ژي تو دی هیی پراکه ی،
به لی پا نه څین بن ئاخې نه گهر پی من که فته سه ر ئیکې چاره
چیه؟ خالدي گوته من: نهو دی ئیکسه ر ب ته څه په قیت، څیجا تو و
شانسی خوه، نه گهر مه شانسه هه بیت پین مه ناکه څنه سه ر!

نه ز ټیگه هه شتم کانې نه څه چ کاره کی ب مه ترسیه نه م بقی
شیوې بیمنه ت و نه شاره زایی نه نجام دده یین، به لی مادی چه وا ژ
خو گرم خوه پی ئینمه دهر، نه کو پاشی وه ک ترسنوک بهیمه بناڅکر!
من و خالدي هه ر ئیکې ژ مه داره ک هه لگرت و وی ل په خې
ژووری و من ل خواری، مه لات دابه ر خوه و نه م ژ نالی روژه لاتي
بو روژاڅای څه پښه چووین. گو هی منی لسه ر له شی من، کانې دی
که نگی ئیک دبن پین من څه په قیت و من بلند که ته نه سمانان.
من هند دیت څو شه نه کی گياي ل بهر سینگی من هه ژیا و پرین
و مړینه کا هند که فتی، ئیکسه ر خوینا من راوه ستا، لی من شانسه

هه‌بوو چونكى ئه‌و نه مين بوو په‌قى به‌لكى په‌فه‌كا كه‌وا بوو.

باوهر دكهم 10 كه‌و تېهه‌بوون پېكڅه ل پړپړا دا و ژناق وى گياى بلند بوونه بهر سينگى من و فرينه وى دولا خوارى. راستى خوين د له‌ش من نه‌ما ژ ترسا، من بهرى هينگى ژى و پشتمى هينگى ژى پشكداريا د چهنده شپږن گران دا كرى، لى دژيانا خوه دا چ جارا نه‌ز هندى قى جارى نه‌ترسايمه.

ئيدى من دارى خوه هافيت و نه‌ز كار بوومه ناف گياى و به‌رده‌وام بووم لسهر چوونى. خالدى ديت نه‌زى بى دار دچم، ئيشاره‌ت دانه من، كو نابيت تو و به‌كه‌ى، دارى پاكه دى ب ته‌فه‌ په‌قن، من بئيشاره‌تا گوټى: خلاص ئيدى 10 ژى بپه‌قن نه‌ز هنده ناترسم. دقى ده‌مى دا هيشتا نه‌م نه‌گه‌هشتينه بهر ديوارى بنگه‌هى دوژمنى ده‌مژمير بوو هه‌شت و هيرشى ل هه‌ردوو بنگه‌هين دى ده‌ستپېكر و دوژمنى ل بنگه‌هى مه‌ ژى ده‌ست ب ته‌قى كر، لى وان نه‌ دزانى نه‌ز و خالد يى دبن ديوارى وان را. پېنچ خوله‌ك ده‌رباز نه‌بوون و ئيدى هه‌قالين باره‌گايى سريى (سهرى مېرگا هه‌له‌فيى) گازى مه‌ كرن: وه‌رنه تانا مه‌.

ده‌ما نه‌م گه‌هه‌شتين ديمه‌نه‌كى گه‌له‌ك ترسناك و خه‌مبار بوو، نه‌و به‌ته‌نا كيزه سوړى تژى بېوون ژ ته‌رمين شه‌هيد و برينداران. ديار بوو شه‌فا به‌رى سستى د پاككرنا مينا دا هاتبوو كرن و د ده‌مى هيرشى دا ل بهر په‌خى باره‌گايى سريى دوو مينين قالمارا به‌ه‌قالان فه‌ په‌قى بوون و نه‌و چام ئينا بوو سهرى وان.

قوناغا ئيكى مه‌ ده‌ستپېكر شه‌هيد و بريندار مه‌ ژ باره‌گايى سريى دوور كرن و قوناغا دووى ئيدى مه‌ نه‌و به‌ره‌ف چيايى گاره‌ى فه‌برن.

لئ ګه لکه زه حمه ت بوو، شه څه کا پښ و تاري، بارانه کا دژوار
دباري، ئەم که فتينه وان که څر و درېه و که ندالا و ئەو کوره پيښ
ئەم ئيقاري پيدا هاتينه خوار ژي ژ تاري ل بهر مه بهرزه بوون.
يا سه يرتر ژي ئەو بوو، هه ر ئيکسه ر ئەو چيا هه موو ل مه
بوونه گورگ و لوورينا وان وه سا ده ستپيکر دا بيژي هه ر تراشه کي
گورگه کي دناځ را. نزانم ژ بهر بيھنا خوينا شه هيد و برينداران بوو
يان نه!

پشتي مه ل خوارې شه هيد و بريندار کو مکرين وحساب و
هه ژمارين خوه کرين، مه ديت کو فريق عثمان عبدالقادر توله ري⁽¹³⁾
شه هيد بوويه هه ردوو هه قال احمد عمر بيدوهي (باپير)⁽¹⁴⁾ و صالح
سليم ئاسهي⁽¹⁵⁾ د ديارنين، کو هه رسي ژي ژ پيکخواوا شه هيد
شه عبان عمر بوون.

نه ده وار لگه ل مه هه نه و نه ژي پيکين وان د وي چياي را
تين دا کو بريندار و شه هيدا پي څه گوھيژين. ژ بهر هندي ژي ئەم
نه چار بووين وان هه موو بريندار و شه هيدان ل سهر ملين خوه و ل
سهر پشته خوه څه گوھيژين. لئ ئاريسه چبوو، جار هه بوو دا نيڅ
ده مژميړي چين و برينداره کي ل سهر ملين مه، ته هند ديت سنگي
مه که فته که څره کي و ئەم ئاسي بووين و پيک نينه، دځيا جاره کا دي
يان ژووردا بو بنې چياي يان ژي پرېه خه کي دځه بچين و ل پيکه کي
بگه رين.

محمد طاهر تروانشي يي کو من ل پيشي به حسا وي کري،
ئيک ژ بريندارين ګه لکه گران بوو و من و هنده ک هه قالان ئەو
هه لگرتبوو. پشتي ګه لکه جارا ئاسي بوون و پي بهرزه بوون و بارانه کا
زور و تاريخه کا چلچافي، ئەم وه ستياين و مه دانا بهر بهر هه کي. مه ځيا
داربه سته کي چيکه ين و وي دانينه سهر دا کو دوو که س هه ر ئيک

ملین خوه بده ته بهر پره خه کی و هو سا دی بسانا هیتر شیین
وی بهین. لی نه مه داسه ک هیه کو دارا بو داربه ستی
برین و نه ژی دارین وه سا ل وی تاریی بده ست مه که فتی.
د وی ده میدا شه هید همدی به گئی شیلازی هات و
گوت: ئه م دی داربه سته کی ژ تفه نگیین برنو چی که یین و
برینداری خوه دانینه سهر و بهین، دوو تفه نگیین برنو،
کو تا راده یه کی ددریژن، بینین و دی داربه سته کی ژ وان
چی که یین و وی دانینه سهر.

لی ده رکته برنو ژی بو داربه ستی هه را کورته، لوما
مه چار برنو ئینان، کو ئیک ژ وان یا شه هید محمد طاهر
بخوه بوو و لگهل من بوو، ههر سه ریډ دوو برنویان مه
دانانه سه ریډ و ب شووتکین خوه باش پیکشه گریډان تا کو وه ک
داره کی دریژ لیها تین و جارا دووی قیجا هه ردو ژ وان مه کر نه داری
ره خه کی داربه ستی و جاره کا دی مه ب هنده ک شووتکین دی وه ک
جولاندکی پیکشه گریډان و مه محمد طاهر دانا سهر. ره وشا وی گه له کا
خراب بوو هی دی هی دی ناخفتنا وی کیم دبوو نه دشا باخفیت.
لی دسه ر هندئ را، هه قاله کی دیی بریندار، کو هنده ک هه فالین
دی ئه و هه لگرتبوو، دیار بوو زیده تیشا، جارنا هه وار دکرو ده نگئ
وی دگه هه شته محمد طاهری، لوما وی به رده وام دگوته مه: هیفیدارم
بیژنه هه قال بلا ده نگئ وی نه هی ت، بلا دوژمنی گو ه ل نالینین
پیشمه رگا نه بیت دا که یفا وان نه هی ت.

دورین ده مژیر دوا زده ی شه قی مه محمد طاهر گه هانده
شکه فتی ده ف سه یدایئ نجم الدین و سه ید صالح و د. محمد حسن
بوتی. تا وی ده می من ژ بهر تاریی برینین وی باش نه دیتبوون. ده ما
ل شکه فتی ل بهر رو ناهیا ناگری مه جلکین وی ب چه قوکی دراندین و

برينين وي ڦه کړين، هر ژ سينگي وي تا راتين وي گه له ک ساچمين مه زن چووبوونه نافا کووراتيا له شي وي. هه لبت د وي گاڦي دا و ب وان شيانين کيم ئيمکانا عه مه لياتي نه بوو. دختوري ل گوړه شيانين خوه برينين وي ده رمان کرن، لي مخابن پشتي پازده خو له کا گيانن خوه سپارت و شه هيد بوو.

بريندارين سفک بهري مه گه هه شتوون و هنده ک ژي به ره ڦ گوندي سپينداري بري ئيخستوون. پشتي چنده کي ته رمي شه هيد فريق عثمان تولهري ژي گه هه شته شکه ڦتي. وي ده مي چنده هيستره ک بو هاريکاريا مه ژ گوندي سپينداري گه هه شتوونه شکه ڦتي، ل نيڅا چيايي گاره ي.

مه ترمين وان هه ردو شه هيدان ل سهر پشته وان هيسترا ڦړيکړنه سپينداري. لي ته رمي شه هيد صالح سليم صالح ناسهي و احمد عمر بيدوهي (باپير) هيشتا نه هاتيه ديتن. هه تا هه موو بريندار و ترمين هه ردو شه هيدان هاتينه ڦړيکړن بو سپينداري، ده م بوو نيزيکي ده مژمير دووي شه ڦي.

سه يد نايف چه لکي برياردا کو هه تا ئه و تشته کي ژ هه ردوو پيشمه رگين خوه صالح سليم ناسهي و احمد عمر بيدوهي (باپير) نه زانيت ئه و نافه گه ريت.

لوما ژي وي شه ش هفت پيشمه رگين ده سته ل و لگه ل ږيښگي لگه ل خو برن و چوون بهري خوه دانه بنگه هي کو هه ڦال لي شه هيد بيوون. پشتي ده مه کي ليگه پرياني وان ته رمي شه هيد احمد عمر بيدوهي (باپير) ديت، لي مخابن پارچه پارچه بوو.

لوما وان پارچين ته رمي کر نه دناڦ ده رسوک و شووتکين خوه دا و نافه ره کي ژ بنگه هي دوژمني دوورکرن و ل ويري کر نه دهر پرزده په کي را هنده ک گيا و چلي کر نه سهر، چونکي ده م بيوو نيزيکي

بەرئى سېيىدى ئىدى ئەو نە دگەهەشتن ب ملا وان پارچىن
تەرمى سەرىيخەنە سەرى گارەى. لى تا كو بەرى سېيىدى
ژى وان چ تىشتەك ژ تەرمى شەهید صالح سلیم ئاسھى
نەزانين و جارەكا دى ئەو زفرينەقە شەفتا نىشا گارەى و
پاشى ژى بەرى خوە دانە گوندى سپيندارى.

ژبەر كو شەف گەلەكا تارى بوو و باران بەردەوام
دبارى و چيايى گارەى ژى گەلەكى ب كۆر و نەالە، لۆما
ھندەك گرۆپپىن پېشمەرگەى رپيا خوە ووندا كرېوون
و تا كو سېيىدى تاف دەرەكەتى ئەو ل سەرى ئافۆكى
ھنداقى گوندى سيارى دەرەكەتن، كو گەلەك دوور بەرەف
رۆژھەلاتىقە رپيا خوە شاش كرېوون.

ئەم نيزىكى دەمژمىر چارى سېيىدى گەهەشتىنە ناف گوندى
سپيندارى. دەمى رۆناھى كەفتىە ئەردى، تازە مە دىت كانى چ
بەرى مە ھاتىە. ھەر ژ پرچا سەرى و تاكو پېلاقيىن مە، ھندى تۆ
تبلا خوە دانى نەما بوو بى خوينا شەھید و برينداران و لگەل ھندى
ژى جلکىن مە دناف كەفر و دار و ھەريا چياى را دريا بوون و بقى
شيۆەى مە ديمەنەكى گەلەك بترس ددا، مە نەقيا زارۆكىن وان مالا
ژ خەو رابىن و مە ب وى شيۆەى ببين و ژ مە بترسن.

لۆما ژى ئىكەمىن كارى مە كرى پشتى ئەم گەهەشتىنە ناف
گوندى، مە داخواز ژ وان مالان كر يىن ئەم لى بووينە ميٹان، بۆ مە
ئافى گەرم بکەن دا خوە ژ وى خوين و ھەريى بشۆين.

مە خوە شووشتن و خودائىن مالى ھندەك بەرگىز و بېجامە
وجلکىن دى بۆ مە ئىنان، مە كرنە بەر خو و مە داخواز ژ گەنجەكى
مالى كر جلکىن مە بېتە وى نەالا خوارى ل وىرى بسۆژيت، چونكى
ئىدى بکىر بكارئىنانى ناھىن و مە ئىكى جھى باوھرى بخو فريكرە

دهوکی چه ند دهسته کین جلاک بو مه ئینان.
مه سپیدې ته رمی هه ردوو شه هیدین کو که هشتبوونه گوندی
فه شارتن و بریندار ژي ل ماله کی هاتبوونه کو مکرن و د. محمد حسن
دناف دا بوو برینین وان ده رمان دکرن.

ب شه ف چه ند پیشمه رگه یا هیستره ک بر و چوون ته رمی
شه هید احمد عمر بیډوهی (باپیر)، کو شه فا بهری هینگی سهید
نایفی وان ل جهه کی فه شارتبوو، ل هیستری کر و نه و ژي ئینا بره خ
هه ردوو شه هیدین دیفه فه شارت.

سپیده یا روژا پاشتر بریاره اته دان کو دقیت برینداران ژ و ی گوندی
فه گو هیزینه جهه کی دی، نه کو دوژمن هیرشې بکه ته گوندی و
ئهم رابووین مه بریندارین خوه فه گوهاستنه گوندی سیاری. چه ند
پیشمه رگین ساخ و لگه ل دکتوری مه هیلانه ل ده ف و مه گه را خوه
ل و ی ده ف هری به رده وام کر.

لی هنده ک هه فال ژي ل گوندی سپینداري مه راسپاردن کو
به رده وام بریکا گوندا و بهیجه تا په زی و کارین دی، هنده ک که سا
به نیرنه دوژین بنگه هی دوژمنی یی کو شه هیدی مه لی ووندا
بووی، به لکی تشته کی ژ ته رمی شه هید صالح بزاین. لی هه موو
بزاقین مه دبې نه نجام بوون و ته رمی وی پهیدا نه بوو.

پشتی ئهم بیه یقیبووین ئهم ده ربازی سنووری لژنا ناکری بووین،
کو باره گایي و ی ل سیان و هه رگنا بوو. ل ویری ژي گه را مه ل
نه هله ی، پشتا ناکری، به رپیرسی و بیرا که پرا و هه رنی و ده ف هری
دی یا به رده وام بوو. پشتی چه ند هه ف تیه کا کاری مه ل ویری ژي
بدوماهی هاتی ئیدی به ره ف ده ف هرا به ری گاره ی فه ئهم زفرین.

وی ده می پرانی بریندارین مه ساخ ببوون و زفری بوونه باره گایي
لژنا ئامیدی ل چیا یی مه تینا و تنی دوو سی بریندارین گران لگه ل

دكتورى ما بوونە ل بارەگايى لژنا شىخانى ل گەلىنى سىدەرا.
لى ھىشتا ژى مە چ پىزانىن لسەر چارەنقىسى شەھىد
صالح ئاسەى نىنن.

پشتى قى گەپرا مە پتر ژ چار مەھا فەكىشاي،
بەرپرسىن لقى و لگەل ھىزىن خوە زفرىنە بارەگايى لقى
ل گوندى زىوا شكان ل سەر زى و ئەم ژى زفرىنە بارەگايى
خوە ل چىايى مەتىنا.

ل دەستىكا ھافىنى لەشكەرین دوژمنى يىن بنگەھى
سرىا (سەرى مىرگا ھەلەفى) ھاتنە فەگوھاستن بو
بەرەيىن شەرى لگەل ئىرانى و ھىزەکا (جىش الشعبى)
ئىنانە جەى وان كو كورد بوون.

ئەو كەسە ژى ژ بەر كو كورد بوون، جار جار ژ بنگەھى خوە
دەردكەتن و ل وان دەرا دگەپان، ھۆسان ژى رۆژەكى وان دىت بەرەكى
مەزنى دكەفیتە رۆژافايى بنگەھى وان (جەى مین ب پىشمەرگا فە
پەقىن).

بلندىا بەرى نىزىكى دوو مەترىە درىژىا وى ژى نىزىكى پىنج مەتر و
فرەھى ژى نىزىكى دوو مەترىە و نىشا بەرى وەكى جۆلاندكى يا قۆرە.
وان دىت كو ئەفە كەلەخەكى ھىكبووى يى لسەر بەرى د وى
چالى دا.

وان ژى برىكا كەسەكى گوندى سپىندارى ل سەر قى چەندى
ئاگەھدار كر و گوندى بشەف چوون تەرمى شەھىد صالح ئاسەى
ئىنا و ھەر ل پەخ ھەرسى ھەفالىن وى ل ناڤ گورستانا سپىندارى
فەشارت.

- (1) نجم الدين سعيد علی، یی بهرنیاس ب (نجم الدين یوسفی)، سالآ 1941 هاتیه دنیایی. 1957 بوویه ئەندامی پارتی. 1961 بوویه پېشمه‌رگه. 1963 بوویه ئەندامی لژنا نافچا ئامېدی. 1965 بوویه به‌پرستی لژنا نافېری و قایمقامی ئامېدی. 1970 بوویه کارگېرې لقا ئیکا پارتی. 1975 ب مالباتفه ئاواره‌ی ئیران بوویه. 1979 بوویه ئەندامی کۆمیتا نافه‌ندیا پارتی. 1983-1986 بوویه به‌پرستی لقا ئیک. 1991 زفریه‌فه کوردستانا ئازاد و پاشی بوویه به‌پرستی کۆمه‌لا ئاکنجیکرنا مالباتین شه‌هیدان ل پارێزگه‌ها
- دهوکی. رۆژا 2018/2/12 ل دهوکی وه‌غه‌را داوی کیه. (2) نائیف ابراهیم نعمان چه‌لکی. ل سالآ 1953 ل گوندی چه‌لکی ده‌فه‌را کانیماسی هاتیه دنیایی. ل سالآ 1968-1975 پېشمه‌رگه بوویه. ل 1976 جاره‌کا دی بوویه‌فه پېشمه‌رگه و چه‌ند پله‌یین له‌شکه‌ری و سیاسی وه‌رگرتینه. 1988 بوویه په‌نابه‌ر ل که‌مپا ئامه‌دی. 1991 زفریه‌فه کوردستانی و به‌رده‌وام بوویه دکاری له‌شکه‌ری دا تا کو بوویه فه‌رماندی فه‌رماندا سیپلیکی یا پېشمه‌رگی کوردستانی تا کو ل رۆژا 2011/3/4 وه‌فاتکری

(3) حمىدى حىدر سەلىمان، يى بەرنىياس
ب (حمىدى بەگ)، ل سالا 1942
ل گوندى شىلازا دەفەرا كانىماسى
هاتىه دنيايى. 1975-1961
پىشمەرگه بوويه. ل سالا 1976
ب مالبات فە ئاوارەى باكوورى
كوردستان دىيت و دەهمان
سال دا دىته پىشمەرگه، تا
كو 1986. دقى دەمى دا چەند
ئەرك و پلەيەكا وەردگريت، تا
كو دىته بەرپرسى رىكخراوهكا
پىشمەرگەى. ل سالا 1991 ديسان
دىتەفە پىشمەرگه ول رۇزا
10/27/1996 ل قەلادزى شەهيد
دىت.

(4) شقان ئوسمان ھەزرى. ل سالا
1962 ل ھەوليرى ھاتىه دنيايى.

ل سالا 1979 بوويه
پىشمەرگه و پاشى
بوويه كادر. رۇزا
14/5/1988 لگەل ھەفالى خوه
يى كادر سلمان طاهر مائى ل
چيايى گابنيركى شەهيد بوويه.
(5) على قادو سيف الدين، ل سالا
1950 ل گوندى چەمكۆركى ل
دەفەرا باتىفا ھاتىه دنيايى. ل
سالا 1975-1967 بوويه پىشمەرگه.
ل دەستپىكا شورشا گولانى
جارەكادى بوويهفە پىشمەرگه.
ل سالا 1982 بوويه بەرپرسى
رىكخراوهكا پىشمەرگەى تا كو
1988. ل رۇزا 22/6/2015 وەفاتكرىه.
(6) عيسا على محمد، ل سالا 1962 ل
گوندى زىوا شەفيق ل باكوورى

1988 پشتی ئه نفالان جاره کا دی
به رده و امین دده ته کارئی خوه
یین پیشمه رگاتی. 1991 دزفیه ته
کوردستانا ئازاد و دیسان وهک
کادره کئی له شکه ری ده ست بکار
دبیت، تا کو دگه هیته پلا لیوا.
نوکه ژی خانه نشینه و ل دهوکی
دژیت.

(8) صدیق سعدی محمد ل گوندی

زاویه هاتیه دنیا یی، وهک
پیشمه رگه پشکداری د شورشی
دا کریه، تا کو 1975. جاره کادی
ل سالآ 1977 بوویه قه پیشمه رگه.
ل سالآ 1988 بوویه په نابهر
ل ئیرانی و پاشی ل سالآ 1990
بوویه په نابهر ل سویرا. پشتی
2003 زفریه قه کوردستانی و

دهوکی هاتیه دنیا یی. 1980/4/28-
1986 بوویه پیشمه رگه و پاشی
کادر، تا کو گه هه شتیه پلا
کارگیرئی لژنا نافچا دهوکی. پشتی
1991 وهک کادری پارتی کارکریه.
2005 بوویه فه رماندی لیوایه کا
پیشمه رگئی حکومه تا کوردستانی
و تا نوکه ژی یی به رده و امه. پلا
وی عه قیده.

(7) خالد محمد طاهر، یی به رنیاس

ب (خالد بانی). ل سالآ 1951 ل
گوندی بانین ده قه را زاویه هاتیه
دنیایی. 1975-1963 پیشمه رگه
بوویه. سالآ 1976 جاره کا دی
دبیه قه پیشمه رگه و کادری
له شکه ری. پاشی دبیه به پررسی
ریک خراوه کا پیشمه رگه ی. ل سالآ

وەک کارگێڕی لقا پارتی ل مۆسل
کارکریه.

(9) نجم الدین مصطفی عیید
کیستەیی. ل سالا 1957 ل گوندی
کیستە ل دەفەرا کانیماسی
هاتیە دنیایی. ل سالا 1979
بوویە پیشمەرگە. ل سالا 1986
بوویە بەرپرسی پێکخراوەکا
پیشمەرگە. ل سالا 1988
بوویە پەنابەر ل کەمپا ئامەدا
باکووری کوردستانی. ل سالا
1991 زفریەفە کوردستانا ئازاد و
بوویە فە پیشمەرگە. تا نوها یی
بەردەوامە دئەرکێ خۆ دا ونوکه
ژی ئەفسەری پیشمەرگە یە ب
پلا عەمید.

(10) حسین عەبۆ ئافدەل ، ل سالا

1949 ل گوندی
هەسنەکا ل دەفەرا

ئەتروشی هاتیە
دنیا یی. 1966-1975 پیشمەرگە
بوویە. جارەکا دی ل 1981 بوویە فە
پیشمەرگە و بوویە بەرپرسی
پێکخراوەکا پیشمەرگە. 1988
ئوارە ی رۆژەلاتی کوردستانی
بوویە. 1991 جارەکا دی زفریەفە
کوردستانی و ل سەر پیشمەرگاتیا
خو بەردەوام بوویە. بەری
چەند سالەکا ب پلا عەمید
هاتیە خانەنشین کرن. نوکه ژ ی ل
دەوکی دژیت.

(11) محمد طاهر سلیم پیرموس، ل سالا
1964 ل گوندی تروانشی دەفەرا
کانیماسی هاتیە دنیایی. ل هەمان

1952 ل گوندی ټوله ری دهغه را کانیما سی هاتی ه دنیایی. 1973- 1975 پیشمه رگه بوویه. جاره کا دی ل سالا 1980 بوویه هغه پیشمه رگه. روژا 1984/4/11 ل هندافی ناشه وا شه هید بوویه.

(14) احمد عمر احمد، ناسیار ب (بایر)، سالا 1955 ل گوندی بیدهی دهغه را کانیما سی هاتی ه دنیایی. سالا 1981 بوویه پیشمه رگه. روژا 1984/4/11 ل هندافی ناشه وا لگه ل سی هه فالین دی شه هید بوو. (15) صالح سلیم صالح، ل سالا 1955 ل گوندی ئاسه ی دهغه را کانیما سی هاتی ه دنیایی. سالا 1981 بوویه پیشمه رگه. روژا 1984/4/11 لگه ل سی هه فالین دی ل هندافی ناشه وا شه هید بوو.

سال فروکین له شکه ری ئیراقی دهیکا وی د مالدا شه هید کریه. ل سالا 1982 بوویه پیشمه رگه. روژا 1984/4/11 ل هندافی ناشه وا شه هید بوویه.

(12) محمد حسن عمر، ل سالا 1952 ل گوندی بوتیا، ل دهغه را ئامیدی هاتی ه دنیایی. 1974-1975 پیشمه رگه و ماموستای شورش ی بوویه. 1976 په یمانگه ها بلندا تهن دروستی ل مؤسل ب دوماهی ئینایه. 1982-1988 پیشمه رگه و نوژداری شورش ی بوویه. 1988 ئاواره ی روژه لات ی کوردستانی بوویه. 1991 زفریه هغه کوردستانی و وهک کادری پارتی کار کریه و نوکه ژ ی نه دما ی لقا ئیکا پارتی یه و ل دهوک دژیت.

(13) فریق عثمان عبدالقادر، ل سالا

چما من بابی خوه⁽¹⁾ ژناف ئاگرئ شهري رژگار نه کر؟

ل ده ستيپکا سالا 1982 ده مي بو جارا دووي
ئهمنا به عسيا قياي من بگرن و نه ز، بهاريکاريا
هه قالين ريخستين پارتی، ب شيويه کی سهر ژ
ده ستين وان رژگار بوویم و من پريارا خوه دای کو
ئیدی خوه بگه هينمه چياي ناف پزين پيشمه رگه ی. وی ده می من
فریکره د دوووف بابی خوه را، دا کو بهیته وی جهی هه قالين من نه ز
ژ بهر ئه منی لی قه شارتييم، دا خاترا خوه ژي بخوازم. من ژي رهوشا
خوه و پريارا خوه یا پيشمه رگاتيی بو گووت. بابی من گوته من: کورپی
من مه زنا یا گوته ی (يان نه که و نه له رزه يان بکه و نه له رزه)، قيجا
ماده م ته ئه ف رييه گرتيه پيدفيه تو بسه رفرازی بييه سه ري و تو ژ

دهرحه قی فی کارۍ خوه یی پیروژ دهرکه فی، تو هره و خه ما مه نه خو، بلا تنی گو هی ته ل ته و ئه رکۍ ته یی پیشمه رگاتی بیت، یا مه ژۍ سۍ پۍ کۍ ل بهر مه، یان دۍ مه همیا هافۍ ژنه زیندانی، یان دۍ هه روژ ل جهه کی خوه پارۍ زین و فه شیرین دا جار جار بشۍین هاریکاریا بو ته و برایۍن ته یۍن دی یۍن پیشمه رگه بگه هینی نه چیاۍ، یان ژۍ دۍ هم ژۍ هیۍن گه هینه وه ل چیاۍ. هه ل بهت وی ده می هه رکه سۍ دبوو پیشمه رگه هه موو مالباتا وان ب ژن و زه لام فه زیندان دکرن. ژ بهر هندۍ ژۍ گه له ک ده ییابا پۍ نه ددا زارو کۍن خوه بڼه پیشمه رگه دا نه وه نه که فنه زیندانی. لۍ بابۍ من گه له ک شیرت ل من کرن و گو ت: خو نه گهر هم به یۍنه گرتن ژۍ، نه بیت تو هزر د وی یه کۍ دا بکه ی کو خوه بده یه ده ست دوژمنی و تنۍ بلا خه ما ته پیشمه رگاتی ته بیت و تو مه ژ بیر بکه.

هه رچه نده نه فه بو من دهمه کۍ نه خو ش بوو، دژیه کۍ بچووک دا، مال و ده ییابا به یلم. دده مه کی دا کو نه ز دزانم سه را من نه وه دۍ گه له ک نه خو شیا بینن ژ ده ستۍ به عسیا. لۍ دیسان ژۍ، نه وه هه لو یستۍ بابۍ من هی ز و مو راله کا گه له کا مه زن دا من.

هه ل بهت پشتی چهنه د ساله کا حکومه تا به عس بریارا خوه گوهارت، بقۍ شیوۍ خواری: وان ده ستۍ خوه ددانا سه ر مال و ملکۍن مالباتۍن پیشمه رگا و نه و ل سه ر هه فالۍن خوه دابه شدکرن و که سیۍن گه نجۍن مالباتۍ ژۍ دگرتن و ده افۍتنه دزیندانی دا و یۍن پیر و بیچاره ژۍ، پشتی هه موو به لگه و ده کو مه ن تیۍن وان یۍن هه فوه لاتییوونۍ ژۍ دستاندن، دگرتن و ده افۍتنه سه ری پۍیا ل نیژیکی ده فه ریۍن رڼگار کۍ و به ریۍ وان ددانه ناف ده فه ریۍن رڼگار کۍ، داکو بڼه بارگرایه ک بو شوړ شۍ.

ژ بهر کو هم ژۍ سۍ برا پیشمه رگه بووین، پشتی سۍ سالیۍن پری

نه خوڅشی و خوه فه شارتن و ئیشاندنئ، ئەمنا دهووکئ ل دوماهیا هافینا 1985 بابئ من ژي گرت و ل ویرئ ژ لایئ هندەک سیخوړپن کوردین ئەمنئ فه گەلەک هاته ئیشاندن و پاشی ب شهف ئەو و هندەک پیره میرین دی یین کو کوړپن وان ژي پیشمه رگه بوون، هافیتنه د ترۆمیله کا ئیقایا له شکەری دا و ل سیړیانا کوړپن گافانا په یاکرن و پشتی هه موو پاره وده کوومه نت و ناسنامین وان ژي ستاندین، بهرئ وان دانه په شانکئ و پړیا بانئ. لئ ژ بهر کو بنه جها من و براین من یین پیشمه رگه ل دهر دورا چایی مه تینا بوو، ژ بهر هندئ دفیا ئەو هاتبا وی په خی، لوما ژي بشه ف بدزیقه خوه گه هاندیه باگیرا و هه ردیسان سپیدئ بدزیقه لگه ل تراکتوره کئ سوار بوویه و درپیا سکرینئ و بامه پرنئ را بهرئ خوه دایه ده فەرا سپنه ی و مه تینی.

سپیدئ زوو ژي ئەمنئ بسەر مالا مه دا گرت و مالا مه تالان کر، کو تشتئ هەری زیده ئەز بو عاجز بوویم په رتوو کین من بوون، کو دوی ژیی گه نجاتیئ دا من نیزیکی پینج سەد په رتووکا بخو کومکربوون. دفی دەمی دا دهیکا من و خوشکا منا بچووک ژي خوه ل مالا هه فاله کی من ل دهووکئ فه شارتبوون. براین من بیوار ژي، یئ کو ئەو بتنی مابوو لگه ل مال، چەند روژه ک بوو ل به غدا بوو مژیلی ده سپی کرنا خواندنا زانکویئ بوو. دهیکا من وان کە سەک فریکره به غدا کو وی ئاگه هدار بکەن دا نه هیته دهووکئ چونکی دی هیته گرتن و بلا ژ به غدا راست د زاخو را خوه بگه هینیه ناڤ شوړشئ و پشتی چەند روژه کا پشتی دهیکا من زانی کو براین من ژي ژ ده ستئ ئەمنئ رزگار بوویه و گه هه شتیه ناڤ شوړشئ، ئیدی ئەو و خوشکا منا بچووک ژي بدزیقه دریکا زاخو را گه هه شتیه گوندئ بابیری.

د قی ده می دا ئەم لگهل هیڅا خوه یا لهشکه ری، ئەمی ل سپنه ی
 گونډین روژافایي بامه رنئ و من بهیچ شیویه کی های ژفی په وشئ
 نینه یا کو مالباتا مه ل دهوکی که تیه تیدا. ئەو چهنډ روژه که
 دوژمن بهیڅه کا مه زنا جاش و لهشکه ر و تانگ و توپ و هه لیکوپته را
 یئ هیرشئ دکه ته سه ر بامه رنئ و گونډین زیوه، شرتئ و داودیئ دا
 کو بسوژیت. ئەم ژي هه ر ژ نافه را بامه رنئ و زیوه ل باکووری تا
 کو نافه را داودیئ و شیخمه ما ل باشووری، هیڅین مه دبه لاقن و
 مه به ره یئ شه ری یئ گرتی و یئ به په فانیئ ژ وان گوندا دکه ین.
 تا وی ده می دوو پیشمه رگین مه یین بریندار بووین. هیڅین دوژمنی
 هه ر ژ سکرینئ تا کو فروکه خانا بامه رنئ یین که فتنه پشت ټیک
 ژ بو پشته فانا هیڅین خوه یین هیرشکه ر. جارنا ده ما ئەم دوژمنی
 باش دشکینین فه و جا فروکه خانا بامه رنئ ژي یا دکه فیته بن ټاگرئ
 چه کی مه یئ گران و نافنجی. ئیدی دوژمنی ژي ژ بهر قئ په وشئ
 ریکا سکرینئ- بامه رنئ ل خه لکی سځیل یا گرتی.

د ده مه کی دا کو چهنډ تانگین دوژمنی ل سه ر جادا نافه را گونډئ
 تنئ و شرتئ به ره ف مه فه ده اتن و هیڅه کا مه زنا لهشکه ر و جاشا ژي
 ل پشت وان ده اتن و هیرش دکه ره مه و ئەم ژي به ره نگاری وان بووینه
 و مه ئیخستنه دناف دوورپیچی دا. د قی ده می دا پیشمه رگه یه ک ژ
 په خئ باکووری فه ژ به ره یئ زیوه- بامه رنئ بله ز هات و گوته من:
 به عسیا بابئ ته یئ ده ریخستی و یئ لگهل تراکتوره کی هاتی هه تا
 بن فروکه خانا بامه رنئ و ده ما شه ر گه رم بووی شو فیږئ تراکتورئ ئەو
 و پیره میږه کی دی و کوږه گه نجه ک یین داناینه ویرئ و جاره کا دی یئ
 پاشقه زځری، چونکی نه شایه وان دناف شه ری را بگه هینیته بامه رنئ.
 بابئ ته و پیره میږئ دی ل بن فروکه خانئ دا دنافه را هه ردوو هیڅا یا
 پیشمه رگه ی و یا دوژمنی دا یین ئاسئ بووین و وی کوږه گه نجی جار

ب غار و جار ب دزیشه یا خوه گه هاندیه بامه رنئ و پاشی
یئ هاتیه زیوه خه بهرئ گه هاندیه مه.

راستی ئەز ب فی نووچهی گه لهک تیکچووم. دوو
سئ هه قالهک ل نیزیکی من بوون، ئیک ژ وان گوته من:
خوه ته نگاف نه که، ئەم ئەف هه قاله دئ نوکه لگه ل ته
هیین و یان دئ چینه په خئ زیوه و بامه رنئ دا وی گه نجی
ببین و پیزانینان وه رگرین و بریکه کئ خوه بگه هینینئ و
وان رزگار بکه یین.

یان ژ دئ ل قیرئ ژووردا چینه داودیی و ژیهه ل هیینه
شیخمه ما و خوه گه هینینه جهئ وان و دئ وان رزگار که یین.
راستی من گه لهک هه ز دکر ئەز بچم و بزافه کئ بکه م دا
بابئ خوه و هه قالئ وی، کو ئەو ژ بابئ پیشمه رگه یه کی بوو، ژ وی
ته ناگافئ رزگار بکه یین.

لئ ژ بهر کو ئەم ل بهر هیئ سه ره کی بووین لسه ر جادی، جهئ
کو تانگین دوژمنی تیرا ده رباز دبن و ئەگه ر تانگ ل ویرئ ده رباز
ببن ژ ئیدی کۆنترۆل کرنا وان بساناهی ناییت و بکیماتی دبیت
هه ردوو گوندین شرتئ و داودیی دئ هیئه سوئن، زیده باری زیانین
پیشمه رگه ی.

هۆسا ئەز مامه دناقهه را دوو بریارین بزه حمه ت دا، لئ دوماهیئ
من وه سا هزکر کو به رسینگرتنا هیرشا دوژمنی و شکاندنا وی ئەره که کئ
پیروژتیه و پتر دبه رژه وه ندیا خه لکئ و شوپشئ و پیشمه رگه ی دایه و
ئەگه ر خودئ نه که ت، پیشمه رگه ل فی به ره ی بشکیئ و دوژمن
بگه هیته فان گوندا و بسوژیت دئ بو مه شکه ستنه کا مه زن بیت.
دیسان ل فی ده می ناخفتنا بابئ من یا روژا خاتر خواستنئ ژ هاته
بیرا من، ده ما گوئییه من: (کورئ من! تو هه ره و خه ما مه نه خو،

بلا تنی گوہی ته ل ئه رکئی ته یی پیشمه رگاتی بیت، پیدفیه تو فی
کاری بسه رفرازی بییه سه ری و تو ژ ده رحه فی ئه رکئی خوه یی پیروژ
ده رکه فی).

ده ما فی ئاخفتنا وی د مه ژیی من دا ده نگفه دای ئه ز ئارامتر بووم
و ئیدی من گوته هه فالین خوه: فی مه سه لی ژبیر بکه ن و شه ری
خوه بکه ن، چی ده ما دوژمن شکه ست، وی ده می ئه م دی چین وان
ژی پرزگار که یین.

پشتی هیزه کا پشته فانی یا باش بو مه ژ وان گوندا هاتی، ژ
پیشمه رگه و به رگری مللی، ئه م شایین دژه هی شه کا به یز بکه ینه
دوژمنی و باش بشکینین و بکه ینه د فه و جا فروکه خانا بامه رنی
دا، هه لبه ت پشتی هه ژماره کا مه زنا کوشتی و برینداران ژ دوژمنی
که تین.

پشتی تاری که فتیه ئه ردی و شه ر ئارام بووی، بابی من و هه فالی
خوه چولپر که قتبوونه وان به ته نا و دبن فروکه خانا بامه رنی را
به ر هه ف باکووری روژمه لاتی بامه رنی، بشه ف خوه گه هاندبوونه ناف
بامه رنی. ئه م ژی پشتی شه ر بیده نگ بووی ژ په خی زیوه فه چووینه
بامه رنی و ل ویری مه ئه و دیتن و لگه ل خوه ئینان.

لدوماهیئ باش بوو بریارا مه راست ده رچوو، هه م دوژمن ژ
باش شکه ست و هه م ئه و ژی پرزگار بوون.

پارتی دیموکراتی کوردستانی.
ل ده ستپیکا شورشا ئه یلولی
پشکداری کریه دگرتنا بنگه هیئ
دوژمنی یین ده قهری دا. ل سالا

(1) طه عثمان عبدالله ل سالا 1918
ل گوندی کیسته ده قه را کانیماسی
هاتیه دنیا یی. ل دوماهییا
سالیئ 1950 بوویه ئه ندامی

1963 پشکداری کریه د شه پری بنافوده نگی چیا یی مه تینا دا. لسا لا 1976 پشتی به عسیا گوندی کیسته ویران کری و خه لک ژی پاگوهاستین، ئه و ژی ل گوندی مالتا ژیری ل دهوکی ئاکنجی بوون. ل دهووک وهک کارمهند ل پرفه به ریا رۆشنیری و لاوان هاته دامه زانندن. ل دهسپیکا سالی 1980 یان پشتی سی ژ چار کورپن وی بووینه پیشمه رگه، وی و خاما خوه، به رده وام ژ باژیری ب نه پهنی، قووت و پیدقیین ژیانن دگه هاندنه وان ل چیا، دا کو بشین ل سهر خه باتا خوه به رده وام بن. لسا لا 1985 پشتی به عسیا دهستی خوه دانایه سهر مال و خانین وان، ئه و ژی گرت و پشتی گه لک ئه شکه نجه دای ل ئه منا دهوکی و هه موو ده کومه نتین وی ژئ ستاندين، لگه ل کومه کا دی یا باین پیشمه رگا ده ریخته ده فهرین

رزگارکری و هات ب مال قه گه هه شته ناف شوپش. هوسا ژی کورپی وی یی دی ژی لگه ل هه رسی براین خوه بوو پیشمه رگه. ل سالا 1988 پشتی ئه نفالین رهش لگه ل مالباتا

خوه بوو په نابهر ل کهمپا ئمه دی یا باکووری کوردستانی. ل سالا 1992 لگه ل مالباتا خوه بوونه په نابهر ل وهلاتی سوید. تا نوها ژی ههر ل ویری دژیت. ل رۆژا 2018/5/14 رۆژبونا وی یا سه دسالی ل باژیری یۆنشوپینگ/ سوید ژالی مالبات و زاروک و نه فیین وی قه هاته پیروژکرن و ههر ب وی هه لکه فتی شاهن سوید گوستاف و خاما وی سیلقیا ب نامه یه کی رۆژبونا وی پیروژ کرن.

بنیره به رپه ری 116

FRÅN: Stockholms Slott
Talm Osman Abdallah
Havströmgatan 89 lgh 1103
156 10 Jönköping

TGM: 10235 Lx R

Våra varmaste lyckönskningar på 100-årsdagen

14 maj 2018

Osman Abdallah Silvia

نامه یا پیروzbاهی یا شاهن سوئد گوستاف و خانما وی سیلقیا ین بو بابی من
ب هه لکه فتا روژبوونا وی یا 100 ی ل 14 گولانا 2018

چهوا عبدالعزيز طيب ل ساللا 1985 بوو وهزيرى پروهردى؟

ل ساللا 1982 قوناغه كا نوو دهستپكر و بهره بهره شورشى كونتروللا خوه بهريره تر ليكر و پتر دهفهرين چياييين كوردستانى ژ دهستى پڙيما بهعسى پزگاركرن و ئيدى ب پراكتيك پيڤهبرنا وان دهفهران كهفته دهستى شورشى ژ ئاليى لهشكهري، سياسى، جفاكى و تاكو ژ ئاليى پروهردىي ژى ڤه.

پاشى ل دهستپيكا پايزا ساللا 1985 پڙيما بهعس بريارهك دا، كو ههموو دهزگا و خزمهتگوازيين ساخلهمى، پيڤهبهري و پروهردىي ژ وان دهفهرين كو ژبن دهستى وان دهركهفتين، ڤهكيشه و ژ وان ژى دهري ههموو وان قوتابخانهييين كو دكهڤنه دهفهرين پزگاركرى

بگره. پاشی بړیاره کا دی ژی د دووډ فڼ بړیاری دا دهړځست کو
تیدا هاتبوو، هر قوتابخانه یه کا دی ژی، کو دکه فنه بن کونترولا
حکمه تا به عس، قوتایین ځان قوتابخانین هاتینه گرتن وهر بگره،
دی پښه بهر و ماموستایین وی ب توندی هینه سزادان.

هه لبت ئه ف بړیاره بو هه موو باشووری کوردستان بوو و
ل سهر هه موو پښه بهریین گشتی یین په روه ردین پاریزگه هیین
کوردستان هاتبوو به لافکر، کو ل پاریزگه ها دهوکی ژی ل گوړه ی
نقیسا ژماره (575) ل روژا 1985/10/2 بشی شیوی خواری هاتبوو:

ل سهر بنگه هی نا فنه روکا نقیسا لژنا هه ماهه نگیا ئاسایش ل
پاریزگه ها دهوکی یا (نهینی و که سایه تی) یا ژماره (236) ل روژا
1985/9/22 کو تیدا هاتیه ئه ف قوتابخانین د لیستا هه فیچ دا
بهینه گرتن، بړیار هاته دان کو کار پی بهینه کرن و پړابوونین پیدقی
دقی باری دا بهینه وهر گرتن هر ژ روژ و بهروارا ل سهری دیارگری.

محمد سعید عبدالرحمن
پښه بهری گشتی

هه ژمارا قوتابخانه یین ب فڼ بړیاری هاتینه گرتن ژی، 748
قوتابخانه بوون، ل هه موو باشووری کوردستان، کو ل گوړه ی
پاریزگه ها بشی شیوی خواری بوون:

پاریزگه ها دهوکی 208 قوتابخانه
پاریزگه ها هه ولیری 200 قوتابخانه
پاریزگه هیین که رکوک و سلیمانین 340 قوتابخانه بوون.

جارەکی ب سەرەدان ھاتیمە کوردستانی ھینگۆ عبدالعزیز
د کابینا چارۆ یا حکومەتا کوردستانی دا وەزیری پەرورەردۆ
بوو، بەلۆ فۆ جارۆ پراستا نە ب ھەنەک. مەن ژێ ل
وەزارەتی سەردانا وی کر و ئەو بیرەو ھەریا گەلیی دەھۆ
لگەل شەھید سەعید چەلکی مەن ئینا بیرا وی و گۆتی:
باش بوو ھەنەکا مەن یا سالا 1985 بوو پراستی.

سەرنقیسەرۆ ھەرسۆ کۆفارین
ئاسۆی پەرورەردەیی، ئاسۆی
مەندالان و آفاق تەربووە، بووێه.
ھەرورەسا سەرنقیسەرۆ رۆژناما
ئاسۆی فێرخوازان ژێ بووێه. نوکە
ژێ شێورمەندە ل دیوانا وەزارەتا
پەرورەردۆ یا حکومەتا کوردستانی
و ل ھەولێرۆ دژیت.

(1) احمد محمد قەرەنی، ل سالا
1955 ل ئاکرۆ ھاتیە دنیایی.
ھەلبەستفان و نقیسەرە. 14
پەرتووکی ن چاپکری ن، کو پێکتین
ژ ھەلبەست و قەکۆلینان،
سۆ ب ھەرەبینە و یین دی ژێ
ب کوردی. ل سالا 2010 دکتۆرا
ئینایە ل سەر رەخنا ئەدەبی ژ
زانکۆیا صلاح الدین ل ھەولێرۆ.

قى جارى ئاواز دەنگى تۈپانە

دەم پايزا 1986 بوو سەرۆك بارزانى⁽¹⁾
ھاتبوو دەرھەرا بەھدىنان و بارەگايى

خوھ ل گوندى كانيساركا نىروھىيا دانابوو، كو
دكەڧىتە نافەرە ھەردوو باژىركىن ئامىدى ل باشوور
و چەلى ل باكوور، ل ئالىي رۆژھەلاتى پرووبارى

زى. بارەگايى لقا ئىك يا پارتى دىمۆكراتى كوردستان زى ل گوندى
زىوا شكان بوو، ل ھەمان دەرھەرى كو دكەڧىتە سەر پرووبارى زى.

سەرۆك بارزانى بەرنامەيەك دانا كو ھەموو كادىرىن لەشكەرى
و سىياسى يىن لقا ئىك بىنىت، كو وى دەمى لقا ئىك ھەردوو
پارىزگەھىن دھوك و نەينەوا ڧەدگرتن. ژ بو بجى ئىنانا قى بەرنامەى،

كادرېن سىياسى و لەشكەرى يېن لژنىن ئاچچا خوه كرنه دوو گرۇپ، گرۇپەك دمانە ل دەقەررى لگەل پېشمەرگەي، دا كو دەقەر چۆل نەبىت و پشكا دى دچوونە سەردانا سەرۆكى ل بارەگايى وى و پشتى ئەو دزقېنەقە گرۇپى دووى دچوون. ئەم زى وەك كادرېن لژنا ئاچچا ئامىدىي، كو بارەگايى مە ل گەلىي بېشىلى بوو، وەك گرۇپى ئىكى بېرىكەفتىن ژ بو سەردان و كۆمبونى لگەل سەرۆك بارزانى، كو شەھىد ئەحمەد كادر (ئىدرىس جەرگىس) ئىك ژ بەرپرسىن مە بوو. پشتى ئەم گەھەشتىنە سەر پروبارى زىي، بەرى ئەم دەرباز بىين بو بارەگايى سەرۆكى، مە ل دەستى راستى پچەك بادا بەرەف باشوور، دا كو دېيا خوه

دا سەرا ھەفالىن خوه يېن بارەگايى لقى ژى بدەين و پاشى بەرەف بارەگايى سەرۆكى قە بچىن. پشتى ئەم ل خالا بارەگايى پېشمەرگى بەرنىاس بەدەل ماروونسى دەرباز بووين، ئەم گەھەشتىنە بارەگايى لژنا قەكۆلىنى، كو ھەم بارەگايى وان و ھەم ژى زىندان دكەفتە د دۆلەكا كوور دا ل ئاقبەرا دوو تىين بلندىن چىاي ل بەر پروبارى زىي.

ھەلبەت ئەو دەمەك بوو سەرۆك بارزانى ل گەل كۆمەكا سەركردىن پارتى و ھىزەكا پېشمەرگەي گەھەشتىە وى دەقەررى و ديارە كو دوژمنى ژى پىزانىن وەرگرتبوون. ھەرچەندە بەرى ھىنگى ژى بۆمبارانا دوژمنى ب رىيا توپىن ھەمەجۆر، كاتىوشا و فروكىن جەنگى، يا بەردەوام بوو ل سەر بارەگايى لقى. لى پشتى ھاتنا سەرۆكى ئەف بۆمبارانكرنە دەھقات زىدەتر لىھات بوو. وى دەمى ئەم گەھەشتىنە بارەگايى لژنا قەكۆلىنى و زىندانى، بۆمبارانى دەستپىكر و ژ دژوارى و ھىمبىيا بۆمبارانى مروقى دزانى كو ژىدەرى قى بۆمبارانى نە جەھك

و دوو ب تهنی نه و وهسا دیار بوو کو توپ ژ دیره لوکی، نامیدی، بیگوفا و کانیماسی و کاتیوفا ژ کانیماسی ب ټیک دهم دهاته باراندن ل سهر باره گای و دۆرین وی. ژ بهر کو ئهف جهه هه موو کهفر و چیاپین بلندن، ژ بهر هندی لگهل په قینا ههر توپه کی ب وان کهفر و چیاغه، ب سهدان کهفر و بهر ژی دپه قین و ب سهر وی گه لیی زیی دا دبارین و ب جاره کی ئه و گه لی تژی توژ و بارووت و دوو کیل ببوو. ئهم دروست دقئ پهوشی دا گه هه شتینه باره گایی لژنا فه کولینی، کو که پروکه ک ل بهر دهری باره گایی وان بوو، برهخ ژی فه کونجه کا بن ئهر د چیکربوو ژ بو خوه پاراستنی ژ بومبارانی. کادری ههره دیرینی شوپشا گولانی مستهفا مزووری⁽²⁾ و کادر و پيشمه رگه دکتور سه عید بریفکانی⁽³⁾، ههر دوو لبن که پروکی ل بهرامهر ههف دروونشتینه، سازه کا د دهستی دکتور سه عیدی دا یی دژهنیت و ههر دوو پیکفه یی سرووده کی دیپژن. دیاربوو کو هه لبهست یا مستهفا مزووری بوو و دکتور سه عیدی ژی ب سازه خوه ئاواز بو چیدکر. ئهم گه هه شتینه هنداف سهری وان، بیی کو گه لهک پوته ی بدنه مه، یان بومبارانا دژوار، ههر دبه رده وام بوون ل سهر سروودا خوه و ههر دوو یا پیکفه دگهل دهنگی سازی دگوت:

ئهم دئ چین و ههر دئ چین دئ چین
 ئهم دئ چین و پیشکه قین دئ چین
 ئهم دئ چین تا سه رکه قین دئ چی
 مافی کوردان وه گرین دئ چین

ژ ئالیه کی فه بو منی هه ژیکه ری ئه ده ب و هونه ری، فی دیمه نی سروود و سازه وان د ناف قئ بومباران و توژ و دوو کیل و دهنگی په قینا

بۆمبا دا، ھەممى جىھان بۆ من دىنا. لى دەھمان دەم
 دا ب دەھان ساچمىن تۆپ و كاتىوشان ب تايىن وان دارا
 دكەفتى و كەفر و بەر ژ وان زناران ب سەر بارەگای دا
 دىنانە خوارى. ئەز گەلەك ژ وان ترسىام كو ھۆسا بىمنەت
 ل قىرى پروونشتىنە و سروودا خوە دىيژن و مەترسىە كا مەزنە
 ل سەر ژيانا وان. ژ بەر ھندى ھەرچەندە ئەز ژ وان
 ھەردوويان ژى بچووكتەر بووم، لى ب عاجزى قە من گۆتە
 وان: رابن دا بچىنە دقئى شكەفتى قە (كو بۆ خو پاراستنى
 ژ بۆمبارانئ ھاتبوو كولان)، نايىت ھوون ھۆسا بىمنەت ل
 بن قئى بۆمبارانئ بىنن. دەھمان دەم دە شەھىد ئەحمەد
 كادر ژى گەلەك پەردى ل وان كر، لى وان گۆتە مە: ھوون

دشېن خوە بيارىزن، لى ئەم ھەزدكەين ھوون زىدەتر پەوشا مە
 تىكەندەن، چونكى ژمىژىيە ئەم ب قئى سروودى قە تا كو مە ئاوازا
 وئ چىكرى، لەوما باشترە ھوون ژى مە بھيلن ئازاد دا ئاوازي مە ژ
 بىرا مەنەچىت و بشىين سروودا خوە تەمام بكەين. من گۆتە وان:
 باشە ئەگەر ھووين ل سەر قئى سروودى ھاتنە شەھىدكرن نوکە، ما
 وى دەمى سروود بۆ چىيە؟

دكتور سەئىدى گۆتە من: كاك پزگار ئەم دى رۆژەكى ھەر مرين و
 چين و ئەم چ ژى ل دووف خوە ناھيلين، لى ئەگەر مە ئەف سروودە
 چىكر و پاشى ھاتە تۆماركرن ژى دى بيتە بەرھەمەكى نەمرى
 شورپى و چ جارا نامريت. ژ بەر ھندى ئەو ژ مە گەلەك گرنگترە.
 ئىدى مە ئەو ھىلانە دگەل سروودا وان، لى ل قى دەمى بىرا من
 ل سترانا ھونەرمەندى شەھىد ئەردەوانى ھات دەما دىيژىت: دادى
 شەرى گرانە... دىلان دەنگى تۇپانە.

لى من بخوگۆت: يا مستەفاى و دكتور سەئىدى (ئاواز دەنگى

تۆپانہ).

ههلبهت سروودا خوه چيكرن و پاشى ژى هونهرمه نده سه نه
شهريف، كو ل سالا پاشتر بوو پيشمه رگه، لگهل گرۆپه كا زارۆكئين
پيشمه رگا ب نافي (تيپا پيشرهو) ئهو سرووده تۆماركر، كو ته كستا وئ
ژى ئه فا خواريه:

ئهم دئ چين و ههر دئ چين دئ چين
ئهم دئ چين و پيشكهفين دئ چين
ئهم دئ چين تا سه ركهفين دئ چي
مافي كوردان وه گرگين دئ چين

گهل پيشمه رگهيين چه له نگ
دئ ل جيهاني كهينه ده نگ
ب ناگر و تۆپ و تفهنگ
ب نارنجۆك و ره شاشين

پيشمه رگا سويندا خاري
نادانن ئه فئ باري
مللهت هه مي يئ ل هاري
وه كه فیه تنام و چين

پاله و جوتيار و شقان
هه مي لاو و خوه نده قان
له شكه رين بۆ كوردستان
ل مه يدانا په هله وانين

دى چىن گەل پېشمەرگەھا
سەر تخويىب و دەرگەھا
ل دوژمن بين ئەژدەھا
دفن و گوھا ل

1962/5/20 د ژيى 17 سالىى دا،
دبىتە پېشمەرگە لگەل بابى خوه.
1967 ئەو ئىك ژ دامەزرېنەرېن
دەزگايى پارسىتى بوويه ل شورشا
ئەيلولئ. سالا 1970 ئىك ژ
ئەندامىن شاندئ دانوستانى بوويه
لگەل حكومه تا ئىراقى ژ بو
پهيمانا 11 ئادارى. لسالا 1970 ل
كۆنگرى هەشتى يى پارتى وهك
ئەندامى كۆمىتا نافەندى تېتە
هەلبۇرتن و پاشى ژى ئەندامى
يەدەكى مەكتەبا سياسى. دوو

(1) مسعود مصطفى محمد بارزانى، ل
روژا 1946/8/16 ل مهابادى هاتيه
دنيايى. ل سالا 1947 دژيى ئىك
سالى دا ژ بابى خوه فەقەتيايه
و لگەل مالباتا خوه هاتيه
دوورخستى بو باشوورى ئىراقى.
وى دەمى وى خواندنا خوه ب
عەرەبى دەستپېكره. ل سالا
1958 پشتى بابى وى ژ سوفيه تا
كەفن زفريه فە، ئەو ل بەغدا ب
دیتنا بابى خوه شاد بوويه. پاشى
لگەل مالباتا خوه زفريه فە بارزان.

مه ها پشتي شكه ستنه 6 ئادارا
 1975، ب شپورمه ندى لگهل
 بارزاني باب و بهه فكارى لگهل
 ئدريس بارزاني برا و كومه كا
 كادريڼ پارتى، سه ركردايه تيا
 ده مكى يا پارتى ددريڼ، ژ بو
 ئاماده كاريڼ شوپشا گولانئ.
 1979-1976 ده مئ بارزاني باب
 ل ئهريكا بوو ژبو چاره سه ريا
 نه خو شيا خوه، ئه و دگهل دا
 بوو ژ بو خزمه تا وى. ل ئادارا
 1979 ل نه مسا زه لامين مخابراتا
 ئيراقى هه ولا كوشتنا وى دا، لئ
 پشتي دوو هه فالين وى بريندار
 بووين، ئه و رڭگار بوو. ل كوڅگرئ
 نه هئ، يئ پارتى ديموكراتى
 كوردستان، ل سالا 1979، ئه و وهك

سه روڅئ پارتى هاته هه لبارتن
 و تا كوڅگرئ سيڅدي، كو دوماهى
 كوڅگره بوويه، لسالا 2010، ئه و
 به رده وام وهك سه روڅئ پارتى
 هاتيه هه لبارتن و نوكه ژى هه ر
 سه روڅئ پارتى يه. سالا 1983
 رڅما ئيراقى 8000 كه س ژ مالبات
 و ئه شيرا وان قركرن. ل سالا 1986
 بارزاني به رڅئ ئيكي ژ په رتووكا
 خوه يا بناقئ بارزاني و بزاقا
 رڭگار يخوازيا كورد، چاپكر، كو تا
 كو نوها سئ به رگ ژى هاتينه
 چاپكرن و ب زمانين كوردى،
 عه ره بى، فارسى، تركى و ئنگليزى
 هاتيه به لافكرن. روڅا 1987/1/31
 براى وى ئدريس بارزاني، كو
 مه زترين پشته فان و هه فكارئ

ۋى يى خەباتى بوو، ۋەفاتكر. پايزا 1988 سەرپەرشتيا شەرقى بىناۋدەنگى خاۋاكوركى ۋېھارا 1991 ژى يى كورپى كر. 1991/6/19 رېڭخراۋا چاقدىريا مافىن مۇڭقا خەلاتى ئاشتىن دايى، ۋى ژى ئەو خەلات كرە ديارى بۇ خاۋا دانيال مېتران. 1992 ۋەك ئەندامى كۆنگرا نىشتمانى يا ئىراقى ھاتە ھەلبۇرتن. پىشتى ھەرفىنا پۇژىما سەدامى، ل/4/1/2004 ۋەك سەرۋىكى جقاتا دەسلەتتا ئىراقى ھاتە ھەلبۇرتن. 12/6/2005 ب بېيارا پەرلەمانى كوردستانى، ۋەك سەرۋىكى كوردستانى ھاتە ھەلبۇرتن. 25/7/2009 د ھەلبۇرتىن گىشتى

يىن راستەۋخۇ دا، ب 70% ژ دەنگىن خەلكى كوردستانى ھاتە ھەلبۇرتن. رۇژا 2013/7/22 ب ئامادەبوونا 39 ئالىين سىياسى ژ ھەرچار پارچىن كوردستانى، بارزانى سەرپەرشتيا كۆمبۇونەكى كر ژ بۇ پىنگافىن كۆنگرا نەتەۋەيى يا كوردستان. لى مخابن دومايىن سەر نەگرت. سالا 2013 پەرلەمانى كوردستانى دەمى سەرۋىكتا ۋى بۇ دوو سالىن دى ژى دىژكر. ھەر ژ 3/8/2014 تا كو نىقا سالا 2017 بارزانى ۋەك فەرماندى گىشتى يى ھىزا پىشمەرگى كوردستانى، راستەۋخۇ ل بەرەيىن شەرقى،

هەر ژ کهرکوکێ تا شەنگالی، سەرپەرشتیا شەپۆ ل دژی داعش دکر. بارزانی بۆ دەمی چەند سالاً ئامادەکاریی ئەنجامدانا رێفراندۆما سەرخوابوونا کوردستانی دکر. تا کو ل 2017/9/25، سەرەپایی گفاشتن و گەفین نافەتەتەوی و هەریمی، ئەو شیا ب مەزنترین کەرنەفالیین خەلکی کوردستانی، رێفراندۆمی ل سەرانسەری باشووری کوردستانی ئەنجام بەت. کو 93 % ژ خەلکی کوردستانی دەنگ ژ بۆ سەرخوابوونی دا. پستی ل 2017/10/16 حکومەتا ئێراقی بەهەفکاریا هەردوو حکومەتێن ئێران و ترکی و گروپەکی خایینی

کورد، کەرکوک و شەنگال داگیرکری. بارزانی دیسان ل بەرەیی شەپۆ، ل دژی هەشدا شەعبا ئێراقی، سەرپەرشتیا شەپۆ بەرپەقانی کونی ژ کوردستانی کر. رۆژا 2017/10/29 ئەو پازی نەبوو کو پەرلەمانی کوردستانی جاره کادی دەمی سەرۆکاتیا وی درێژکەتەفە. وی دەسەلاتین خوا دانانە بەر پەرلەمانی کوردستانی دا کو ل سەر پەرلەمانی و حکومەتا کوردستانی پارفەکەن. بارزانی بەردەوام وەک سەرۆکەکی خودان دەسەلات و کاریگەر ل کوردستانی و ئێراقی و هەریمی تێتە دیتن. وی ل سالاً 1965 مالبات پیک ئینایە و بابی

ھەشت كىچ و كورپايە. ئەو زىمانىن كوردى، عەرەبى، فارسى و ئنگلىزى دىزانىت. مەرقەكى ئەدەب دۆستە و گەلەك ھەژ ھەلبەستىن مەلایى جىزىرى و ئەھمەدى خانى دكەت.

(2) مصطفى ھىرو صالح مزورى. ل 1951/3/12 ل مۇسل ھاتىھ دىنايى. ل سالا 1973-1975 بوويە پىشمەرگە و نفىسەرى بەتالىونى ل شىخان. ل 1975/8/25 چوويە جىاي و ئامادەكارى ژ بو شورشى گولانى كرېنە و دەما ل 1976/5/26 شورشى دەستپىكرى، ئەو ئىك ژ كادرىن دەستپىكىن يىن شورشى بوويە ل بەھدىنان. گەلەك ئەرك و پلەيىن جودا وەرگرتىنە.

ل سالا 1988 ئاوارەى رۆژھەلاتىن كوردستانى دىيت.

ل 1991 دزفرتەفە كوردستانى و بەردەوامى ددەتە خەباتا خوە. نوکە ژى ئەندامى لقا ئىكا پارتى و ئەندامى جقاتا شىرەتكارىن وى لقى يە.

(3) د. سەيد على عبدالله برىفكانى. سالا 1955 ھاتىھ دىنايى. شارەزايى وەرزشى بوو و دكتورا ب زانستىن وەرزشى وەرگرتبوو. ل سالا 1983-1986 پىشمەرگە بوويە. پشتى سەرھلدانا 1991 وەك مامۇستايى زانكۆيى كاركرىه. 2011/6/14 وەفاتكرىه.

بوچی دگهرمیا شه‌ری دا من گولله دانه دوژمنی خوه؟*

ل هاقینا 1986 ده‌مئی سهرۆک مه‌سعود بارزانی هاتیه ده‌قهره به‌ه‌دینان یا پرگارگری، لژنه‌یا پشکینئی ژێ دگهل دا بوو، کو ژ هشیار زییاری، د.جه‌رگیس هه‌سه‌ن⁽¹⁾ و زه‌عیم عه‌لی (کو وی ده‌می ملازم بوو) پیکده‌هات و سهرۆک بارزانی بخوه ژێ سهرۆکاتیا وی لژنئی دکر. کارئی قئی لژنئی ئه‌و بوو کو هه‌موو کادرین له‌شکه‌ری و سیاسی و که‌سایه‌تیین ده‌قه‌ریین پرگارگری ببینن دا کو پشتی قان دیتنان وینه‌یه‌کی دروستی ره‌وشا شوپشئی ل ده‌قهره به‌ه‌دینان بو وان چیبیت و بشین ل ژیر رۆناهیا وان پیزانین و پيشنیا‌ران هنده‌ک گوهرپنانه بکه‌ن ژ بو باشتر لیکنه‌ ره‌وشا سیاسی و له‌شکه‌ری یا

شوپى. ژ بهر کو وی دەمی دهفەرا بههدينان و لقا ئىكا پارتى وهك بربرا پشتا شوپى دهاته بناڤكرن ژ بو پارتى ديموكراتى كوردستان.

هەر دەمى سەرۆك بارزانى گهههشتى و چەند كهپرهك بخو چيكرين، ئيكسەر بهرنامى ديتنين لگهل كادران دهستپيكر، و كادرين لهشكەرى و سياسيين هەر پينج لژتين نافچا، كوم بكوم و ل گۆرهى بهرنامهيهكى ريكخستى، بهرى خوه دانە بارهگاى سەرۆكى وديتن و پروونشتن لگهل سازكرن. پشتى ديتنا ههموو كادرين لهشكەرى و سياسى، ئيدى بهرنامى ديتنا كهسايهتيين دهفەرى دهست پيكر، كو پرانيا وان له دهفەرين رزگاركرى بوون. لى ديسان گهلهك كهسايهتى ژى ب شيوهيهكى نهپهنيشه ژ ناف باژيران و جهين بن كونترولا دوژمنى، ب رپيا هيلين ريكخستنا نهپهنى گهههشتنه دهف سەرۆكى و ديتن لگهل سازكرن.

دقى دەميدا كو سەرۆك ب ديتنا كهسايهتيين دهفەرىيى خەريك بوو، زهعيم على و سهيد صالح چهسهيدى وهك دوو كادرين لهشكەرى، هاتنه پاسپاردن كو ب گهركا لهشكەرى رابن ژ بو نهجامدانا هندهك چالاكيين لهشكەرى، ژبو سڤككرنا بومبارانين دوژمنى لسەر بارهگاى لقى و يى سەرۆكى، كو وی دەمی گهلهك دژوار ببوون.

كۆميتا لهشكەرى ژى ب سهرهپرشتيا زهعيم على ئيكسەر هاتنه بارهگاى لژنا نافچا ئاميديى له دهف مه. پشتى دانوستاندن و هندهك گهريان و فهديتنا هندهك جهان، ئەم هاتينه سەر وى پريارى كو

هيڙه کا له شکه ريڼ کوماندوو يا دوژمنی هه يه، روژانه سپيدی زوو ب جادا نافه را بيگوڅفا و کانيماسی فه تیت و زيړه فانان ل سهر وی ری ددانیت و نهو زيړه فانين دوژمنی روژانه گه له ک په وشا خه لکی وان گوندان تیکددهن و گه له ک جاران ب گولله يان خه لکی ل ناف باغ و په زين وان دکوژن و بريندارکهن يان گياندارين وان ددهنه بهر گولله يان. سهره پای هندى کو چه که کى باش ژى ل گه ل فى هيڙى هه يه، ستاندنا وی بو شوړشى دى بيه ده سته که فته کى باش. لوما بريار هاته دان کو نه م پړيا دانانا بو سه يه کى فى هيڙا دوژمنی ژناف به يين.

د پړانیا چالاکیين له شکه ری يين لژنا نافچا ناميدی دا مه ناريشه يه ک هه بوو. نهو ژى ناريشا خوينداریى بوو، يا کو دناف به را دوو ئووجاخيڼ گوندى مه (کيسته) دا بوو. کو ئووجاخا مه و يا کاک سه عيد کيسته يی⁽²⁾ وان بوون. نه ف خوينداریه بشپوه يه کى گه له ک خراب کوور ببوو و کومه کا زه لمان دنافه را هه ردوو ئووجاخا دا هاتبونه کوشتن. ئووجاخا مه ناسح کيسته يی کارگيرى لژنا نافچا ناميدی بوو و نجم الدين کيسته يی بهر پرسى پړکخواوه کا پيشمه رگه ی بوو و نه ز ژى کادری پړکخواوه کى بووم و کومه کا مروځين مه ژى لگه ل مه پيشمه رگه بوون. ژ نالیى ديقه سه عيد کيسته يی ژى بهر پرسى پړکخواوه کى بوو و هنده ک مروځين وی ژى لگه ل بوون. پړانیا چالاکیين له شکه ری يين فى ده فهرى ژى نه م هه رچار تيدا پشکار دبووين. ژ بهر هندى هه موو جاران ناريشا سه رپه رشتين له شکه ری نهو بوو کانى دى چه وا جهين هه ر ټيکى ژ مه ده ستينشان کهن، دا نه م د شه ری دا نيزیک هه ف نه يين و چ تشته کى نه قیای د ده مى چالاکیا له شکه ری دا دنافه را پوونه ده ت.

برپار هاته دان کو ئهم بؤسا خوہ ل (ئاڤا ته حتکا)
 دانين کو سهد مترهکا دکهڤيته باشورئ روژاڤايئ گوندئ
 بریفکا يئ نوکه ل سهر جادا ناڤهرا بيگؤڤا - کانيماسئ.
 بهرئ سپيدهيا 1986/12/6 دوو هيژين پشتهڤانيئ ئيک ل
 چيايئ سهرئ همئ. ب سهرپهرشتيا عبدالرحمن بناڤي⁽³⁾
 و يا دی ل گرین باشوورئ دهشتا چهقهلا ل هندافي
 پروبارئ نهنهکی ب سهرپهرشتيا سهد نايف چهلکی، ژ
 بؤ پشتهڤانيا مه هاتنه بنهجي کرن. کوهر هيژهک ژ وان
 ب چهکهکئ دؤشکايا 12 ملم د چهکداربوون. يا سهرئ
 همئ بؤ هندئ بوو کو نههليلت ئهو هيژا ژ ئاليئ
 روژهلاتي ڤه ژ فهوجا سوټکی (تشيئ) بگههيه ههوارا

دوژمنی و يا گرین باشوورئ دهشتا چهقهلا ژي نههليلت هيژا کو ژ
 ئاليئ روژاڤاڤه ژ ليوا بيگؤڤا دههوارئ بهيټ و دهه مان دهم دا، مه ژ
 هيژشين ههليکؤپتهرا ژي بپاريژيت.

پشتي مه ب شهڤ خوارن ل گوندئ گرکا خواري و هندهک نان
 لگهل خوہ بری، هيشتا تاري ل ئهردي، مه خوہ گههاندہ جهئ
 بؤسئ. برپار ئهو بوو بؤسا مه ل سئ خالان بهيټه دانان، دا کو
 هيژا دوژمنی ب ئيکجاري بهيټه ژناڤرن. ژ بهر کو هيژا دوژمنی دا ژ
 ئاليئ بيگؤڤا (روژاڤا) ڤه هيټ، ژ بهر هندئ خالا ئيکئ ل وي ئالي
 بوو، کو ئهو ژي هميد خواستي⁽⁴⁾ بهرپرسئ لهشکهری يئ لژني،
 لگهل کؤمهکا کادرين لهشکهری يين بژاره دي ل وي خالي بيت، نجم
 الدين کيستهيي کهفته لگهل وان. ئهز ژي کهفته لگهل خالا دووي،
 کو دکهڤيته ناڤهرا ههردوو خالا. خالا سيئ ژي، کو دکڤته ئاليئ
 روژهلاتي و خالا دوماهيئ بوو، سهعيد کيسهتهيي و هندهک
 ههڤالين دي بوون.

هه لېهت ئه ف چالاكېه ژ ئالي پېشمه رگه و كادري كاميږه مان سه عيد بامه رنۍ⁽⁵⁾ فه هاتيه فيديو كرن و نوكه ژي گه لك جارن ل ته له فزيونان تته ليدان. ده مۍ دوو ترومبيلين ئيفايين له شكهري تين و تيوتنه كا پيكه پا سځيل لگه ل تيت و د ده مۍ ليدانۍ دا دخوازيت ل بهر ئيفايا را بكهت، كو ئه و ژي ترومبيل هه فوه لاتي هكي گوندي قومري بوو كو مالا وي ل گوندي گركا بوو و ترومبيل وان ژ بيگوف ه دهات.

ژ بهر هندي ژي ليدان ترومبيلين ئيفايين له شكهري پچه ك پاشكه فت، ژ بهر كو ده ما ئيفايا ئيكي گه ه شتیه به رسينگي خالا ئيكي يا بوسۍ، خوداني تيوتنې بزا فكر د به را بكهت و وي ده مي لگه ل ئيفايي جووتبوو و هه قالين مه نه شيان ليدنه، چونكي دا تيوت ژي كه فته بهر. لوما ئيفا پچه ك ده رباز بوو و هه قالا ژ پشتيفه RPG ليدان.

تشتي باش ئه و بوو هه قالا هه ردوو ترومبيلين ئيفايين له شكهري ل بهر ناگري چه كين خوه په لځاندن و سوتن بيۍ كو زيانه كي بگه هينه ترومبيل پيكاپا سځيل و ئه و زوو ژناف وي ناگري ده ركه فت و ئيدي هه ردوو ئيفا كه فتنه بهر ناگري پېشمه رگه ي و ئيكسه ر ناگر به ربويۍ.

لي ئه م گه ه شتين چه ك و ته قه مه ني و كه له خين كوشتي و بريندار و ديلا ژناف بينينه ده ر بهري ناگر في بكه فيت.

ئهم يۍ دگه رمه گه رما شهري دا و ئيفايا ئيكي مه يا خلاس كړي و يا دووي هيشته هنده ك له شكه ريۍ ساخ يۍ دنبغه و شهري دكهن. من ژي ژ ئيفايا ئيكي ره شاشه كا RBK لگه ل تاخمه كا شاجورين وي يۍ چلخور يا راكړي و ئه و تاخمه من د سه ر تاخما خوه دا هافيتيه پشته خو، كو شاجورين وان شوونا 30 گولله يان 40 گولله تيدا

بوون و پېشمەرگا گەلەك حەژ وان شاجۆران دكرن بو سەر
 كلاشينكوفين خوە. ئەز و شەهید سەعید فەخرى مائى⁽⁶⁾
 ب جووت يين دچين قەستا ئىقايادووئى دكەين.
 من دیت ژ نشكه كېڤه كەسەكى ژ پشتقە دەستى خوە
 ل ملئ من دا و گۆتە من: پسمام ئەزى مايمە بئى فېشەك،
 كا شاجۆره كى ژ وان چلخۆرا بدە من.
 من بدەنگى زانى ئەقە سەعید كېستەبى يە و ئەم
 خويندارين هەقین و چ جارا لگەل هەف نااخقین ژى، لئ
 ل وى دەمى نە خويندارى و نە ژى كەرب و كین هندی
 دلۆپەكئى ژى د دلئ من دا نەما.

تەنئى پېشمەرگایەتى، هەقالینى و دەستەهلاندن ل سەر هەقدوو،
 د سەرى مندا دەنگقەددا. لۆما بئى كو ئەز بزقېرم و ديمئ وى بېنم،
 يان ژى پەيقەك ژ دەقئى من دەرکەقیت، من دەستى خو برئى
 شاجۆره كئى چلخۆر ژ ناف تاخمئ دەرېخست و، بئى كو لئى بزقېرم،
 من د سەر ملئ خو را گەهانده دەستى وى و هەر ئېك ژ مە ژ ئالين
 خوەقە بەردەوامى دا شەرى.

هەلبەت من نەزانى ژى كانئ كەسەك ژ هەقالين مە يين
 پېشمەرگە ئەف ديمەنئ سەرى من و سەعیدى دیت يان نە. ئەگەر
 ديتبیت ژى گەلو دئ بو مە ب ترسنۆكى و خرابى هيتە هەژمارتن يان
 ژى نە. ب تايبەتى ئەگەر كەسەكى ژ مروققين من يان يين وى ئەو
 ديمەن ديتبیت!

پشتى چالاكيا مە ب دوماهى هاتى و مە ديل و دەستكەفتين خوە
 گەهاندينە گەليئ قومريئ و ديلين بريندار ل وئرى ژ ئالين نووژدارئ
 مە د. كەمال بەروارى⁽⁷⁾ قە هاتينە دەرمانكرن، ب شەف ئەم ل جادا

بيڱوڦا-ڪانيما سڻ ل نڙيڪ گوندي تشيشي دهر باز بووين و هاتينه
باره گايي خواه ل گهليي پيشيلي.

سپيدي نه ز تازه ژ خواه و رابووم، پيشمه رگه يهڪ هات گازی من
ڪر گوٽ: سهيد صالح ڪاري ب ته هه.

نه ز دهر ڪه تم من ديت سهيد صالح وهڪي ههر جار يي ڪارڪريه
و تاخما شاجور و ده مانجا ل پشتي يه، و ل مهيدانڪا پشتا باره گاي، نه و
جهي ڪو مه راست ڪربوو و جار جار مه ته پانا دهستي لي ڊڪر، ل
ويري پياسي ڊڪهت.

پيش منقه هات و دهستي من گفاشت و پيشي دهستوهه شيا
چالاڪيا مه يا سه رڪه فتی ل من ڪر.

پاشي ژ من پرسى: رڙگار بيژه من، نه و چ بوو د گهرمه گهرما
شهري دا دناق بهرا ته و سه عيد ڪيسٽهه ي دا پرودايي؟ ٽيڪسه ر
من زاني ٽيڪ ژ هه ڦالين مه يين پيشمه رگه نه و ديمهني بو وي
ڦه گيراي.

من به رسڦدا: سهيد نه ز ڙي نزانم، هه لويسته ڪي ٽالوز بوو، د
دهمه ڪي ته نگاف دا و تشتهڪ ژ وي باشتر نه هاته بيراي من يا من
ڪري.

سهيدي ڪره ڪهني و گوته من: نوڪه بوو من ديار بوو ڪو تو
نه بهس شوڙشي ڊڙي دوڙمني ڊڪه، لي تو شوڙشي ڊڙي ڪولتووري
خراب و زياندار ڙي ڊڪه و نه ڦا ته ڪري ديواره ڪي گهله ڪي مه زني
ڪولتووري مه يي پاشڪه فتی بوو ته هه ڦاندي و نه ز گهله ڪي
كهيفخوشم ڪو نوڪه دبينم شوڙشي نه بهس هوون فيري قاره مانى
و ڪوردايه تي ڪرنه، لي دهه مان دهه دا هوون فيري پهوشتهڪ و
ڪولتووره ڪي بهرزي شوڙشگيري و پيشڪه فتنخاز ڙي ڪرينه.

بهس خوزي چاڦي رومانفيسه ڪي ل وي ديمهني بايان ڪاميرا

فلمسازەکی لسه‌ر وه‌ با، دا باشت‌رین روژمان یان فلم ژێ چیبیت و هه‌موو خه‌لك دا زانیت كو شو‌رش نه‌ ته‌نێ شه‌ر و كوشتنه‌، لێ هنده‌ك تو‌ره و بوهايين ديين گه‌له‌ك جوان ژێ تيدا هاتنه‌ ئافران‌دن.

هه‌لبه‌ت پشتی قێ پروودانی ئه‌زو سه‌عید هه‌چ لگه‌لیك نه‌ ئاخفتین، تا كو ل سا‌لا 2000 دناقه‌را مه‌ دا ئاشتی چێوووی و ئه‌م پێكهاتین و نو‌كه ژێ ئه‌ز و ئه‌و وه‌ك دوو پسمام و دوو برايين گه‌له‌ك نێزیکین.

قوتابیین کوردستانی بوویه. لسا‌لا 1976 ل سو‌قیه‌تا كه‌شن دکتو‌را ب دیرووکا کوردان ئینایه. لسا‌لا 1979 بوویه ئه‌ندامی کۆمیتا نا‌قه‌ندی‌ا پارتی دیموکراتی کوردستان و ل سا‌لا 1984 بوویه ئه‌ندامی مه‌کته‌با سیاسی. 1984-1980 به‌رپرستی لقا ئیک بوویه. 1996 بوویه وه‌زیرێ په‌روه‌ردی یی حکومه‌تا کوردستانی. 2002 بوویه سه‌روکێ چا‌فدی‌ریا دارایی یا پارتی. نو‌ها ژێ خانه‌نشینه و ل ده‌وکێ دژیت.

* بکارئینانا دوژمن د مانشی‌تا نفیسا من دا ته‌نێ ژ بو‌ تاما ئه‌ده‌بیا چیرۆکی یه، ئه‌گه‌ر نه‌ ئه‌ز و کاک سه‌عید چ به‌ری خوینداریی و چ ژێ پشتی هینگێ نێزیک‌ترین هه‌قال و پسمامین و هه‌ر ژ به‌ری خوینداریی ژێ مه‌ دگوته هه‌قدوو پسمام چونکی بابیت مه‌ ژێ وه‌ك برا بوون.

(1) جرجیس حسن عبدالله لسا‌لا 1945 ل گوندی خه‌نس ده‌قه‌را شیخان هاتیه‌ دنیا‌یی. ل سا‌لین 1970 یان ئیک ژ کادریین چالاکیین ئیکه‌تیا

- (2) سعيد شعبان عبدالجبار، ل سالآ 1955 ل گوندی کيسټه دهغه را کانيماستی هاتيه دنيايی. 1974- 1975 پيشمه رگه بوويه. 1980 جاره کا دی بوويه فه پيشمه رگه و پاشی بوويه بهرپرستی ريکخواوه کا پيشمه رگه ی. ل سالآ 1988 بوويه په نابهر ل کهمپا نامه دی. 1991 زفريه فه کوردستانا نازاد و بهر ده وامي دايه کاری پيشمه رگانيی، تا کو گه هشتی پلا لیوا. نوکه ژي ل دهوکی دژيت.
- (3) عبدالرحمن عبدالله عبدالرحمن، ل سالآ 1953 ل گوندی بناقيی، دهغه را کانيماستی هاتيه دنيايی. 1971-1975 پيشمه رگه بوويه. ده چوويی خولا توپخانا شوړشی يه ل سالآ 1973-1980 1988 جاره کا دی بوويه فه پيشمه رگه و بوويه بهرپرستی ريکخواوا پيشمه رگين پشته قانيا (اسناد)
- لژنا نافچا نامیدی. 1988 بوويه په نابهر ل کهمپا ماردینی. 1995 بوو چاره سه ره ریا برينداريا خو دبته په نابهر ل ئه مانیا. 2005 دزفريه فه کوردستان. نوکه خانه نشينه ب پلا عه ميد و ل دهوکی دژيت.
- (4) حميد خواستی اسماعيل، ل سالآ 1939 ل گه لیی پساغا ل دهغه را زاخو هاتيه دنيايی. ل سالآ 1961- 1975 پيشمه رگه بوويه. سالآ 1975 ب مالباثفه ئاواره ی ئیرانی دبیت. ل 1976 جاره کا دی وهک پيشمه رگه و کادری له شکه ری، پشکداريی د شوړشا گولانی دا دکهت، تا کو دگه هيته پلا کارگيری لقا ئیک و بهرپرستی له شکه ری یی لقا نافری. 1988 ئاواره ی ئیرانی دبته فه. 1991 دزفريه فه کوردستانا نازاد و ده ست بکاری سیاسی و له شکه ری دکهت و پاشی دبته

دا لنافهرا سواره تووکا
و سهرسنکی شههید
بوو.

(7) کمال عبید وهیسی ل

سالآ 1955 ل گوندی

ئه لکیشکی، ل دهقهرا

کانیماسی هاتیه

دنیاپی. پهیمانگهها

زانستین ساخلهمی ل مؤسل ب

دوماهی ئینایه. ل سالآ 1981-

1988 بوویه پیشمه رگه و نوژداری

شورش ل لژنا نافچا ئامیدی. د

وان سالان دا خزمه ته کا مه زنا

پیشمه رگین بریندار و خه لکی

دهقه ری زگارگری کریه. 1988

بوویه په نابهر ل کهمپا ماردینی

ل باکووری کوردستان. 1990

بوویه په نابهر ل فره نسا و تا

نوها ژی ل ویری دژیت.

به پرسی ده زگایی ئه یلولی ل
زاخو. نافبری هاتیه خه لاتکرن ب
مه دالیا بارزانی. نوکه ژی ل زاخو
دژیت.

(5) سعید احمد محمد بامه رنی.

1955/9/10 هاتیه دنیاپی. ل

ئادارا 1983 بوویه پیشمه رگه.

وهک کادر و کامیره مانئ شورش

کارگریه. ل سالآ 1988 ئاواره ی

روژه لاتئ کوردستان و پاشی

کهمپا ماردینی ل باکوور بوویه.

1991 زفریه قه کوردستان. 1995

بوویه په نابهر ل فره نسا. 2003

زفریه قه کوردستان و تا نوها

وهک ئه ندامن لقا ئیکا پارتی

کاردکه ت.

(6) سعید فخرالدین عماد الدین، سالآ

1952 ل گوندی مایی، دهقهرا

کانیماسی هاتیه دنیاپی. 1972-

1975 پیشمه رگه بوویه. 1982

ديسان بوویه قه پیشمه رگه.

شه قه 1987/7/27-26 د شه په کی

خالئ سهلمان چهجی مهحمود بامه پرنی
و چیرۆکا ستاندنا کهله راپات
ب دهسته جۆنیان⁽¹⁾

ل سالی 1985-1986 ئەز کادری سیاسی و
پێخستنی یی پیکهراوا شههید جهمیل
توفیق یا پێشمه رگهی بووم ل سنووری لژنا ناچا
ئامیدی، خالی سهلمان چهجی مهحمود بامه پرنی⁽²⁾ ژێ بهرپرسی
پیکهراوی بوو. خالی سهلمان ژ بهر سه ربۆرا وی یا درێژ د خهبات و
پێشمه رگاتی دا، ئەو بخۆ گه نجینه یا سوچهت و سه رهاتی پێ خهباتی
یین گه لهک خوهش و جارنا ب کهنی و جارنا ژێ بگری بوو. ژ بهر
هندی من گه لهک هه ژ سوچهتین وی دکر و ئەز گه لهک تشتان
بخۆ ژێ هیبووم.

لوما ژي گهلهک جاران دهما پيشمه رگه دنقستن، چ ل هشاري
ل چيای و چ ژي ب شەف دهما ئەم ل گوندا، بهردهوام من
پسيار ژي دکرن و ئەو ب سوحبەتني فەدکر.
شەفەکا هافيني ئەم ل گوندي شرتي دهفەرا بامه پرنی ل سەر
بانني خانیه کی بووين هەموو پيشمه رگين مه دنقستيوون
ژبلي زيړه فانان و ئەز و خالي سەلمان ژي ل سەر جهين
خو دروونشتي بووين، من قيا قني دهليقي ژي ژ خو نه کهم
و هندهک پرسا ژ خالي سەلمان بکهه. من گوئي: خالي
سەلمان دي شي بو من به حسکه ي کاني دهستيکا شوپشا
ئەيلولي چهوا بوو، وه چهوا دهستيکر، وه بارزاني نه مر⁽³⁾
ددیت وه نه ددیت، وه لگهل پشکداري د شەرا کريه؟!

خالي سەلمان به رسفدا و گوئ: خالو چيروک ددریژن، ئەز دترسم
دهستيپکهه و هيشتا من ته مام نه کري تو دخه و بجي. من گوئي:
خالي سەلمان سوحبەت و چيروکين ته هند دخوشن، ئەگەر تو هه تا
سپيدي ژي فەگيپري دي پروونم و گوهداري کهه و نانقم.

خالي سەلمان گوئ: خالو ل دهستيکا شوپشي ل پايزا سالا 1961
بارزاني نه مر لگهل هيژه کا پيشمه رگه ي ل زي دهريازبوون و به رهف
دهفەرا بهرواري بالا بو تروانشي و کانيماسي فە هاتن و ئەم چه نه
که سه کين کادر و ئەندامين پارتی و خەلکي دي مه بخو تفهنگ
پهيدا کرن و ئەم چووین گه هه شتینه بارزانی. پشتي بو ده مي
نيزيکی سالة کي ئەم ماینه لگهل بارزانی، کو وی بخو سه رپه رشتيا
گه لهک شه رين مه زن کر ل به هدينان، کو هه موو ژي ب سه رکه فتنه
پيشمه رگه ي ب دو مامی هاتن و پاشي بارزانی کاروبارين شوپشي ل
به هدينان ريکخستن و به ره يي شه پري ل هه مبه ري هي رشين دوژمني

موکوم کر و هر بهر په کی و ده فەر کي بهر پر سه ک بو دانا. پشتي کونترول کرنا ده فەر به هدينان و پځستنا کار ي له شکر ي و پارتی، ئیدی بارزانی لگه ل هیزه کا پځسمه رگه ی، کو هم ژي دگه ل دا بووین، بهر ي خو دا ده فەر نه هله ی و ئاکري و پشتي چهن د شه پر کین گران و کونترول کرنا وي ده فهر ي ژي، بارزانی بهر ي خوه دا ده فەر بارزان و پاشي ژي بو ده فەر باله کايه تی.

خالو کاکلکا مه سه لي يا کو من دقيت بو ته نوکه فه گيرم، مه سه لا دور پيچ کړن و ستان دنا که لها راياته، کو دکه فته ده فەر باله کايه تی. نه ف که له ه جبهه کی گه له ک ئاسي بو و له شکر گه هه کا مه زنا دوژمنی بوو. نه و مه خفه ره و بنگه هيڼ دوژمنی يڼ بچووک ل وي ده فهر ي، لگه ل پځفه بهر ي ناحي ي، کو نه د شيان ب ته ني خوه ل بهر هير شين پځسمه رگه ی بگړن، هه موو ل وي که لها ئاسي کومبوونه سه ره ف. ژ بهر کو وان چ جارا باوه رنه دکر هیزه ک هه بيت بشيت في که لها هو سا ئاسي بگريت. هه لبت في که له ي هه ژماره کا مه زنا پوليس و له شکر و چه ک و جبه خانه تي دا بوون و ب هيچ شيوه په کی د شيان دا نه بوو کو ب وي چه کي که فن و ساده ي دده ست ي مه دا بهي ته ستان دن. لي ژ بهر کو نه و ده ر جبهه کي سته راته ژي بوو بو شور شي و مانا وي که له ي دده ست ي دوژمنی دا د شيا ئاسته ننگين گه له ک مه زن بو شور شي بئافرينيت. لوما ژي بارزانی هیزه کا بزاره يا پځسمه رگه ی لگه ل خوه پاکر و بريار دا کو که له ي دور پيچ بکه ت، تا کو خوه دده نه ده ست مه. نه و هیز چووین ب سه ر په رشتيا بارزانی نه مر، مه ل روظا 1962/6/4 که له ه دور پيچ کر و مه هه موو ريڼ هاتنو و چوونا ناف که له ي کونترول کړن. ئیدی ري يا وانا ئيکانه بو په يوه نديکړني ب حکومتا ئيراق ي، ته ني ئامووري يته لي بوو. وان ده ست پيکر به رده وام بروو سکين هه واري بو په واندزي، هه ولي ري و

بەغدا و ئىكسەر بۇ عبدالكریم قاسمى سەرۆك كۆمارى ئىراقى دھنارتىن. وان ژى تەننى ئاف تىددا و ئافەرىنى لى دكرن و دگۆتنى خوه پاكىرن. مە ژى ب يىتەلا خو ھەموو پەيوەندىين وان و بەرسقىن بۇ دھاتن مە وەردگرتن.

ئىدى لەشكەرى ئىراقى، پشتى چ پىين پەيوەندىي بۇ نەماين، دەستپىكر ب فروكا فېشەك و خوارن بۇ ھىزىن خوه ھاقتىنە خوارى. لى بارا پترا وان دكەفتنە بەردەستى مە و پشكەكا كىم دكەفتنە ئافا كەلھى بۇ دوژمنى. پشتى دوو ھەفتىين دوژپىچى، دوژمنى فەوجەكا لەشكەرى ژ پەواندىي ھنارتە ھەوارا كەلھى. لى بارزانى ھىزەكا موكوم ھنارتە پىشيا وى و ئەو ژى شكاند. گەلەك ژى ھاتنە كوشتن و يىن ماين ژى بەرەف پەواندىي قە پەفين.

پشتى چەندەكى دوژمنى پىلانەكا دى دانا و ھىزىن جاشين ھندەك عەشیرەتان ل پشت چىايى ھەلگورد كۆمكرن، دا كو ژ پشتقە ھىرشى بىننە سەر پىشمەرگەى. لى قى جارى بارزانى سەرپەرشتەك بۇ ھىزا دوژپىچا كەلھى دانا و ھىزەكا پىشمەرگەى لگەل خوه پاكرو بەرى خوه دا پىشتا چىايى ھەلگوردى، بۇ لىدانا ھىزا جاشين دوژمنى و ئەو شىا، بەرى كو جاش خوه ئامادە بكەن بۇ ھىرشى، ل رۇژا 1962/6/27 ھىرشەكا دژوار ل ئافچا چغەدەر، دۆلەمەيدان و ھۆرنى بكەتە سەر وان و ژىك تەرابەرە بكەت. ھند پەفين چوونە ئىرانى و يىن دى ژى دئاف وان چىا و دۆيىن دەقەرە لۆلان دا خوه قەشارتن. پشتى بارزانى پاراستنا وى دەقەرى سپارتىە ھىزەكا پىشمەرگەى، ئەو بخو زقپەقە، دا كو سەرپەرشتىا دوژپىچا كەلھارايات بكەت.

ھەلبەت ئارمانجا بارزانى ئەو نەبوو ب شەر ھىرشى بكەتە سەر كەلھى. ژبەر كو گەلەكا ئاسى بوو و ئەگەر ھاتبا ستاندن ژى دا

قوربانين مهن دهين و ئيک ژ سيفاتين بارزانی تهو بوو، کو وی هیچ نه دقیا پيشمه رگين خوه بده ته شه هیدکرن و هه موو ده مال وان پلانا دگه را يين بکيم ترين زيان بهينه نه نجامدان. ژبه ر هندی پلانا مه يا ئيکي تهو بوو، کو ته م وان دؤر پيچ بکهين، تا کو نه چار دبن خوه راده ستی مه دکهن. لي لگهل قی ژي بارزانی پلانا دووی ژي دانابوو. تهو ژي تهو بوو، کو ته گهر ههر خوه راده ست نه کرن، دی هندک تونيلا دبن که لهی فه کولين و که لهی TNT کهين. لي ههر ديسان نارمانجا سهره کی يا پلانا دووی ژي نه کوشتي و ژناقېرنا پوليسان بوو. به لکی نارمانج ههر تهو بوو وان بترسينين دا کو راده ست ببن. ژ بو نه نجامدانا پلانا دووی بارزانی ل رؤژا 1962/7/10 فه رماندا پيشمه رگه کی کو ده مال تاري دکه فته ته ردی، ژبلی وان پيشمه رگين کو خه ريکی کولانا تونيلا نه، پيشمه رگين دی ژي، ههر ئيک ل جهی خوه، دوو به رين وهک ده سته جو نيان هه لگريت و ليکبدت بی راوله ستان هه تا سپیدی. مه نه زانی مه ره مال بارزانی ژ قی ليکدانا به را چيه، لي وی هه موو رينما گوتبوونه به رپرسي م مه کا دی ههر پينگافه کی چکه ن و يا مه ژي ته نی بجی ئينانا فه رمانا سهرؤکی مه بوو.

ته م تهو ژمارا پيشمه رگا به ربووينه وان دؤل و به ته نا و ههر ئيکی ژ مه دوو به رين وهکی ده سته جو نيا بخو په يداکرن و ههر ئيک ل جهی خوه، ههر ژ تاريبوونی مه ده ست ب ليکدانا به ران کر، مه ده نگه دنگه ک و ده نگه کی هندی مهن ئيخسته وان دؤل و نهالا دا بيژي ته ف چپايه هه می ي ب سهر يکدا دهه رفن. قی پلانا مه ترسه کا گه له کا مهن ئيخسته دلی دوژمنی و ههر نيزيکی ده مزميزه کی ته فسه ره کی وان سهر دکه فته سهر بانی که لهی، بیی کو وه سا خوه ديار بکه ت کو ته م بينين و گازی دکر: هوؤوؤو گه لی پيشمه رگين بارزانی، تهو هوون چ دکهن، وه چ ل به ره ل مه بکه ن؟

ټيک ژ بهرپرسين مه ژي دا بهرسقي ليدته و بيژيتي:
 نهغه نهوه يا وه لگهل خو کړي، سهروک بارزاني چهند
 ههول لگهل وه دان، کو هوون ب ناشتي کهلهي پادهستي
 مه بکهن، لي وهسا دياره وه بهرژهوهنديا خوه و مال و
 زاروکين خوه نهقيت و چ يا نوکه بهيته سهرې وه هوون
 بخوه ژي بهرپرسن. مه ژي ههر بي پراوهستان بهرين خوه
 ليکدوان. نيزيکي بهري سپندي جاره کا دي گازيکرنهغه. وي
 جاري بهرپرسه کي مه بهرسف ليذا و گوټ: گاڅا پرتکين
 وه و مال و زاروکين وه⁽⁴⁾ ژووردا ژ ئاسمانان هاتنه خواري
 وي دهمي هوون دي زانن کا هم دي چکهين. هوسا نهوه
 پشتراست بوون کو پيشمه رگه يي تويلا ل بن وان دکولن و

يین گه هه شتینه بن کهلهي و نه دووره چنده کا دي کهلهي بپه قينن
 و بهره ف ئاسمانان بلند بکهن. ژ بهر هندې ژي، ئيدي نه ناڅيتدانا
 عبدالکريم قاسمي و نه چهک و جبه خانه يين زور و مه زن و نه ژي
 کهله قاييم و ئاسي نه شيان ترسا وان فهمرينن. ئيدي گازيکر و گوټ:
 ده مژميړه کا دي دهمي بدنه مه، هم دي بريارا خوه يا دوماهيي
 دهين. بهرپرسې مه ژي گوټي: هم کاري خوه ناراوه ستينين، به لي
 ده مژميړه کي دوماهيک دهليفه دي دهينه وه، هوون هاتنه سهر پي
 و ب ناشتي پادهست بوون باشه، نه هاتن ئيدي گونه ها وه و مال و
 زاروکين وه دستويي وه دايه.

هيشتا ده مژميړه ک ب دروستي دهر باز نه بووي نه فسه ري دوژمني
 گازيکرهغه و گوټ: مه برياردا هم شهري نه کهين و دي ب ناشتي
 خوه پادهست کهين، بهرامبه ر پاراستنا گيانې مه و ژن و زاروکين مه.
 بهرپرسې مه ژي گازيکري و گوټ: نه گهر هوون خوه پادهست بکهن
 گيانې وه و ژن و زاروکين وه دي يي پاراستي بيت، لي هوون هه موو

دقټ دہستین خوه بلند بکهن و بی چهک دهرکه‌فنه دهرقه‌ی که‌له‌ی. ل سپیده زوویا روژا 1962/7/11 مه دیت تهو بری زه‌لاما یی کو نژیکی سده له‌شکه‌ر و پولیسا بوون، په‌روکین سپی ب سهری دارا فه‌کرینه، ب ریز ژ که‌له‌ی دهرکه‌فتن و به‌ره‌ف مه‌فه هاتن. به‌رپرسی مه‌ژی جه‌ک بو دہستینشانکر، چه‌ک ل دووری که‌له‌ی، کو ل ویری کومبن. هندک پیشمه‌رگا زیره‌فانی ل وان دگرت و یین دی هه‌موو هه‌ر ټیک ل جه‌ی خوه بوو و جه‌ین خوه ل دورا که‌له‌ی نه‌به‌ردان. پشتی ته‌م چوونیه‌ ناف که‌له‌ی و هه‌ژماره‌کا مه‌زنا چه‌کی کو 89 تغه‌نگین هه‌مه‌جوړ، 6 په‌شاش و 17 دہمانجه و لگهل هه‌ژماره‌کا مه‌زنا ناموور و که‌لوپه‌لین له‌شکه‌ری مه‌ ټیناینه دهری، هه‌لبه‌ت ته‌ف چه‌که‌ ژي بو وی دهمی ده‌ستکه‌فته‌کي مه‌زن و سه‌رکه‌فته‌کا زیرین بوو بو شورشی.

هه‌لبه‌ت نه بو چه‌کی و نه‌ژی بو ژمارا مروفا چ هه‌فبه‌رکرنه‌ک دنافه‌را مه و دوژمنی دا نه‌دهاته‌کرن. ژبه‌ر کو په‌وشا مه یا چه‌کی هندا خراب بوو کو گه‌له‌ک هه‌فالین مه هیشتا دبئ چه‌ک بوون و هنده‌کا ژي چه‌کي وان جفته ⁽⁵⁾ بوون. دیسان هه‌ژمارا پیشمه‌رگین مه‌ژی یین وی هیزا که‌له‌ه دورپیچ کری کیمتر بوو ژ یا دوژمنی. ژبه‌ر هندي ژي پشتی مه پولیس و له‌شکه‌رین دوژمنی هه‌موو دهریخستین و هه‌موو که‌له‌ه کونترول کری و چه‌کي وان ژي هه‌موو دهریخستی، گا‌فا ته‌م دیتین کو ته‌م هیزه‌کا گه‌له‌ک ژ وان کیمترین و چه‌کي مه‌ژی هه‌ر ټیکجار گه‌له‌ک ژ چه‌کي وان خراب‌تره و هندک ژ مه‌دبی چه‌کن ژي، ټیدی ته‌فسه‌ری وان هه‌ر ته‌ماشه‌ی مه و چه‌کي مه‌دکر و ب ته‌پا ل سهری خوه ددا و پاشی وی گوته به‌رپرسی مه: ته‌زبه‌نی به‌س من دفا من زانیا کانئ وه ته‌م ب چ هیز و ب چ چه‌کی دیلکرینه. وی ژي گوټی: ته‌ماشه بکه‌ ئاها ب فان چه‌کین تو دبینی ده‌ستی

پېشمه رگا دا و ب قی هه ژمارا کيما پېشمه رگا مه هوون ديلکرن. لی وی ژي بزانه نه چهک و زه لامن یين کو شهري دکهن. چونکی نه گهر نه و بان تو دا سهرکه فی نه هم، بهلکی یی شهري راستی دکهت و هه ردهم ژي سهردکه فیت مافداري و دادپه روه ريه. ژبه ر کو هم خوداني فی نه ردي و فی وه لاتينه و هوون ژي بيانيه، هوون گه له کی ژ دوور هاتين. وه وه لاتي مه یی داگیرکری، قيجا هم خوداني مافينه و هوون ژي زوردان، ژبه ر هندي هوون چ هیز و چه کی دی ژي بينه سهر مه، هه ر هم دی سهرکه فین و دقیت روژهک بهیت هم ده سله لاتي ل وه لاتي خوه بکهين و هوون ژي بزقرنه فه وه لاتي خوه. ل دوماهیي ژي ژيبرنه که،

کو سهر وکهک سهرکیشيا قی شورشي و فی شهري دکهت، کو وی ب مه ژيی خوه و زیره کيا خوه سهری له شکهری سی دهوله تا شورپر و هه رسی د شهري دا شکاندن و ل سهر دفنا وان ده ربازی سوفیه تی بوو. قيجا بو وی بهرام بهر هیزا وان دهوله تان هه میا هوون نارمانجه کا گه له کا بچووک و ب ساناهينه.

بارزانی ژي پشتی ژ شهري جاشا زقریه فه، ل جهه کی نيزیکی رايات، ب فهرمان و پینمایين خوه یين کو ددانه بهر پرسى هیزا دوور پيچا که لهی، سهرپه رشتيا قی کرياری دکر. هه ر ییکسهر پشتی کونترولکرنا که لهی، سهرپه رشتی هیزا پېشمه رگه ی، عه لی عه سکه ری⁽⁶⁾ ب نامه یه کی مزگینیا سهرکه فتنی گه هانده بارزانی، لگه ل پيزانيين ل سهر ده سته که فت و ديلان.

خالی سه لمان به رده وام کر و گوټ: خالو ئاها هو سا نه ز ژ بارزانی هيبووم، کو شه ر و شورش نه ته نی میړانی و کو شته، بهلکی ئاقل و زانينه. من دیت ژي کانئ چه وا جه نابي وی شيا ب زانين و زیره کيا

خوه وي سهرڪهفتنا هندامهزن بو وي دهامي بدهستخوڦه بينيت.
بيي ڪو تڦهنگهڪ ڙي بهيت هافيتن، يان خوين دمروڦهڪي بتني ڙي
بهيت. ڦيجا ٿيڏي هيڙا مه تير چهڪ بوو و ٿم بووينه خودان چهڪين
رهشاش و كهسي بي چهڪ لگهل مه نهما. بارزاني دهستخوشي و
پروزيابي ل مههميا ڪر و پيشمهريگين زيهرڪ و بڙاره ڙي ب دهمانجا
خهلات ڪرن.

ههتا خالي سهلمان چيروڪا كهلهارايات تهمام ڪري ٿيڏي
ٿهندا سيڏي ڙي هيڏي هيڏي ديار دبوو، مه ڙي ههڦالين خوه يين
پيشمهريگه هشيارڪرن، دا ڪو ڙ گوندي دهركهڦينه چيائي ل هشاري،
هيشتا روڻاهي نهكهڦيه ٿهردي ڙ بهر دوڙمني.

هوڦا قارهمانهڪي ديرووڪ نهخشاند و قارهمانهڪي دي ڪو
ديدهڦاني ڦي چيروڪي بوو، ٿهو بو من ڦهگيرا و من ڙي ب ٿهريڪي
خو زاني ڪو ٿهز وي توماربكهه و بو وه ڦهگهيڦم.

پيشمهريگه لگهل سهرؤڪ مصطفى
بارزاني تا ڪو 1975. ل سالا
1975 - 1979 ڙ ٽالين حڪومهتا
باعسيا ڦه ٿيته دوورخستن بو
ڙيريا ٿيراقن. ل سالا 1980-1982
لگهل مالباتا خوه ڙ ٿهگهريڻ
سياسي ٿيته زيندانڪرن ل زيندانا
فهزيلي ل بهغدا. ل سالا 1982
ب مالباته ڊچيه ناف شورشي
و ڊبته بهرپرسن ريڪخراوهڪا

(1) دهستهڄوني بهرهڪي دريڙ و
حليه و ڙ پهخافه گروڦره شيوي
وي وهڪي گوللهيا توپي يه، بهري
دان (گهنم، جهه، برنج و...) پي
دقوتان دڄوني دا.

(2) سلمان ههجي محمود بامهري.
ل سالا 1927 ل بامهري هاتيه
دنيائي. ل سالا 1946 بوويه
ٿهندامي پارتي ديموڪراتي
ڪوردستان. ل سالا 1961 ڊبته

پيشمه رگه ی. ل سالا 1988 دبیته په نابهر ل کهمپا ئامه دا باکووری کوردستان. ل سالا 1990 دبیته په نابهر ل سوید. ل سالا 1994 دزفريته قه کوردستان. ل رۆژا 2017/5/3 ل سویدوه فات دکهت. (3) مصطفى محمد عبدالسلام بارزانی، یی بهرنیاس ب مصطفى بارزانی، ل رۆژا 1903/3/14 ل گوندی بارزان، باشووری کوردستان، ژ بنه مالا شیخین بارزان، هاتیه دنیا یی. بنه مالا وان ل دهستیکی سهرکی شیا ریبازا نه قشه به ندیا سو فیزم دکر ل و دی ده قهری. لی پاشی وان نه و ریبازا ئیخسته دخمه تا دۆزا نه ته وایه تی دا. هوسا ل سالا 1911 شیخ عبدالسلام، برایی مه زنی مصطفى بارزانی، داخوازناما خوه یا بنا فوده نگ، ل سهر مافین کوردان، پیشکی شکی دهوله تا ئوسمانی کر.

لی ئوسمانیان نه و ژبه ر خه باتا وی یا نه ته وایه تی، ل رۆژا 1914/12/1 ل مۆسل سیداره دا. پشتی وی ژ، بهرپرساتیا دۆزا نه ته وایه تی کهفته

سهر ملی ههر دوو برایین وی، شیخ احمد و مهلا مصطفى یی بچووک. مصطفى بارزانی ل سالا 1906، ل ژیی 3 سالی، لگه ل دهیکا خوه، ژ ئالی ئوسمانیان قه ل مۆسل هاته زیندان کرن. شیخ احمدی لسالین 1917-1919 مصطفى بارزانی ریکره باکووری کوردستان، ژبو گفتوگو کرنا دۆزا کوردستان لگه ل شیخ عبدالقادر نه هری و شیخ سه عیدی پیران. ههر دیسان ل سالا 1919 نه و لگه ل هیزه کا پیشمه رگا ریکره سلیمانی، ژبو هاریکاریا بزاقا شیخ محمودی

بەرزنجی. پشتی لساڵین 1931- 1932 و پاشی ژ ی ل سالا 1943، دەمى هیزین ئنگلیزان و ئیراقى هیرش کریه سەر ده‌قه‌را بارزان، مصطفی بارزانی سەرکرا‌دایه‌تیا هیزین به‌ره‌فانیکه‌ری‌ن کوردان دکر. پاشی شیخ احمد و مصطفی بارزانی و لگه‌ل مال و مرو‌فین وان، ب خیانه‌ت هاته‌ن ده‌وره‌ستن ژ بو ژیریا ئیراقى و پاشی سلیمانی. مصطفی بارزانی شیا د روژه‌لاتى کوردستانى را، روژا 1943/7/12 خوه بگه‌هینه‌ته قه بارزان. ل روژا 1945/1/15 ب شی‌وره‌مندی شیخ احمد و هه‌فکاریا کومه‌کا ئه‌فسه‌ری‌ن کورد، بارزانی شیا (لژنا ئازادی)، وه‌ک ریخسته‌نه‌کا

سیاسی، ژبو ریقه‌به‌ریا شو‌رشى، ل بارزان دامه‌زینیت. پشتی دیسان ئنگلیزا و ئیراقى هیرش برینه‌قه سەر بارزان، ل روژا 1945/10/11 ئه‌و ب هیزه‌کا مه‌زن قه، لگه‌ل مالباتین خوه ده‌ربازی روژه‌لاتى کوردستانى بوون. ل روژا 1946/1/22 کومار کوردستانى، ل مه‌بادى، ب سه‌روکاتیا قازى محمد و پشکداریا مصطفی بارزانی، هاته‌راگه‌هاندن. بارزانی پله‌یا گه‌نه‌رال وه‌رگرت و بوو سه‌رله‌شکه‌رى کومارى. روژا 1946/8/16 لسه‌ر داخوازا مصطفی بارزانی، پارتى دیموکراتى کوردستان ل باشورى کوردستانى هاته‌ دامه‌زراندن و بارزانی وه‌ک

سەرۆکی وێ هاته هەلبژارتن. پشستی ل رۆژا 1946/12/16 کۆمار بدهستی ئیرانی هاتیە ژناقبرن، قازی محمدی ئالایی کوردستانی سپارته بارزانی. بارزانی ژێ پشستی کەفتیه د گەلەک شەپڕین گران دا لگەل دەولهتین ئیران، ئیراق و ترکی، ئەو شیا لگەل 500 پێشمەرگین خوه، پەنایی ببهته بهر سوڤیه تا کەڤن. ل وێری ئەو شیا ب پلهیه کا باش ژ ئەنستیتویا پارتیا کومونیستا سوڤیه تی دهرېجیت. دیسان ل رۆژا 1948/1/19 ئەو شیا ل باکو سەرۆکاتیا کونفەرانسەکی بکەت ل سەر دۆزا کوردستانی. رۆژا 1958/10/6 بارزانی

زڤیهفه ئیراقی و کوردستانی و ئەو وهک قارهمانهکی نهتهوهیی هاته پێشوازیکن. ل سالآ 1961 وی سەرکیشیا شورشا ئەیلولێ ل دژی هێرشین ئیراقی کر. تا کو رۆژا 11/ئادارا/1970 وی رژیما بهعسا ئیراقی نهچارکری، دانپیدانی ب مافی کوردا بکەت و پهیماننا ئوتونومی ئیمزا بکەت. رۆژا 1971/9/29 رژیما ئیراقی ههولآ کوشتنا وی دا ل بارهگایی وی ل نافێردان. لی ئەو ژێ پزگار بوو. سالآ 1974-1975 دیسان وی سەرکیشیا شورشی دکر ل ههمبری هێرشین لهشکەری ئیراقی بو سەر کوردستانی. رۆژا 6/

بڅرپټه ټفه ئیرانی و کوردستانی،
وی ل رۆژا 1979/3/1، ل واشتوتونا
پایته ختی ئه مریکا، وه غه را
دوماهی کړ. هه ر ژ دامه زران دنه
پارتی دیموکراتی کوردستان ل
1946/8/16، تا کو 1979/3/1، بئ
ناقېر، نهو سه روکي وئ پارتی
بوویه. تا کو نوکه ژي نهو دنا ف
پرانیا خه لکي هه رچار پارچین
کوردستانی دا، وه ک مه نترین
سه روکي کوردان، ل سه دسالی
بیستی، تیته ناسین. پستی وه فاتا
وی کوړی وی مه سعود بارزانی،
جهی وی گرتیه و بوویه سه روکي
پارتیا ناقېری.

(4) نهو له شکه ر و پولیسین کو مالین
خوه ئیناینه وئ ده قهری ل ده می
دوړیچی مال و زاروکین خوه ژي

ئادارا/1975 صدام حسین جیگری
سه روکي ئیراقی یی وی ده می و
محمد رزا شاه ئیرانی، بهاریکاریا
سه روکي جه زانیری هه واری
بۆمدیهن، په یمانا 6 ئاداری ل
دژی شوړشا کوردستانی ئیمزاکرن
و شوړش تووشی شکه ستنی کړ.
بارزانی ژي لگه ل پشمه رگه و
مالباتین خوه ل ئیرانی بوونه
په نابهر. ل 26/گولانا/1976 شوړشا
گولانی ب سه رکیشیا وی دیسان
ده ستپیکره ټفه ل دژی داگیرکریا
ئیراقی. ل سالی 1976-1977 نهو
تووشی نه خوشیا کانسیری بوو
و ژ بو چاره سه ریا خوه چوو
ئه مریکا. دده مه کی دا کو رژیما
شاه ئیرانی هاته ژناقېرن و
وی ئاماده کاریین خوه دکرن

لگەل خوە بربوونە ناف کەلەئ. (5) تڤهنگا نیچیرا کەوایه و بکیر شەپری ناھیت ژ بەر کو ساچمێن وئ (20-30) مەتر زێدەتر ناچن. (6) علی عبدالله عەسکەری، ل سالا 1936 ل دەڤەرا کەرکوکێ ھاتیە دنیایی. 1956 بوویە ئەندامێ پارتی دیمۆکراتی کوردستان و 1959 بوویە ئەندامێ کۆمیتا نافەندی. 1961 بوویە پێشمەرگە و کادرێ لەشکری. 1964 لگەل گرۆپێ ابراھیم احمد و جەلال تالەبانی جودا بوویە و چوویە ئێرانی. 1965 ب لیووورینا سەرۆک مصطفی بارزانی زڤرینەڤە کوردستان. 1966 لگەل ھەمان گرۆپ چوینە لەگەل حکومەتا ئێراقی و ل دژی شوپشا کوردستان

شەرکریە. 1970 جارەکا دی ب لیووینا بارزانی زڤرینەڤە کوردستان و ل چومان ئاکنجی بوویە. 1975 چوویە ئێرانی، پاشی ئێراقی و بوویە سەرۆک شارەڤانی ناھیا رەفاعی ل باشووری ئێراق. 1976 ئیک ژ ئەندامێن دامەزرێنەرێ بزافا سوسیالستا کوردستان بوویە، ب سەرۆکاتیا صالح یوسفی. ھەمان سال چوویە چیای و بوویە پێشمەرگە. بەھارا 1978 بوویە ئەندامێ مەکتەب سیاسی ئیکەتیا نیشتمانیا کوردستان. ل ھافینا ھەمان سال ل شەپری ھەکاری شەھید بوویە.

مام به دهل ماروونسی نموونه یه ک ژ پېشمه رگاتې، مېرخاسې و جامېرې

به دهل ره شید ماروونسی ژ دایکبووی سالا
1918 یه ل گوندی ماروونسا سهر ب
جوله مېرگې څه، ل باکوورې کوردستانې.

چ جارا سنوورېن داگیرکه را ل سهر سنگې
کوردستانې کیشاین نه شیاينه پړکې ل څی خوه شمېرې بگرن. لوما ژې
نه و ل سالا 1961 و ههر ل چریسکا ټیکې یا ناگرې شوړشا نه یلولې
بوویه پېشمه رگې څی شوړشې. تا کو شکه ستنا سالا 1975.
وی پړانیا پېشمه رگاتیا خوه یا نه یلولې ل بهرېنې گه لیې دهوکی
کریه، کو ل وېرې ل سهر چه کین دوشکا و ټوپې بوو وچوند جاره کا
ژې دگرتنا چه په رې بنا فوده نگی کتلیا شه دادا پشکداری کریه.

پشتى شىكەستنا 1975 ئەو ب مالفە دەربازى باكوور
 بوويه، ب نيڧ فەشارتى ل باژارنى گەفەپرا سەر ب
 جوله مېرگىنى فە ئاكنجى بوويه. جاره كا دى ھەر ل گەل
 دەستىپىكا شورشا گولانى، ل سالا 1976 ديسان ئەو بوويه فە
 ئىك ژ پېشمەرگىن دەستىپىكى يىن قى شورشى. پشتى
 ئەنفالين پەشىن سالا 1988 جاره كادى دەربازى باكوور
 بوويه فە و ھەر ل گەفەپرى ئاكنجى بوويه و كو تا نوھا ژى
 ھەر ل وپرى دژىت.

ژ بەر كو ئەز ل شورشا ئەيلولنى گەلەكى بچووك
 بووم و من گەلەك پېزانين ل سەر ھووركاتىين ژيانا وى
 يا پېشمەرگاتيا وى دەمى و رۆلى وى نينن. ژبەر ھندى ئەز دى وى
 قوناغى ھىلم، ھىقىدارم ھەقدەمەكى وى يى ھىنگى خوە ل قى
 قوناغى بکەتە خودان. لى ژبەر كو من ئەو شانس ھەبوو، كو
 ل شورشا گولانى وى بناسم و ژنيزىكفە شارەزاي سيفەت و كرياتين
 وى بىم. ژبەر ھندى من وەسا ھەست كر، كو ئەگەر مروڤ باس
 ل شورشا گولانى ل بەھدينان بکەت و ئاورەكى ل قى پېشمەرگى
 نمونەيى نەدەت، دبە ئەو نفيس يا لەنگ و لاواز بە. ژبەر ھندى
 ل قىرى دى گەلەك بكورتى چەند سيفەت و كرياتين قى جامپرى
 پېشچاف كەم. ھەرچەندە ئەز باش دزانم كو ئەز چ بنقىسم و چ بىژم
 ئەز نەشىم چىكەكى ژى ژ دەريا مەزنا قى پېشمەرگى جامپر ديار
 بکەم و ئەو گەلەك ژ ھندى مەزنتەرە كو ئىكى وەكى من بشىت
 بدروستى وەسفا وى بکەت و مافى وى بدەت.

دەم بهارا سالا 1983 بوو، پەوشا شورشى گەلەكا بەرتەنگ بوو.
 چونكى حكومەتا سەدامى ل ئىراقنى لگەل حكومەتا لەشكەريا تركى

پهيمانه ڪ ل دڙي ڪوردان گريڊابوو، ڪو هه ر ٽيڪ ڙ ڦان هه ردوو دهوله تان ماف هه بيت ب ڪوور اتيا 30 ڪلم بهي ته ناف ڦا ڦا وه لاتي دي ڙ بو ليدانا هيڙين بڙاڦا رڙگار يخوازا ڪوردستاني. ڪه واته ئيراقى مافى هه 30 ڪلم بهي ته ناف ڦا ڦا باڪوور (ترڪي) بو ليدانا هيڙين شوڀر ڪيڙين ڪوردان و ههروه سا ترڪي ڙي مافى هه ب هه مان ڪوور اتيا بهي ته ناف ڦا ڦا باشوور (ئيراقى) بو ليدانا ڦان هيڙان. هه لبت ٺهه ڙي پشتي وي چهندي هات ڪو هيڙين پيشمه رگي پارتى ديموڪراتى ڪوردستان و پارتيا ڪومونيسٽا ئيراقى ڙ باشوور و يين پارتيا نه ته وه يي يين رڙگار يخوازا (ڪوڪ) ڙ باڪوور، ل ڦان سهر سنووران بهيڙ ڪه فتين و ب تايهت پشتي ڪو شهري ئيران-ئيراقى گهرم بووى و ئيراق نه چار بووى پراڻيا هيڙين خواه ڙ ڪوردستاني به رهف به ره يين شهري لگهل ئيرانى ڦه ڪيشيت و ٺهه ڙي بوو ٺهه گهرى هندي ڪو پيشمه رگين شوڀر ڦا ڦا ڦا بشين دهه ڦه رين باش رڙگار بڪهن و بيخنه بن ڪونٽرولا خواه، ڪو ٺهه دهه ڦه ره ڙبو هيڙين باڪوور و باشوور ڪوردستاني ببوونه بنگهه هه ڪي باشى ڦه حه ويانى.

هه رچهنده هينگي تازه هنده ڪ گروپين بچوونين (پ ڪ ڪ) هاتبوونه دهه ڦه ري و ڙ هه موو ٺاليه ڪي ڙي ڦه ڙ ٺاليه هيڙين پارتى ديموڪراتى ڪوردستان ڦه دهاتنه خودان ڪرن، هه ڙ چه ڪ، جلڪ، خوارن، ڦه حه واندن و رپهيري ڦه، هه موو پارتى بو وان دابين دڪر. لي ديسان ڙي وان روله ڪي گهله ڪ خراب دليست و بزائين بڙاڦا دڪرن ڪوهيڙين ترڪي ڦا ڦا ڦا دهه ڦه رين رڙگار ڪريين باشوور بو ٽيڪدانا رهوشا شوڀري.

هه لبت وي دهه مى بارا پترا باره گايين پيشمه رگه ي يين سهره ڪي و مالين پيشمه رگا ڙي، ل وان گهلى و چيابين ٺاسي يين سهر سنوورى

بوون ل ئالیی باشوور، کو ل گهلهک جها تهنی ئافهک یان
نهالکهک دناقبهرا مال و باره گایین مه و ئاخا باکوور (ترکی)
دا بوو.

هندی ئیراق بوو ئه و ب شه پری ئیرانی فه یا مژیل بوو و
ئهو شیان نه مابوون هیرشا بکه ته سه ر وان ده فهرین ئاسی
ل سنووری. لی دهوله تا له شکه ریا ترکی دگهرمه گهرما
هیزا خوه دابوو، ئه و دوو سال بوو کو ده تیا له شکه ری
هاتبوو کرن و ب هه زاران خه باتکه ری کورد هاقیتبوونه
زیندانان و روژانه سیاسه تمه دارین کورد ل زیندانا ئامه دی
یان ل بن ئه شکه نجی دهاتنه شه هیدکرن یان ژ ی وان خوه
د شه وتاندن ژ بهر هو فاتی له شکه ری ترک.

ئاها ده فهر و شوپش دفی رهوشی دابوو و ل مه ها گولانا 1983
ترکا ب سه د هه زاران له شکه ر لگه ل تانگ و توپ و فروکان ل سه ر
سنووری کو مکر و ب مه کینه یه کا مه دیایا مه زن گه فین به رده وام ل
شوپی دکر، کو ل گو ره ی په یمانا وان و ئیراقی ئه و دی هیرشی که نه
ده فهرین رزگار کریین شوپی ل ده فهر به هیدینان کو د نه خشه یین
وان یین له شکه ری دا تا کو چیا یی مه تینا بو هاتبوو ده ستیشانکرن
ژبو کو دا گیر بکه ن.

هه ر ئیکسه ر شوپی پلانه کا ریکو پیک دانا ژ بو به رسینگرتنا فی
هیرشا مه زن، کو ئه و ژ ی ب فی شیوه ی بوو:

1 - هیزا پیشمه رگین شه پرکه ر ب تایه ت یین بی مال و زاروک ئیکسه ر
ل سه ر هیلا سنووری باکوور-باشور دامه زرن و ده ست ب کو لانا
چه په را بکه ن و چه کین خوه یین گران (دۆشک و توپا) ل جه یین

ستراتيژي موکوم بکهن، ژ بو بهرسينگرټنا هيرشين لهشکهري ترکي
يښ نهردی و ئاسمانی.

2 - پيشمه رگين کو مالين وان ل وان سهر سنووران، ب زووترين
دهم مالين خوه فهگوهيزنه هندهک جهين رڼگارکريښ نارامتر ل
دهفهرين گهليي پساغا، ههفته نيني، قونتارا باکوورا چياي سپي ژ
گهليي هاروونا تا کو گهليي گهلناسکي، بهر چياي مه تينا ئاليي
باکوور و دهفهره بهرواري بالا، سهر زيي و دهفهره نيروه پيکان و
پشتي بنهجي کرنا مال و زاروکين خوه دقيت هه موو پيشمه رگه
ب زووترين دهم بگه هنهفه سهر سنووري ژ بو بهرسينگرټنا هيرشا
ترکي.

3 - پيشمه رگين ئيداري و باره گايان ژي هه موو باره گا ب کهلوه ليښ
وان فه ژ سهرسنووري فهگوهيزنه جهين دوور ژ هپلا سنووري و ل
جهين وهکي ههفته نيني، گهليي هاروونا، چياي مه تينا و زيوا
شکان ل سهر زيي بنهجي بکهن و چهک و دوشکايښ پيدفي ل
هندافي باره گايان دانن ژ بو پاراستنا وان ژ هيرشين ترکي و ئيرافي
يښ ئاسمانی.

ههلبهت خه لکي دهفهرين رڼگارکريښ دوور ژ سنووري ژي نهکره
نهمهردی، ههر ئيکي دهوارهک هه ي دا بهرخوه و بهري خوه دان
سنووران ژ بو بارکرنا مال و باره گايښ پيشمه رگه ي.

وي ده مي تازه مه باره گايي خوه يي لژنا نافچا ئاميدي ل گهليي
بيشيلي ل چياي مه تينا بنهجي کربوو، هه رچه نده هيشتا مه خاني
نه چيکربوون. باره گايي لقا ئيک ژي ب ستافي لقي فه ژ کوماته ي

هاتبونه فه گوهاستن، پيشيى ل دهف مه بوون، پاشى چوونه
قه سرکى ل روژه لاتى گوندى گويلکا و پاشى ژى چوون ل
زيوا شکان ل سهر زى بنه جى بوون تا کو نه نفالان.

روژه کا نيڤرو بوو ئهم تازه ژ هىلا سهر سنوورى
گه هه شتبووينه باره گايى لژنى، ل بنى گه لى بيشيلى، ئهم
ل بنى گويزه كى پروونشتى بووين، مه بيئا خوه قه ددا. من
ديت زه لامه كى سلاف كر، ئه ز زڤريم چ ببينم، براستى نه
بهري هينگى و نه ژى تا كو نوها من زه لامينى و راپيچ و
هه بيهت و ليكدانا وه سا نه ديتيه، چونكى فان جوړه زه لامان
و قى كارو كوكى گه له ك زه حمه ته دژيانا نورمال دا مروڤ
ببينيت، ته نى د فلان دا مروڤ د شيت ببينيت. زه لامه كى

بلند و به ژنه كا ريك و ليكدايى، دهسته كى خاكين پيشمه رگاتين
دبه ردا، پيلا فقه كا ميكاپا نيڤ پوتا تركى يا دپيا، به ريكيكن خوه ل بن
چوكى گريداينه، دوو دهر سو كين سورين ل سهرى، ئيكا ب سهر ملين
خوه دا به رداى و يا ديا ل سهر وى پيچاى، ره خته كى دوازه پاكيتى
برنوئى يى لپشتى، شهش شاجورين كلاشينكوڤى يى دسهر دا گريداين،
ده مانجه يه كا چارده خورا ل سهر رهختى و دوور بينه كا ئه لمانى يا مه زن
ژى دبه ر خوه دانايه، برنوئيه كا دارزه ر يا ب ملى فقه و كلاشينكوڤه كا بن
ئاسن ژى يا د دهستى دا. براستى ژى كه سايه تى، جلك، چهك، رهخت
و راپيچ هه موو وه سا ژ سهر هه ف دهاتن ئه گهر دهره ينه ره كى
هوليودى ژى ئه و كار كړبا نه دشيا وه سا ب جوانى و هه بيهت و ليكداي
چي كه ت. وى گه له ك ب جاميرى و ږوچه كا سڅك و نه فس بچووكى
سلافكر و چهنه د جارا دهستى خوه دا سينگى خوه، وهك پزرگرتن بو
پيشمه رگين پروونشتى. هيستزه ك لگه ل بوو، وه سا ديار بوو كو وى
هه موو مالا خوه ل وى هيستري بار كړبوو. تشت هند ل سهر پشتا

هیستری بلند بېوون، دا بیژنی حیثه، هند نقین و تشت لسه ر پشته بېوون.

بیی کو هه ولېدهت پرووته خوار یی یان ناهه کی څه خوټ یان ژ یی پنا خوه څه دهت، وی ئیکسه ر گوته سهدی سالی بهر پرسی لژنی: نه زبهنی ژ که ره ما خوه نه رک کی مه یی پشمه رگاتی بدنه مه کا نه چ بکهین. سهدی لی څه گیرا مام به دهل: یا هه ری گرنه نه وه جاری تو وی باری ژ سه ر پشته وی هیوانی دانی و مال و زارو کین خوه ژ ل بن داره کی، ل بهر بهر کی بنه جی بکهی و پاشی و هره دی نه رک کی ته بیژنه ته. لی نه وی رژد بوو کو هه ر وی گافنی نه رکه کی بدنه یی. کوړه ک لگه ل بوو، دوازه سیژده سالی بوو. مام به ده لی گوټ: سهدی خه ما مالی نه خو، نه څه کوړه، نه و دی مالی ل جهه کی بنه جی که ت. به س تو نه رک کی من یی پشمه رگاتی بدنه من. سهدی ژ ی هه ر رژدی لیکر، کو پشی چاره یه کی ل مال و زارو کین خوه بکه ت. پاشی من دیت بیی کو پرویت یان پنا خوه څه ده ت، هه ر زوو و زوو باری هیستری هافته بنی وی دارگو یزی و گوته کوری خوه: بابو ئیمانه تی تو و مال و دهیکا خوه، نه څه نه ز دی زڅرم، نه څه شه څه ل جادا کانیماسی- بیگوڅا ده رباز بم و چمه سنووری گه همه هه فالین خوه، ویړی گه له ک فهرتره، چونکی دیت د هه ر خو له که کی دا ترک هیړشی بکه ن.

هه لېه ت نه څه دیمه ن و دانو ستانا فی مروڅی هه ر وی ده می وه سا د میڅکی من دا چاپ بوو، کو چ جارا ژ نه ده رکه څیت. دیت ل ده ف گه له ک ژ وان هه فالین مه نه څه ژ ی وه کی هه ر پشمه رگه یه کی بیت، لی ژ بو من بخوه مروڅه کی ئیکانه و تایه ت بوو، کو هه ر ئیکسه ر جهی خوه د دل و میڅکی مروڅی دا دکر. من ژ سهدی پرسی: نه څه کی بوو؟ به رسڅدا: نه څه مام به ده ل ماروونسی یه،

پېشمەرگەيەكى مېرخاس و كەسايەتى بزارەيە.
 نيزيكى مەهەكى لەشكەرى تركا يى ب گەف و گوڤ
 ما ل سەر سنوورى و پېشمەرگەي سەرانسەرى سنوورى
 چەپەرېن خوە ل هەمبەرى وان گرتبوون و چەند جارا
 هەولدان و هەندەك بزاڤ كرن كو سنوورى بەزىن، لى
 هەر جار پېشمەرگە لى دەهاتە دەست و ل نيزيك گوندى
 ئورە پېشمەرگەي كو مەكا لەشكەران لگەل ئەفسەرەكى
 ديلكرن، كو هەولدان ل سنوورى دەرباز بىن و پاشى
 جاره كادى ئەو پادەستى لەشكەرى تركى كرنەڤە. پشتى
 مەهەكا گەف و گوڤ و بزاڤىن بى بەرھەم، وان بەيانەكا
 بدەرەو دەريخست كو تيدا هاتبوو (ئەم 30كلم ب ناڤ ئاخا
 ئىراقى ڤە چووینە ژ بو لیدانا تەرۆرىستان و مە ب سەدان ژى كوشتینە
 و 120 كەس ژى مە ديلكرینە) !!!

هەلبەت سەرۆبىن بەيانا وان هەموو درەو بوون، وان ئىك كەس
 ژى ديل نەكربو، باوەر دكەم دەندەك لىكدائىن سڤك دا دوو پېشمەرگە
 شەهید ببوون و چەندەك ژى برىندار ببوون و چەند لەشكەرېن
 ترك ژى هاتبوونە كوشتن و ھوسا لەشكەرى تركا ڤەگەرەنەڤە ناڤا
 تركى دەست ژ پيا دريژتر.

پشتى سالاكەي بارەگايى لقى ل سەر زىي ل زىوا شكان بنەجى
 بووى و ل دۆرېن بارەگاي ژى هەندەك خالېن پشته ڤانىي هاتنە دانان،
 كو پەشايىن دۆشكا لى هاتبوونە دانان، ژ بو پاراستنا بارەگاي ژ
 ھيرشېن ئاسمانى. مام بەدەل ژى ببوو بەرپرسى خالەكا دۆشكى ل
 باكوورى بارەگاي ل ناڤەرا زىوا شكان و كارە. ھەر ل نيزيكى بارەگاي
 چادەرەك ڤەدابوو، مالا وى ژى د وى چادرى دا بوو. ھەلبەت بارەگايى
 وى ژى ل سەر پىكا هاتنووچوونا لقى بوو و روژانە ژمارەيەكا مەزنا

پېشمه رگه و پټنگا د وېرې را دهرباز دبوون. هه رکه سې د وېرې را دهرباز ببا، مام به ده لې نه ده ټيلا دهرباز ببيت، نه گهر چايه ک يان ټافه ک ب ده ستې خوه نه دابايي.

دو شکا وي يا 12.5 ملم د چاله کي دا بوو وتوپه کا 60 ملم ژي ل سهر ده ټي چالي بوو. مام به ده ل ژي ب وي کاري و پخت و تښنگا راپيچايه، کو مه ل ده ستپيکي باسکري، هه موو ده مال بهر دو شکا خوه يي راوه ستاي بوو و چاقي وي ل ئاسماني بوو، ژ که سې ژي قه بوول نه دکر ل شوونا وي نو تر فانيي (نوبه تي) بگريت. گه له ک جارا پېشمه رگه دا بيژني: مام به ده ل وهره پچه ک بيئا خوه ټه ده، ئه م دي ل شوونا ته نوبه تي گرین. دا بيژيت: نه مامو نه، ده مي فروکي ب سانپانه، نه گهر دربه ک ل باره گاي دا يان د سهر مه رپه دهرباز بوو، ئيدي فايده ناکه ت، دقيت ئه م دئاماده بين به ري ئه و ده رکه ټيت.

هندي ئه ز دزانم، مام به ده ل د وان سالان دا دوو فروکين شه رکه ريډن دوژمني ئيخستن. يا ئيکي ل پايزا سالآ 1984، کو پشتي هاتيه ليډان، چوو که فته ناف ئا خا باکووري کوردستاني. يا دي ژي ل روژا 1988/1/10 بوو، ده مي مه خوه ئاماده دکر ژ بو داستانا ديړه لووکي و هيژين پېشمه رگه ي ل سهر به رهيان دهاتنه دابه شکر. دياره دوژمني گو مانه ک کربوو. ژ بهر کو هيژه کا مه زنا پېشمه رگه ي ل وي ده ټه ري کو مبيوو. لوما ژي فروکه يه کا شه رکه را دوژمني به ري نيږو هات، کو تاراده يه کي يا بلند بوو. وه سا ديار بوو ژ بو ده ستني شانکر و ليډانا هيژين کو مځه بوويين پېشمه رگه ي هاتبوو. لي فروکه فاني به عسي کول سهر ده ستې شاهه زايين روسي هاتيه په روه رده کړن، نه دزاني کو خوه شميره کي کوردان يي د وي گه لي دا، کو جاميري و زيره کيا

دهرکه فیت. لئ ټه ز دئ ل څیرئ دوو پروودانئ دئ یی بجووکئ مام به دهلی بهرچاف که م.

ههروه کی مه ل پیښی ژ ديارکری، ئیک ژ سیفه تین کار وکوکی مام به دهلی، گریدانا بهرپیکا بوو. هه چار وهزین سالی بهرپیکئ وی دگریدای بوون. روژه کئ پیښمه رگه تیدئینه دهر کو بهرپیکه کئ مام به دهلی یی بهردایه و یی دی یی گریدایه، هه لبت ټه څه ژ یو وان جهی حیبه تیوونئ بوو. لوما پستی ئیکی ژ وان باش ل نیری، دیت کو نه بهس بهرپیکئ وی یی بهردایه، بهلکی دهلنگی وی ژ یی دراندیه، پیښمه رگه ی خوه نئزیک کر و ځیا بزانت کانئ ټه و چیه. پیښمه رگه ژئ پرسئ: مام به دهل ټه و چیه دهلنگی ته یی شه قکره؟ مام به دهلی بهر سفدا: مامو چ نینه، که له مه ک څیکه فست دراند. پستی پیښمه رگه ی هیشتا خوه نئزیک کری، وی دیت کو باقا پئ وی یا برینداره و ږهش و شین بوویه. وی دهستی خوه هافیتئ و گوئئ: مام به دهل ټه څه نه برینا که له میه، ټه څه شوون ده ځی ماریه، ماری یا بته څه دای، ژه هرا وی پئ ته یی ږهش و شین کری، تو بوچی نایئزی؟ مام به دهلی بهر سفدا: نو مامو چ نینه، تیره ماره کی بجووک بوو منئ کوشتی. پستی پیښمه رگا دهلنگی وی باش څه دای و تهماشه ی پئ وی کری، دیتن کو ټه څه جهی پیښه دانا ماره کی مه زنه و پستی کو پئ وی گه له ک وهرمتی و ږهش و شین بووی، ټه و یی نه چاربووی دهلنگی خوه ب چه څوکی شه قکه ت و پئ خوه دبن چوکی را گریده ت، دا ژه هر لناف خوینا وی به لاف نه بیت. بهلئ وی نه ځایه کهس پئ بزانت. پیښمه رگه رابوون دا بچن نووژداری بو بینن دا کو دهرزیه کا دژي ژه هرئ بو دانیت و چاره سه ریا وی بکه ت. لئ بدلئ مام به دهلی نه بوو و گوته وان: وئ زه همه تی بو نووژداری چینه کهن و وی گه له ک

دەرزێن دژی ژەهری نین، بلا ئەو دەرزى بێنن بۆ
پیشمه‌رگا، دى پیدقى بن. لى پیشمه‌رگا گوهدارىا وى نه‌کرن
و چوون دختۆر سوڤى ره‌شافه‌ی⁽¹⁾ ئینان و وى باقا پى مام
به‌ده‌لى جه‌ئى ده‌قى ماری ب کێرکى که‌لاشت و به‌ده‌قى
ژه‌هر ژى مێت و پرشت و ده‌رزیه‌ک ژى بۆ دانا تا کو ژ مرنى
پزگار کرى. پشتى پیشمه‌رگا مام به‌ده‌ل نه‌چار کرى کو
جه‌ئى ماری پێقه‌داى نیشا وان به‌ده‌ت، ئەو چوونه وى جه‌ئى
و دیتن کو کۆره‌ماره‌کى گه‌له‌کى مه‌زنه‌ ب مام به‌ده‌لى
قه‌داى و مام به‌ده‌لى ژى ئەو یى کوشتى و هاقیتیه‌ وێر.
ئەز باوهر دکه‌م ئەگه‌ر پیشمه‌رگا ب به‌ردانا به‌رپێکى
و که‌لاشتنا ده‌لنگى وى پى نه‌حه‌سیابان، ئەگه‌ر خو ئەو
ب ژه‌هرا وى ماری مریا ژى، وى بخۆ هه‌ر ده‌نگ نه‌دکر.

هه‌روه‌کى مه‌به‌رى نوها ژى دیارکرى، مالا مام به‌ده‌لى د چاده‌کى
دا بوو ب په‌خ باره‌گایى وى قه‌ و وى چهند بزنه‌ک ژى هه‌بوون هه‌ر
ب په‌خ مالا خوه‌قه‌ خودان دکرن ژ بۆ ده‌بارا زارۆکین خوه‌. مه‌ لپیشى
دیار کر کو وى تقه‌نگا برنۆ، کلاشینکۆف، ده‌مانجه‌، دووربین، تۆپا
60ملم و دۆشکا 12.5ملم هه‌بوون. لى هیشتا مام به‌ده‌لى هه‌ست
دکر کو چه‌که‌ک ژ وى کیمه‌ و ئەو ژى رۆکیتا RPG یه‌. هه‌رچه‌نده
وان سالیڤ به‌رى ئەنفالان چه‌که‌کى باش که‌فتوو ده‌ستى شوپشى،
پشتى کو پیشمه‌رگه‌ى ب ده‌هان فه‌وج و بنگه‌هین گرنگین دوژمنى
گرتین و ب هزران پارچین چه‌کى که‌فتبونه ده‌ستى پیشمه‌رگه‌ى و
گه‌له‌ک ل سه‌ر به‌رگرى مللیان ل گوندان دابه‌شکربوون و هنده‌ک
ژى د جبه‌خانه‌یان دا وه‌ک یه‌ده‌ک هاتبونه هه‌لگرتن. لى دیسان ژى
مام به‌ده‌لى نه‌دفیا چه‌که‌کى شوپش کیم بکه‌ت و دانیه‌ لگه‌ل

دوښکې و توپا 60ملم، بهلکې وی دښا RPG یه کي ژ کیستی خوه بکړیت. لوما وی روژه کي گازی کوړي خوه کر و گوټي: هسه ن بابو کا هره فان بزنا ببه گونده کي ژفانا بفروشه و بو مه RPG یه کي پی بکړه، نهف دوښکېن 12.5 ملم نه جهی باوه ریښه، گهلهک جارا دراوه ستی و کار ناکه ن، نه گهر جاره کي هیرشا فروکا بیته سهر باره گای و نهو براوه ستیت نه م دی شهرمه زار بین، ههر چ نه بیت نه گهر فروکا خوه نزم کره سهر باره گای دی شین ب RPG یی بهر ه فانیی ژ باره گای که یی. هسه نی گهنج ژي نه کره نه مه ردی بزین خوه دانه بهر خوه و بهره ف بالوکا فه هاژووتن.

باره گایه کي پیشمه رگه ی د سهر وان دا بوو ده ما هسه نی بزنا گه هاندینه بهر باره گای پیشمه رگا پرس ژیکر: ها هسه ن نه فه دی چ ل بزین خوه که ی؟ هسه نی به رسفا: بابوی گوټ ببه بفروشه و بو مه بو لگهل دوښکې RPG یه کي پی بکړه. پیشمه رگا ب حیبه تیغه گوټي: هسه ن هه ی مالافا، نهف شکه فته د تژی RPG یی شورشیښه، وهره دی نوکه چینه باره گایي لقي بو بابی ئیکي ئینین، ما دی بوچی بزین خوه فروشن و خوه ده وېر که ن؟ پا هوون دی پاشی ب چ ژین؟ هسه نی گوټ: بابوی یا گوټی و دښت وه بکه م. پیشمه رگا بزین وی فه گیران و هاتنه باره گایي مام به ده لی، گوټي: مام به ده ل بوچی دی بزنا فروشی RPG و هه موو جوړین چه کي تژی د شکه فین باره گای فه نه، دی نوکه چینه لقي بو ته ئیکي ئینین. مام به ده لی به رسفا: مامو ما دی بوچی یی شورشی ئینین، بلا نهو بو مه فره زین پیشمه رگا یی گهړوک بن، نهو پتر پیدفینه. وان گوټي مام به ده ل: چ گروپ و مه فره زین پیشمه رگه ی نه ماینه کو تیرا خوه چه ک و RPG نه بن نوکه ، و گهلهک پارچه ل گوندا ژي یی ل سهر بهرگری مللی

هاتینه دابه‌شکرن. هه‌رچه‌نده نه‌ بدلی مام به‌ده‌لی بوو، لی پێشمه‌رگا ب زۆری بزنی و زفراندنه‌ قه‌ و چوون RPG یه‌ک بو مام به‌ده‌لی ژ باره‌گایی لقی ئینان تا کو تاخما وی یا چه‌کی دروست بووی و دلی وی ئارام بووی.

می‌رخاس و جامی‌رین وه‌کی مام به‌ده‌لی دنا‌ف گه‌لین جیهانی دا ب گه‌له‌ک شیوه‌یان تینه‌ خه‌لاتکرن ژ بو خه‌بات و دلسۆزیا وان، لی گه‌له‌ک مخابن قی دو‌ماهی ل سا‌لا 2016 پش‌تی (پ.ک.ک) و له‌شکه‌ری ترکا شه‌ری خوه‌ ئیخس‌تیه‌ نا‌فا با‌زاری‌ن با‌کووری کوردستانی و پ‌رانیان وان با‌ژی‌ران وێران‌ک‌رین، ده‌ما شه‌ری وان یی بنا‌قی (شه‌ری خه‌نده‌کان) ده‌که‌قیته‌ نا‌ف با‌زاری گه‌قه‌ری، مام به‌ده‌لی 98 سا‌لی و کو‌پ‌ین خوه‌ نه‌چار‌د‌بن ژ مالی‌ن خوه‌ ده‌رده‌که‌فن ول‌گه‌ل زا‌رو‌کی‌ن خوه‌ به‌ری خوه‌ ده‌نه‌ با‌زاری وان، بیی کو بش‌ین تش‌ته‌کی ژمال‌ین خوه‌ بین‌ه‌ده‌ر و ر‌زگار ب‌که‌ن.

پش‌تی شه‌ر ل گه‌قه‌ری چه‌ک ئارام دب‌یت، دی‌سان ئه‌و د‌زق‌نه‌قه‌ سه‌ر مال و خانی‌ن خوه‌، لی چ دب‌ین!! نه‌ مال و نه‌ژی خانی نه‌ماینه‌، خانی‌ن وان یی‌ن TNT سه‌ر مالی‌ن وان دا هاتینه‌ په‌قاندن و به‌ر ل سه‌ر به‌ری نه‌مایه‌ و ئه‌و و زا‌رو‌کی‌ن خوه‌ مان ته‌نی خودانی‌ن وان جل‌ک‌ین ل به‌ر وان. ئه‌قه‌ هه‌می نه‌ گه‌له‌کا سه‌یر بوو، لی یا ژ وئ سه‌یر‌تر ئه‌و بوو کو نه‌ له‌شکه‌ری ترکا خانی‌ی وی و کو‌ری وی هه‌سه‌نی په‌قاندیه‌، لی (پ.ک.ک) ئه‌و په‌قاندنه‌.

ئو هوون د‌زانن ژ به‌ر چ؟ ژ به‌ر کو هه‌ر خانیه‌کی ژ وان ل ژوورا روونش‌تنی وینه‌یه‌کی سه‌رو‌ک مسته‌فا بارزانی یی پێقه‌ هه‌لاویستی بوو!!!

ل دوماهیڼی دبیژم ټهز خوه گهلهک سهر فراز دینم کو شوړشا
 گولانن گهلهک میړخاس و جامیړین مینا مام به دهلی ب مه دانه
 ناسین و ټهم گهلهک سیفهت و بنه مایین پاک و جوان ژ وان هیووین،
 کو گهلهک ژ وان خوینا خوه یا پاک گوړی ټاخوا وه لاتی کرن و ب وی
 خوینن کولیکین ټازادیی بو مه خه ملاندن و گهلهک ژي وه کی مام
 به دهلی هیشتا دساخن و سهری وان وه کی کیلیا شه دا و هه لگوړدی
 ههری بلند و به رزه ل بهر ټاسمانی.

خولا هه شتی یا په یمانگه ها
 کادرین پارتی یه ل سال 1985.
 ههم وهک کادرې ریخستن و
 ههم ژي وهک دختوړی شوړشی،
 کار کریه دقان سالن دا. 1988
 ټاواره ی روژه لاتن کوردستان
 بوویه. 1991 زفریه قه کوردستانا
 ټازاد و وهک کادرې پارتی کارکریه.
 2013 هاتیه خانه نشین کرن. نوکه
 ژي ل دهوکی دژیت.

(1) صبحی عیدالله موسا، سال 1955 ل گوندی په شافه ل ده قه را
 ټامیدی هاتیه دنیا یی. سال 1978 ژ ټه گهرین سیاسی ټیته
 گرتن بده ستی ټه منا به عسیا
 ل ټامیدی، پاشی ټیته ټازاد کرن.
 1979 ټاماده یی یا برین پیچی ب
 دوماهی ټینایه. روژا 1981/9/5
 دبته پشمه رگه و برین پیچی
 شوړشی، لوما ژي ب (دختوړ
 صبحی) ناقدار دبیت. ده رچووی

جفرا ئاشکھرا *

بھارا سالآ 1987 به عسیا بریار دا بوو کو ئهو گوند و دهفهرین سهدی سهد نه شین کونترول بکهن، دقیت ب ههموو پیکا بزاقی بکهن، کو چ شوون و شوونوارین ژیانی لی نه هیلن. گوند و ئافاهی بینه ویران کرن، رهز و بیساتن بینه شهوتاندن و ههر مروف یان گیاندارهک ل وان دهفهره هه بیت بیت نه ژناقیرن.

ژبو بجی ئیناناقی بهرنامی خوه ژی، ههر لسه ری نیسانا وی سالی بهیزین خوه یین له شکه ر و جاش و تانگ و فروکا و ههموو جوړین چه کی دهست ب هیرشین خوه کرن بو سهر گوند و دهفهرین کوردستانی یین رزگارگری و نیف رزگارگری. وهرزی بهاری ههمی ئه م

ل بهره یی بریفکا- گرکا - خشخاشا بووین ل ده قهرا کانیماسی، کو بو ده می نیزیکی مه هه کی مه ریکا بیگوفا - کانیماسی ب ټیکجاری بری بوو و د وی ده می هه میی دا، فه وجین دوژمنی یین سوټکی، راقینا، کانیماسی و سه نته ری کانیماسی بخوه ژی، که فتنه د بن دروپیچا مه دا و د وی ده می هه میی دا په یوه ندیا دوژمنی ب وان هیژین وان یین دوړپیچ کری ته نی ب رییا هه لیکو پته را بوو.

پشتی گرتنا هه ردوو فه وجین دوژمنی ل بامه رنی، ل دوماهیا بهارا 1987ی، دوژمنی زه خته کا زیده کره سهر بهره یی سپنه یی بامه رنی و لگوړه ی فه رمانا لژنا نافچا ئامیدی، هیژا مه هاته فه گوهاستن بو وی بهره ی کو ژ بامه رنی، زیوا شیخ پیراموس، تنی، شرتی، داودی، گولی، شیخ مه ما و گه ربه راسکی پیکدهات. بکیماتی هه فتی دوو تا سی هیژا دوژمنی دینانه سهر مه ژ بو سوټن و ویرانکرنا وان گوندا و مه ژی بهه فکاری لگه ل بهرگری مللی و خه لکی وان گوندا، هه رجار بهر سینگا دوژمنی دگرت و نه ده یلا نیزیکی گوندا بن و هه موو جاران ژی مه ئه و باش دشکاندن و راده یلای، تا کو مه دکرنه د باره گایی وان دا ل فروکه خانا بامه رنی.

بو نمونه ل روژین 7/4 و 7/6 و 7/9 هیژ ل دووف هیژنی ئینانه مه و هه رجار ژی مه دشکاندن. لی هیژا روژا 1987/7/9 ژ هه میا بهیژتر بوو، هندي دوژمنی هیژه کا جاش و له شکر و توپ و هه لیکو پته را ل وئ ده قه ری هه ی کو مکر بوو و سپیدی زوو ل بهره یه کی بهر فره، هه ژ گه ربه راسکی و تا کو دزفریت تیت ه بامه رنی، هیژا خوه ده سټیپر ب پشته فانی فروکین هه لیکو پته ر و توپاران هه کا دژوار ژ توپین خوه یین دوور هافیز ژ سهر سنکی، ژبلی هه موو جوړین دی یین چه کی.

لئ ئیدی پیشمه رگه وهسا زال ببوو لسهر دوژمنی کو
 ههرجار ب ستران و تلیلی هیرش دکره سهر. ههقالین مه
 تانگه کا دوژمنی ل ناقبه را گوندی تنی و شرتی ب RPG یان
 هنگافت و ئیدی رهف که تهفه دوژمنی و ئهو چه په ریښ
 بهری هینگی ژی ددهستی وان دا، مه ئهو ژی گرتن و دیسان
 ئهو داوۆتانه فه د فهوجا فروکه خانی دا. وی پوژۆی شه پر
 گه له کی دژوار بوو، ناگر ب وان زهقی و بیستان و دهشتا
 که فته بوو، ههردهر ببوو ناگر و ته مه دوومان. شه پری ژ
 سپیده به کا زوو تا کو پستی نیفرۆ فه کیشا. باره گایی لژنا
 نافچا ئامیدی لگه لیلی بیشیلن بوو، کو ئهم سهر بویقه
 بووین و ته نی چیا یی مه تینا دکه فته ناقبه را مه و لژنی.

ئهم ل دهفه را بامه پرنی و ئهو ل گه لیلی بیشیلن ل په خی دی یی
 چیا ی بوون. ژبه ر کو خاله کا مه یا پیشمه رگه ی لسهری چیا یی مه تینا
 ل هندافی بامه پرنی هه بوو لگه ل دهزگایه کی بیته لی و ههروهسا
 دهزگایه ک ژی لگه ل مه بوو، کو تازه مه ئهو وهرگرته بوون، لی چ
 کادرین بیته لی یین پرۆفه سیوئال لگه ل هیزا مه نه بوون.

بقی ریکی لژنه شیا لسهر رهوشا مه و شه پری ئاگه هداربیت
 وپستی وان دیتی کو شه پر گه له کی دژواره و گه له ک فه کیشا، شه هید
 محمد صالح بوئی⁽¹⁾ کو تازه ببوو بهرپرسی لژنا ئامیدی، لگه ل
 هیزه کا باره گایی لژنی دهه وارا مه هاتن. لی تا کو ئهو گه ههشتین
 دوژمن شکه ستبوو و شه پر بدوماهی هاتبوو. زیانیښ مه ژی دوو بریندار
 بوون، یین دوژمنی ژی شازده کوشتی بوون، کو ئیک ژنی ئه فسه ره ک
 ب پلا ملازمی ئیکی بوو.

ئهم گه له ک وه ستایي، تېهنې و برسي بېووين. مه فیا ئهم خوه بگه هينينه جهه کی هينک و ل ویري تیر ئافي فې خوین، خوارنې بخوین و بېنا خوه فې دهین. ئهم لگهل شه هید محمد صالح و هه فالین لگهل دا، هاتینه نافي بامه پرنې، کو ئهو دهمه ک بوو ژبه ر هیرشین دوژمنی هاتبوو بهردان و ژبلی پېشمه رگه ی چ مروؤف تیدا نه مابوون. مزگه فته کا ل بامه پرنې هه یی بناقي مزگه فتا مومنا. ئه ف مزگه فته یا ل سهر کانيه کا پري ئا فا سار و ته زی هاتيه ئا فا کرن، يانی قاتي ئيکي ئافه و يي دووي ژي مزگه فته. وي روژا هندا گهرم و ئهم هند وه ستايي، چهوا مه سهر ي خو دا ژوور دا بيژي ئهمي ل بهر که فيين زوزانين فې راشينې، هندا هينک و خوه ش بوو، ههر ئيکسهر خه وي خوه ل چاښين مروقي ددا.

پشتي مه تير ئاف فې خواري، ئيدي مه ل مزگه فتې پالقه دا، دا بېنا خوه فې دهین. شه هید محمد صالحی گوته من: ده زگايي وه يي بيته لي يي چه وايه؟ من به رسقدا: يي باشه وه جا مه پي دقه تیت، باشتره ژ هندی کو هه رجار بو کاره کي بچووک ژي ئهم پېشمه رگه يه کی بو پوس ته يه کی د سهر قی چيای را ريکه ينه ده ف وه ل لژني. گوته من: هوون چ جفره بکارتينن؟ من ژي گازيکړه وي هه فالې مه يي کو بيته ل فې بوو وگوته: کا جفري بينه. وي ژي جفره ئينا و من دا ده ستې شه هید محمد صالحی. جفرا مه بوي شيوه ی بوو کو ههر تشته کی وهه ر نافه کی، مه ژماره يه ک بو دانا بوو. بو نمونه ژماره 1 = پېشمه رگه، 2 = شه هید، 3 = بريندار، 7 = هه ليکو پته ر. بړاستي ژي بيرا من ناهيت کاني کي ژ مه ئه ف جفره چيکربوون و چهوا مه ئهو وه سا چيکربوون.⁽²⁾

دهما من ئهو دايه دهستی شههید محمد صالح، چهوا چاقین وی قیکهفتن وهسا کره کهنی، کو کهنیه کا نه نۆرمال بوو.

ئەز ژێ پرسیم: خێره، چ چبوویه، تۆ ب چ دکهنی؟! گۆته من: ما من خێره، ما چهوا نه کهنم، تۆ بخودی ئهفه چ دوژمنه هنده یی کهړ و گيژ کو د جفرین وه ناگههیت! من گۆتئ: بۆچی؟ گۆت: باشه هوونئ د شهپری دا و خالا سهر چپایی مهتینا دئ گازی وه کهت: رهوش چهوایه، چ ههیه؟ هوون دئ بهرسقدهن: باشه بهس مه ئیک ژماره 2 یی ههیی و دوو ژماره 3. خالا چپای ژی دئ بهرسقدهت:

تحه مخابن، خودی ژ ژماره 2 رازی بیت و خودی سلامهتین بۆ ژماره 3 ژی بدهت. قیجا ئهو چ دوژمنه هندئ نه زان کو نه زانیت ژماره 2 شههیده و 3 ژی برینداره؟! هه میا پیکفه بهردا کهنی. من ژی قیا ژ سهر ملین خوه قهلبدهم، من گۆتئ: برا مانئ هوون بهرپرستین مهنه، جفره کارئ وهیه نه یی مهیه.

ئیدی شههید محمد صالح کاغهزهک ده ریخست و جفرهیه کا دی یا گهلهک باش و موکوم بۆ مه چیکر. ئیدی پشتی هینگئ ژی چه ند مه هه فدوو دیتبا من دگۆتئ: ها پسمام ژماره 3 یین مه د چهوانن؟ وی ژی بهرسقدها: برینین ژماره 3 یان دباشن و خودی ژ ژماره 2 یا ژی رازی بیت و مه ههردوو یا بههقه بهردا کهنی.

ههتا ئیثاریا وی شهفا شههید ژی بووی ل 13/9/1987 ل چه مین بیدوهی، بهری بریکه فین بۆ هیرشا سهر کانیماسئ، مه داوهت دکر، هاته دهستی من و گۆته من: پسمام ئهف شهفه چیئ ژ مه بوو

ژماره 2 خودی ژي پازي بیت و یی بوو ژماره 3 ژي سلامه تی بیت بوو، مه هه ردوویا بهه فېره که نیه کا خوه شکر.

گوړا وی بگول به، گیانی وی شاد به.

کو ل سالآ 1985 بوویه بهرپرسی لژنا ناچا ئاکری و پاشی ل سالآ 1987 بوویه بهرپرسی لژنا ناچا ئامیدی، ل شه فا 13-14/9/1987 ل داستانا کانیماسی شه هید بوویه.

(2) دهزگاییین شوړشی یین بیتهلئ یین باره گاییین لژنا و لقی، کادرین خوه یین شارهزا هه بوون و جفرین تاییه ت هه بوون، کو ب پیکا مۆرسی، نه ب پیکا ئاخفتی دهنارتن، لی ئه و دهزگاییین من باس لیکری د ده مکی بوون جارنا بوو هندهک پهوشین تاییه ت مه بکارینان.

* جفره هندهک کوؤد و سیمبولن کو ژبو په یوه ندیا ب پیا بیتهلئ تینه بکارینان ب تاییه تی بوو کارین له شکه ری و هه والگیری. (1) محمد صالح سلیمان اسماعیل، یی بهرنیاس ب (محمد صالح بوئی)، ل 1957/2/2 ل گوندی بوئی، ل باکووری باژیری دهوکی هاتیه دنیای. سالآ 1976 بوویه نه ندای پڅستین نهینی یین پارتي و پاشی بوویه بهرپرسی پڅخراوه کا نهینی. 1977 ژ ئالیی نه منا به عسیا فه ل مانگیشکی هاته گرتن. 1980 بوویه پشمه رگه و پاشی کادر و نه ندای لژنه و تا

من و حهسەن شەریفی چەوا پیرا رەبەن ب کیسی نایلۆنی ژ تیھنی و مرنی رەزگارکر ؟ *

سال

هاڤینا 1987 بوو. ئەو چەند مەهەک

بوو پڕیما بەعس بپارێ ژینۆساید

کرنا کوردستانی دەریخستی. ل ڤی دەمی سیمایی

قۆناغەکا دی یا نوو ژ ڤرکرنی ل کوردستانی دەستیڤکربوو.

ژ بەر هندی ژێ گەلەک خەلکین کو تڤهنگین جاشاتی بۆ

دوژمنی هەلگرتبوون، ب چەک و مالباتین خۆڤه هاتنه ناف شوپشی و

پرانیا گوندین دەڤه‌ریڤن رەزگارکری ژێ هاتنه بەردان و خەلکی مالین

خوہ ڤه‌گوهاستنه ناف دۆل و گەلی و چاییڤن ئاسی، دا کو خوہ ژ

هێرشین توپ و کاتیوشا و فروکین دوژمنی بپاریزن.

وي ده مي ل پړانيا ده فھر ږن چيايښ كوردستان د دوژمنۍ ته نئ
 ټهو جاده كوټرول دكرن يښ كو باژير و باژيرك و كوټمه لگه پيڅفه
 گرځيدان. بؤ ټوونه ل سنوور د چالاكښ مھ، كو لژنا ټامډي بوو،
 ل باكوور د چياي مھ ټينا ته نئ جادا ژ زاخو دهاته كانيماسي و ل
 باشووري ژي جادا ژ دهوك دهاته شيلادزي و سيري د دهستي دوژمنۍ
 دا بوو لگه ل هندك گونديښ نيزيكي جادي.

ژ بهر كو خالا دهستي پكرنا هيرشښ دوژمنۍ بؤ سهر ده فھريښ
 رڭگار كړي ټهو جاده بوون يښ كو د دهستي وان دا. ژ بهر هندي ب
 دريژيا وان جادا، ل ههر دوو ټاليښ وان، بهر يښ بهر ټاني كړن يښ
 پيشمه رگه ي هاتنه دامه زراندين، بؤ پاراستنا ده فھريښ رڭگار كړي، كو
 هيژيښ ټان بهر يان ژي ژ پيشمه رگه و بهر گري مللي پيڅه هاتن، بؤ
 بهر سينگرتنا دوژمنۍ، دا كو نه گه هيتي گونديښ وان ويړان نه كه ت.
 هو سا ژي ټهو گونديښ كو دكه فتنه سهر يان نيزيكي جادي ژي هاتنه
 چولكرن و 95% ژ خه لكښ وان هاتنه ناف شوړشي و يښ ماین ژي
 مالښ خوه ټه گوهاستنه ناف باژير و باژيركيښ بن كوټرولا دوژمنۍ.
 بځي ټاوايي شېر گهرم بوو و روژانه بدهان هيرشښ دوژمنۍ
 دهاتنه سهر هه موو بهر يان. لي د هه مان دهم دا پيشمه رگه ي ژي
 ستراتيژيا خوه گوهارت و قوناغه كا نوو يا شېري دهستي پكر. ټيډي ل
 پر خه كي پيشمه رگه ي بهر ټاني ژ ده فھريښ رڭگار كړي دكر و ل پر خي
 دي ژي هندك پلانيښ نوو داريښ ژ بؤ جوړه كي نوو يي شېري، كو
 ټيډي پيشمه رگه هندك له شكه رگه هيښ مه زنيښ دوژمنۍ لگه ل
 هندك باژيرك و سه نته رښ ناحيا بگري ت. ټهو پلان هاته دانان
 و قوناغه نوو ژي ل شه ټا 4-5/ گولانا/ 1987 ژ گر تها فو جادوژمنۍ
 ل (سوټكي) نيزيكي گوندي (تشي شي) ل سهر جادا بيگولا- كانيماسي
 دهستي پكر و ل هه مان مه ي دوو فو جويښ دوژمنۍ ل فروكه خانا

بامهرنئ و پاشی ژى فهجا (دیمکا) ل سهر پریا باتووفئ-
 بیگوڤان و فهوجا شهرانشئ و فهوجا (بیادی) ل روژاڤایئ
 ئامیدیئ، هاتنه گرتن و دوماهیئ ژى داستانا مهزنا کانیماسئ
 ل شه ڤا 13-14/9/1987 کو دهڤهرا کانیماسئ ژ خابووری تا
 کو زیى هاته رزگارکرن و پینچ فهوجین دوژمنی لگهل
 حهفتئ و سئ بنگههین لهشکهری (رهبیه) و بنگههئ
 ناحیئ و بنگههئ پوليسان ههمی هاتنه گرتن.
 هوڤا دهڤهرا دناڤ د شهپهکی مهزن دا دکهلئ و ئهو
 هیرشا دوژمنی بو شکاندنا شورشئ و ویرانکرنا دهڤهریئن
 رزگارکری دهستیپکری، ئهو بووه خوهلیه کا کهل و ب سهرئ
 وان بخوه وهربوو.

ههلبهت ڤان هیرشین دوژمنی ل دهستیپکا نیسانئ دهستیپکربوو.
 مه دیار کر ژى کو دڤئ دهمی دا خهلکی گوند بهردان و مالین خوه
 ل گهلئ و چیاپین ئاسئ ئاکنجی کرن. دڤئ دهمی دا کو ئهم ژى بو
 دهمی چهنده مههه کا بی بینڤهدان ل ههردوو بهرهپین بامهرنئ و
 گرکا جادا (کانیماسئ-بیگوڤا) د شهپهکئ دژوار دا بووین، مالین مه
 ژى بارکربوون و چوووونه گهلئ (هوړکی) ل باکوورئ گوندئ کیسته
 و نیزیکی سنوورئ باکوورئ کوردستانئ. ب دروستی ناهیته بیرا من
 کانئ مهها تیرمههئ یان تهباخی (7 یان 8) بوو، حهسهن شهریف
 ژ بارهگایئ لقا ئیک (زپوا شکان) دهات و ئهز ژى ژ بهرهپئ شهرئ
 ل بامهرنئ. ههر ئیکى ژ مه چهنده روژهک دهستووریا بینڤهدانئ
 وهرگرتبوون وبهرئ سپیدئ ل جادا بیگوڤا-کانیماسئ ل نزیک گوندئ
 گرکا ئهم دهر باز بووین و پشتی مه تیشته ل هرورئ خواری. ئهم
 بهرهڤ باکوورڤه بو مال بریکهفتین. نیزیکی نیڤرو بوو، بهری
 بگههینه زوما (بیلیمیرئ) کو دکهڤیته نافهرا زنارا کیسته و سنوورئ

باکوورۍ کوردستانۍ ژ دوورځه په شاتیهک که فته بهرچاځین من، ب که نداله کی ځه ل پشیا مه، کو پړیا مه د ویرۍ را دهر باز دبوو. پستی من ب دووربینۍ لۍ ته ماشه کړی، من زانی کو مروځه، لۍ من نه زانی کا ټه مروځه د چ پهوش دایه یان چ دکهت ل ویرۍ. پستی ټهم باش نیزیک بووین، من دیت کو پیره ژنه کا هشتۍ - هشتۍ و پینچ سالی یه، پارزینکه کۍ ل پستی، هندهک تشتین سفک یین تیدا و کچکه کا چار پینچ سالی ژی یا لگه ل، موخلهک و فانوسهک یین د دهستی دا. پیرۍ یا پالدايه پارزینکۍ خوه و یا دريژ بوویه د پيدا ب نیفا وی که ندالی ځه و کچک ژی یا ل بهر سهرۍ وۍ پروونشتیه. ټهم چووینه هنداقۍ سهرۍ پیرۍ که له خه ل ویرۍ، مه ژۍ پرسۍ کا ته چیه. وۍ ب ئیشاره‌تا دهستی خوه دبره دهقۍ خوه. من هزرکر یا برسیه. من ل هرورۍ هندهک پسکیت و به‌نیش‌ت و چه‌سپه‌کا پړون (شه‌فاف) ژۍ کریوون د کیسه‌کۍ نایلونی دا د دهستی من دا بوون. من بزاف کر پسکیتا بدهمه پیرۍ، لۍ وۍ ب ئیشاره‌تا گوته من: نه. ئیدی من زانی پیرۍ ئاف دقیت و یا ژ تپه‌نا که‌فتی.

شانسۍ من و پیرۍ ژۍ، ټه و چه‌ند سالۍ، ههر چالاکیه‌کا پیشمه‌رگایه‌تی ټهم دکه‌ین، چه‌ند مه‌ره‌قا پیشمه‌رگا ټه‌وه کو چه‌کی وهک ده‌ستکه‌فت ژ دوژمنۍ بستین، هند مه‌ره‌قا من ژۍ ټه‌وه کو ټه‌ز مه‌ته‌ره‌یه‌کۍ ئافۍ بخوه بستینم، چونکی که‌له‌ک جارا گرنگیا وی بو من ژ یا چه‌کی پتره. لۍ مخابن تا نوکه ټه‌ز نه‌بوویمه خودانۍ قۍ ده‌ستکه‌فتۍ بهاگران. تا کو نیزکی دوو مه‌ها پستی هینگۍ ل 1987/9/5 ل شه‌رۍ سهرۍ ټه‌رادنا من مه‌تاره‌یه‌ک وهک ده‌ستکه‌فت پاکری و ټه‌ز که‌له‌ک پۍ پشتگه‌رم بوویم.

کانیا ئافۍ ل (بیلیمبرۍ) نیزیکۍ چار سه‌د مترا ژ مه و پیرۍ دووره و دکه‌فیه‌ روژافایۍ مه. ټه‌ز که‌فتمه‌ هزارا، ټه‌گه‌ر ټهم پیرۍ هو‌سا

بهیلین مرنا وی سهدی سهد مسوگهره. لی ژ ئالی دی ژی
 فه، مه چ ئامان نینن ئەم ئافئ پی بگههینینه پیری.
 دوماهیئ هزر بو من هات کو ئەز تشتا ژ کیسی نایلوئی
 فالاکهم و وی کیسی بهم تژی ئافکهه و بینم بگههینمه
 پیرا رههه. من بهری خوه دا کانئی و من کیس تژی ئاف
 کر و لی چ بینم هندی ب ریقه کیسی منی ب ستیا
 کهفتی، یی ژ کونا بوویه سهپاد و هندی من کره غار ژ
 فایدهنهکر، تا گههشتمه دهف پیری و حهسههنی چیکا
 ئافئ تیدا نهما. من هزرا خو تیدا کر، کانئ گهلو ئەز دی
 چهوا قئ ئاریشئ چارهسههرکهه ! ئەز رابووم من تفهنگ و
 ساجور و شووتک ژ بهر خوه کرن و دانانه دهف حهسههنی و

چهسپ لگهل خوه بر و دیسان من بهری خوه دا کانئی. گهههشتمه
 سهه کانئی و من ئاف کره کیسی دابزانم کانئ کیدهرا وی یا کونه،
 هووسا من کونین کیسی دهستنیشانکرن و پشتی زوهاکرنی من ئەو
 کون ههموو ب چهسپی گرتن و کیسی خوه تژی ئاف کرهفه و ب
 ههموو هیزا خوه من غاردا، دیاربوو کو هیشتا گهلهک کونین هوور
 ل کیسی ههبوون، کو من نه دیتبوون، لی ب ههر حالئ ههیی من
 پچهک ئاف گههاندی پیری. کوژیهکی کیسی مه کونکر و هووسا مه
 تیر ئاف دا پیری و جارا دی ژی ئەز چووم دیسا من تژی کر، قئ
 جاری بو کچکا بچووک. پشتی پیری تیر ئاف فهخواری بو دهمی
 نژیکی بیست دهقیقا ئەم ل دهف روونشتینه خواری، هشین وی هاتنه
 سههری، زمانئ وی گههرا. من ژی پرسى: پیری ئەفه دی کووفه چن، وه
 خیره ل قئ چولا خودی ب تهنئ؟

پیری ب دهنگی لهرزوک بهرسف دا: داووؤ سهدامی کافر گوندین
 مه خراب کرن، ئەم رهفین، دی مالا خوه بهینه گهلهکی ژفانین

خوارې، کورې من تشتېن مه يېن مالې يې ل پشټا هېستري کرين و ژبه ر کو بارې وې يې گران بوو چنډ جارا هېستر ب بارقه يا کهفتي و جاره کا دي بارې وې يې لې کړي و دقېت بگه هينته بنه جهې و پاشي دې هېته هه وارا مه، لې ژ مېژه چووي و نه زقري، نه ز نزانم چ ب سهرې هاتيه. لې وي يا گوټيه من: هه رده مې من تشتېن مالې بنه جي کرن دې هيمه ديف و هړا. مه فيا پيري راکه ين و ده ستې وي بگرين و هيدې هيدې لگهل خو ببه ين. لې ديار بوو نه دشيا خو ژ پياقه بگريت، ئيدې مه ژي نه و پسکيتېن لگهل مه، دانه وې و نه فيا وې و نه ه هاتين. پشټي بو ده مې بيست و پېنچ ده قيقا نه م ب ري هاتين، مه ديت ل وي گه ليې خوارې کورې وې يې جهه کي ژ دار و به را دغه ووژيريت دا مالا خو دانيتي، مه گزي کړي و ره وشا پيرا ره بهن مه بو گوټ، وي ژي سوپاسيا مه کر و گوټ: دې مال و زاروکا دامه قيري و هنده ک نان و ئافې و هېستري بو بهم و چمې. دوماهيې نه ز دبيرم خوه زي وي روژي من کاميره يه ک هه با دا بشيم وينه يه کي وي پيري بگرم، ژبه ر کو نه ز پشتراستم نه فړوکه دي مې وي دا باشر ژ په يقين من چيروکا ژيانا وي روژي بو وه فه گيريت.

*پشټي هينگي من زاني کو نافې في پيره ژني رحانه و ژ گوندي هروري يه. کورې وي ژي، کو هينگي زيده ي 60 سالي بوو، هه ر بناقي وي دهاته دنا فکرن و دگوټني نه حمه دي رحاني.

دهما من کلاشینکوفا خوه
دایه ب کامیرهیه کئی
چیرۆکا من لگهل وینهی لناف شورشی

هه ر ژ زارۆکاتیا خوه من گه له ک هه ژ وینهی
دکر، لی تا کو ل دهستییکا سالا 1982
ئه ز بوویمه پیشمه رگه ژێ من چ جارا ئه و شیان نه
بووینه کو ئه ز بشیم بخۆ کامیرهیه کئی بکرم.

ئیدی ل ناف شورشی من هه ستر کو پیدفیا من ب کامیرهیه کئی
و وینه گرتنی گه له ک پتر لیها ت. ژ بهر کو دیمه نین وان چیا و نهال
و زنا ر و پروباران، دیمه نین جوان و دلغه که ری ن پیشمه رگه ی، ژیا نا
خه لکی یا ب ره ق و خوه فه شارتنه د شکه فت و بن و بهر و گه لیا
دا، شه ر و بۆمباران و شه وتاندنا گوند و ره ز و باغان و بهزاران دیمه نین

دي، ههـ موو پڏڦي ب دهـ ڪۆمهـ تـڪـرنـيـ بوون و ههـ موو گاڦا ڪڙين ڙ
 دلـيـ من دهـات بۆ ڪاميرهـ ڪيـ. ليـ ديسان نهـ ٿهـ شيان ههـ بوون
 و نهـ ڙي دهـستيـ من دگهـهـ شتهـ جههـ ڪيـ ڪو ڪاميرهـ ليـ پهـيدا بـنـ.
 ليـ ديسان ڙي ڦيـ ٿاسـتهـ نگيـ وهـلـن نهـ ڪر ڪو ٿهـ ز رادهـستيـ
 بيشـيانيـ بيم و دهـست ڙ ڦيـ ٿارهـزوويا خوهـ بهـردهـم. لؤما ڙي بهـردهـوام
 ٿهـ وهـ ڦالـين ڪاميرهـ ههـين من ڪاميـڙن وان ڙي وهـردگـرتن. ب تايهـت
 ٿهـ گهر چالاڪهـ ڪيان شهـڙهـ ڪيـ گرنـگ ههـبا، ٿهـ ز ٿيدگهـڙام ڪاميرهـ
 ڙ ههـ ڦالهـ ڪيـ و فلم ڙ جههـ ڪيـ دي، يان ٿهـ گهر پڙيـڪا ڪهـ سوڪارا و
 ريـخـسـتـنا دهـستيـ من گهـهـ شتهـ باڙيـرا، دا فلمهـ ڪيـ يان دووا پهـيدا
 ڪهـم و خوهـ ٿامادهـ ڪهـم بۆ پروودانا گرنـگ.
 ٿهـ ز دخوازم د ڦيريـ دا چهند بيرهـ وهـريهـ ڪين جودا جودا لسهـر
 ويـنهـ گريا خوهـ بۆ وهـ يين پڙيدار بهـرچاڦ بڪهـم:

بۆچي شهيد زڪري ڪيسٽهِي⁽¹⁾ هزر ڪر ڪو گوللہ ب **ٺهـنيا من ڪهـفت؟**

ٽيڦاريا روڙا 1983/11/11 هيـزهـ ڪا مهـ يا پيشـمهـ رگهـي ڙ لڙنا ناڇا
 ٿاميـدي لسهـريـ چيـايـ مهـتينا ل هندافـي قهـدشـي، خوهـ ٿامادهـ دڪرن
 دا ڪو هيـڙشـي بڪهـنهـ سهر ههـردوو بنگهـهيـن (ربيـهـ) دوڙمني لهنداف
 قهـدشـي، بنگهـهيـ (پهـڙي عهـرهـبي) ل باڪووريـ روڙاڦا و بنگهـهيـ (ڪاني
 سيڦڪيـ) ل باڪووريـ روڙههـلاتي، ڪو ههـردوو دوو گرـينـ بلندن دڪهـڦنهـ
 هندافـي قهـدشـي.

ٿهـ ز وي دهـمي ڪادريـ سياسيـ ريـخـسـتنـي يـ پڙيـڪـخراوا شهـهيد
 شعبان غفار بووم ڪو شهـهيد هـمدي بهـگيـ شيلازي بهـرپرسـي
 پڙيـڪـخراويـ بوو.

وي سيڏي بهري ٿهـم ڙ بارهـگايـي لڙنيـ ل گهـليـ بيشـيليـ پڙيـڪهـڦين،

من کامیرا نیچیرقان احمدی، کو هینگێ کارگێڕێ لژنا ئامیدێ بوو، ژێ وهرگرت و شانسی من فلم ژێ ل بهر هه‌بوو. ده‌می ئێقاری ئارمانج هاتینه دابه‌شکرێ ئه‌رکێ مه‌ و لگه‌ل چه‌ند پێکخراوه‌کین دی بوو هێرشکرێ و ستاندنا بنگه‌هێ کانی سیفکی و هنده‌ک پێکخراوێن دی ژێ بو بنگه‌هێ ره‌زێ عه‌ره‌بی. به‌ری رۆژا‌ق‌ابوونی بنیف ده‌مژمی‌ری هێرشێ ده‌ستپێکر، ئەز گه‌له‌کێ بله‌ز بووم دا کو به‌ری رۆژ بچیه‌ ئا‌قا بشیم وێنێن شه‌ری بگرم. پشته‌ شیلکه‌کا باشا ئاریجی و کلاشینکۆفا، ئەم ده‌مه‌کێ کیم دا گه‌هه‌شتینه به‌ر دیواری بنگه‌هێ دوژمنی و ئیدی شه‌ری نارنجو‌کین ده‌ستی ده‌ستپێکر، پێشمه‌رگه‌ یی ده‌فاقێژنه‌ دنا‌ف بنگه‌هی دا و ئەو ژێ د سه‌ر دیواری را یی ده‌فاقێژنه‌ مه‌.

من ژێ کلاشینکۆفا خوه‌ یا دبه‌ر خو دانای و جار جار وینا بو دیمه‌نێن بالکیشین پێشمه‌رگه‌ی دگرم و جار ژێ ب کلاشینکۆف و نارنجو‌کا شه‌ری دکه‌م. من جاره‌کێ هند دیت ئەز ژ ئه‌ردی بلند بووم، پاشی من زانی که‌سه‌کی ده‌ستین خوه‌ یی دنا‌فته‌نگا من وه‌راندین و ئەز پاکرم و پاشقه‌ برم. وی ده‌می ژێ ئەز گه‌له‌کێ لاواز بووم. ئەز زفیریم، من دیت کو شه‌هید زکری کیسته‌یه ئەز پاکریم ومن رادکیشیت. من گو‌تێ: من به‌رده‌ ته‌ خیره‌؟ گو‌ته‌ من: چ بوو، گولله‌ بوو یان ساچمه‌ ب ته‌ که‌فتی؟ من گو‌تێ: گولله‌ و ساچمێن چ، ته‌ خیره‌؟ گو‌ته‌ من: پا ئەو چ بوو ده‌ستێ ته‌ ب ئەنیا ته‌فه‌؟ من گو‌تێ: ده‌ستێ من ب ئەنیا من فه‌ نه‌بوو، کامیره‌ بوو من وینه‌ دگرتن. گه‌له‌ک ب تو‌په‌یی فه‌ گو‌ته‌ من: چ؟ وینه‌؟ ما تو‌ هاتیه‌ فیری وینا بگری یان شه‌ری بکه‌ی؟ تازه‌ تو‌ ژێ وه‌کی هه‌میا شه‌ری بکه‌ و خوه‌

ب پاريزه دئ نوکه گولله‌یه ک یان نارنجوکه ک ب ته کهفیت و ده‌ستئ خو دا کامیرئ دا ژ من ستینیت و هاقیژیت، دا ئەز به‌س خوه بیخمه مه‌ترسیئ، من کامیره ژ ده‌ستی کښا و گوټئ: نه یا منه ئیمانه‌ته. گوته من وئ هه‌لگره و شه‌رئ خوه بکه ئە‌گه‌ر به‌س ئەز وئ کامیرئ د شه‌ری دا بینمه‌فه دئ هاقیژم.

ئەز ژي نه‌چار بووم کامیرئ بکه‌مه دپاخلا خوه دا و شه‌رئ خوه بکه‌م. پشتی مه‌بنگه‌ه هه‌می ستاندی و چه‌ک و ده‌ستکه‌فتین خوه ئیناین و ب شه‌ف سه‌رکه‌فتینه سه‌رئ چپایئ مه‌تینا. من گوټئ: مامئ زکری ته‌نه‌یلا ب دلئ خوه وینا بگرم، تو دزانی روژه‌کئ ئەف وینه دئ بوهایئ وان گه‌له‌ک ژ ستاندنا فی بنگه‌هی و فی چه‌کئ مه‌ ستاندی مه‌زنتر بیت. وی ژي به‌رسقا من دا و گوټ: راسته و ئەز وئ دزانم، به‌لئ پا وئ ژي بزانه هه‌می گاڤا هو‌سا تو یئ کوشتی، چونکی ئەم هه‌می یئ خوه دچه‌مینینه به‌ر به‌ر و دار و گرکا و شه‌رئ خوه دکه‌ین، به‌لئ تو یئ رادبیه ژ پی‌فه و خوه بلند دکه‌ی دا بشی وینا بگری، فیجا تو ژي وئ باش بزانه کو گیانی ته ژ وینا گرن‌گه‌ره.

بوچی سه‌یدایئ نجم الدین یوسفی لسه‌ر وینا ژ مه‌ توره‌ بوو؟

ل ده‌ستپیکا سالا 1984 مه‌ گه‌ره‌کا پښمه‌رگاتیی ل هه‌موو ده‌قه‌را به‌ه‌دینان لگه‌ل سه‌یدایئ نجم الدین یوسفی به‌رپرسی لقا ئیک و سه‌ید صالح چه‌مه‌س‌ه‌یدی کارگی‌رئ لقئ کر، کو چه‌ند مه‌ه‌ه‌کا فه‌کښا و من دبابه‌تئ (داربه‌ستا برنویان) دا ب دريژي باس لیک‌ریه. هه‌ر د وی بابه‌تی دا من باس‌کریه کو مه‌ کامیره‌یه‌کا باش ژ سیخو‌ره‌کئ میتا ترکا ستاندبوو و 8 فلم ژي مه‌ ب پښین جودا جودا په‌یدا‌ک‌ربوو، کو ل وئ گه‌رئ مه‌ هه‌می گرتن. ئیدی گه‌را مه‌ به‌ره‌ف دوماهی بوو،

ئەم ل ده‌قه‌را به‌رئ گاره‌ی بووین، سه‌یدایڼ نجم الدین ژي
 گه‌له‌ک حه‌ژ وښا و دیمه‌نڼ جوان دکر. ئەم گه‌هه‌شتینه
 گه‌لیڼ سڼپرکا ل به‌رئ گاره‌ی، ئەو گه‌لی دئ بڼژي که‌فرڼ
 هه‌ردوو په‌خڼ وی یڼ بکیرئ برین، وه‌سا گه‌لیه‌کئ جوان
 و بالکیشه. چ ره‌خه‌کئ گه‌لی وه‌سا ده‌لیقه‌ نینه کو پئ
 ژ سه‌رئ گه‌لی تا بنئ گه‌لی پڼدا بیت، ژ به‌ر هندئ پئ
 چه‌نده‌کئ تڼت پاشی ل وی په‌خی دڼته زنازه‌کئ حلی و
 بڼرئ. ژ به‌ر هندئ په‌رکا هاتیه‌ چڼکر، پڼیا ده‌ربازی په‌خڼ
 دی کری، هه‌روه‌سا چه‌نده‌کئ پئ ل وی لای دچیت پاشی
 ل وی لای ژي ده‌لیقئ پئ نامڼیت ئڼدی جاره‌کا دی په‌رکا دی
 یا هاتیه‌ چڼکر و پئ یا ده‌ربازی په‌خڼ دی بووی و هؤسا
 سئ پڼن هاتینه‌ چڼکر، دا کو مروؤف بشڼت ژ سه‌رئ گه‌لی بڼته
 بنی، یان ژي به‌روؤفاژي.

ده‌ما مروؤف تڼته سه‌ر ئیک ژ فان پرا دئ بڼی تو یئ دناقه‌را دوو
 زناړڼ وه‌کی دیوارئ خانی پڼک و حولی و بلند و دبن دا ئافه‌کا جوان
 و زه‌لال و هه‌رسی پر ژي وه‌سا جوان و پڼک د دیارن کو دیمه‌نه‌کی
 گه‌له‌ک بالکیش و دلقه‌که‌ر دده‌ن. سه‌یدایڼ نجم الدین به‌ری مه‌
 یئ گه‌هه‌شتیه‌ سه‌ر پرا ئیکئ و ئەو دیمه‌نئ دیتی، یئ حڼیه‌تی
 بووی و گوؤپالئ وی یئ دده‌ستی دا هه‌رئ ته‌ماشه‌ی دیمه‌نی دکه‌ت و
 هه‌رئ دڼڅڼت: ماشاله‌ چه‌ند دیمه‌نه‌کئ جوانه. کامیره‌ ژي به‌رده‌وام
 لگه‌ل من یان پڼقنگ هه‌روری یان ژي شه‌هید شقان هه‌روری بوو.
 سه‌یدای بله‌ز پڼشمه‌رگه‌یه‌ک پڼکر، گوؤتئ هه‌ره‌ بڼژه‌ هه‌قالا زوو
 کامیرئ بڼن، چ جارا دیمه‌نڼ هؤسا بده‌ست ناکه‌فن. ئەم ژي بله‌ز
 هاتڼ، سه‌یدایڼ لسه‌ر پڼرئ و هه‌رئ په‌سنا قی دیمه‌نی دکه‌ت،

گوته من: وهرن وهرن کامیری بینن، فان دیمه نا دی نافودهنگ ژئ چن. ئەو چار مەهە ئەم دگەرین و مە هەشت فلم هەبوون. من ژئ گوته سەیدا: فلم نەمان، دوماهی وینه مە بەری سئ روژا یئ بو کەسەکی دین گرتی. سەیدا ب سرووشتی خوە مروقه کی ئارام، ئاخفتن نەرم و خوەشە، لی قئ ئاخفتنا من ئەو گەلەک توپە کر ئو مافی وی ژئ بوو، چونکی بدیتنا وی گرتنا فی دیمه نی و بتایهت لگەل هیزەکا پەیت و ژێهاتیا پیشمەرگەکی دا بیتە ئیک ژ جوانترین دیمه نی پوژین خەبات و شوپشی و نەمانا فلما ژئ دەستدانا فی دەستکەفتی مەزنە. لوما ژئ وی بەرسقا من دا و گوته: بو من یا چافەرکری بوو کو ئەم بێنینه بی فلم، تو زانی بوچی؟ من بەرسقا: بوچی سەیدا؟ گوته من: چونکی ئەفە چار مەهە هەر بەرەکی بلند رزگاری دیت دی سەرکەفتی سەر و بیژیتە پێفنگی کا وینه کی بگرە و هەر گرکەکی پێفنگی دیت دی چیتە سەر و تفهنگا خوە قلیچ کەت و بیژیت: رزگار کا وینه کی بگرە، قیجا ما دی چەوا فلم مینن! مە هەمیا پیکفە ب قئ ئاخفتنا سەیدای کرە کەنی و ئەم ب دلەکی غەمگین و بی وینه د سەر هەرسئ پرا را دەر باز بووین و هاتینه بنی گەلی.

مە چەوا دووجارا هەمان فلم گرت؟

پایزا سالا 1985 بوو ئەز و هەندەک هەفال دا بکارەکی چینه دەف سەرۆک مەسعود بارزانی ل دەفەرا لۆلان (سیکۆچا سنوورین ترکی، ئیراق و ئیرانی) و پاشی ژئ دا چینه بارەگایی مەکتەب سیاسیا پارتي ل گوندی پاژان روژهلاتی کوردستانی. ژ بەر کو پیا مە هەفتیه کی تا دەه روژا دی فەکیشت و دی د گەلەک دەفەرین جودا جودا را دەر بازین. تا کو دگەهینه جهی دەستنیشانکری. ژ بەر هندی من

هزرکر کوباشه کامیره‌یه‌ک لگه‌ل مه هه‌بیت و ئەز شیا
کامیره‌یه‌کێ پەیدا بکەم، کو پاشی دێ هیمه سەر هندی
کا من چەوا پەیدا کر. لێ ئاریشا مه ئەو بوو کو مه فلم
نەبوون، فێجا ژ فی ئالی فه تا کو دگه‌هینه روژه‌ه‌لاتی
کوردستانی هه‌موو دیمه‌ن و پروودان دێ ژ مه‌ چن، لێ
دیسان ژێ ل ده‌ما زفرینی ئەم دشیین فلما ژ ئورمی لگه‌ل
خو به‌بینن.

ئەم ژ باره‌گایێ لژنا ئامیدی ل گه‌لیی بێشیل
بریکه‌فتین و ل گوندی خانکا سه‌یدا ل مالا پێشمه‌رگه
عبدالله شکرێ ئوره‌ی⁽³⁾ مه‌ پێنا خو هه‌دا. خه‌ما منا
مه‌زن ژێ کامیرا منا بێ فلمه‌. من ئەو بابته‌ ل وێرێ فه‌کر. خودانی
مالی ئیشاره‌ت کره‌ ده‌په‌کێ وه‌کی په‌فاندکێ ب دیواری فه‌، کو تشت
ددانانه‌ سەر و گوته‌ من: ئەفه‌ فلمه‌کێ لسه‌ر فی په‌فاندکێ یێ فلان
که‌سیه‌، یێ دانایه‌ فێرێ و یێ چووی و نه‌زفریه‌ و منا به‌یستی کو یێ
خو هه‌ده‌ستی پڕێما به‌عس کری، فێجا ئەز نزانم فلمی گرتیه‌ یان
یان نه‌!

مه‌ ژێ گوته‌ هه‌ر مه‌ چ فلم نین، هه‌ما دێ که‌ینه‌ به‌ر کامیری
ئه‌گه‌ر یێ گرتی بیت ژ خو هه‌م هه‌ر چ زیانی ناکه‌ین و ئەگه‌ر
نه‌یێ گرتی ژێ بیت ئەفه‌ دێ که‌له‌ک وه‌جێ گه‌هینه‌ مه‌ و تا کو
ئەم دگه‌هینه‌ ئالیی دی یێ روژه‌ه‌لاتی کوردستانی، دێ هنده‌ک وێن
باش گرین. مه‌ فلمی خو کره‌ به‌ر و پێقاژوو یا خو ده‌ستپێکر. پشتی
ئەم که‌هه‌شتینه‌ ئورمی، مه‌ فلمی خو داف دکانه‌کا وێنا (ستودیۆ)
بو شووشتنی. پشتی چه‌ند روژه‌کا ئەم چووین مه‌ ئینا. مه‌ دیت کو

ته نئ پېنچ تا شەش وینا یین ژى دەرکه فتین و مه گوتە کابرای کانئ
وینین دی؟ وی به رسقا مه دا و گوت: من د هه موو ژيانا خوه دا
تازه فلمی هوښا دیت، ژ فلمی هه میی ته نئ ئەفه یین دەرکه فتین
و ئەوین دەرکه فتین ژى دوو دیمه نن، یئ لسه ریک چاپ بووین!
بو نموونه ل ئیک ژ وان وینا ئەزى ل ئورمیى ل ئوفیسا پارتى ل سەر
دوښه کئ پروونشتیمه و تلفوئا ل بهر گوھى من و ب رهخ من فه وینئ
پیشمه رگه یه کی یه یئ لسه رى چیاى تهنگا ویا ب ملیقه لسه
به ره کی بلند. هوښا مه زانی ئەو فلمی کابرای یئ گرتى بوو و مه
ژى جاره کا دی یئ لسه ر گرتیه فه و ئەو چەند وینین کیم هه م یین
مه و هه م ژى یین وی یئ ل سەر هه مان وینەى پیکشه چاپ بووین.
خودانى ستودیوین حیته گرتیوو و گوت: باش بوو من ئەفه ژى
بخو زانی و ئەفه تشته کئ نوو بوو بو من.

من فلم بو داستانا کانیماسى ئاماده کر لى مه لکوى نه هیلا

مه ها ئەیلولا سالا 1987 بوو مه خوه بو ئەنجامدانا داستانا
کانیماسى ئاماده دکر، کو مه زنتین کریارا له شکهرى یا پیشمه رگه ی
بوویه د شوپشا گولانئ دا ل به هدینان، کو من ب دریژى ل جهه کئ
دی یا لسه ر نفیسی. هه لبه ت بو چالاکیه کا هوښا مه زن و گرنه دفت
من کامیره هه بیت و قئ جارئ کامیره یا من بخوهیه و پاشى دئ
هیمه سه ر هندئ کا من ئەف کامیره چه وا پهیدا کر. چەند روژه کین
ماين بو وئ داستانا مه زن کو ژ پرووبارئ زیى تا کو خابوورى، ناحیا
کانیماسى هه میى فه دگریت.

کامیره یا هه ی و فلمه ک ژى منئ پهیدا کرى، ئەمى ل دهقه را
به روارى بالا چافه پړینه تا کو هه می هیژین پیشمه رگه ی یین پیدقى

ئاماده دبن و ئاماده‌کاریین داستانی ب دوماهی تین. سیپده‌یه‌کا زوو ده‌مژمیر 5 سپیدی رۆژا 1987/9/5 ئەمى ل گوندی کانی مه‌زنێ، ده‌نگی شه‌په‌کی گران و بۆمبارانه‌کا گران ده‌ستپیکر. ده‌نگ ژ رۆژه‌لاتی باشووری مه‌فه شه‌ری چیاى مه‌تینا ده‌ات. ئەم رابووین و مه‌به‌ری خوه‌ دا جه‌ی شه‌ری، پشتی ئەم گه‌هه‌شتینه گوندی گویکا ئیدی ژ ده‌نگی چه‌کی و بۆمبارانی مه‌زانی کو شه‌ری که‌فتیه‌ سه‌ر گوندی ئه‌ره‌دنا ژووری، کو بده‌ها مالیین پيشمه‌رگه‌ و به‌رگری ملیا تیدا بوون.

ئیدی مه‌به‌ری خوه‌ دا ئه‌ره‌دنا و چه‌ند ریکخراویین دی ژ یین پيشمه‌رگه‌ی ل گوندین خانکی و شێلازا بوون ئەوان ژ به‌ری خوه‌ دانه جه‌ی شه‌ری و هاتن. پشتی ئەم ل چیاى مه‌تینا سه‌رکه‌فتین، مه‌دیت کو دوژمنی گوندی دۆرپێچ کری. ئەف هیزا هیرش ئینایه‌ سه‌ر گوندی هیزا مه‌لکۆی بوو کو هیزه‌کا مه‌زنا له‌شکه‌ری بوو به‌عسیا ژ خه‌لکی کرسیان ئافا کربوو و مه‌لکۆی بیناتی به‌رپرسی وی بوو و باره‌گای وی ژ ل ئینشکی بوو لسه‌ر ناخی به‌رپرسی وی ب (هیزا مه‌لکۆی) ده‌اته‌ ناسین و هیزه‌کا مه‌زن و پر چه‌ک بوو.

ئەف هیزه‌ ب ریه‌ریا هنده‌ک جاشین ده‌قه‌ری، ب شه‌فی یا ل ئینشکی سه‌رکه‌فتیه‌ چیاى مه‌تینا، لسه‌ری ناخیلا و یا ل پشت گوندی ئه‌ره‌دنا زف‌ری و هیزه‌کا دی ژ هه‌ر وی شه‌فی یا هاتیه‌ ژیریا گوندی و ده‌مژمیر پینجی سپیدی ژ هه‌رسێ په‌خافه‌ هیرشا کریه‌ سه‌ر گوندی. ژ جه‌ین کو مرو‌ف دشیا شه‌ری ل بکه‌ت ته‌نی کوخکه‌کی بلند هه‌بوو ل رۆژه‌لاتی گوندی،

ئەو ته‌نی مابوو ده‌هستێ به‌رگری ملیین گوندی دا و پشتی ئەو

کههه شتینه وی گری، وان شه پړه کی باش لگهل دوژمنی کر و نه بهس نه هیلا بیته پیش، لی گهلک ژئی کوشتن ژی، تا کو ئهم گهه شتینی. پستی ئهم گهه شتین، پیشمه رگه ی ژ ئالیی روژه لاتئ گوندی ځه و بهرگری مللی ژی ژ په خئ گوندی ځه، هیرش کر و هیزا دوژمنی دناځه را هه ردو و هیزا دا دوړپیچ بوو و ئیدی شکه ستنا مه زن ده ستيپر. پستی دوژمن شکه ستی و بده هان تهرم و بريندار که فتینه مه يدانا شه پری، ئیدی ب بیته لی هه وارین خوه کر نه لیوایا له شکه ری ل سه رسنکئ کو ده هوارا وان بهیئن. توپخانا سه رسنکئ ژی به ری توپین مه زن دا ده ځه ری و بده هان ژ هیزا وان یا دناځه را هه ردو و گوندين ئه ره دنا ژووری و ژیری دا که فتنه بهر توپبارانا وان بخوه و ژناځوون.

هوښا زیانا دوژمنی کههه شته حه فتی و پینج کوشتیا و تا کو هه فتیه کئ ژی ژن دهاتن ل تهرمین مروځین خوه دگه پان و پیشمه رگه ی هاری وان تهرم دبرنه خوارئ سهر جادی و ژ ویری وان ب تومیلا دبرن.

د فی شه پری هه میی دا، مه برينداره ک هه بوو. لی پستی شه پ ب دوماهی هاتی دوژمنی به ری توپخانا سه رسنکئ دا ناف گوندی ئه ره دنا و د ئه گه ری دا پیشمه رگه نایف عمر خالد ئه ره دنی⁽⁴⁾ و هاوولاتی ئیران ئه ره دنی⁽⁵⁾، خانما هه ځالی مه یی پیشمه رگه ره مه زان حه جی سه عید ئه ره دنی⁽⁶⁾، شه هید بوون.

هه لبه ت د ده می شه پری دا گهلک دیمه نین بالکیش هه بوون و کامیره ژی لگهل من بوو، ئیدی دځیا ئه ز وان دیمه نا ژ ده ست نه ده م، لی دهه مان ده م ژی دا من فلم نه ما ژ بو داستانا کانیماسی. ئه ز دشیم بیژم کو ئه و وینین من وی روژئ گرتین هندک ژ جوانترین وینین منین شوړشی نه و گهلک ژ وان وینا ب شیوه یه کی به رفره

یـن به‌لاف بووین.

هۆسا مه‌لكۆیـ بـیناتی فلمیـ من لسه‌ری ئه‌ره‌دنا
خلاس كر و چ نه‌هـیلا بۆ داستانا كانیماسیـ.

چیرۆکـ غه‌مگـینـ شووشتن و چاپكرنا فلمان

د سه‌ر هندی را كو په‌یداكرنا كامیری و فلمیـن وی گه‌له‌كا
بزه‌حمه‌ت بوو لناف شوپشی، لی یا هه‌ری زه‌حمه‌ت
شووشتن و چاپكرنا وان فلمان بوو یـن مروقی دگرتن. ژبه‌ر
كو ته‌نی لبازیرا مروف دشیا بشووت و بازار ژى هه‌موو
ده‌سته‌ی دوژمنی دا بوون و هه‌موو وینه‌ و ده‌كۆمه‌نتیـن
په‌یوه‌ندی ب پـشمه‌رگه‌، سه‌روكـین كوردا و سیمبولـن نه‌ته‌وه‌یی و
تاكو هونه‌رمه‌ندا ژى یـن وه‌كى شقان په‌روه‌ری، به‌ه‌موو شیوه‌یه‌كى
قه‌ده‌غه‌ بوون و گه‌له‌ك جاران به‌عسیا كه‌سه‌ك ب سالان حوكوم
دكر د زیندانى دا ژ به‌ر وینه‌یه‌كى هۆسا.

ژبه‌ر قى ژى شووشتن فلمیـن پـشمه‌رگه‌ی ل ئیراقى و باشوورى
كوردستانى ته‌نى خه‌ونه‌ك بوو، كو چ جارا بجى نه‌ده‌هات. یـن دى
دمان وه‌لاتیـن جیران، لی ئه‌و ژى تركى ژ ئیراقى خرابتر بوو.
سورى و ئیران ژى گه‌له‌ك دوورده‌ست بوون و چوون و هاتنا وان د
كه‌مین و پـكـیـن پر مه‌ترسیدا ده‌رباز دبوو، كو كیم جارا مروف بـى
شه‌ر و سه‌رگـیـژى دشیا ده‌رباز ببیت.

لۆما ژى هه‌موو جاران كۆمه‌كا فلمیـن گرتى من هه‌بوون، بـیـى كو
بشیم لجه‌ه‌كى بده‌مه‌ شووشتن و چاپكرن. ئه‌قـین ل خواری ژى چه‌ند
چیرۆكه‌كـین غه‌مگـینـ شووشتن فلما نه‌:

1 - من جاره کي پينج فلمين گرتی هه بوون و داخواز ژ کاک فؤاد
میرانی، بهرپرسي لژنا زاخو ل وی ده می، کر کو بو من لگهل
شهید عه مه ری له علی⁽⁷⁾ بهرپرسي گروپا ئینانا چه کی ژ
سوری، وان فلما فريکه ته سوري بو شووشتن، کاک فؤادی داخوازا
من بجی ئینا، لی وی جاري گروپا ئینانا چه کی که فته چند
که مینان و نه ته نی چه ک و فلمين من تیچوون، بهلکی چند
پيشمه رگه یه ک ژي شهید بوون.

2 - جاره کا دی نه ز لگهل هه فالين لژنا شيخان ناخفتم، کو دی بو
من ب پيا ريخستين خوه يين کو چه کدارين دوژمنی بوون،
فريکه نه مؤسل ژ بو شووشتن. لی وی جاري ژي من نه و حه فته
فلمين کو هه بوون فريکر، لی تا نوها ژي نه ز نزانم چاره نقيسي
وان بوو چ!

3 - جارا دوماهي هه فاله کي مه ژ سه رکرايه تي ژ روژه لاتي
کورستان هاتبوو، وی جاري ژي من هه شت فلم دانه فی بو
شووشتن و چاپکرنی و نه و ژي چوو پشتی چند مه هه کا نامه یه کا
غه مگين بو من فريکر، کو تیدا هاتبوو: هه فالی هيژا! پشتی
سلاخ و پيزا. مخابن بهری نه ز بگه هم فلما ببه مه ستوديوي
بشووم، بارانه کا بگوږ باری و له هیه کا مه زن رابوو و ل چادرا
باره گايی مه دا و فلمين ته و لگهل هه موو په رتووک و تشين مه
برن!

پشتی هينگی من زانی کو نه ته نی من، لی گه له ک هه فالين مه
يین دی ژي ل ده قه را به هدينان فلمين خوه دابوونه ف فی هه فالی،
کو بوونه پتری بيست فلما. نه و ژي چونکی یی بپاره و بهریک

قالایه، چ ری نه‌دیتینه کو فان فلما هه‌میا بشووت و پارئی وان بدهت. لوما وی ژی ههر ئیکو و نامه یا بو فپیکری و نووچه‌یا غه‌مگینا فلما و له‌هیئی یا گه‌هاندیئ.

تشتی سه‌یر ژی ئەو بوو هاقین بوو و وی هاقینی ژی چ باران نه‌هاتبوون. لی دیسان ژی هه‌قالی مه‌گه‌له‌کی مافدار بوو براستی، چونکی که‌سی ژ مه‌ئەو هزر نه‌کریه بیژیتی: فه‌رمو ئەفه فلمین من و ئەفه ژی پارئی شووشتنا وان.

هو‌سا بیست فلمین من چوون کو ههر ئیک سیهو شه‌ش وینه‌تیدا بوون و هه‌موو ژی دیمه‌ن و پروودانیئ گه‌له‌ک بالکیش بوون، چونکی پرانیا وینا من د ده‌می شه‌ری یان ژی بزاف و پڙفه‌چوونا پڙشمه‌رگه‌ی دا دگرتن، کو وان های ژی نه‌با. دناق به‌فر و باگه‌ری دا، د ده‌ربازبوون ل پرووباران و گه‌له‌ک دیمه‌نین دی یین بالکیش. کو ئەز باوه‌ر دکه‌م ئەگه‌ر ئەو فلمین من هه‌موو مابان، دا فیکگافی مه‌زنتین و جوانترین ئەلبوما شوپشا گولانی من هه‌بیت.

من چه‌وا کلاشینکوفا خوه‌دا ب کامیره‌یه‌کی؟

هه‌روه‌کی به‌ری نوکه‌ ژی من ئاماژه‌پیکری، ئەز و چهند هه‌قاله‌ک به‌ره‌ف باره‌گایی سه‌روک بارزانی، ل ده‌قه‌را لۆلان برپکه‌فتین. چوونا مه‌بو کاره‌کی بوو کو دبوو بوو ده‌مه‌کی درپژ ئەم نه‌زفرینه‌فه ده‌قه‌را به‌ه‌دینان.

وی ده‌می پڙشمه‌رگه‌یه‌کی نووه‌اتی لگه‌ل مه‌بوو، یی بی تقه‌نگ بوو، به‌لی کامیره‌یه‌ک هه‌بوو. من ژی هزرکر کو دیت ل باره‌گایی سه‌روک بارزانی، یان ژی ل مه‌کته‌ب سیاسیا پارتی، ئەز

بشيم بخو تهنهنگه ڪي بدهستنه بينم. لوما من هزار ل هندي ڪر ڪو
 نه گهر نه ف هه قاله ڪاميرا خو بدهته من نه ز ڙي ڪلاشينڪوف خوه
 بدهمي، دي ڪاره ڪي باش بيت.

هه چهنده دچاين هه موو پيشمه رگه ي و خه لڪي دا وي ده مي،
 نه ف هه ڪاره ڪي ديناتيه نه ز دکه م، چونڪي پيشمه رگه خوه به پليت به
 تنهنگ، نه ڪاره ڪي به رنقله.

فيجا نه گهر وي تنهنگي بدهته ب ڪاميره هه ما ديناتيه ڪا دروسته.
 به لي ديسان ڙي ب ديتا من بازاره ڪي پر مفايه نه ز دکه م و ده ما
 من گو تيه وي هه قاله هه روه ڪي وي بخو گه نجينه يه ڪ ديتي هند
 ڪه يفا وي هات، چونڪي پيشمه رگي بيچه ڪ دناف شورشي دا وه ڪ
 پيشمه رگه يه ڪي دروست ناهي ته ديتن.

من تنهنگا خوه دا يي و وي ڙي ڪاميره دا من، لي نه و پروگرامي
 نه م پي چووينه سه رکردايه تي بجي نه هات و پستي مهه ڪي نه ز
 زفريمه ف هه دينان و بو ده مه ڪي ڪيم مامه بي ڪلاشينڪوف لي
 نه ز ڇه ڪداربووم ب ڪاميري ڪو خوشتقيرين چه ڪي من بوو، تا
 ڪو پستي ده مه ڪي ڪيم من ڪلاشينڪوف ڙي بخو په يدا ڪري.

-
(1) زڪري علي عبيد ڪيسٽهه. ل سال	1954 ل گوندي ٿوره ده ف هرا
1959 ل گوندي ڪيسٽه ل ده ف هرا	ڪانيماسي هاتيه دنيا يي. ل
ڪانيماسي هاتيه دنيا يي. ل سال	سال 1976 بوويه پيشمه رگه.
1974-1975 پيشمه رگه بوويه.	1988 بوويه په نابهر ل ڪه مپا
ل شورش گلاني ل سال 1979	ماردين ل باكووري ڪوردستاني.
بوويه پيشمه رگه. رڙا 1985/7/23	1991 زفريمه ف هه ڪوردستانا نازاد و
شهيد بوويه.	ده سٽڪاري خوه يي پيشمه رگاتين
(2) عبدالله شڪري عبدالله، ل سال	ڪريه ف هه. چهنده پله و نه رڪين

- جودا وهه گرته. ل روژا 2015/10/21 (6) عمر يوسف محمد یی بهرناس ب (عمه ری له علی)، سالا 1934 ل زاخو هاتیه دنیا یی. 1961- 1975 پیشمه رگه و کادر بوویه. 1975 ئاواره ی روژا فایئ کوردستانی بوویه. هه مان سالی
- زفریه فه سه ر سنووری باکوور و باشوو و لگه ل هه قالین خوه ئاماده کاریا شوپشا کریه. 1976 دیسان بوویه فه پیشمه رگه و کادر. 1976-1988 ئه و بهرپرسی گروپه کا پیشمه رگه ی بوو، کو کار ی وان فه گوهاستنا چه ک و فیشه کا بوو، ژ سو رین بو پیشمه رگه ی. کو کاره کی گه له ک ب مه ترسی بوو. روژا 1994/1/18 ل ناف باژاری زاخو ژ ئالین ده سه ته کی نه ناس فه هاته شه هید کرن.
- جودا وهه گرته. ل روژا 2015/10/21 (3) نایف عمر خالد، ل سالا 1965 ل گوندی ئه ره دنا ده فه را بامه رنی هاتیه دنیا یی. سالا 1982 بوویه پیشمه رگه. 1987/9/5 ل گوندی ئه ره دنا ب ئه گه ری توپیارانا له شکه ری ئیراقی شه هید بوویه. (4) ئیران نجمان گهنجو، ل سالا 1962 هاتیه دنیا یی. ژنا پیشمه رگه ره مه زان سه عید ئه ره دنی بوو. روژا 1987/9/5 ب ئه گه ری توپیارانا له شکه ری ئیراقی ل گوندی ئه ره دنا شه هید بوو. (5) ره مه زان سه عید محمد علی، ل سالا 1963 ل گوندی ئه ره دنا ده فه را بامه رنی هاتیه دنیا یی. ل سالا 1982 بوویه پیشمه رگه. ل سالا 1988 بوویه په نابه ر ل کهمپا ماردینی یا باکووری کوردستانی. 1991 زفریه فه و بوویه فه پیشمه رگه و تا نوها ژی بهرده وامه. پلا وی عه قیده دناق پیشمه رگی کوردستانی دا.

ئەو رۇژا من تىر كرىه گرى

پىشتى بىرىارا ژىنۆسايدا بەعسىا ل بەھارا 1987

ل دژى كوردستانى دەريخستى، ئىدى چالاكىين پىشمەرگەى ژى ل دژى دوژمنى كەفتنە دقۇناغە كا نوو دا. وى دەمى ژى دكتور رۇژ نورى شاوھيس⁽¹⁾ وەك سەرپەرشتى لقا ئىك (كو ھەموو

بەھدىنان قەدگرت) ھاتە دەستىشانكرن. ھەلبەت رۇژى دكتور رۇژى د قان چالاكىين پىشمەرگەى دا گەلەكى بەرچاق بوو، ب تايىت سەرپەرشتى كرنا وى يا سەرکەفتى.

ھۆسا بۇ جارا ئىكى د دىرووكا شورشا گولانى دا ل شەفا 1987/5/5-4 ھوجا (سۆتكى)، كو دكەفتە سەر جادا يىگۇفا-كانىماسى نىزىكى گوندى تشىشى، ب ھەموو چەپەر و رەبىين وى قە ھاتە رزگاركرن

ژ ئالىي ھىزىن پىشمەرگەى قە، كو زىانين پىشمەرگەى تەنى دوو سى بريندارين سفك بوون. ئىدى ئەف چالاكىه بوو كليلا گەلەك چالاكىين دى يين مەزىنر ل قى دەقەرئى. پشتى ھىنگى برىار ھاتە دان، كۈھەردوو فەوجين جاشا يين فرۆكەخانا بامەرنى، تەقى ھەموو چەپەر و پەبىيەين سەر ب وان قە، ل بىرەوهرىا شورشا 26 گولانى بىنە گرتن، كو بارەگايى فەوجەكى ژ وان دناق فرۆكەخانى بخو دا بوو و يا دى ژى ل باكوورئ روژھەلاتى فرۆكەخانى بوو.

پشتى بو دەمى چەند روژەكان چاقىپرى و قەكۆلين (استطلاع)ا ھەردووو فەوجا و ھەموو چەپەرئ دەقەرئ ھاتىە كرن ژ ئالىي كۆمىتەيەكا لەشكەرىقە، برىار ھاتە

دان، كو ھەك پىروژكرنەك، ژ بو بىرەوهرىا شورشا 26 گولانى شەقا 25-26/گولانى/1987 چالاكى بھىتە ئەنجامدان. ژ بو قى چەندى ژى ئامادەكارى ھاتنە كرن و ھىزىن پىشمەرگەى گرۆپ گرۆپ سەرکەفتنە سەرئ چىايى مەتىنا. ل ھنداقى بامەرنى، دا كو دەمى تارى دكەفتە ئەردى، ھەر ھىزەك بەرەف جھى بو ھاتىە دەستىشانكرن بكەفتە رى و ب شەف ھىرش دەستىبىكەت.

وئ روژئ ھەمىي ژى، مە بەردەوام ژ سەرئ چىايى مەتىنا، ل ھنداقى بامەرنى، ب دووربىنا چاقدىريا بزاقين دوژمنى دكر، كو ژ وئ بلنداهيا چىايى مەتىنا ھەموو بنگەھىن دوژمنى باش دھاتنە دىتن.

ل ئىقارار روژا 25 گولانى، ھىشتا ب دروستى تارى نەكەفتە ئەردى، مە دىت كو ھىزىن دوژمنى كۆم ب كۆم ژ فەوجين خوە دەرکەتن و ل وان گر و نھالكان ل دۆرىن فەوجا بەلاق بوون. ئىدى مە زانى كو پەوشەكا نە نورمال يا چىيووى و دوژمنى ب جۆرەكى ژ جۆران

پېژانينين وه رگرتين. پشتي قی پروودانی بریار هاته دان کو ئەف شه څه چالاکی نه هیته نه نجامدان و بهیته پاشیځستن و وی شه قی هه موو هیژین پشمه رگه ی مانه ل سهری چایی مه تینا، کو م ب کو م ل جهین نه په نی ئاگرین خوه هه لکرن و چادانکین چایی دانانه سهر ئاگری و ل دۆرین ئاگری ب چافه خوارنی و ستران و سوحبه ت و پیکه نوکان ده می خوه در بازکرن.

ههر وی شه قی کو موبونه کا کادرین له شکهری هاته کرن و دکو مبوننی دا د. روژ و سهید صالح چه مسهیدی، کو وهک جیگری د. روژ یی له شکهری بوو، ئاماده بوون. سهید صالح بو مه دیارکر کو د ده می چاقنیږی و پلاندانانا له شکهری دا بو سهر فروکه خانن، وان په یوه ندی ب فرماندهیه کی سریه کا جاشین فروکه خانن یی نیاس کریه کو د ده می شه ری دا ئه و و سریا خوه شه ری نه که ن و دهاریکار بن. پشمه رگه ژ ی به رامبه ر وی چه ندی دی گیانی وان پاریزی ت و پشتي چالاکیی ژ ی ئه و دی دئازاد بن و وهک دیل دانوستاندن لگهل وان ناهیته کرن و سهیدی دیارکر کو ئه و یی پشتراسته قی که سی خیانه تا کری و پیزانینین داینه دوژمنی لوما ژ ی وان فه و جین خوه به ردان و ل دۆرین فه و جا بو سه دانانه.

پشتي کو وی شه قی چ پروونه دای، دوژمنی وه سا هزرکر کو پلانا پشمه رگه ی هاته پووچکرن و ئیدی ئه و پچه ک ئارام بوون. پشتي ئیقاریا روژا 26 گولانی مه ب دوورینا باش چافدیږیا دوژمنی کری، مه دیت کو ئه و قی جاری ژ باره گایین خوه نه ده رکه تنه و زیږه څانیا وان ژ ی ب شیوهیه کی نورماله، د سهر هندي را کو ههر ل ده ستيپکا تاري بوونی وان ده ست ب گولله بارانه کا دژوار و به رده وام کر ل هه موو په خ و دۆرین خوه ژ تر سادا. لی مه گو هنه دا گولله بارانا وان و ههر هیزه ک بو جهن خوه یی ده ستنیشانکری ب ږیکه فت.

ھىزا كو دا ژ باشوورى فروكه خانى فە ھىرشى ئىنىت،
ئەو ل گوندى ئەرەدنا ژوورى بخواركەفتن و د سېنەى را
ھاتنە بن فروكه خانى و يېن دى ژى ئىكسەر ژ مەتىنا بو
بامەپنى. ھندەك ھىز بو ھەر دوو فەوجا و ھىزەك ژى
بو چىا دىركى ل رۆژھەلاتى بامەپنى و ھىزا مە ژى بو
گرى سىدى و ھەتا گرى ھنداڧى گوندى تنى كو پىزەكا
چەپەرېن دوژمنى لى بوو، كو ھەك ملەكا پان يان بانىەكى
ژ رۆژاڧاىى فروكه خانى درىژ دىيت تا كو بن بامەپنا نوو،
ناقبەرا بامەرنى و ھەردوو گوندىن زىو و تنى.

ھوسا ھىرشا مە ژ ھەموو ئاليان فە ل نىزىكى دەمژمىر
دەھى شەفا 26-27/گولانا 1987 دەسپىكر. د دەمەكى

گەلەك كورت دا ھەردوو فەوج و ھەموو بنگە و چەپەرېن سەر ب
وان فە ھاتنە گرتن و ھەژمارەكا زۆرا جاشان ھەك دىل و گەلەك چەك
و تەقەمەنى و ترومبىلېن لەشكەرى كەفتنە دەستى مە.

لى مخابن ھەردوو پىشمەرگىن مە، ستار مەلا سەدىق بناڧى⁽²⁾
و فەوزى پەمەزان پەشو بىرىكى⁽³⁾ شەھىد بوون و سى ھەڧالېن دى
ژى برىندار بوون.

ھەردوو پىشمەرگىن شەھىد بووين ھەڧالېن من يېن نىزىك
بوون. لى شەھىد فەوزى ھەڧالى منى زاروكتاىى و پىشمەرگاتىى
ژى بوو. ئىكانى دەيباىن خوە بوو. گەنجەكى چاڧ شىن و پرچ زەر
وەكى ئەورۇپىا بوو. ھندى يىژى كەسەكى ئارام، دىپاك، مىرخاس،
ھەڧالخوڧ و دەڧ بکەنى بوو. ئەو ل پەخى مە بوو، ل رۆژناڧاىى
فروكه خانى، لى ئەم ل پەبىين سەرى بووين و ئەو ل پەبىا ژ ھەمىا
خوارتر بوو كو دكەڧىتە ھنداڧى گوندى تنى.

پشتى مە ئارمانجىن خوە گرتىن، مە دىت كو ھىشتا ل پەخى

وان شهر ڳهه لڪي گهرمه و داخوازا هاريڪاريي ڙ مه دکهن. ٺهم ڙي
کهفتينه وي بانيي و بلهز بهرهف وان ڦه چووين، بيرا من باش ناهيت
کا ٺهم چهند کهس بووين، لي بيرا من تيت کو ڙ وان کهسين لگهل
مه ٽيک ڙي شهيد حوزهيفي ٺهره دني⁽⁴⁾ و ٽيک ڙي ڀهمه زاني برايي
وي بوو.

مه گوڙمان کر کو هه ڦالين مه تووشي زيانن بووينه و دتهنگافن،
لوڙا ڙي داخوازا هاريڪاريي ڙ مه دکهن. ڙ بهر هندڙي ڙي هه موو
هزرا مه ل سهر وان بوو و کو ٺهم زوو بگههينه هه وارا وان و مه
ب ٽيکجاري ڙ بيرکبوو کو ٺهو باني هه موو ته ڙي مينه (الغام) و
ٺهمي دناف مهيدانه کا مينان دا د بهزين. دڦي ده مي ده، من هند
ديت رهه زان ٺهره دني دهستي خواه ل سينگي من دا و راست وه کي
داره کي هسک ٺهز ڀاوه ستاندم، من ڙي پرسى چيه: گوته من: پي مني
ب تلا مينه کا ڦالمارا (پنج شيشک) ڦه، لي باشه من هه ست پيکر، تو
پي خو نه هافي ٺه گهر نه دي ب مه هه رچهندا ڦه په قيت و مه
پارچه پارچه کهت. ڀهمه زان کو هينگي ڙي و نوکه ڙي پيشمه رگه يه کي
گه لک زيرهک و ل سهر خواه و شاره زايه، راست دهستي خواه دا
قه مه ي، ڙ بهر خواه ٽينادر و هيدي و گه لک ب شاره زاي و ٺارامي
ٺهو تيلا ميني ڀري و لايته کا بچووک ڙ بهرووکا خواه ٽينادر و روڻاهيا
وي هه لکر و کهفته پيشيا مه و گوته مه ته ني پين خواه داننه جهي
پين من و هندي بهر هه بان ڙي مه پين خواه ددانانه سهر بهرا و
نه ددانه سهر ٺاخي چونکي، نه ته ني مينين ب تيلا ڦه ل ويڙي
هه بوون، بهلکي پين بي تيلا و دبن ٺاخي ڙي ڦه د مشه بوون. ب
وي ده ستوداري تا کو ٺهم گه هه شتينه ويڙي ڀه بيه هاتبوو گرتن و
جاش ڙي هه موو هاتبوونه ديکرن. ٺهو هه ڦالين ل ويڙي ماین گوته
مه کو فه وزي ڀرينداربوويه و هندهک هه ڦالان ٺهو بهرهف کاني

بەلاقى قە بر ژ بو دەرمانكرنى، لى نهگۆتن كو پەوشا وى
گەلەكا خرابە. بەرى هينگى ژى مە زانىبوو كو ستار مەلا
سەدىق ژى ل فەوجا رۆژھەلاتى باكوورى فروكەخاننى
شەھىد بووئە. ژ بەر ھندى ئىدى ئەم كەفتىنە پرى بەرەق
فروكەخاننى و ل وئىرى مە د. رۆژ دىت و گۆتە مە ھەول
بدەن ھەموو برىندار و دىل و چەك و تەقەمەنيان ب
ترومبىلان قەگوھىزنە پەخى دەئى و كانى بەلاقى، بەرى
بىتە رۆژ و ھەلىكوپتەر بىن. مە ژى تا دەمژمىر شەشى
سىيىدى ھەموو قەگوھاستن و دوماھىيى ل تافدانى لگەل
د. رۆژ و سەيد سالىح ئەم ژى ئىدى ب جىبەكا لەشكەرى
بەرەق كانى بەلاقى قە ھاتىن.

دەمى ئەم گەھەشتىنە كانى بەلاقى، مە دىت كو پزىشكىن
مە (كو ئەو ژى ھارىكارىن پزىشكا و برىن پىچ بوون) خەرىكى
عەمەلياتكرن و دەرمان كرنا برىنداران بوون. دەما من پىرسا شەھىد
فەوزى كرى د. كەمالى گۆتە من: ئەو يى ل ژوورەكا دى و چ ھىقىا
ساخ بوونا وى نىنە، گوللەيەكا ب سەرى وى كەفتى و ل پەخى دى يا
دەرەكەفتى. ئەز گەلەك ب لەز و شەپزە بەزىمە سەر كەلەخى وى،
من دىت كو پچەك بزاف تىدا مايە، لى من زانى كىلىكىن دوماھىيا
ژيانا وىنە. جارنا چاقىن خوە قەدكرن و من دزانى دقيا تىشتەكى
بىژىتە من، لى نه دشيا و ئەز پىشتراستم وى دقيا خاترا خوە ژ من
بخوازىت و ئەز ب چاقىن وى تىگەھەشتم. ئەز ل بەر سەرى وى
پروونشتم و چاقىن وى مانە ب چاقىن من قە، تا كو چاقىن وى كەفتىنە
سەرىك. ئىدى سىنگى من ھەك لەھىەكى پەقى و من ژ ھەمى
دلى خوە بەردا گرىەكا ب گوڤ، ھندەك ھەقالىن دۆرا من ژى خوە
نەگرت و وان ژى بەردا گرى. ئەز باوەر دكەم بو دەمى پتر ژ نىف

دهمژميری ژ نيڅا دلې خوه و ب هه موو هيڙا خوه من دکره گری، کو نه څه بو جارا ټيکې بوو، پشتی نه ز مه زن بوويم بکه مه گری. نوکه ژي چاځين هه څالي من شه هيد فه وزي بریځکی هه ل پيش چاځين مننن، ده مې بو جارا دوماهيې که فتنه سه ريک و نه شيای ب په يڅه کي خاترا خوه ژ من بخوازيت. لي نوکه چهند چاځين من پروژا زهرا دناف ټالايي کوردستاني دا دکه فن و نهو لهر پيلين بايي هينک و دناف ټاسمانې شيني کوردستاني دا دتيسيت، نهو تهيسينا چاځين شه هيد فه وزي يا دوماهي و خاترخواستني تينته بيرا من.

-
حکومه تا کوردستاني بوويه. 1999-1996 سهروکوه زيړين حکومتا کوردستاني بوويه. 2004 بوويه سهروکي پهرله مانې کوردستاني. 2005 و 2010 و 2015 سي جارا بوويه چيگري سهروک وه زيړين ټيرقي. نوکه ژي نه دنامي مه کته با سياسي پارتي يه و ل هه وليري دژيت.	(1) روژ نوري شاوويس، سالا 1947 ل سلیمانين هاتيه دنيايي. کوري سياسي نافدار نوري شاوويسه. دکټورا ب نه له کتريکي ټينايه ل نه لمانيا. 1975-1982 سهروکي کومه لا خويندکاري کورد بوويه، ل نه وروپا. 1979 بوويه نه دنامي کوميتا نافه دنيا پارتي و پاشي نه دنامي مه کته ب سياسي. 1987-1988 سهرپه رشتي لقا ټيک بوويه. 1992-1996 چيگري سهروکوه زيړين ټيکه مين
(2) عبدالستار صديق محمد، ل سالا 1954 ل گوندي بنافي، ده څه را کانيماسي هاتيه دنيايي. 1969-	

هنداڤی گوندی تەشەهیدبوو. (4) حوزەیفی سعید محمد علی، ل سالا 1967 ل گوندی ئەره دنا دەڤه را بامەرنی هاتیە دنیا یی. سالا 1984 بوویە پیشمەرگە. 1988 لگەل مالباتا خوە بوویە پەنابەر ل کەمپا ماردینی. 1991 زڤریه ڤه و بوویه ڤه پیشمەرگە، تا کو گەهەشتیه پلا عەمید و بوویە ئەندامی فەرماندا سپیلکی یا لەشکەری کوردستانی. ل رۆژا 2014/11/18 د شەپەکی دا ل دژی داعش ل رەبیعه شەهید بوو.

1975 پیشمەرگە بوویە. 1975 ئاوارە ی ئیرانی بوویە، پاشی 1977 بوویە پەنابەر ل ئەمریکا. سالا 1981 زڤریه ڤه کوردستانی و بوویە پیشمەرگە. شەڤا 26- 1987/5/27 ل داستانا فرۆکەخانا بامەرنی شەهید بوو. (3) فوزی رەمەزان رەشو بریفکی. ل سالا 1965 ل گوندی بریفکا دەڤه را کانیماسی هاتیە دنیا یی. رۆژا 1984/4/10 بوویە پیشمەرگە. ل شەڤا 26- 1987/5/27 ل داستانا فرۆکەخانا بامەرنی، ل گری

پیره میړی چه و 9 جاشین چه کدار ب لوولیا داسی دیلکرن؟

داستانا کانیماسی⁽¹⁾ ټیک ژ داستانین
هه ری مه زنین شوپشا گولانی

بوویه. کو د نه جامی پلانه کا پیکوپیکا شوپشی
دا، ل شه فا 13-14/9/1987 ده فراه کانیماسی ژ زی

تاکو خابووری و لگه ل سهنه ری ناحی، هاته رزگارکرن. پروبه ری
نهردی رزگارکری نیزیکی 600 کلم چارگوشه بوویه.

نه ف ده فراه ژ نالی پریما به عس فه ب 5 فه وجین چه کدار،
4 فه وجین جاشا و 1 یا له شکه ری و بنگه هی پولیسا و بنگه هی
ناحی و 71 چه پهر (ره بیه) دهاته کونترولکرن و دفی چالاکیی دا

ئەو ھیزین دوژمنی ھەموو ھاتنە ژناڤەرن. ژیین ھاتینە کوشتن و یین ھاتینە دیلکەرن و ژمارەییەکا گەلەکا کیم ژى شیان برەڤن.

دەستکەفتین شوپشێ ژ قیى داستانێ ھەژمارەکا مەزنا چەک و تومبیل و دەستکەفتین دی بوو لگەل پتر ژ ھزار دیلا.

پیرەمیرەکی 60 سالى کو بەعسیا مالا وی ژ دەوکی دەریخستیه و ل گوندی (بازی)، ل بەر چیاى مەتینا، ل دەف کورێ خوە یی پیشمەرگە ئاکنجی بوویە. ئەو رۆژەکی بەری شەری چوویە گوندی (ئورە) ل سەر سنووری ترکی، کو بەلکی ھندەک ئاری بو مالا خو ل وان دەرا بکریت.

لئ دەما شەری دەستپیکری وی قیایە بزفریتەڤە مالا خوە، ژ بەر زاروک و مالباتا خوە. پیرەمیر یی بئ چەکە و تەنئ داسەک د چانتی وی دایە. دەمئ ئەو ل رۆژا 9/15 ژ ئالیئ باکوور ڤە تیت دا کو ل جادا کانیماسی - بیگوڤا دەرباز ببیت و بەرەڤ چیاى مەتینا بجیت، ئەو دگەھیتە نیزیکی جادی ل ژیریا گوندی ئەلکوشکی. ئەو ھند دبینیت کو ئەو ھاتە دناڤ کۆمەکا جاشا دا، کو ژ 9 کەسا پیکھاتینە و ھەموو ب چەک و فیشەک و نارنجوکا درا پچاينە. وەسا دیارە کو ئەوئ ژ ڤەوجا رافینا رەڤین، یا کو سپیدی شەر بوو ل سەر و وان خوە ل ویری ھشاردانە. پیرەمیری ھزرین خوە کرن، کو ئەگەر ئەو ھەر ژوودرا بەیتە دناڤ وان دا، ئەو دی وی گرن و نەدووورە بدەنە دەستئ ئەمنا بەعسیا و ئەگەر جارەکا دی ژئەل بجیتەڤە بەرەڤ چیاى، نە دوورە ئەو وی ببینن و بدەنە بەر تڤەنگا و وی بەنگیڤن.

ئیدی پیره‌میږی مه نه‌کره نه‌مهردی و خوه هافیتنه پشت
 به‌ره‌کی و داسا خوه ژ چانته‌ی ده‌ریځست و لوولیا وی دانا سهر
 به‌ری و به‌ری وی دا جاشا و گازی کری: کورؤ خوه ته‌سلیم که‌ن،
 به‌ری هوون هه‌موو بهینه کوشتن!! جاشا هوؤسا ژیهه‌ل ته‌ماشه‌کر،
 نه‌و لوولیا لسهر وی به‌ری و به‌ری وی یی ل وان، ئیدی وان بهه‌قره
 تفه‌نگین خوه هافیتنه ئهردی و ده‌ستین خوه بلند کرن. وی ژي
 پستی جاش ژتفه‌نگا دوورئیځستین، ده‌رزیکیځن تفه‌نگا هه‌موو ژي
 ده‌ریځستن و کره د چانتي خوه دا و داسا خوه ژي کره د چانته‌ی دا
 و تفه‌نگین جاشا یین بی ده‌رزیک ب ملین وان فه کرن و تفه‌نگه‌کا
 دروست ژي ب ملی خوه‌فه‌کر و گوته وان: بکه‌فنه پیشیا من دا
 بچینه باره‌گایي پیشمه‌رگه‌ی.

دفی ده‌می دا ئیک ژ جاشا لی زفړی و گوټی: مام نوکه ئه‌م
 دیلین ته‌ینه، تو چ فه‌رمانی بده‌ی ئه‌م دی بجی ئینین، لی نه‌ز
 به‌ختی ته‌مه بیژه من، نه‌و چ چه‌ک بوو ته‌ هوؤسا بساناهی ئه‌م پی
 دیلکریڼ و شه‌ر ژ مه نه‌هاتی. چونکی نه‌ز نوکه چ چه‌کی لگه‌ل ته
 نابینم و تو هه‌ری ب تفه‌نگا مه، مه کونترؤل ده‌ی؟ مامی پیره‌میږ
 ژي به‌ردا که‌نی و گوټی: کورؤ چه‌کی چ مالدوؤشاف. وی ده‌ست
 هافیتنه داسا خوه ژ چانته‌ی ئیناده‌ر، گوټی: ئاها من هووینین ب فی
 داسی دیلکریڼ. کابرای ژي تفه‌ک کره خوه و گوټ: وه‌لا راسته ده‌ما
 دبیزن نانن خیانه‌تی مروفی ژ میړانیی خلاص ده‌ت.

مامی ده‌لال: چونکی توئی لسهر ریکا راست، خیره‌تا ته‌ وه‌کر
 کو تو مه 9 که‌سا ب لوولیا داسی دیل بکه‌ی. لی چونکی ئه‌می
 لسهر ریکا خیانه‌تی لوولیا داسا ته‌ ل پیش چافین مه بوو لوولیا

دۆشكى و ھەر 9 تڭھەنگىن مە ژی ددەستى مە دا بوونە چويڭىن
رەپ و پرووت.
مامى پىرەمىر ژی ھەر 9 دىلېن خوە دانە بەر خوە و ئىنانە
بارەگايى لژنا ئامىدىى ل گەلىى بېشىلى.

(1) من نه ڤيال ڤيڙى بدرېڙى لسەر
داستانا كانىماسى باخقم، چونكى
من ل جههكى دى گەلەك
بدرېڙى يا لسەر نڤىسى و دى
ئەو بىتە پرۆڙى پەرتووكەكا
من يا دى. كو دى تايىەت بىت
ب داستاتىن شورشا گولانى ل
بە ھدىنان.

من گوللا کلاشینکۆف ب سیړه بهردا حه‌سه‌ن شه‌ریفی، لې چما من لیندها ؟

ل سالآ 1987 هېرشين ئه‌ردى و
پشتى ئه‌سمانى يين دوژمنى ل سهر
گونديڼ ده‌قه‌رى دژوار بووين و د ده‌مه‌كى دا كو
ئهم ل به‌ره‌يى بامه‌رنى د شه‌رى پاراستنا ده‌قه‌رين
رزگاركرى دا بووين، خه‌لكى به‌رى خوځ دانه‌گه‌لى و چيايڼ ئاسى و
مالين خوه ل وان جهان ئاكنجى كرن ژ بو خوه پاراستنى ژ هېرشين
دوژمنى.

وى ده‌مى مالا مه‌ ژى لگه‌ل تيزيكى 10 مالىن دى يين مروځين مه‌،
ژ گوندين بابيري، ده‌مى و ئه‌رزى هاتنه‌ څه‌گوهاستن بو باكوورى گوندى
كيسته، ل به‌ر سنوورى باكوورى كوردستانى و ل كه‌څنه‌ گوندى هوږكى،

نیزیکی ئەو خالا پرووباری خابووری لی درژیتە ناف
باشووری کوردستانی و ل بەرامبەر گوندی شیف پەزانی یی
ئالیی باکووری یی سنووری.

چەند مەهەکا پشتی ئاکنجی بوونا مألین مە د وی
گەلیی تاری دا و پشتی چەند مەهین بەردەوام ل بەرەیین
شەپی، ئەم بۆ چەند رۆژە کین بینقەندانی هاتینە مال، کو
وی دەمی ئەم چەند پێشمەرگە یەک بووین و ژ وان ژ ی
حەسەن نوری،⁽¹⁾ حەسەن شەریف،⁽²⁾ ییوار کێستەیی⁽³⁾،
فازل کێستەیی⁽⁴⁾ و ئەز.

رۆژەکی مە بخۆ گیسکەک کپی ژ وان جەلەیین پەزی
یین کو ژ باکووری کوردستانی دەهاتنە باشوور بۆ فرۆتنی
و ئەم چووینە سەر کانیکا کەقنە گوندی ھۆرکی بۆ بووراندنا رۆژەکا
دووژ شەپ و ھێرشان. ئیک ژ بپگەیین بەرنامی مە یی وی رۆژی،
ئارمانجانی بوو، مە کێلەک دانابوو و ب دۆر گوللە بەرددانی، کانێ کی
ژ مە سێرە خوەشترە. باوەر دکەم ھندەک شقائین جەلەبی پەزی ژ ی
کو ژ شیف پەزانا ئالیی دی یی سنووری بوون، پشکداری لگەل مە کر
د ئارمانجانی دا.

ھەموویان ب پیز گوللە بەردان نیشان، ھندا لی ددان و ھندا نە.
پشتی من ژ ی چەند گوللە یەک بەرداینە نیشان، من جارەکی گۆتە
حەسەن شەریفی: ئەف کێلا نیشان نە یا دروستە، یا خوارە، گوللە
ژی ناگرن، کا ھەرە وی بۆ من دروست بکە. حەسەن چوو و گۆتە من:
بەری وی کووڤە بدەم؟ من ژ ی ھەر گۆتی ھۆسا بزقپینە، وی زقپاند،
من گۆتی نەوہسا، پەبەنی شاش بوو، ئیدی نەزانی چ لی بکەت.
کووڤە باددا من ھەر لی دکرە قیپی و دگۆتی: تۆ بۆچی وەدکە ی؟
تۆ ژ کەریین من دا نیشان خراب دکە ی. ئەو ژ ی مابوو حیپەتی،

نەدزانی مەسەلە چیه و بۆچی ئەزى تنگى مە. من ژ کەرب گوللە
 برە بەر کلاشینکوفى و گۆتى: ئەز دبینم تو ژ کەربین من دا کىلن
 دزقربى و نیشانا من خراب دکەى، دا ئەز لینه دەم و من لى کرە قىرپى
 و گۆتى: دى تە کوژم دا بەلا تە ژ من قە بیت و من بەرى تەنگى
 دایى و سىرا خوە ل سەرى وى گرت. وى ژى هەر کرە گازى: نە نە
 وەنەکە، هەنەک ب چەکی ناهینە کرن.

من گۆتى: حەنەکین چ؟ دى تە کوژم، ما ئەز حەنەکا دزانم و من
 سىرە ل سەرى وى گرت و تىلا خو ل جەلەبکى تەنگى کىشا، دنگین
 ژ تەنگى هات و وى ژى هەردوو دەستین خوە ب سەرى خوە قەنان
 و خوە دەقودەف هافیتە ئەردى، پاشى رابوو قە و ب عاجزى قە دەستى
 خوە درێژکرە من و گۆت: مالا تە، ئەو تو چ دکەى؟ چ نەما بوو تە
 ئەز کوشتم، گوللە خو دەر سەرى من را چوو، هەما خودى ئەز
 خلاس کرم.

مە ژى هەمیا پیکقە بەردا کەنى و من گۆتى: ئەو فیشەکا دەنگى
 بوو، چ بەرک و گوللە تیدا نەبوون. هە ل بەت هەموو دەما ئەو جوړە
 گوللە مە هەبوون، جار جار مە هەقالبین خوە پى دترساندن. لى
 حەسەنى ئەو تشتە نەدزانی و هایا وى ژ هەندى نەبوو. وى روژى
 ژى دۆرا حەسەنى بوو، مە فیا وى بترسینین. براستى ژى حەنەکەکا
 بترس بوو.

-
(1) حسن نوری حسن، ل سالا 1967 ل	و پاشى روژه لاتى کوردستانى
دهۆکى هاتیه دنيايى. سالا 1985	بوويه. 1991 زفريه قە کوردستانا
بوويه پيشمه رگه. پشتى ئەنفالين	ئازاد. پيشى وەک کادربى ئیکه تيا
1988 ئاوارهى باکوورى کوردستانى	قوتابيان کارکريه. پاشى بوويه

پہنابہر ل ئہمیکا
و تا نوہا ل ویری
دژیت.

(4) فازل یوسف ابوزید،

سالآ 1960 ل گوندی

کیستہ، دہقہرا کانیماسی ہاتیہ
دنیا یی. 1985 پہیمانگہا
ہونہریں جوان پشکا شیوہکاری
ل مؤسل ب دومامی ئینایہ و
ئیکہمین پیشانہگہا شیوہکاری
وی ل دھوکی فہکریہ. 1985
بوویہ پیشمہرگہ و کادر. 1988
ئاوارہی کہمپا ئامہدی بوویہ.
1991 بوویہ پہنابہر ل نورویژ و
تا نوہا ژی ل ویری دژیت.

کادری لہشکہری، تا کو بوویہ
فہرماندی فہرماندا پیشمہرگین
پاراستنا ژینگہی. نوکہ ژی
بہرپرسی ریخستنا پیشمہرگہیہ.

پلا وی لیوایہ. ل دھوکی دژیت.

(2) حسن شریف حسین، ل سالآ

1968 ل گوندی کیستہ، دہقہرا

کانیماسی ہاتیہ دنیا یی. سالآ

1987 بوویہ پیشمہرگہ. 1988

ئاوارہی کہمپا ئامہدی بوویہ.

1991 زفریہفہ کوردستانا ئازاد.

1995 بوویہ پہنابہر ل سوید و تا

نوہا ل ویری دژیت. ہونہرمہند

و سترانیژہکی ناسیارہ.

(3) بیوار طہ عثمان، سالآ 1957 ل

گوندی کیستہ، دہقہرا کانیماسی

ہاتیہ دنیا یی. 1985 بوویہ

پیشمہرگہ و کادر. 1988 ئاوارہی

کہمپا ئامہدی بوویہ. 1991 بوویہ

ئەم ژ بەر باران و باروڤى پەڤين و ل دوژمنى بووينە ميڤان

بھارا سال 1988 بوو قوناغين ئەنفالان
دەستپيڤى ل پاريزگەهيڤن کەرکوک،

سليمانى و هەوليڤرى دەستپيڤىبوون. ئەم ژى
پشتراست بووين، کو قوناغين دوماهيى ژ بو دەڤەرا

بەھدينانە. ژ بەر ھندى پيڤڤى بوو مە ھندەک ئامادەکاريڤن خوە
کربان، دا کو ل گۆرەى شيانين خوە بەرسينگا هيڤرشين دوژمنى بگريڤن.

وى دەمى ئەز کارگيرى لژنا ناڤچا شيڤان بووم، کو بارەگايى مە ل
گەليى سيڤدەرا بوو، يا کو دکەڤيتە قونتارا چيانيى گارەى، ل روژھەلاتى

ناحيا چەمانکى. ڤەتاج گولى⁽¹⁾ بەرپرسى لژنى بوو و شەھيد سەبرى
بامەرنى، عەلى خەنسى⁽²⁾، داخازى مەجيد ئەڤەندى ئەترووشى⁽³⁾.

غەفار كۆڧلى⁽⁴⁾ و ئەز كارگېرېن لژنى بووين. فەتاح گۆلى ب دەستورا بېئە دانى چوو بوو مال، كو وى دەمى مالا وى ل بازارى ئورمىي ل رۆژەلاتى كوردستانى بوو.

لقا ئىك ب پىكا برووسكى ئەم ئاگە ھداركرين، كو
ئامادەكارىين خوه يىن لەشكەرى بكهين، ژبەر كو دىيت
ھەردەمەكى ھىرش بو سەر دەقەرا مە ژى دەستپىيكەن.
پشتى مە ل بارەگايى لژنى كوۆمبوننا خوه كرى، مە برىاردا،
كو ئەم دەست ب ئامادەكارىين خوه يىن لەشكەرى
بكهين، بو ھەر پىشھاتەكا نوو يا لەشكەرى، كو دوژمن
پى رابىيت و برىار ھاتە دان كو ئەم ھىزىن خوه يىن
لەشكەرى بكهينە دوو ىشك. ىشكەكى ئەز سەرىھەشتبا

وان بکه م و ژ سږپړانا کورږن گافانا تا کو سهرسنگي، ثم فه کولينه کا لهشکهری يا هوور ل سهر جادي و دورږن وي بکهين و جهين کو بکیر هندئ بين ثم بشين بوسا لي دانين و چهپهرا لي دامه زرينين ل بهرسينگي هيرشا دوژمنی و ټهو جهه بهينه دهستنیشانکرن. د هه مان دهم ده پيزانين بهينه کوؤمکرن ل سهر چهپه ر و بنگه هيڼ دوژمنی يين کو بو کوئتروؤلکرنا رږکي ل ههردوو ئاليان، ل سهر وان گران هاتينه دامه زرانندن. ب تايه تي ژي بزائين ټهو جاش و چهکدارين د وان بنگه هان دا کينه و ټه گهر مروقيښ باش دناف دا هه بن، په يوه ندي پي بهيته کرن ژ بو هاريکار يکرن يان ژي بيلايه ن کرنا وان د شهري دا. د هه مان دهم ده، هيذا دی يا لهشکهری ب سهرپه رشتيا شهيد سه بری بامه پرنی ژ سږپړانا کورږن گافانان و بهره ف باشوورقه تا کو ناف باژيري دهوکي ټهو ژي فه کولينی ل وي رږکي بکه ن.

ئەگەر ئەز شاش نەبم وى دەمى مە ل لژنا شىخان ھەفت رىڭخراوېن لەشكەرى بىن يىشمەرگەى ھەبوون.

ژبلی رڼکخروا ئیداری و پاراستنا باره گای و شانیه کا دی سهره کی،
یا کو وهک هیزا پشته فانیی بهرپرس بوون ژ توپ و دوشکین مه و
ئهو ژی ل باره گای بوون. هوښا ئهو هفت هیژین له شکه ری مه
کرنه دوو پشک. پشکه ک لگهل من بو بهر هیی باکوور و پشکا دی
لگهل شه هید سه بری بو بهر هیی باشوور.

ئهم ژ باره گایی لژنی بریکه فتین و ههر هیزه کی بهر ی خوه دا
ئارمانجا خوه. هیزا مه یا بهر هیی باکوور مه بریارد ا ئهم کار ی خوه
ژ سپر یانا کوړا ده سته بکه یین و بهر هف باکوور هه. لو ما ژی ئهم هاتینه
ههر دوو گوندین ستوکورک و خرابیا، دا کو ژ ویری بهیینه سهر جادی و
ده ست بکاری خوه بکه یین.

وی پوژ ی بارانه کا هند ا زور لیکر و هیچ بیغه دان ژی نه بوو. ده ما
من هوښا دیتی، من گوته هه فالین خوه، ئه ف کاره تهنی فه کو لین
و پلاندانانه و قی کاری ژی تهنی ئه ز و هوون بهر پرسین ریکخراوین
له شکه ری دی که یین. ژ بهر هن دی پیدقی ناکه ت قی بارو ف و بارانی،
چ پیشمه رگا لگهل خوه به یین، چونکی ئهو دی گه له ک شه پر زه بن
ل بهر بارانی. هوښا مه بریارد ا پیشمه رگه بریکه فتن و بچنه گوندی
بانیی و ئه ز لگهل بهر پرسین ریکخراوا و جیگرین وان کو ئهم دبووینه
هه شت که س، بهر هف کار ی خوه بو سهر جادی بریکه فتن.

ژ هه فالین کو بیرا من ل ناقی وان دهیت خالد بانی، ئه مین
گه فه رکی⁽⁵⁾، جه مال ئیمینکی⁽⁶⁾ و شیخ عه لی گه لی رمانی⁽⁷⁾.

هه لبه ت ژ بو قی کاری ژی پیدقی بوو کو تاری که فتبا ئه ردی
پاشی ئهم هاتبانه سهر جادی. چونکی ژ بلی هه بوونا وان هه موو
بنگه و چه په رین دوژمنی یین ل ههر دوو په خین جادی، زریو شه ک ژی
به رده وام ل سپر یانا کوړا بوو و ترومیلین له شکه ری و جاش و ئه منی
ژی، هه تا دبوو تاری، ههر ل وی جادی دهاتن و دچوون. پشتی ئهم ژ

خرايبا بړيکهفتين د باکوورې پښانکې را، د بهر وی چيای را بهرهف جادی هاتین، کو ئارمانجا مه ژي خالا سپړيانی یه. بهلۍ مه دقیا بهری بیته تاري ئهم خوه نيزیک بکهین و هیشتا روڼاهۍ، ب دووربینی چافنپریه کۍ ل وان جهان بکهین، دا کو ئهم باشتر بشيین وان دهستنیشان بکهین. هیشتا دهم پستی نیفرویه، چهند ئهم بهرهف جادی و روژاڅافه دهاتین، هند باران و باروڅه زیدهتر د بوو. مه ژي ئهو باران و تنگافی بخو ب دهلیفه زانی کو دناف وی کeshی شیلی و ئهورا را، ئهم خوه هیشتا پتر نيزیکی جادی بکهین، بیی کو دوژمن ههست ب مه بکهت. ئیدی ئهم ههر هاتین تا کو دوو سهد مترا نيزیکی جادی بووین، ل نافبهرا سپړيانی و گهلیکۍ قهنتارا، کو قیگافی ههموو بوونه خانی و باغ.

باران و باروڅه هند دژوار بوون و لههیښ مهزن ل وان شیف و نهالکان دهسپیکر و ئهم گهلهک تنگاف کرین. ئیدی وهلیهات کو بهرۍ مه نهما ل کارۍ لهشکهرۍ، بهلکی ئیدی دقیا ئهم ل چارهیه کۍ بگهړین و خوه ژ خهندقین و مرنۍ رزگار بکهین.

من پرس ژ ههڅالان کر کا چ شکفت، بن بهر یان ههر جهه کۍ دی کو بشیت مه ژنافچوونۍ پاریزیت ل فان دهران نینه. لی وان بهرسف دا: تهنۍ دوو پۍ ل بهر مهنه.

ئیک: ئهم بزقړینهڅه خرايبا و ئهو ژي ب فی شیوهی و فی تنگافی ئهم نهشیین خوه بگههینینۍ، چونکی ئهمیت ژي دوورکتهین. دوو: ئهم خوه پاڅیژینه دفی بنگههۍ (رهبیه) یا دوژمنی دا و قیجا ئهم و شانسۍ خوه.

بو من گہلہک سہیر بوو، چہوا دی ژ کورہیی فہ خوہ ہافیزینہ
د ناف دوژمنی دا! ئەز پرسیم: گہلو ھوون دزانن ئەفہ چ کەسن دقئ
بنگہہی دا، مروڤین باشن، خرابن، وہ جارہکئ دیتینہ، ھوون لگہل
ئاخفتینہ؟ بہرسف ئەو بوو: نہخیر ئەم نا ناسین و نزانین کینہ، لی
تشتئ ئەم دزانین فان بنگہہین فئ دہفہرئ (سرایا مرتبہ) (8) تیدانہ.
ئەمین گہفہرکی گوټہ من: مہ چ چارہیین دی نینن، یان دقئیت
ئەم ل بہر فئ باروڤئ ٹیک ٹیک بکەفین و ژناقچین، یان ژئ دی خوہ
ہافیزینہ د قئ ئاگری دا و ئەم و شانسی خوہ. ئەگەر کەسین خراب
بن و بفین شہرئ مہ بکەن، ژ خوہ تھەنگین مہ د دەستی مہ دانہ و
تا کو ئەو ٹیکی ژ مہ شہید بکەن ئەم دی وان ھەمیا کوژین.
ژ خوہ ئەگەر کەسین بی زیان بن، نہ ئەم زیانی دگہہیننہ
وان و نہ ئەو دگہہیننہ مہ و بقئ پیکئ ئەم دی ژقئ بہلایا باران و
باروڤئ رزگاربین.

ھەرچەندە ئەز بہرپرسی وان بووم و من پیخوشنہبوو ئەم فئ
کاری بکەین، چونکی کارہکی مەترسیدارہ.
بەلئ ئەو ھەموو ب ژیی خوہ ژ من دمەزنتربوون و دیتنا وان
ھەموویان ژئ ئەو بوو کو ئەم خوہ پافیزینہ د بنگہہی دوژمنی دا، دا
کو خوہ ژ مرنئ بپاریزین. ھەلبەت ئەف جھئ ئەم فئ دانوستاندنئ
لی دکەین پینجی مەترا نیزیکی وی بنگہہیہ، کو گرہکئ بلندە ل
ژیریا گەلیکئ قەنتارا (9) و نیزکی چل مترەکا ل ھنداڤی جادی یە و
نوکہ ژئ خانہکئ گەلەک جوان ل سەر ھاتیہ ئافاکرن و دۆرین وی
ھەموو بوونہ باخچہ.

من زانی ئەفہ بپیارەکا دیتاتیہ، کو تو ژ مرنا بدەستی سرووشتی
بپہفی و خوہ پافیزینہ دناف مرنەکا دی دا بدەستی دوژمنی خوہ. لی
ھەر چ نہبیت ئەو ب چەکن و ئەم ژئ ب چەکین و ئارمانجا مہ ئەو

نینه ئەم وان بېشینی، بەلکی تهنیٰ خوه پاراستنه ژ مرنی. ئیدی ئەز ژى هاتمه سەر بریارا وان و من گووتی: دەستپیکهن، دەمژمیر ببوو چاری پستی نیفرۆ. مه هه موویان فیشهک برنه بهر تهنهنگین خوه و بدهستی خوه گرتن.

ههلبهت بنگهه بخوه ژى ل سهری وی گری ب شهفهلئ هاتبوو راستکرن وهکی مهیدانهکی و خانینی وان ل پهخی مهیدانی یی هنداقی جادی بوو ول دۆرا بنگههی ژى هه ب شهفهلئ دیوارهکی ئاخى یی ژ بهژنا زهلامهکی بلندتر چیکربوو. ههقالهکی مه، بیرا من ناهیت کا کی ژ وان بوو، وهکی کهلهکی کووخی بازدا و خوه بلند کره سهر دیواری بلندئ ئاخى و د سهر را بهرئفه بوو ناڤا

مهیدانا بنگههی و ئەم یین دی ژى، دهستین مه ل سهر جهلهبکا تهنهنگی و ئیک ئیک بلند بووینه سهر دیواری و مه خو هاقینه تیدا. دهمی ئەز گهه شتیمه دناڤا مهیدانا بنگههی دا، من چ چه کدارین دوژمنی نه دیتن، لی من ده رگهههک دیت، کو هه ڤالین بهری من د وی ده رگهههی را دچنه ژوور، من ژى قهستا ده رگهههی کر.

دهما ئەز گهه شتیمه ده رگهههی، دهنگی قیری و ههوار و قهلهبالغهکا زۆر هاته من، کو یی گازی دکهن: بو خاترا خودی، بو خاترا بارزانی، مه نه کوژن، ئەم ژى کوردین و خودان زارۆکین. دهما ئەز چوویمه ده رگهههی، من دیت کو هه ژمارا وان چه کدارین ل ژوور زیدهتره ژ یا چه کدارین بنگهههکی وهکی قی و دهستین وان یی ل سهر سهری وان یی قهدهله رزن.

هه ڤالین مه ژى گهلهک ئارام و جوان هه ر یی دبیزنی: ئارام بن، رووننه خواری، ئەم وه نایشینین، ئارمانجا مه نه گرتن و نه ژى کوشتنا وهیه. ئەمی ژ بهر باران و باروڤی پهقین، دا خوه ژ مرنی بپاریزین.

به لى ټه و دى ژ کووښه ژ مه باوه رکه ن و کى دى دلى وان نارام
 که ت، چونکى ژبلى کو ټه م ب پړخت و فېشه کا دپېچاينه و تښه نځين
 مه د ده ستى مه دانه و تبلا مه يا ل سهر جه له بکى، هه روه سا ژ
 پيلاښى هه تا ده رسوکى ټه م پين بووينه ټاف و له هى و هه پرى، کو
 ديمه نى مه گه له کى بترس و سه همه.

تشتى سهر زپړه قانى وان د کولکى زپړه قانى دا بوو، ل وى پړه خى
 ټه م ژى هاتينه دبنگه هى دا، لى هندى ته نگافى بوو و هندى ټه م ب
 له ز هاتينه ژوو، ټه م هه موو هاتبوونه د ئودا وان دا، ژ نوو زپړه قانى
 وان د دووښ مه پا ل دووښ ده نگى قه له بالغى هاته ژوو. که واته هه تا
 وى هاى ژ مه بووى، ټه م ټه و پړا زه لاما ن هه موو د بهر وى پا بوورين
 و هاتينه ژوو و هه تا ټه و هاتى ټه م هه موو ل ژوو بووين.

دقې ده مى دا ديمه نه کى گه له ک سهر هاته بهرچاښ من، کو
 چ جارا ټه و ديمه ن ژ پيش چاښ من ناچيت.

ټه و هه موو پړابوونه ژ پياښه، ژ ترسا قه دله رزين و هه قالين مه
 ژى، هه موو ژ پياښه بوون و تښه نځين وان د ده ستان دابوون، ده زى
 زوها دبه ردا نه ما بوو و تا ناښه نگى هه پرى بوون و ټه و ژى ژ سهرما
 دا قه دله رزين. باوه ر دکه م ټه گهر وى روژى کاميره يه ک لگه ل من با
 و من ټه و ديمه ن گرتبا دا ټيک ژ وينين بناښه نځين جيهانى بيت.

من هزرا خو کر، چ مالوړاينه، ټه م هه ردو جوين کوردين،
 خه لکى ټيک وه لات و ټيک باژپرينه و ل سهر ټاڅا خوه يا باب و کالا،
 لى هه ردو گروپ ژى ژ هه قدو دترسن. دبیت ټه گهر وى کيليکى
 بچووکترين شاشى هاتبايه کرن، يان ټيک که س تنى کونترولا خوه ژ
 ده ست دابايه مه هه ردو جوي نا هه قدو قړکربايه.

من ټيکسهر داخواز ژ هه قالين مه کر، کو خوه ب وان بده نه
 ناسين و پرسا وان ژى بکه ن. مسوگهر هه موو دى ده رکه فن نياس و

خزم. هوښا ژى دى باوهرى و نارامى پيدا بيت، دا كو پشتراست بڼ، كو نارمانجا مه نه نهوه هم تشته كى ل وان بكهين.

سوږيا وان يا دارا يا شاريى بوو، گوږه گوږا وى بوو و هه ځالين مه ژى لگهل سوحبت و هه ځناسينى، هر هيدى هيدى خوه دانه دورين سوږي. ئيدى خوين هاته له شى وان ژى و پچهك باوهرى بو پهدابوو، كو هيرشا مه نه يا له شكرى بوو، لى هيرشا ره ځى بوو ژ بهر په حما خودى! نه ز بخوه هيچ نه روونستم و نه مامه ل ژوور ژى. پشتي من نهو شيرت دايه هه ځالان، كو دلى وان نارام كهن.

من دوورينا خوه هه لگرت و هاته ژدهرځه، بهر دهري ل بن سيقاندى، ل هندافى جادى، ژ بهر كو گه له ك جهى مه ترسيى بوو.

همه بنگه ه ل هندافى جادى بوو و جادى ژى هاتنوو چوونا له شكهري و نه من و جاشا هر لى هه بوو، ژ بهر كو هيشتا روژ بوو و نيزيكي سى و نيڅ دهزمپرا مابوون، تا كو تارى بكهفته نه ردى. پشتي هه ځالان خوه باش گهرم كرى و پشتي پسيار و سوحبتين وان ژى پرانيا هه ردوو جوينا دهركه فتن نياسين هه قدوو. كاك خالد بانى گازى من كر: كا وهره ژوور، هم هه موو دهركه فتن مروځين هه ځ. من گوټى: بلا كه سهك ژ وه بهيته جهى من دا بهيم.

دهما نه ز هاتيمه ژوور، ئيدى نه مروځ نهو مروځين بهري نيڅ دهزمپري بوون و نه پهنگ نهو پهنگ بوون و نه ژى سوحبت. دينم هه ځالين مه و وان پيڅه يا پالدايه دورين سوږي و يين كه فتنه سوحبت و چاځه خوارنى. نه ز ژى هاته ناڅ سوحبت، من ديت ئيك ژ وان دهركه فت، دهما كو من ل سهره تايي دخواندن، نهو

ماموستان يی مه بوو و گه له کيڼ دی ژي دیسان ده رکه فتن ژ بنه مالين نياس.

پشتی باش بسته بووین و ژ مه پشتراست بووین، گوته من: تو زانی مه چ دکر ده ما هوون هاتينه ژوور؟ من گوته: نه ز چ زانم زمان يی وه هه موویان شکه ستبوو، هوون زیده شه پلي بوون.

تيکی ژ وان گوته من: نه ز و (ناماژه ب سي که سين دی ژي کر)، گوته: هر تيک ژ مه فانا بهر پرس يی بنگه هه کی يه (ره بيه)، هر ژ سپريانا کوړا تا دگه هته بن باگيرا. که واته نه م بهر پرس يی چار بنگه هينه و ده ما هوون هاتينه ژوور نه م دکومبووني دا بووین و مه وه سا هر کر، کو نه ف هيرشا وه پلانه که بو سهر کومبوونا مه و دا مه هه موو بهر پرس يی بنگه هان بگرن يان بکوژن و هو سا ژي هه موو بنگه هين مه کونترول بکه ن. مه ژي هنده ک هه نه ک پيکر و گوته: راستی ژي وه سایه و دي نوکه چين هه رس يی بنگه هين دی ژي گرین و وه لگه ل خو بهين.

پشتی مه خوه زوها و گهرم کری، مه شيف ژي ل ده ف وان خوار و من گوته وان: نه م دي نوکه ده رکه فين بکاره کی هر بهر پرس يی بنگه هه کی دقيت سندوقه کا فیشه کا بو مه دانپته فی بنگه ه ي، تا کو نه م دزقپينه فه. پشتی تاري که فتيه نه ردي نه م ده رکه فتي ن و ژ سپريانا کوړا تا باگيرا مه فه کولين ل سهر ريکي کر و جهين مه فاي ن ده ستني شانکر ن، کو وی ده می باران پچه ک سست تر ببوو. ني ف شه ف نه م زقپينه فه بنگه ه ي مه سندوقين خوه يين فیشه کا هه لگرتن و بهر ه ف باني ي فه چووین و گه هه شتینه هه فالين خوه.

نوکه ژي چهنه نه ز دهر وی گري را دهر باز دبم و وی باخچي جوان و وی خان يی ده لال ل سهر يی وی گري دينم، نه و بيره تپته بير ا من و ده ه مان ده م دا دل ي من گه ش دبیت ژ بو وی گري ده مه کی

- 1982 - 1988 دیسان بوویه څه (5) ټه مین حسین احمد لسا 1957 ل گوندی څه څه پکي، ده څه را چه مانکي هاتيه دنيايي. ل سا 1981 بوویه پيشمه رگه و پاشی بوویه بهرپرسي ريخواوه کا پيشمه رگه ی. 1988 بوویه په نابهر ل روژه لاتي کوردستان. 1991 جاره کا دی بوویه څه پيشمه رگه و څه هشتيه پلا ليو. چه ند جاره کا بريندار بوویه. هه لگري مه داليا بارزانی يه. نوکه ل دهوکی دژيت.
- (6) جمال محمد عبدالله، ل سا 1957 ل گوندی ټي مينکي ده څه را زاوېته هاتيه دنيايي. 1974-1975 پيشمه رگه بوویه. سا 1981 بوویه پيشمه رگه و پاشی بوویه جيگري بهرپرسي ريخواوه کا پيشمه رگه ی. 1988 ناواره ی
- 1988 - 1988 دیسان بوویه څه پيشمه رگه و کادر. 1989 بوویه په نابهر ل سوید. 2017 زفريه څه کوردستان. بابي وی مه جید ټه فندی ټه تروشی ده مه کی ټه ندامي کو ميتا مه رکه زيا پارتی ديموکراتی کوردستان بوویه.
- (4) غه فار محمد علی عبدالقادر لسا 1961 ل گوندی کوڅلی، ده څه را مانگيشکي هاتيه دنيايي. سا 1980 بوویه پيشمه رگه و تا پله يا بهرپرسي لژنا نافچي ژي چوويه. 1988 بوویه په نابهر ل روژه لاتي کوردستان. 1991 زفريه څه کوردستان و وه کادري پارتی و پاشی يي ناسايشی کارکريه. نوکه پلا وی عه میده و ل ناسايشا گشتی ل ههوليړي کار دکه ت.

رۆژههلاتی کوردستانی بوویه. 1991 زفریهفه کوردستانا ئازاد و بهردهوام بوویه ل سهر کاری پیشمه‌رگاتی تا نوکه. پلا وی یا له‌شکه‌ری عه‌قیده. نوکه ل دهۆکی دژیت.

(7) عه‌لی شمس الدین ل سالا 1957 ل گوندی گه‌لی پمان، ل ده‌فه‌را ئه‌تروشی هاتیه دنیا‌یی. ل سالا 1982 بوویه پیشمه‌رگه و پاشی بوویه به‌رپرسی ریکخراوی. 1991 دیسان بوویه‌فه پیشمه‌رگه و نوکه فه‌رماندی فه‌رمانده‌یا دهۆکی یا له‌شکه‌ری کوردستانی یه.

(8) سالی‌ن دوماهی‌ی یین شه‌ری هه‌شت سالی‌ن ئیران- ئیراقی، کو د وی ده‌میدا گه‌له‌ک ژ کوردین ل بن کۆنترۆلا پرژیمی، دا کو ل

وی شه‌ری نه‌هینه کوشتن، بوونه جاش لگه‌ل فه‌وجین سه‌ر ر و کجا شین ئاغا. لی خه‌لکی

خوانده‌فان و کارمه‌ند، گه‌له‌کا ژ وان شه‌رم دکر ناف‌ی جاشاتی بینه سهر خوه. ژ به‌ر هند‌ی به‌عسیا فۆرمه‌کی دی بو وان فه‌دیت. کو ئه‌و ژی، ئه‌و یه‌که‌یین ب ناف‌ی (سرایا مرتبه) بوون. کو جلین له‌شکه‌ری ئیراقی لبه‌ر وان بوون، لی دیسان ئه‌و دبن کۆنترۆلا هنده‌ک سه‌روکجاشان دا بوون؛

(9) گه‌لیکی قه‌نتارا گه‌لیکه‌کی بچووکه ده‌که‌فیه نافبه‌را کۆرین گافانا و باگیرا ل سهر پ‌یا دهۆک- سه‌رسنک.

بۆچی شههید سهبرى بامهړنى
دقيا گوللا تفهنگى
ب نيقا دلى من بکهفیت؟

ل نه ورؤزا 1988 بپارا من
پشتى ده رکهفتى و بوویمه کارگيرى لژنا

ناقچا شىخان، کو باره گايى وى ل گه لى سیده را⁽¹⁾

بوو. نه ز گه هشتمه جهى خوه يى نوو و بو دهمه کى مژلى
رېکخستنا هنده ک کاروبار يى له شکهرى و رېخستنى بووین. پاشى مه
پلانه کا له شکهرى دانا کو ل رؤزا 12 گولانا 1988 بنگه هیى دوژمنى
يىن سهرى بابلو- زاوېته و باره گايى بابلو بگرين.

وى دهمى شههید سهبرى بامهړنى کارگيرى لژنى و بهر پرسى
له شکهرى يى لژنى بوو. شههید سهبرى هه ر وى دهمى ژى ژن

خواستبوو، لى ھىشتا نەقە گۇھاستبوو و شاھيا خوە
نە كەربوو.

مە فیا بەرى ئەنجامدانا وى چالاكيا لەشكەرى، ئەو
دەستوورى ژ لى ۋەرگريت و بچيت خاغا خوە قە گۇھىزيت
و شاھيا خوە بكەت.

لى ژ بەر كو ئەو بەرپرسى لەشكەرى بوو و چ جارا
ژى وى نە دۇيا چالاكيت لەشكەرى بينە كرن و ئەو پشكدار
نەبيت. لۇما وى دۇيا وى چالاكيت لگەل مە ئەنجامبەدەت.
پاشى بچيت داوہتا خو بكەت.

پشتى كو ئەم نە شيان وى قايل بكەين، كو بچيت
داوہتا خو بكەت، من گۆتە ھەڤالا، كو دقيت ئەم وى
قايل بكەين، ئەو ۋەكى ھەموو چالاكيت دى د ھىرشى دا پيشەنگ
نەبيت و مە ل بەر بوو وى بھيلينه لگەل گرۆپى دووئى يى ھىرشى.
لى ژ بەر كو وى چ جارا نە ديتبوو ھىرشەك بھيتە كرن و ئەو لگەل
يىن پيشى نەبيت. لۇما گەلەك زەحمەت بوو ئەم بشين وى پازى
بكەين، كو لگەل ھىرشا پيشى نەھيت.

دوماھيى من گۆتى: سەبرى ئەز ئامادەمە قى چالاكيت تىكبەدەم
و نەھيتە كرن، لى ئەز ئامادە نينم تۆ لگەل ھىرشا پيشى بھيى و
پاشى شەھيد بىي و ھەموو خەلك لۇمەى مە بكەن، چونكى تۆ دى
قان رۆژا بىيە زافا. ژ بەر كو ناقبەرا من و وى گەلەكا خوش بوو و زىدە
پژىلمن دگرت، دوماھيى نەژدل نەچار بوو كو بھيتە سەر برپارا مە.

ژ بەر كو ئەو ھىزا د وان بنگەھان دا ھەموو كوردبوون، لۇما
مە نە دۇيا ئەم زيانى بگەھينينه مروڤان، لى تەنى ئارمانجا مە
گرتنا وان بنگەھان و چەك و جەبلخانين وان بوون. پشتى مە ھەموو
بنگەھين سرتا سەرى ب ھىرشەكا بلەزا بى زيان گرتين، ئىدى مە

بهري څو دا باره گايي مه زن، کو دکه فته هندافي گوندي بابلو. هه ر ل سهر هه مان هزرا زيان نه گهاندنا مروځان، پشتي مه چه ند گوللېښن RPG بهر دايڼه وي زړيوځا کو دناځ باره گاي دا گولله بهر ددانه مه، ئهم راست ژووردا بهره ځ باره گاي چووين. ژبه ر کو نارمانجا مه تهنئ ژ کارئيخستنا زړيوځي بوو نه کو کوشتنا مروځان.

لي مخابن ئهو چه کدارين کوردين کو د وي بنگه هي دا بوون، هه لويستي وان بهروځاي يي مه بوو و وان مروځدوستيا مه بخو ب دهليشه زاني و چه په رين خواه گرتن و ب دل و جان شهر ي مه کرن. لوما دقي ده مي دا هه ځالي مه صالح احمد سياري⁽²⁾ شه هيد کرن و ئهم حه فت که سين دي ژي بريندارکرين، کو ئهو ژي (ئهمين گه ځه رکي، شيخ عه لي کاني رمانی، شه هيد سه فهر سياري⁽³⁾، حسني کانياسکا⁽⁴⁾، مه جید سوړي⁽⁵⁾ و ئهن).

يا من ئه ز دزانم گولله گه له ک ژ نيزيک و ب نيشان بهر دابوو من، ژبه ر کو ل سينگي من دا بوو سي تبلا د سهر دلي من را. لوما ژي دزانم گه له ک ژ نيزيک بهر دا من، چونکي ځيکه فتنا گوللي من هه ست پينه کر، تهنئ ده مي ل پشتا من ده رکه فتی من هه ست پيکر. بريني هه ځالي من پراني ل پين وان بوون. ژ بلي من و مه جید سوړي، کو يا وي زکي وي بوو. پشتي ده مه کی کيم ره و شا من گه له ک خراب بوو و بو ده مه کی دريژ من هاي ژ خواه نه مابوو. لي تشتي باش، هه ځالي مه د سهر وان هه موو زيانان، را شه په کي باش کرن و هه موو نارمانجين د پلاني دا هاتينه دانان و لگه ل باره گايي مه زن ژي هه موو گرتن و نيزيکي هه فتی و دوو ديلا وهه ژماره کا مه زنا چه ک و جه بلخانه و ترومبيل و که لويه لين له شکه ري گرتن. ده مه کی ئه ز هشياريووم، ئيشانا برينا من هندا دژوار بوو، کو ناهيته

وهسف کرن. چهند برینداره کین دی ژی دانابوونه برهخ من
قه، لی رهوشا وان ژ یا من باشتربوو.

من دیت کو هه قال بامه پرنی⁽⁶⁾، یی کو دیتته پسمامی
شهید سهری، یی ل هنداقی سهری من و بو من دکته
گری. پاشی من چاقین خوه قه کرنه قه، من دیت کو
شهید سهری ژ یی ل هنداقی سهری من. سهری خو
نزمکر و ته ماشه ی برینا من کر و سهری و خو هه ژاند،
بوو نچه نچا لیقین وی، ههروه کی بیژیت ته حه م یان
مخابن. ئەز نه دشام باخقم، لی ب ئیشاره تا من گۆتی:
سهری خه م نه خو، ئەزی باشم چ ل من ناهیت.

ل من قه گیرا و گۆته من: ما من ژ بهر هندی یه کا تو
یی باشی یان نه، خه ما من ئەوه کانن بۆچی قی جاشن پیس گولله
سئ تبال سهر دلن ته دایه و ل نیقا دلن ته نه دایه، دا به لا من
و ته ژیکقه بییت و جارین بین ئەز بکه یفا خوه د هیرشا پیشین دا
پشکدار بيم. من زانی کا سهری دڤیت چ په یام بگه هینیته من و
هه قالین ل دۆرا من و من دڤیا ب ئاخفتنا وی بکه نم لی ئیشانی پری
نه دا من.

هه له بهت سهری دڤی ده مئ هۆسا ته نگ دا، قیا ب قی ئاخفتنا
خوه چهند په یامه کا بگه هینیته من و پیشمه رگین ل دۆرا من، کو
ئهو ژی ئەقه بوون:

1 - پیشمه رگه گه له ک ژ هندی مه زنتره کو ب شهید بوونی غه مگین
بییت و ئەم شهید بین یان نه هیچ بو مه نه خه مه. هۆسا ژی
وی قیا مۆرالا وان پیشمه رگین ل دۆرا من بلند بکه ت.

- 2 - وی دڅیا بیژیته من ژی و پېشمه رگین دؤرا من ژی، په وشا ته نه جهی مه ترسین یه و پیدقی دلته نگیی ناکه ت.
- 3 - دڅیا ه نه کا لگه ل من بکه ت، کو به ری ده مژمیره کئی من و وی دانوستاندن ل سهر پشکدار بوونا وی د هیرشا پېشه نگ دا کربوو و ب ه نه کا ټولین خوه ژ من څه که ت.
- لسالا 2014 ژی دوو پوژا به ری شه هید بیت، من و وی ل به ره یی تلسقوف ل شه ری داعش نه ف بیره وه ری به ه څپرا څه دگپرا.

-
- (1) سیده را کافله گونده که کو (3) سفر محمد یوسف، ل سالا دکه فیه قونتارا باشوور یا چیا یی گاره ی، ل روژ ه لات ی چه مانک ی. جهی باره گای ی لژنا شیخان ل شورشا گولانی یه.
- (2) صالح احمد خلیل ل سالا 1965 ل گوند ی سیاری، ده څه را چه مانک ی هاتیه دنیا یی. سالا 1985 بوویه پېشمه رگه. روژا 1988/5/12 ل بابلو نیزی ک زاو یته شه هید بوو.
- (3) سفر محمد یوسف، ل سالا 1966 ل گوند ی سیاری، ده څه را چه مانک ی هاتیه دنیا یی. ل سالا 1982 بوویه پېشمه رگه. ل سالا 1988 ل نه نفالان ټیته دوور خستن بو ئوردی گای ی به حرک ی. روژا 1989/3/27 ب پروودانه کا ترافیکی ل به حرک ی وه فات دکه ت.
- (4) حسنی عثمان یوسف، ل سالا 1957 ل گوند ی کانیا باسکا، ل ده څه را زاو یته هاتیه دنیا یی. 1973-

ئەنفالېن 1988 ھاتىيە دوورخست
بۆكەمپا بەحرى. 1991 ديسان
بوويە قە پېشمەرگە. سى
جارا بريندار بوويە. نوکە ژى
خانەنشينە و ل دھۆكى دژيت.

(6) ھەقال مصطفى جاسم بامەرنى.
ل سالا 1967 ل بامەرنى ھاتىيە
دنيايى. ل سالا 1986 بوويە
پېشمەرگە. 1988 بوويە پەنابەر
ل ئامەدى. نوھا ژى ل ھۆلەندا
دژيت.

1975 پېشمەرگە بوويە. سالا
1985 بوويە پېشمەرگە. پىشتى
ئەنفالېن 1988 ھاتىيە دوورخست
بۆ ئوردىگايى بەحرى. ل 1991
زقرىقە سەر كارى پېشمەرگاتىي
تا نوکە. پلا وى يا لەشكەرى
عەقىدە. نوکە ل دھۆكى دژيت.

(5) مەجيد اسماعيل عبدالکريم
لسالا 1955 ل گوندى سۆريا ،
دەقەرا زاويتە ھاتىيە دنيايى. سالا
1981-1988 پېشمەرگە بوويە. ل

مهقلوبى ل سهر حهلانى

هاقينا
سالآ 1988 ب دهههكى كيم بهرى
تهنفالين بههدينان، من فيا بچمه
روژههلاتى كوردستانى، ژ بو چاسهريا برينداريا
خوه. عبدالعزيز طيب، كو هينگى كارگيرى لقا ئيك
بوو و احمد ميكائيل⁽¹⁾ كارگيرى لژنا نافچا ئاكرى

بوو.

وان ههردوويان ژى دقيا بهين چارهسهرىا نهخوشين خوه بكهه.
ئهم ههرسى پيڤكه كهفتينه رى، كو لگهل وان پيشمهركين لگهل مه
دا، ئهم دبووينه نيزيكى 10 كهسان.
پشتى ئهم ژ بارهگايى لقا ئيك ل زيوا شان ل سهر زى،
كهفتينه رى ل دهقهرا نيروه- ريكان و پاشى دهقهرا دوسكى ژووريا و

گه‌هه‌شتینه ده‌قه‌را مزووری ژووریا ل قه‌زا می‌رگه‌سوژی و
 ب دروستی گه‌هه‌شتینه گوندی ژیتی کو ل ده‌قه‌را مزووری
 ژووری یه و دکه‌قته‌سه‌ر سنووری باکووری کوردستانی.
 به‌ری هینگی ده‌می ئەم وه‌ک پیشمه‌رگه‌ به‌ره‌ف په‌خی
 رۆژه‌لاتی کوردستانی و ئیرانی قه‌ دچووین، ل نیزیکی قی
 گوندی ژیتی، ئەم ب شه‌ف ده‌ربازی ناف ئاخا باکووری
 کوردستانی دبووین، ل نیزیکی گوندی مام‌ره‌شایی گه‌ردیا
 و بو ده‌می چهند ده‌مژمی‌رین پیا‌پیا، تا کو جاره‌کا دی
 ل نیزیکی پرووباری که‌تینه‌ی، ل بنی ده‌شتا به‌رازگری،
 جاره‌کادی ئەم دچووینه‌قه‌ ناف ئاخا باشووری کوردستانی.
 ژ به‌ر کو، ژ به‌ر بنگه‌هی‌ن له‌شکه‌ری یین دوژمنی پێ
 نه‌بوو، کو ئەم هه‌ر به‌رده‌وام ل ئاخا باشووری کوردستانی بچین.

هه‌لبه‌ت ئەف پارچا پێ یا دناف ئاخا باکووری کوردستانی ژ
 را دچوو، نه‌ کو ئەو بوو یا ئارام و بی مه‌ترسی بوو. لی به‌رده‌وام
 له‌شکه‌ری ترکا ل وی قه‌دا پێ بۆسه‌ ددانان و چهند جارا هه‌فالین مه‌
 یین پیشمه‌رگه‌ ل ویری ب ده‌ستی له‌شکه‌ری ترکا شه‌هید و بریندار
 و دیل بوونه. لی دیسان ژ مه‌ چ چاره‌یی‌ن دی نه‌ بوون و دقیا ئەم
 د وی پیکێ را ده‌رباز بایین.

لی مخابن قی جاری، ده‌می ئەم گه‌هه‌شتینه گوندی ژیتی،
 مه‌زانی کو ئەو پێ ژ نه‌مایه‌ و هه‌ر ژ ژیتی تا کو خو ل سیکۆچا
 سنوورین باکوور-باشوور-رۆژه‌لات (ترکی-ئیران-ئیراقی) دده‌ت ل ده‌قه‌را
 خاکورکی، ب درێژیا سنووری، هی‌زین ئیراقی ژ له‌شکه‌ر و جاشا
 هه‌می یا داگیرکی و ئیدی چ پیا ده‌ربازبوونی د ناف ئاخا باشووری
 کوردستانی را نه‌مایه‌، کو ئەم خو بگه‌هینینه رۆژه‌لاتی کوردستانی.
 هه‌لبه‌ت پێ ژ هی‌شتا نیزیکی سی چار شه‌ف و رۆژا مایه‌ تا‌کو ئەم

بگه هينه ناف سنوورې روژهلانې کوردستانې (ئيرانې).

ئهم نه چارووين مېنینه ل گوندې زېتې، تا کو پښه کي ببين
دناف ئاڅا باکوور (ترکي) پا ب قه چاغی دهر باز بېن. ئهم نيزيکي
هه فتيه کي ماینه ل زېتې و روژانه کو مین پېشمه رگه ی و په نابهرين
کو مالین وان ل ئيرانې بوون و هاتبوونه ده قهرين رڼگارکري، دڅيان
برقړنه قه مالین خوه، ههر ژ به دینان قه دهاتن و ل ده ف مه کو
دبوون، تا کو بوونه نيزيکي سه د که سان.

دقې ده می دا شهر ههر نيزيکي زېتې ژي دبوو و ئيدي دهنگوباس
هاتن، کو له شکرکيشيا دوژمنی بو سهر ده قه را به دینان ژي
ده ستيپکريه. ژ بهر هندې خه لکې قې گوندی هه ست کر، کو ئهو
که فتنه دناف چه مېره کا دوژمنی دا و ژ بهر هندې ژي ئهو بخو ل
چاره په کي دگه پريان کو ژن و زاروک و مالین خوه ژ ناف ئاگرې شهرې
رڼگار بکه ن. ب پړيا دوستايه تی و جيرانی لگه ل گوندين ئاليې باکوور
يې سنووری، وان ب دزي له شکرې ترکي قه و ب شه فان ئیک ئیک
و دوو دوو مالین خوه دربازي ئاليې دی يې سنووری دکرن و دناف
مالین وان گوندا دا ده قه شارتن، تا کو بخو ده ليقه يه کا دی ببين و مال
و زاروکين خوه دهر بازي ئاليې روژهلان (ئيرانې) بکه ن.

دنافا دوو سې شه ف و روژان دا گوند ژي قالا بوو. تهنې ئهم
پېشمه رگه و پښنگين چه کدار ماینه ل ويړي. ژ بهر کو دهر باز کرنا
که سين چه کدار ب زه حمه تر بوو ژ يا ژن و زاروکان.

لې پشتی هه فتيه کي ئهم ژي شياين هنده ک که سين
کورد په روه رين ده قه را گه رديان ل په خي باکوورې سنووری په یدا
بکه ين، کو ل سه رده مي شوړشا ئيلولي ل باشوورې کوردستانې
پېشمه رگه بوونه. ئهو هاتن ب شه ف که فتنه پېشيا مه وه ک پښه ر،
دا کو دناف ئاڅا باکوور (ترکي) را، مه دهر بازي روژهلان (ئيرانې)

بکه‌ن. وان ب پَییڤن قه‌چاخ ب شه‌ف ئه‌م دبرین و ب رۆژ
ژی ل هنده‌ک جه‌پین نه‌په‌نی و ناف دارستانان و گه‌لی و
نه‌الان دا، مه‌ خو‌ هه‌شار ددا ژ به‌ر له‌شکه‌ری ترکی، تا
کو پشتی چه‌ند شه‌ف و رۆژان ئه‌م گه‌هاندینه سنووری
رۆژه‌لات ل سی‌کۆچا سنوورین (ترکی - ئیراق - ئیرانی)،
کو گه‌رمه‌ گه‌رما شه‌ری خواکو‌رکی بوو ل ویری و شه‌ر
دناقه‌را پيشمه‌رگه‌ی و هی‌زین دوژمنی دا ژ له‌شکه‌ر و جاشا
گه‌له‌کی دژوار بوو.

سه‌رۆک مه‌سعود بارزانی بخوه ژێ سه‌ره‌رشتیا وی
شه‌ری دکر. ل بن چادره‌کی ل سه‌ری گه‌لی بی‌ناری.

پشتی من دیتی کو سه‌رۆک بارزانی، سه‌ر و ری‌ه‌پن
وی یین هاتین و جلکین وی یین قریژی بووین، من زانی کو ئه‌فه
ده‌مه‌کی درێژه ئه‌و ل قیرییه و سه‌ره‌رشتیا شه‌ری ده‌کت.
ئه‌م ل ده‌ف جه‌نابی وی بووین ده‌می برووسکا لقا ئیک
گه‌هه‌شتی، کو تیدا هاتبوو هی‌رشا ئه‌نفالا یا دوژمنی ل به‌ه‌دینان ژێ
ده‌ستپیکریه و گه‌له‌ک گوندین ده‌فه‌را به‌ه‌دینان ب چه‌کی کیمی‌اوی
هاتینه بۆمباران‌کرن و گه‌له‌ک خه‌لک شه‌هید بوویه.

ب راستی ژێ په‌وشه‌کا گه‌له‌ک نه‌خۆش و خه‌مگین بوو، کو ب
چه‌ند په‌یفه‌کان نا‌هی‌ته وه‌سف کرن.

لی ئه‌م دی زفرینه‌فه سه‌ر وی ده‌می ئه‌م ل گوندی زی‌تی، ده‌ما
کو ئه‌م ل به‌ندا په‌یدا‌کرنا پیکه‌کی بووین، خوه تیرا ده‌رباز بکه‌ین.
هه‌روه‌کی مه‌ دیارکری خه‌لکی گوندی خوه به‌ردابوو. ته‌نی ئه‌م
پيشمه‌رگه و پيشنگین چه‌کدار مابووینه ل ویری. ئه‌و چه‌ند رۆژ بوو
ئه‌م ب پێ هاتبووین و چه‌ند رۆژ ژێ بوو ئه‌م ل زی‌تی و ته‌نی خوارنا
مه‌ نان بوو.

روژه کي عبدالعزیز طیب ی گوته من: تو دزانی چهند دلي مني
دچپته خوارنا مه قلوبی.

من ژي کره کهنی و گوته: مالا ته قیره و مه قلوبی؟ وی گوته
من: گه له ک ب سانا هیه و نه گهر تشت هه بن دي نوکه نه ز چیکه م.
نه م دقئ گفتوگوئی دا هه قاله کی مه هات و گوته: ده ما گوند
به ردای ئیکی گوندی په زه ک سه رژی کربوو، من ژي هنده ک گوشتي
ژي کړی و مني ل سه ر کانیا گوندی ل جهه کي هین پاراستی، بو وی
ده م کوه هم بریدکه فین، دا کو بخوین و بچین، دا بشین قئ پریا
گران بپرین.

پاشی نه م ل وان ده را گه پریاین مه چهند مسته کین برنجی لبن
که پره کي د تو ورکه کی دا دیتن و ژ ناف وان بیستانان ژي مه ته ماته،
باجان پره شک، لوبیک، پیقاز و کولندک ژي په یداکرن.

نوکه ئاریشا مه قازان و ئامانه، چونکی گونديا ئامان نه هیلا بوون
و هه می دهر بازی ئالیی دی یی سنووری کربوون و دبیت ژي یین
ماین بخوه ل وان چیا فه شارتین ژ ترسا جاش و له شکه ری دوژمنی، دا
کو ده ما ده لیقا وان چي دبیت، ب شه ف ژ ئالیی دی یی سنووری یین
بخو ببه ن.

لي حه زه مه بو مه قلوبی وه کر کو نه م هه موو ئاسته نگا
پاکه یین و مه ته نه که یه ک دیت و مه ئینا ل سه ر کانیا گوندی باش
ب خیزی شووشت و عبدالعزیزی نه و ل شوونا قازانی بکارئینا و قات ل
سه ر قاتی تشتین خوه کر نه د ته نه که ی دا و دانا سه ر کوچکی ئاگری.
پشتی مه قلوبیا مه که لی و ئاماده بووی، ئیدی ئاریشا
فه رخه سیئی هاته پیس و کا دي فه رخه سیینه کي ژ کیفه ئینین و
مه قلوبیا خوه قالا کهینه کړی.

لي مه نه و ژي چاره کر. به ره کي هه لان یی هندي میزه په کي،

ل نّیزیک مه بوو، مه ب مه‌ته‌رین ئافّی، ئاف ژ کاننّ ئینا و
 حه‌لان باش شووشت و مه ته‌نه‌کّی خوه یّ مه‌قلوبیّ ده‌ف و
 ده‌ف وه‌رگیرا سه‌ر حه‌لانی، ئیدی پیدّقی ناکه‌ت ئه‌ز بیژم کاننّ
 مه‌قلوبیا مه چه‌ندا خوڤ و ب تام بوو، ژ به‌ر کو هندی ئه‌ز
 بیژم و وه‌سف بکه‌م، که‌س نزانیت کا چه‌ندا خوڤ بوو ژ بلی
 مه وان 9-10 که‌سین ل دۆر حه‌لانی کو‌مبووین و حاشا وه‌کی
 عه‌ره‌با ب ده‌ستا که‌فتینه سه‌ر مه‌قلوبیّ. ته‌نّ دشمّ بیژم
 که‌لی خوانده‌فانان، بیی وه نه‌خوڤ.

-
- (1) احمد میکائیل حسن، ل سالا
 1954 ل ده‌فه‌را ئاکرّ هاتیه
 دنیا یّ. 1974-1975 پېشمه‌رگه
 بوویه. 1975 ئاواره‌ی ئیرانّ بوویه.
 1977 بوویه په‌نابه‌ر ل ئەمریکا.
 1982 به‌کالوریوس ب زانستین
 سیاسی خواندیه ل ئەمریکا. 1982
 زفیه‌فه کوردستانّ و بوویه
- پېشمه‌رگه. 1988 ئاواره‌ی ئیرانّ
 بوویه. 1992-2003 به‌رپرسی
 ئوفیسا په‌یوه‌ندیا یا پارتی
 دیمۆکراتی کوردستان بوویه، ل
 ئامه‌دا باکوورّ کوردستانّ. 2005
 بوویه کارگیرّ لقان هه‌ا پارتی ل
 ئاکرّ و تانوه‌ایّ به‌رده‌وامه.

ئەنفال و چىروكا ئارىي زارووك

دەمى ل ھاڧىنا 1988 قۇناغا ھەشتى
يا ئەنفالين پەشىن سەدامى ل
دژى دەڧەرا بەھدىنان ل باشوورى كوردستانى
دەستپىكرى، وى دەمى ئارى⁽¹⁾ زارووكەكى پىنچ
سالى بوو.

بابى وى پىشمەرگە بوو و مالىن وان د گەلەكى دا بوون (گەلىي
سىرتى) كو دكەڧىتە باكوورى رۇڧاڧايى گوندى كىستە و دۆرىن 3
كلم نىزىكى سنوورى باكوورى كوردستانى.

مالا باپىرى دايى يى ئارى ل بىگۇڧا بوو و ژبەر كو وان نەڧىي
خوۋ نە دىتېوو، داخواز ژ بابى ئارى كرن كو شەڧەكى وى لگەل
خوۋ بىنىت و بوۋ دەمەكى بېڧىلىتە ل دەڧ وان، دا كو نەڧىي خوۋ

تير بىين.

بابى ئارى ژى شەفەكى دەما كو تىتە بىگۇفا بۆ
 كرىنا ئار و پىدڧىين مالى، وى لگەل خوه ل سەر پشتا
 ھەسىپى سياردكەت و دگەھىنیتە مالا باپىرى وى. ئىكسەر
 دوو سى رۇزا پشتى ھىنگى، لەشكەركىشيا بەعسیان ژ بۆ
 قۇناغا ھەشتى يا ئەنفالان دەستپىدكەت و ھەر جھەك
 تەژى لەشكەر، جاش، تانگ و تۆپ دىيت و ئاگر و
 دۆمان ژ ھەر جھى بلند دىيت. كەس نەشیت نە بەرەف
 دەڧەرین پزگارکرىڧە بچىت و نە ژى كەس دشىت خو
 بگەھىنیتە دەڧەرین بن كۇنترۇلا دوژمنى و ئىدى دۆزەخا
 سۆتن و ویرانكرن و قېرنا ب كىمىاوى دەستپىدكەت و
 ۋەكى رۇزا ھەشرى لى تىت و كەسى ھای ژ كەسى نامىنیت.

پشتى داگىركن و ویرانكرنا دەڧەرى و كوشتن وقېرنا خەلكەكى
 زۆر، ھەژمارەكا زۇرا خەلكى خوه گەھاندنە ئالىی دى یى سنوورى
 باكوورى كوردستانى و یىن ماین ژى، كو ب دە ھەزاران ژن و زاروك
 و خەلكى سڧىل بوون، كەفتنە دەستى دوژمنى.

ۋان ژى ئەو خەلكە برسى و تىھنى ھاڧىتنە د ترومبىلین ئىڧاىین
 لەشكەرى دا و ل بن لیدان و ئەشكەنجى بەرى ۋان دانە كەلھا
 نزاركى⁽²⁾ ل دەۋكى و جھىن دى یىن كۆمكرنى كو گەلەك ژى برن و
 ل بىابانا ژىريا ئىراقى بن ئاخ كرن و یىن دى ژى برن ھاڧىتنە كەمپا
 بەحركى⁽³⁾ ل ھەولیرى.

د ڧى دەمى دا، دەما لەشكەرى دوژمنى ئەو خەلكە ھۇسا
 ب شىۋەيەكى گەلەك تراژىدى، ژ دەڧەرا كانىماسى ڧەدگۇھاستنە
 دەۋكى، كارۋانى ترومبىلین ۋان د بىگۇفا را دەرباز دبوون.
 ھەرچەندە ئارى وى دەمى گەلەكى بچووك بوو، لى ئەو شەر و

سوټن و سهروبنيک بوونا دهقهري وهل وي کر، کو ټهو ژي هه ست بکته، کو په وشه کا نه سرووشتي يا هه يي. ژبه ر هندی وي ده ست ب گرياني کر و داخوازا دهيايېن خوه کر. داپيرا وي ژي، روژانه ټهو دکره ملي خوه و دچوو خوه نيزيکي جادي دکر، کو کارواني ترؤميلايېن ته ژي خه لکي ديل تيپرا ده رباز دبوون، به رهف زاخو و دهوکي دبرن. وي خوه ددا بهر کوژيې ديواري خانه کي ل نيزيک جادي، کو به لکي دهيايېن ناري د ناف وان ديلا دا بينيت و هه ر دگوته ناري: نه گري ټه فقه دي نوکه دهيايېن ته د فان ترؤميلايېن دا هيېن و دي هيېنه ده ف ته!

دوو سي روژان کاري داپيري و ناري ټهو بوو. لي کارواني ديلا ب دوماهي هات و دهيايېن ناري ديارنه بوون. ټيدي بو وان باوه ري چيېوو، کو يان ټهو شه هيد بووينه، يان ژي ده ربازي ناليي دي يي سنووري باکووري کوردستاني بووينه. هه روژ ناري د خريقتيکيېن خوه دا د خه و دچوو. لي نوکه خه م وترسه کا دي ژي هاته سه ر يا دهيايا.

ټيدي باپير و داپير ژ وي چهندي دترسن کو کورده کي خوه فروش بچيت و ټاگه هداريا له شکه ري دوژمني بکته، کو ټه فقه کوړي پيشمه رگه يه کي يي ل فيري. وي ده مي ټيدي چاره نشيسي ناري ژي دي وه کي يي وان ب هه زاران زاروکان بيت ييېن برينه بيابانا ژيړيا ټيراقې و بساخي بن ټاخ کرين.

ژ بهر هندي ټيدي داپير و باپيريېن ناري بوونه شفاتين وي، کو وي بهلنه دخانيقه و نه هيلايېن ب چ په نگا ده رکه فته ده رقه ناف زاروکا ياريا ژي بکته.

ژ ناليه کي ديقه راديويېا BBC و هنده ک راديوييېن دي ديارکرن کو نيزيکي سه د هزار که سان ژ باشووري کوردستاني، ژ هيړشېن

كىمىياۋى پرزگار بوونە وخوہ گەھاندنە باكوورئى كوردستانئى و حكومەتا تركى ژى ئەو ل سئى كەمپئىن ئامەد، ماردىن و مووشئى بنەجى كرىنە. لئى ديسان ژى باپىرئى ئارى ھەر چ پىزانىيىن دروست نەبوون، كانئى گەلو دەيباييىن ئارى ژى دناڤ فان كەسان دانە يان نە.

ھۆسا نىزىكى شەش مەھا دەرباز بوون، بىيى كو باپىرئى ئارى تىشتەكى ژ دەيباييىن وى بزائىت. جارەكئى ل نىڤ شەڤەكا درەنگ دەرگەھئى وان ھاتە قوتان.

خورىيىن كەفتە دلئى داپىر و باپىرا. ئەو پىشتراست بوون كو قئى درەنگە شەڤئى، ئەڤە كەس نىنە ژبلىى مروڤكۆژيىن دوژمنى و ئەو ييىن ھاتىن ئارى بىھن و بكوژن! لئى پىشتى دانوستاندنەكا دريژ و بدەنگەكئى نزم لگەل كەسئى ل پىشت دەرگەھى، وى داپىر و باپىر پىشتراست كرن كو ئەو پيشمەرگەھى و نە مروڤئى خرابيئى يە.

ئىدى وان ژى گۆتە ھەڤدوو يئى خرابيئى بيت يان نە، كابرا يئى چەكدارە، قىچا چ دوژمن بيت يان پيشمەرگە بيت، ئەگەر بڤيئت دىيئت ب زۆرى دەرى بشكىنييت و بىتە ژوور. لوما ب نىڤ دوودلى، وان دەرگە بوڤڤەكر و ئەو ب ژووركەفت، كو ھەتا بن شووتكىن جلكيىن وى د تەر بوون و ژ سەرما و برسا دڤەلەرزى.

پىشتى كو جلكيىن وى زوھا بوويىن و د بەر را خوارن خارى و چايەكا گەرم ژى ب سەردا كرى، ئىدى وى دەست ب ئاخفتنى كر و گۆتە وان: ناڤئى من سەيد رەمەزانئى چەلكى⁽⁴⁾ يە و ئەز ھەڤالىى (سەليم)⁽⁵⁾ ئى بابئى ئارى مە، ئەز ژى پيشمەرگەھە، لئى مالا منا ل گوندئى (شىڤ رەزانئى) يئى ئاليئى دى يئى باكوورئى كوردستانئى

و نه ز نه چوومه که مپین په نابهره را. ژ بهر کو دده مې خو دا نه ز تووشی نه خوشیه کي ببووم و ب ده ستوورا شوړشې و هاریکاریا هنده ک کوردین باکوور ناسنا ما ترکی بو من هاته چیکرن، دا کو بشیم بچمه ترکی و چاره سه ریا نه خوشیا خوه بکه م. نوکه ژي نه ز وه کی هه فوه لاتیه کي ترکی مه، لوما ل وی گوندی مامه و نه چوومه که مپا. دیسان وی به رده وام کر: دقن ده لیقا ته نگ دا کو هه می پیشمه رگه و خه لکي مه، د که مپین ترکی و ئیرانی دا ناسی بوونه. نه ز ژي کو یی نیف نازادم، بکاری پوسته چین رادیم ژ بو شوړشې، دا کو په یوه ندیا دناقه را پیشمه رگین ل که مپا ویین ماینه ل چیا به رده وام بیت. دیسان وی گوت: سه لیم بابی ئاری لگه ل مالباتا خوه یی ل که مپا نامه دي و وی ب رپیا نامه یه کي نه زی ناگه هدارکریم کو ئاریی مایه ل بیگوفا و داخوازا ژ من کری، کو نه ز بیم وی به م و بگه هینمه ده یابین وی.

لی ژ بهر کو حه جی محمه دي⁽⁶⁾ باپیړی ئاری چ جارا سه ید ره مه زان نه دیتبوو و باوه ریا وی پی نه هات و گوتی: مامو نه ف تشتی تو دیژي مه هیچ های ژي نینه. نه هم چ که سا ب ناقي سه لیم دناسین و نه ژي ب ناقي ئاری. هیشتا حه جی پشتراست نه بوویه کو سه ید ره مه زان پیشمه رگه یه.

سه ید ره مه زانی گوتی: مامی حه جی نه ز دزانم سه لیم زافایی ته یه و نوکه مالا وی یا ل که مپا نامه دي و ئاری کوړی و به و یی ل ده ف ته. سه لیمی نامه یا بو من فریکری، کو نه ز بیم کوړی وی به م و بگه هینمه وی. من ژي سه رخترا هه قالینی و فی زاروکی ژيانا خوه یا ئیخستیه مه ترسییی و نه فه دوو شه ف و دوو روژه نه ز ب ری تیم.

ب روژ خوه ل جهه کی فده شیرم و ب شه ف چولپر تیم. تو

دزانى ھندى تۆ بۆستا خوه دانى نەمايە كو لەشكەر
و جاشيىن دوژمنى تيدا نەبن، ئەفە پىيا مرنى يە، لى
من سەرخاترا وان يا خوه لىداي، قىجا ئەز ژ قىرى ناچم
ھەتا ئەز قى زارۆكى لگەل خوه نەبم و فەرموو ئەفە
ژى ناما بابى ئارى يە يا بۆ من قىركى.

سەيد رەمەزانى ئەو ناما كو بابى ئارى بۆ قىركى
و داخواز ژى كرى كو بچىت كوڤى وى بۆ بينىت، كرە
دەستى حەجى دا، پشتى حەكىمى⁽⁷⁾ كوڤى حەجى ناما
بابى ئارى بۆ بابى خوه خواندى، ئىدى تازە باوەركر كو
ئەفە پىشمەرگەيە و نە زەلامى دوژمنىە.

ئىدى ئەو رابوون چانتكى سەيدى تژى نان و مۆيژ
و پىسكىت كرن ومەتەرى وى يى ئافى ژى تژى ئاف كرن وئارى ژى ژ
خەو راکر و پشتى گەلەك د بەر دا كرى و گۆتى و گۆتى: دەيبايىن
تە يىن ل وىرا ھە، دى تە بەينە دەف وان، بەس دقپت تۆ نەگرى
و دەنگى خوه ژى نەكەى. ھەر ل وىرى سەيدى ب شووتكا خوه،
ئارى باش ب پشتا خوهفە گریدا و فیشەك برە بەر كلاشنىكوفا خوه
و بەدەستى خوه گرت و ب شارەزايى دناقبەرا بنگەھيىن دوژمنى
پا خوه گەھاندە پروبارى خابوورى و كاربوو ئاڤا خابوورى يا
وەكى بەفرى و دەربازى پەخى دى بوو. ديسان ھەر دناڤ رەببە
و چەپەرپىن دوژمنى پا، كەفتە بەتەنن چيايى كىستە و ژيەھل
بەرەڤ سنوورى باكوورى كوردستانى.

پشتى تارى ژ ئەردى رابووى و بوويە رۆناھى ل سەرى گرەكى
بلند، دناڤ تەپراشەكا تارى پا، جەھى خوه چىكر و ھندەك پووش
و پەلەخ بۆ ئارى كۆمكر و چاكيى خوه ب سەردادا و نڤاند و
وى ژى بدووربىنا خوه بەردەوام چاڤدېريا بزاڤىن دوژمنى دكر، ب

تاييه ت ل وان جهين كو ټهو دي تيرا دهرباز بيت. پشتي ټيڅاري تاري كه فته ټه ټه ردي، جاره كا دي ټاري ب پشتا خوه ټه گريدا و كه فته ټه ري.

لي شه ټ ب دوماهي هات و نه گه هه شته سنووري باكوور، ري ټي گه له ك نه مابوو. لوما وي نه ټيا روژه كا دي ب ټه شارتن دناڅ ته پاشا را دهرباز بكه ت.

رابوو كه له ټي خوه و ټاري باش ب چليي هشي دارا و په له خا گياي داپوشي و ټه نكا خوه بده ستي خوه گرت و پشتي گه له ك ب هووري ب دوور بيني چاډيري پيا خوه كړي، هيدي و ب هشياري كه فته ټه ري.

لي پشتي نيڅ دمژميرا ري، ده مي ل نيزيك (بيلمي ري)، 3 كلم نيزيكي سنووري، ل سه ري مله كي سه ركه فتي و هند ديت كو كومه كا له شكه ريڼ دوژمني راست سه ركه فته بهر سينگي وي و وان پيڅه، هك ټافيا باراني شيلكا گولل هان دارپته سه ر وان.

ټيدي وي ټي چ پي نه ما، ټ بلي كو خو پافيت ه ټه ردي و خوه و ټاري (كو ب پشتا وي ه يي گريدي بو)، د وي كه ندالي دا گريل كه ت و هو سا شيا خوه ټ وان نه په ني بكه ت و ل بني وي دولي خوه كي شانه دناڅ ته پاشه كي دا ل بهر سينگي پرده يه كا كه فري، كوژ شانس و وان چليي ته راشي يي هشك بووي، لي نه وه راندي ه همي پي ه.

هه ر زوو د ناڅ ته راشي را ب قه مه ي ټه رد ټه كولا و پالدا ټيدا و به لگين چلي و په له خا گياي پادانه سه ر كه له ټي خوه و ټاري و ته ني چاڅين خوه هي لانه ټ ده ر ه.

له شكه ر ب دوو ټدا هاتن و ل نيزيكي وان دهاتنو و د چوون و دگوته هه فدوو: باشه ټه م دزاني نه مه كوشت، به لي پا كا ته رمي

ۋى؟ ئىككى ئى دىگۈت: ئەز نازانم ئەو چى مەرۋف بوو يى
 ۋەسا، مىن دىت ئىك مەرۋف بوو، لى ھىندى دوو مەرۋفا
 بوو، ھەقالى ۋى ئى دىگۈت: موخەرب (پىشمەرگە)
 ھەمى ھۇسا د مەزن و ب سەھمىن. (ئارى پىشتى مەزن
 بوو گەلەك جارا بو مىن بەھسا وى گاڧى دكەت و
 دىيىت: لەشكەر ھاتنە ھىنداقى سەرى مە، مىن دىت
 كولاڧىن وان د سۆر بوون، سەيد رەمەزانى دەستى خە
 ب دەڧى مىن قەنا بوو دا نەكەم قىپرى و مىن ئى پىشتى
 كولاڧىن وان يىن سۆر تەڧەنگىن وان دىتىن ژ ترسادا مىن
 چاڧىن خە گرتىن).

پىشتى دەمى ئىزىكى دەمىرەكا لىگەرپانى و گولە
 باراندنى ل وان بەتەن و كەڧر و تەراشا، لەشكەر بېھىشى بوون،
 وان پىيا خە گرت و چوون. سەيد رەمەزان و ئارى ئى مان تا
 كو بوو ۋە تارى و پا شى كەڧتە پى و نىڧ شەڧ گەھەشتە
 گوندى شىڧ رەزانى، ل مالا سەيدى.
 رۆژا پاشتر ب تەلەڧونى ۋى مىزگىنى گەھاندە بابى ئارى و پىشتى
 چەند رۆژەكا ئى، ئارى لگەل خە بر و گەھاندە دەيبابا ل كەمپا
 ئامەدى.

- (1) ئاری سلیم طه ل سالآ 1982 ل دهوکی هاتیه دنیا یی. سالآ 1983 لگه ل مالباتا خوه ل دهقهرین رزگار کریین شورشی ئاکنجی بووینه. 1988 ئاواره ی کهمپا ئامه دی بوویه. 1992 بوویه په نابهر ل سوید و تا نوهال ویری دژیت. نوکه ژی بابی دوو زاروکیه.
- (2) کهلها نزارکی ئهو کهلها مه زن و ئاسی یه کو رژیما به عس ل دومایا سالین 1970 ژ بو مه ره مین له شکه ری ل رۆژ هه لاتنی دهوکی ئافا کربوو. ل ئه نفالین 1988 له شکه ری به عسیا ئهو خه لکی سفیلی ل دهقهرین رزگار کری دگرتن و دئینانه قی کهله ی و ل ویری گه له ک زه لام
- ل پیش چافین زن و زاروکان ب بلوکین چیمه نتوی کوشتن. پاشی ژ ویری هنده ک خه لک ژ بو قهرکرنی به ره ق باشووری ئیراقی قه برن و هنده ک ژی برنه کهمپا به حرکی.
- (3) پشتی به عسیا ل ئه نفالین به هدینان ب سه د هه زاران خه لکی سفیل وه ک دیل گر تین، زیندانه کا مه زن بناقی کهمپا به حرکی، ل نیزی ک کو مه لگه ها به حرکی ل هه ولیتری چیکرن و ئهو خه لکه دا قوتانه تیدا.
- (4) ره مه زان ئوسمان عبداللطیف، سالآ 1957 ل گوندی چه لکی دهقهره کانیماسی هاتیه دنیا یی. 1974-1975 پیشمه رگه بوویه. 1976-1988 بوویه قه پیشمه رگه.

1988 ل گوندې شىڭچىڭ زانا سەر ب جولەمىڭگى قە، ئاكنجى بوويە. دا كوهارياكارىيىن لۆزستىك پىشكىشى گروپپىن پىشمەرگە بىكەت، يىن كو دقيا بىزقەنەقە باشوورۇ كوردستانى. 1991 بوويە پەنابەر ل ئەمىرىكا و نوکە ژى ل ويلايەتە تەنەسى يا وى وەلاتى دژىت.

(5) سلیم طە ئۆسمان، ساللا 1952 ل گوندې كىستە، دقەرا كانىماسى ھاتىە دىيائى. 1974-1975 پىشمەرگە بوويە. 1982 بوويەقە پىشمەرگە. 1988 بوويە پەنابەر ل كەمپا ئامەد ل باكوورۇ كوردستانى. 1992 بوويە پەنابەر ل سوئىدوتانوهال وپرى دژىت. (6) محمد حسن ياسين بىتكارى

ساللا 1932 ل گوندې بىتكار، دقەرا كانىماسى ھاتىە دىيائى. 1961-1970

پىشمەرگە بوويە لگەل شەھىد مارگرىت جورج بەروارى. بابى شەھىد مەجىد بىتكارى يە. 2013/8/30 ل دھۆكى وەفاتكرىە. (7) حكيم محمد حسن بىتكارى لساللا

1972 ل گوندې ئافسارى، دقەرا كانىماسى ھاتىە دىيائى. ساللا 1987 بوويە ئەندامى رېخستىن نھىنى يىن پارتى. 1991 بوويە پىشمەرگە. 1996 بوويە كادرى پارتى دىمۆكراتى كوردستان و تا نوھال سەر كارى خوە بەردەوام. ل دھۆكى دژىت.

ئەو پیشمرگى شهید بووی
و ساخ بوویه شه

1988 دەمى ئەز ژ بو چاره سەریا
سال

برینداریا خوە چوویمە رۆژەلاتى

کوردستانى. من ل ویرى پیشمرگەیه کی دى یى

بریندار دیت و بو دەمى ساله کی ئەم ماینه د

ئیک ژوورقه. لۆما گەلەک جارا وی چیرۆکا خوە یا پری تەراژیدی

بو من فەدگێرا. کو چیرۆکا وی بقی شیوهی بوو: ل سال 1980 وی

تازە پەیوهەندی بهێزا پیشمرگەى کربوو و هیشتا یى بى چەک ژى

بوو.

دەما ئەو ل گوندی کوریمە یى ناحیا مانگیشکی بوون، لگەل

گروپه کی پیشمرگەى، هیزه کا جاشین رژیما سەدامی ب سەر وان

ده گرت و د ئه نجامی فی شه پری دا ئه و و پیشمرگه یه کی دی بریندار بوون. پیشمرگي دی هاته پژگار کرن، لی ئه و پژگار نه بوو، ژبه ر کو گولله ب سه ری وی که فته بوو و له شی وی نیف ئیفلیج کربوو و ژ ئالیی جاشافه هاته دیلکرن.

ب گوته نا وی، جاشین کو ئه و بریندار و دیلکری، دیاس ژی بوون و وی گه له ک هیفی و لا فا ژ جاشا کرن، کو وی ته سلیمی به عسیا نه کهن، چونکی دی وی ب ئه شکه نجی کوژن و وی گوته وان: ئه گه ر وه بقیته هه ر نوکه من بکوژن، به لی من نه دهنه ده ست به عسیا. لی جاشا گوته بووی: تو پاریه کی قه له وی و دی پاریه کی باش ب ته وه رگرین، ژبه ر هندی دی هه ر ته دهینه ده ست.

هوسا وان ئه و راکیشا بوو و ب شانازیقه وه ک ئیچیره کا باش، دابوو ده ستی زه بانین ئه منا به عسیان. ئیدی چیرۆکا وی ژ ئه منا مانگیشکی ده ستیدکه ت و پاشی به ره ف ئه منا ده وکی و تا کو گه هه شتیه زیندان و ئه شکه نه خانا بنا فوده نگا (الهیة الخاصة) ل که رکووکی.

ژ به ر کو من ژی هه مان چیرۆک هه بوو د ده ستی زه بانین به عسیان دا (ژ بلی کو ئه و وه ک پیشمرگه یه کی بریندار و ئه ز وه ک قوتابه ک ژ قوتابخانی هاتبوومه گرتن). لوما ژی ده ما وی به حسا ئه شکه نه جا ئه منا ده وک و هه یئا که رکووکی دکر، هه موو تشت باش ده اته نه پیش چا فین من.

ل هه‌یئا که‌رکووکۍ، د سهر هندي را کو‌ئو یی بریندار و
ئیفلیج ژي بوو، لی زه‌لامین ئه‌منا به‌عسیا، ب کیر و ساتورا
که‌تېوونه له‌شی وی و ب کیلویان گوشت ژیفه‌کربوون. من باوهر
نه‌کر، هه‌تا روژه‌کۍ ب چاځین گریفه، له‌شی خوه نیشا مه‌دای،
کو‌ته‌نی هه‌ستی و په‌هین سپی مابوون ل رانین وی.

هه‌قالی مه‌پیڅه چوو و گوټ کو: پستی له‌شی وی دایه به‌ر
کیر و ساتورا و ئه‌و هه‌موو گوشت ژیفه‌کری، ئیدی وی های ژ
خوه نه‌مایه و دناق خوینا خوه دا، دناق به‌تانیه‌کی پیچایه و
هاځیتی د زیندانی څه. پستی چهند روژه‌کا وی های ژ خوه بوویه،
کو‌زیندانی د ل دوړین وینه و چاځی خوه دده‌نی و زیندانیان
بو وی څه‌گیرایه، کو‌ئو یی مری بوویه و گه‌له‌ک جارا زه‌لامین
ئهمنی ځایه وی به‌ن و بن ئاخ بکه‌ن ل جهه‌کی. لی زیندانیان لا‌قا
ژیکریه و گوټیه وان، کو‌ئو نه‌مريه وه‌یشتا گیان د له‌شی وی دا
مایه. لوما ژي زیندانیان بو وی څه‌گیرایه، کو‌بو وان گه‌له‌ک سه‌یره
کانی چه‌وا ئه‌و ساخ بوویه څه !!

هه‌لبه‌ت دځی ده‌می دا نووچه‌یی شه‌هیدبوونا وی دگه‌هسته
شورشۍ و سه‌رکردایه‌تیا پارتی و ئه‌ف نووچه‌یه ل ئیزگی ده‌نگۍ
کوردستانی ټیټه خواندن و ناقی وی د تومارا شه‌هیدین شورشۍ یین
پارتی دا ټیټه تومارکرن. تا‌کو ئه‌و ب لی‌ووړینا گشتیا زیندانی ئیراقۍ
لسالاً 1982 ټیټه ئازادکرن و ئه‌و بخو دگه‌هسته باره‌گایۍ مه‌کته‌با
سیاسی یا پارتی، ناقی وی ههر د تومارا شه‌هیدان دایه و پستی
دگه‌هسته ویرۍ ژ نوو ئی‌حسان با‌جلوړی⁽¹⁾ ناقی وی ژ تومارا شه‌هیدا
ده‌رتیخت.

هه‌قالی مه‌ ب حوكمی هه‌تا هه‌تایی تێته حوكمرن و پشته چهند ساله‌كان ژى ب لیووورینه‌كا گشتی ئازاد دبیت و ب هاریکاریا هه‌قال و مروڤین خوه، خوه دگه‌هینیته ده‌فه‌رین پرزگارکری و پاشی ژى ب پیا شوپشی دگه‌هیته باره‌گایی مه‌کته‌ب سیاسیا پارتی، ل روژه‌لاتی کوردستانی، ب هیڤیا هندێ کو به‌لکی بشیت ل ئیرانی، یان ژى بگه‌هیته وه‌لاته‌کی ئه‌ورۆپی، ژ بو چاره‌سه‌ریا خوه.

پشته چهند ساله‌كا، ده‌ما ئه‌ز ل سوید بووم، ته‌له‌فونا من لیڤا و ده‌ما من به‌رسفدای، من بهیست کو ئه‌فه هه‌قالی مه‌ یی بریندار ره‌جه‌ب ئه‌حمه‌د عه‌بدی کۆڤلی یه و گوته من ئه‌زێ ل ئه‌لمانیا په‌نابه‌رم و ل قیری دژیم و نوکه خودان مال و زارۆکم.

ل سالا 2012، روژه‌کی ده‌ما من به‌لاڤۆکا (اخبار کوردستان) یا سه‌رده‌می شوپشی دخواند، دوو نووچه‌یی‌ن بالکیش ل سه‌ر ره‌جه‌بی ب چاف من که‌فتن، کو یا ئیکێ باس ل برینداربوون و دیل بوونا وی دکه‌ت ل 1980/7/13 و یا دووی ژى کو چهند مه‌هه‌كا پشته دیلکرنا ویه، باس ل شه‌هیدبوونا وی دکه‌ت ل هه‌یئا که‌رکووکێ ل ژیر ئه‌شکه‌نجی.

لاخبار کردستان

اهم العمليات البطولية التي نفذتها فصائل الانصار (البشمركة)
للحزب الديمقراطي الكردستاني - العراق والنشاطات الجماهيرية
والمارسات التعسفية للسلطة

من منشورات

قسم الاعلام في المكتب السياسي للحزب الديمقراطي الكردستاني - العراق

أيلول / ١٩٨٠ العدد ٧ السعر ١٥٠ ل.س

القاسی .
 ۲۷- دخلت احدی فصائل لجنه محليه دهوك الى قرية (كوريمه) بناحية
 مانگيش - قنا زاخو (محانظه دهوك) وذلك في الساعه العاشره من مساء
 يوم ۱۳ / ۲ / ۱۹۸۰ واشتبك في معركة مع مرتزقه النظام العراقي الموجودين
 في القرية . وقد اسفر هذا الاشتباك عن اصابه اثنين من البشمرگ
 الابطال استطاع احدهما الانسحاب من القرية بينما وقع الآخر اسيرا
 بيد المرتزقه .

كرگوك : استشهد البشمرگ (وجب احمد عدي) تحت التعذيب في كركوك ، وكان قد أسرته
 السداه في ۲۲ / ۷ / ۱۹۸۰ ونقلت الى كركوك . حيث عذبت حتى الموت . ولم تتأكل
 هذه النبا الا يؤخروا حيث وانما به الفرع الاول للحزب .
 هذا وكان الشهيد تابعا للجنة محليه دهوك لمرزبا .
 - المجيد والخلود لشهدا . حزينا وكانه شهدا . الحزب التحرري الكودي والحزب الوابغ المراضه .

ئاسيشي. ل سالا 1996 ئى دبته
 پهناهر ل سوید و ههتا نوها
 ل ویری دژیت. نافیری برایی دوو
 شهیدین بهرنیاسین دهقرا
 بههدينانه، کو ئه و ژى شههید
 محمد حسن باجلوری و شههید
 علی باجلوری یه.

(1) احسان سلیم احمد باجلوری
 ل سالا 1965 ل دهۆکی هاتیه
 دنیاپی. ل سالا 1982 دبته
 پیشمرگه و وهک کادرئ مه دیایی
 د ناف شورپی دا کار دکهت. ل
 سالا 1991 ل دهۆکی بهردهوامیئ
 ددهته کاری خوه وهک ئهفسهری

ل ژیر سیبھرا چیا ژ بیرموهریین شورہش و بہرخواہدانی

تاییه تی زستانان گه له کئی سار و ب به فر و باهوژ بوو. ئەز و هه قالان هه سه ن نوری، عومه ر ئوره یی⁽¹⁾ و د. ئەحمه د قهره نی، ئەم دژووره کا بچووک فه بووین و ب په خ مه ژ ی فه، ژووره کا دی یا باره گای، مه قالا کربوو بو مالین هه ردوو شه هدی برا عه لی ئەحمه د سه رافکی⁽²⁾ و فه یسه ل ئەحمه د سه رافکی⁽³⁾ و ئیک ژ ی بو ده یابین بهجت ئافده لی⁽⁴⁾، کو ژ که مپا ماردینئ هاتبوونه ویژی.

ل قی گوندی یان باره گای، جهه کئ وه سا نه بوو ئەم سه ری خو لی بشوین، یان بالاقین خو لی بکهین. ژ بهر کو ئورمی ئیزیک بوو و گه رماقین وی دخۆش بوون، بهرده وام ئەم دچووینه وان گه رماقان، مه بالاقین خو دکرن.

لئ ده ما ئەم ده ردکه فتین پیدی بوو کاغه زه کا پیدیانی (عدم تعرض) لگه ل مه با، ژ بهر خالین کۆنترۆلین پاسدارین ئیرانی دا مه نه گرن، کو وی ده می گه له ک د دژوار بوون و شه ر دناقه را حکومه تا ئیرانی و پیشمه رگین رۆژه لاتئ کوردستانی دا یی گه رم بوو.

دوماهیا سالا 1988 بوو، زستانه کا گه له کا سار بوو، نزائم ئاریشه چوو، نوونه ری ئیرانی ئەنری بوو، کاغه زا پیدیانی نه دامه و هه رۆژ هیجه ته ک دگرت و دره و ل مه دکرن. قی ده ستوداری نیزیکی چل رۆژا فه کیشا و جهه ک ژ ی نینه ئەم خو یان جلکین خو لی بشوین.

دوماهیئ ئەم ژ سۆزین وان بیه یفی بووین و مه قیا چاره یه کئ بکهین. ب هه ر حالئ هه یی هه ردوو هه قالین مه جهه وه ر

نهمر⁽⁵⁾ و سهلام بایه زید⁽⁶⁾، پریمزه کئی که فن، نزانم ژ کووځه په یداکر، و ئاف ل سهر گهرم کر و جلکین خوه پئ شووشتن. پستی وان دؤر گه هه شته من ژي. ئه ز نزانم کانئ حالی هه فالین من چ بوو، لئ تشتئ ئه ز دزانم، ژ ئه گهرئ نه شووشتن و ده مئ دريژ، سپیها دابوو جلکین من. دوماهی جارا ئه ز چو ویمه بازار پئ ئورمی ژي. من کراسه کی (قميص) گه له ک جوان دیت و د دلی من دا بوو مه رهق کو بکرم. لئ من وی ده می ته نئ پینج سه د تومه نین ئیرانی هه بوون و کراس ژي ب پینج سه د تومه نان بوو. من هه ر ئینا وبر و هزرا خو کر. دوماهی من گوته خو: ما دی ب پینج سه د تومه نان چکه م؟ هه ما باشتر ئه وه کراسی ب دلی خو بکرم و پاشی بلا من چ پاره نه مینن. هه لبه ت کراس ژي یئ ستور و گهرم بوو بو زستانئ، ژ بهر هندئ ژي، د وان چل روژین ئه م بی سهر شووشتن ماین، ئه و ببوو هیلینا سپهان. ژ بهر هندئ ده مئ من ئاف گهرم کری، من گوته خو: بلا ئاف بکه لیت و دی کراسی هاقیمه تیدا دا سپیهن وی بینه کوشتن. ئافی پرچک فه ددان و من کراس هاقیمه تیدا. دا بیژي من هاقیمه دناف گوریا ئاگری دا. هه ما ئیکسه ر بوو کوژیژک و و چوویک و سوت. من ژي ژ دله کئ سوتی، ده ستن خو هاقیتی، دا وی ژ سوتنئ رزگار که م و قئ زستانا هو سا سار وی ژ ده ست نه ده م، لئ چه وا من ده ستن خو برئ ده ستن من هه تا زه ندئ سوت و بوو گرار و ژ ئاجزیا من ده قئ خو فه کر و هندي تشته ک د ده قئ من را هاتی من گوت.

هوښار ل بالاڅه کا نه سهرکهفتی، ل دهر به ده ری،
سپيها کراسی من و دهستی من و دلی من بهه فیره
سوټن.

1975 پېشمه رگه بوویه. 1982
جاره کا دی هاتیه ناف شورشی
بوویه بهرپرسی ریخته کا
پارتی و دیسان ههروه کی
پېشمه رگه کی خۆبه خش ژي
پشکداری د چالاکی پېشمه رگه
یېن وی ده قهری دا کریه. رۆژا
1984/8/29، د شه پره کی د ژواردا،
ژ بو بهره فانی کرن ژ باره گایین
ههردوو لژنن دهوک و زاخو،
شهید بو.

(3) فیصل احمد فتاح، ل سالا 1954
ل گوندی سهرافکی، ده قهرا
مانگیشکی هاتیه دنیایی. 1974-
1975 پېشمه رگه بوویه. 1983

(1) عمر خالد عزیز، ل سالا 1965 ل
گوندی ئوره، ده قهرا کانیماسی
هاتیه دنیایی. سالا 1982 بوویه
پېشمه رگه و پاشی بوویه
کادر. 1988 ئاواره ی رۆژه لاتنی
کوردستانی بوویه. 1991 زفریه قه
کوردستانا ئازاد و ل سهر کاری
سیاسی و پارتیایه تی بهرده وام
بوویه، تا کو 2017/2/22 بوویه
بهرپرسی لقا 18 یا پارتی ل
ئامیدی. نوکه ژي ل دهوک
دژیت،

(2) علی احمد فتاح، ل سالا 1952
ل گوندی سهرافکی، ده قهرا
مانگیشکی هاتیه دنیایی. 1973-

- جاره کا دی بووفه پېشمه رگه. (5) جه هوه ر نهمر خدر ل سالآ 1958 ل دهفه را شېخان هاتيه دنيايی. ل سالآ 1988 ب پلانه کا نه منا به عسیا ل کورین گافانا هاته شهید کړن.
- (4) بهجت ئافده ل سه عدو ل سالآ 1964 ل گوندی غلبشی دهفه را بامهرنی هاتيه دنيايی. ده رچووی خانیا ماموستانیان و پاشی ژي کولیژا ئادابی پشکا میژووی یه. ههروه سا ده رچووی پهمانگه ها کادران یا پارتی یه.
- (6) عبدالسلام بايزيد محمد ل سالآ 1962 ل مؤسل هاتيه دنيايی. ل سالآ 1983 بوويه پېشمه رگه و پاشی بوويه کادر. 1988 بوويه پهنابه ر ل روژهلالتی کوردستان. 1991 زفیه فه کوردستان و وه ک کادری پارتی و پاشی ژي نه فسه ری ئاسایش ل دهوکی کارکریه. نوها ژي کارگيری لقا ئیکا پارتی دیموکراتی کوردستانه ل دهوکی.
- (5) جه هوه ر نهمر خدر ل سالآ 1958 ل دهفه را شېخان هاتيه دنيايی. ل سالآ 1983 بوويه پېشمه رگه و پاشی کادر. ل سالآ 1988 بوويه پهنابه ر ل روژهلالتی کوردستان. ل سالآ 1991 وه ک کادری لهشکه ری، پارتی و پاشی ژي بوويه جیگری پښه به ری کو مه لگه و گو مرکا ئیبراهیم خلیل. نوکه ژي ل دهوکی دژیت.
- (6) عبدالسلام بايزيد محمد ل سالآ 1962 ل مؤسل هاتيه دنيايی. ل سالآ 1983 بوويه پېشمه رگه و پاشی بوويه کادر. 1988 بوويه پهنابه ر ل روژهلالتی کوردستان. 1991 زفیه فه کوردستانا ئازاد وتا نوها دکاری سیاسی دا کار دکه ت و نوها ژي نه دنامی لقا ئیکا پارتیه. ناقبری ده رچووی کولیژا یاسایه.

قادر تۆ بخیر هاتی⁽¹⁾

تیتە

بیرا من، رۆژا 1981/11/28 بوو. ئەو 21 رۆژ
 بوو ئەمنا بە عسیا ئەز ژ خویندنگەها
 من (هاوکاری)، کو ل گری باسی یا دهۆکی بوو،
 رهفاندبووم و پستی چەند دەمژمیره کا ب لاندکرۆزه کا
 سپی و لگەل شەش پۆلیسی ئەمنا دهۆکی، کو
 کین و ئاگر ژ نافچاقین وان دباری، ئەز گەهاندمه باره گایی ئەمنا
 (دهواسه) ل مۆسل و پستی ب شەق و پیهن و فه لاقی بخیرهاتنه کا
 گهرم ب من کری، ئەز ژویری برمه ریقه به ریا ئەمنا مۆسل.
 من ل بهر نینه ئەز ل فیتری چیرۆکا ئەمنا مۆسل ب دریزی
 فه گیرم، ژ بهر کو مژارا مه نه ئەوه و ئەز هیقیدارم د دهلیقهیه کا دی
 بو من هه لکه فه کو ئەز ب دریزی وی فه گیرم.

روژا 1981/11/28 نه ز و هه قالې من حميد عجیل، کو بهری من نهو ل مؤسل گرتبوو، نه م ئیناينه نه منا دهوکی وهاښتینه د ئودهیه کا تهنگ و تاري دا. هه چهنده چاښن مه دگریدایي ژي بوون، دهما کو نه م هافیتینه د ژوورقه، لي من زانی کو نه ف ئودهیه دکه فته ئالیي روژهلایي نه مني. وي دهمي ئافاهيي نوو يي نه منا دهوکی، يي کو ل سهری گری باسي ل هندافي نامادهیا کاوه، هیشتا چینه کربوو. ئافاهيي نه منا که فن ل بهرامبر وي، ل پشت جادی بوو (ئافاهيي نوکه پشکا نافخویی یا کچان تیدایه).

دهمې نه م ژ دهرگه یې ب پالا و پېهنا هافیتینه دژوورقه، نه ز ب پیا فه چوومه سهر تشته کی نهرم و پشتي زه بانين نه مني دهرگه گرتي و چووين، من ب دهستا سه حکري، من زانی نه فه که له خي مروقه کی يه دناف به تهنه کی را و من گازی کړي و من بهیست کو نویز نویزه کا د ناف فی به تهنی را تیت. هو سا من زانی کو نه ف مروقه يي ساخه. ئیدی مه هه ردووکا به لا خو ژي فه نه کر و هه چهنده ئوده یا تاري بوو. نه چ په نجهر تیوون و نه ژي چ روڼاهی دهل بوون. لي پشتي دهمه کی هیدي هیدي چاښن مه فیري تاريي بوون و هنده ک تشت مه دیتن. هو سا مه پتر نه و تیکفه دا و نه م به رده وام لگه ل ناخفتين و پشتي شیاي هنده ک په یشا لگه ل مه باخفیت، مه زانی کو نافي وي قادره و خه لکی دهوکی يه و نه و ژي وه کی مه هه ردووکا ب گونه ها کوردبووني (سیاسه تی) گرتیه. قادر بخوه گه نجه کی زیده لاواز و بیهیز بوو و هند نه شکه نجه ژي دابوو کو ژ هه موو بزاقان ببوو. دسهر هندي ژي را، يي نه خو ش بوو. دیار بوو کو نه و هه فیه ک بوو نه و يي پیچای بوو دناف وي به تهنی را و ده ستاف و هه موو پیدفیين وي ژي هه ر دناف وي به تهنی را بوون.

ژ بەر ھندى ژى قادرى دسەر رەوشا خۇ را، كو ل بەر مرنى
 بوو، بەردەوام ب ئىشارەتا دەستا و پەيڧىن خۇ يىن نىڧەرۇ
 ژ مە دخواست كو خۇ ژ وى دوور بکەين ژ بەر بېھنى دا
 گىژ و نەخۇش نەبين. لى ئەم دى كىڧە خۇ دوور كەين،
 ئۆدە ھەمى رووبەرى وى نىزىكى 4 م چارگۆشەيە.
 ھەرچەندە گەلەك زىندانىيىن دى ژى د ئەمنا دھۆكى
 ڧە ھەبوون، لى زەبانيا قادر نەكربوو دناڧ وان دا. ژ بەر
 كو وان ئەو بھىڧيا مرنى ھاڧىتبوو د وى ژوورا تەنگ و تارى
 وبتنى دا.

دياربوو چەند رۆژە قادرى چ خوارن ژى نەخوارىە.
 نانەکا رەق و كەڧن، لگەل ترارەكى ئاڧى ل قۇلاچكا وى
 ئودى بوو. مە ئەو نان ھووركە د ترارى ئاڧى دا و ھىدى ھىدى مە
 ھندەك پارىيىن بچووك كرنە ددەڧى وى دا، ب زۆرى و ئىدى ھەرۇژ
 مە چەند پارىەك ددانى. ھەرچەندە چ تشتا خۇ دناڧ ھناڧىن وى دا
 نەدگرت. لى دىسا ژى پشتى چەند رۆژەكا پچەك گيان ھاتە كەلەخى
 وى و ئىدى شيا لگەل مە باخڧىت. وەسا ديار بوو كو قادرى ئىدى
 زىدەتر تەحەمولا ڧى دۆژەھى و ئەشكەنجهدانى نەدكر و بريار
 دابوو، كا بەعسيا چ بڧىت ئەو دى ل سەر خۇ بىژىت، بەلكو وى
 بكوژن يان ئىعدام بکەن، دا كو ژ ڧى دۆژەھى و ئازاردانى رزگار بىيت.
 لى مە باوهرى ب وى ئىنا، كو ئەو ب دانىپنەنى دى پتر كەڧىتە بەر
 ئەشكەنجه و ئازاردانى و ئىكەمىن رىكا رزگارىا وى ئەو، كو چ تشتا
 ل سەر خۇ نەبىژىت. چەند جارەكا ژى مە داخواز ژ زەبانىيىن ئەمنى
 كر و گۆتى: ئەڧ گەنجه يى ل بەر مرنى، چارەيەكى لىكەن. لى
 ھەر جار وان ژى لگەل ھندەك ئاخڧتىن كرىت و پىس بەرسڧا مە دا
 و دگۆت: مە يى بۆ مرنى ھىلاى، ژيانا وى گەلەك نەمايە.

پشتی ههفتیه کئی ئەز و ههفالی من حمید عجیل چاڤگریډایی هافیتینه د ترۆمبیله کا زیندانیان دا و راست بهرئ مه دا (هیئه التحقیق الخاصه فی کرکوک) یان وئ زیندانا کو مروّقی خوهزی ل دۆژههئ دخواستن پیش وئ ڤه، کو ئەو ژێ چیرۆکه کا دیا درێژه و بلا ئەو ژێ بۆ دهلیڤهیه کا دی بیت. پشتی مه قادری خۆ ل وئری هیلایی، 80% من هیڤیا وی دانا بوو، کو ئەو جاره کا دی بئته ڤه ناف ژیانئ.

پشتی ل سالا 1982 ئەز ژ (ههینا کهرکوکئ) رزگار بوویم و پاشی ژ گرتنا دووئ ژێ رزگار بوویم و گههه شتیمه ناف شورشئ و بهردهوام قادر بۆ من ببوو پرسهک کو کهسئ بهرسف قئ نهبوو. ل پئشمه رگاتیئ، ل دهربه دهریئ و ل کوردستانی، من گهلهک جارا پرسا وی یا کری و ههر کهسه کئ من گوومان کر با کو دئ تشته کی ژ قادری زانیت، ئەز ژئ دپرسیم، لئ ئەردو ئەسمانا ل قادری سووند خوار. ئیدی باوهریه کا سه دئ سه د بۆ من ژێ چئوو، کو قادر ههر هینگئ یئ ب ئەشکهنجئ و نهخوشئ د زیندانئ دا شههید بووی. پشتی ئەز ژ دهرفه زڤریمه ڤه کوردستانی و ل دهوکی رۆژا 2010/4/11 ده رگههئ مه هاته قوتان و پاشی گوته من کهسهک یئ پرسا ته دکهت و ئەز ده رکهفتم، دببم کو زهلامه کئ نه قهله و نه لاواز، کو پرچا وی په لاف ماشی بوویه، ل بهر ده رگههی یه و چوو مه دهستی و من داخواز ژیکر بئته ژوور. لئ وی ههر ژمن دپرسی: تۆ من دناسی؟ من ژێ پشتی باش ته ماشه کریئ سه ری خۆ هه ژاند و گوئی: ببووره ئەز ته ناناسم.

گوته من: چهوا؟ ئەز و تۆ پیکڤه دزیندانا ئەمنئ ڤه بووین! دیسا من نه نیاسی. ئینا گوته من: ئەز قادرم، ئەم ل ئەمنا دهوکی پیکڤه بووین. ژ بهر کو من هینگئ ژێ ژ بهر تاریئ دئمی وی باش نه دیتبوو، لئ ئیکسه ر من دهنگئ وی ناسی و تۆنا دهنگئ وی هاته بیرا من و

ئیدی رۆندکا خو دچاقین من نه گرت.

ئەز راستی یېژم، پشتی کو هنده ساله من هند پرسا
وی کری و چ پیزانین ژئی نه زانین و ب تاییه تی د وی رهوشا
کو مه تیدا دیتی ل ئەمنا دهۆکی، من دانابوو 100% یی
ب ئەشکهنجی هاتیه کوشتن. ژ بهر هندی ژی من ژ چاقین
خوه باوهر نه کر کو ئەفه ئەوه، لی تۆنا دهنگی وی ئەز
برمهفه وی رۆژی و ههر تشت ئینافه بهرچاقین من.

قادی بۆ من قه گیرا، کو شیره تا مه، یا کو مه گوئی
چ پیزانینا نه ده ئەمنی ل سهر خو، وی ئەو ژ مرنی رزگارکریه
و ئەگەر ئەم تی نه ته شقلیباین وی بریارا مرنا خو دابوو.

ئیرۆ ژی قادر ژ دهرفه ی وهلاتی هاتیه دا کو ئەز ل دادگه هی بۆ بیمه
شاهدی گرتنا وی، دا کو بیته ئەندامی کۆمه لا زیندانین سیاسی
کوردستان.

فیجا ئەز دبیژم: قادر که کو تۆ بخیر هاتی و ئەز هزار جارا دی
مه شاهدی خهبات و ئەشکهنجه و ئازارا ته و گه له ک قادرین دی، نه
کو ته نی ل دادگه هی، لی بۆ دیرووکی ژی ئەز شاهدم.

یا ئاماده یی یا بازگانی بوو و
ژ بهر ئەگه ریڻ سیاسی هاته
ده ریخستن ژ قوتابخانی. 1997
بوویه په نابهر ل نوروژ و تا نوها
ژی ل ویری دژیت.

(1) عبدالقادر طاهر صالح، ل سالا
1964 ل ئەترووشی هاتیه دنیایی.
1981 ژ ئالیئ ئەمنا به عسیافه
هاتیه گرتن ل دهۆکی، کو وی
دهمی قوتایی قوناغا دوماهیئ

دوعایین خالەتا پیشمەرگه‌یه‌کی

مه‌ها شواتا 2015 بوو، تازه ناحیا وانکی و ده‌قه‌رین دهردۆرا وی ل باشووری به‌نداڤا مۆسل ب ده‌ستی پیشمەرگه‌ی کوردستانی هاتبوونه رزگارکرن ژ ترۆریستین داعش.

پشتی قی پرۆسه‌سی پیشمەرگه‌ی هیله‌کا نوو یا به‌ره‌یین به‌رگری دامه‌زراندبوو، کو ژ سپرانا به‌نداڤی به‌ره‌قی باشوورقه‌ شۆردبوو و پریا وانکی بۆ مۆسل دهری و ژووردا دچوو تا کو هنداقی بادۆش و پاشی دیجله‌ دهری و بۆ ئەسکی مۆسل دچوو. تازه هیلا نوو هاتبوو دامه‌زراندن و هه‌م خه‌نده‌ک هاتبوونه کۆلان و هه‌م ژ دیواره‌کی ئاخ‌ی یی مۆکۆم و بلند هاتبوو چی‌کرن و دناڤ وی دیواری ئاخ‌ی دا بنگه‌هین پیشمەرگه‌ی (ره‌بیه) هاتبوونه

دانان. بنگه ژى تهنى په خيڼ وان هاتبوونه گرتن، وهكى دى مه چادر دانابوونه تيدا، چونكى ب وى له زى و د وى زستانا سار و به فر و باران و هه پيى و شه پى دا، د شيان دا نه بوو خانيا تيدا ئاڤا بكهين.

ئهم ژى وهك هيژين لقا ئيكا پارتى، كو هه ر ژ روژا 2014.8.2 و تاكو شه ر ب دوماهى هاتى، وهك خو به خش، ل به رهيڼ سخيلا- رهيعة و تلسقوڤ و وانكى، ديشكداربووين. لوما ژى پشتي رزگاركرنا وانكى و ده قه ريڼ ده ردوړا و دامه زراندا هيللا به رهى يا نوو، مه ژى بنگه هه ك وهرگرت دناڤ هيللا به رهيى پيشى دا، ل باكوورى بادوش و نيزيك گوندى محيور.

لى بگشتى ل وى به رهى له شكه رى تايهت لى هاتبوو دامه زراندى و بنگه هى مه ژى دكه فته دناڤ به رهيى وان دا. ئه ف بنگه هى مه ب شه فه را گه لك باش هاتبوو چيكرن و ئاسيكرن و دوړماندوړ ژى جهين زيړه فاني و به ره فاني كرنى تيدا هاتبوونه چيكرن.

ل وى دهمى سړ و سه رمايه كا هندا دژوار بوو، كو به فر تا كو ويړى ژى بارى بوو. مه ژى تهنى دووچادر هه نه دنيشا بنگه هى دا، كو تيدا قه ه ويڼ، لى ژبه ر باران و هه پى و ئاڤى، چ تشته كى زوها نه مابوو و جهه ك نه بوو مروڤ لى پروونته خوارى، يان بنقيت. هه ر تشت بيوو هه پى و ئاڤ.

جهى مه ژى ل هيللا پيشيا به رهى بوو و تروريستان به رده وام بزاڤ دكرن خوه بگه هيننه چه په ريڼ مه. ژبه ر هندى، هه ما بيژه بشه ف، كه س ژمه نه دنقست و مه هه ميا به هه قه را تا كو سپيډى زيړه فاني دگرت.

شه فقه کي دهما کو ژ بهر هره بای و سهرمایا دژوار من خوه ب
دهرسوک و چاکیتین ستوور پیچایه و نه زی د چه پهری دا زیړه فانیی
دگرم.

دهنگی پیشمه رگه یه کی ژ نیشا بنگه هی و ژ بهر په خی چادری
هاته من. ژ ناخفتنا وی دیاربوو، کو نه وی ب تلفونی لگه ل خاله تا
خو دناخفیت ل دهرقه ی وه لاتی.

ژ ناخفتنا وی نه ز ټیگه هه شتم کو خاله تا وی یا دبیزیتي: (نه م
دزاین جهی وه گه له کی به ترسیه و نه م گه له ک خه مگینین بو وه.
به لی نه ز چوو بوومه چه جی، من ل بهر بهری په ش گه له ک دوعایین
بو ته و هه فالین ته کړین، دا کو خودی وه بیاریزیت و هوون ساخ
بزفړنه فه ناف مال و زاروکیڼ خوه).

وی ژی به رسف ل خاله تی دا و گوټ: خاله ت ته چند پاره ل
چه جی مه زاختن ل سعودی؟ دیار بوو خاله تی دگوټي: من و زه لامي
خوه هه ردوویا دواژه هزار دولاړ مه زاختن.

دهنگی پیشمه رگه ی هات و دگوټ: دواژه هزار دولاړ؟ و بکه نیقه
دگوټي: دی بلا خاله ت، عه ره بیڼ سعودی پاریڼ ته نووشی جان بن،
پاره بو وان دحلالن.

پاشی گوته خاله تا خو: خاله تا منا خوشتقی! تو دزانی نه ز
کړیدارم و نه فه سی مه هه نه ز نه شیا مه کړیا خانی خوه بده م.
نه گهر نه ز پیشمه رگه نه بام، نوکه ژ میژه خودانی زاروکیڼ من ژ
خانی ده ریخستان و هافیتبانه سهر جادی. تو دزانی فی زستانا هو سا
سر و سه قه م، من پاره نه بوون بو هه ردوو زاروکیڼ خوه چاکیتکا
بکړم! فیجا خاله ت دی دوعایین ته چه دهردی من دهرمانکه ن؟ دی
کړیا من پی هیته دان، یان زاروکیڼ من دی پی ب جلوه رگ که فن؟
ئیدی من هه ست کر، کو کزگریوک یا لگه ل دهنگی وی ټیکه ل

دبیت و دیاربوو کانیا ههستین وی پهقی بوو و ئیدی وی
خوه کۆنترۆل نه دکر.

لۆما وی دۆر نه دا خالەتی و بهردهوام بوو و دگۆت:
خالەت ئەگەر تهنی نیشا وان پارا ته بخیرا خوه دابانه
من، دا سى سالا کریا خانىی خوه پێدهم و وی ده می دا
ل قییری بدله کی ئارام، و بیی کو هزرا من ل سهر مال
و زارۆکیـن من بیت، دا شیم شه پری کهم و بهره فانیی ژ
گهل و وهلاتی خوه کهم. لی نوهه ده ما ته دوازده هزار
دۆلار راست برین، کرینه دده فـی عه ره بیـن سه له فیـن
پشته فانیـن داعشا دا، ئو زارۆکیـن من ل بهر سرا فـی
زستانی دبی جـلک و ترسا ده ریخـستاـن وان ژ خانی، شه ف و

روژ ژ سه ری من نه ده رکه فیت، دفی ده می دا، مفایـی دوعایـین ته بو
من چیه؟ خالەتا هیژا سوپاس بو ته، لی ببووره من دوعایـین ته ژ
نه فین، بلا ئەو ژى بو عه ره با بن.

ما گهلۆ بوچی دی هه ردهم مال و پارین خوه کهینه ده فی ماری
و خوه ژى ب دوعایان خاپینین؟ ما چینابیت جاره کی پاری مه بو
سیوی و هه ژارین مه بن و بلا دوعا بو وان بن!

پاشی گۆت: خالەت بخاترا ته و ته له فۆن دائیخست و جگاره یه ک
ژ بهریکا خوه ده ریخست کره د ده فی خوه دا و چاکیتی خوه بهر
سه ری خوه دادا، دا کو دوژمن ئاگری جگارا وی نه بینیت و جگاره
بهردایـی و قومه ک ل جگاری دا و سیهو میلاکین خوه تژی دوکیلا
جگاری کر.

ئەو پېشمەرگى خوە دايە شههیدکرن
دا هەقالى خوە رزگار بکەت
کاوه سەیدا⁽¹⁾

نەمر د ئاخفتنە کا خو
بارزانیی دا دیژیت: ((ئەگەر تە

سەربازەک دیت یی شههید بووی و تڤهنگا وی
یا بپرخ ڤه وگولله نەماینه ل بەر، بزانه کو ئەو پېشمەرگه یه کی
کوردە))

دەما من ئەڤ ئاخفتنا بارزانی دیتی، بیرا من ل شههید کاوه
صدیق سەیدا هات، کو پېشمەرگى زیڤه قانی لقا ئیک بوو و ل
سپیدەهیا روژا 2016.5.3 ل داستانا تلسقۆف شههید بوو.
دەمی شەر گەرم بووی، ل ناڤ تلسقۆف و ب سەدان

تەرۆرىستىن داعش كەفتىنە ئاقا باژىركى و ب دەھان
 ھەمەرېن TNT كرى خۇ ب پېشمەرگەى قە پەقاندى،
 ھەقالەكى كاۋەى ل جھەكى ئاسى دىت، دناق
 تەرۆرىستان دا و ژ ھەقالىن خۇ قەدمىنىت.

كاۋەى دەمى خوە د ترومبىلا پىكاپ دا دھاڧرىتە
 خوارى، لگەل چەكى خوەى پەشاشا، BKC دا كو
 ھەقالى خوە پرزگار بكت و ب BKC ھېرش دكتە
 سەر تەرۆرىستان و د وى دەمى دا، سى ترومبىللىن
 ھەمەرېن شەرى يىن TNT كرى، خوە ب خالا كانتروللى
 و بارەگايى ئاسايشى قە دپەقىنن كو گەلەك نىزىكى
 كاۋەى و ھەقالى وى بوون و د وى دەمى دا كاۋە برىندار
 دىت.

لى دىسان ژى شەپەكى شىرانە دكت و ئىكسەر داعشەكى،
 كول سەر پەشاشا دۆشكى يال سەر ھەمەرې بوو، دكوژىت
 و گەلەك تەرۆرىستىن دى ژى دكوژىت و دبەر پرا داخوازى
 ژ ھەقالى خوە دكت دىژىتتى: تۆ ھەولبەدە خوە پرزگار بكتە،
 ئەزى برىندارم، ئەز نەشىم بھىم، لى تە خەم نەبىت، ھندى
 من فېشەكەك مابىت، دى شەرى كەم و تەرۆرىستان كوژم و
 ناھىلم ب ساخى بكتەمە دەستى وان.

ھەقالى وى پازى نايىت و دىژىتتى: كاۋە تۆ پرزگار ببووى، لى
 تۆى زڧرىقە دا من پرزگار بكتە، قىچا چەوا تە بھىلم و بچم؟
 لى كاۋە ھەر تەكەزى لى دكت و دىژىتتى: شەر گەلەكى
 دژوارە و ئەقە ھاتنە سەر كەلەخى مە، تۆ ھەر نەشىى من
 پرزگار بكتە، قىچا ئەگەر تۆ بىنى ئەم ھەردوو دى شەھىد بىن
 و ئەگەر تۆ بچى دى ئەز تەننى شەھىدبم، دڧىت تۆ ھەر بچى،

هەر پێشمه‌رگه‌یه‌ک بوۆ فی وه‌لاتی گه‌له‌که‌.
هه‌قالی وی ژ ی ب ته‌قه و شه‌ر، خوه‌ پاشقه‌ دکیشتیت و کاوه
ژی ب برینداری هه‌ر شه‌رێ خوۆ دکه‌ت، تا کو ئیک گولله‌ ژ ی ل
سه‌ر BKC یا وی نه‌مای و ب گولله‌یه‌کا ته‌روۆریستان شه‌هید
دیت.

(1) کاوه‌ صدیق علی شه‌هوان، سالآ
1984 هاتیه‌ دنیا یی. 2002 بوویه
پێشمه‌رگێ زێره‌فانیا باره‌گایی
لژنا ناچا سیمیلی یا پارتی. رۆژا
2016/5/3 ل شه‌رێ بنافوده‌نگی
تلسقوف، پشتی شه‌رێکی مه‌زن،
ل هه‌مه‌به‌ری ترۆریستین داعش ل
تلسقوف، باکووری مؤسل شه‌هید
بوو.

ئەۋ گوللەيا گەلەك مەۋق ۋ مەرنى رەزگار كەرنى

پەشتى

ل رۇۋا 2016/5/3 ھەشە تەرۋەستەن

دەش بۇ سەر باۋىركى تەلەسقۇف

و دەقەرا وى ۋ ئالىي پەشمەرگەقە ھاتە شكاندن

و نەزىكى سى سەد تەرۋەستان دناف باۋىركى و

دەرۋەران دە ھاتەنە دۇرپەچكەن، ل رۇۋا 2016/5/4 نەچىركەنا قان

تەرۋەستەن دۇرپەچكى ۋ ئالىي پەشمەرگەقە دەستەپەر، ئىدى يەن

خۇ پەقاندىن و يەن پەشمەرگە كۈشتەن، پەرانىا وان ھاتە كۈشتەن، ۋ

بلى سەزدە كەسان، كو شىابوون خۇ دەرباز بكەن.

دقى شەپى پاقۋەركەن و نەچىركەنى دا، فەرماندا سەپلىكى يا

پەشمەرگى كوردستانى، ب سەرپەرشەيا فەرماندە لىوا تارق ھەرنى⁽¹⁾

و پېشمه رګین زیره فانین لقا ئیکا پارتی ژى، ب سهرپه رشتیا عبدالخالق بابیری⁽²⁾، بهرپرسي لقا ئیک رۆله کى بهرچاف هه بوو.

د ئیک ژ وان دیمه نین شه پری دا، کومه کا پېشمه رګین لقا ئیک خوه دابوونه بهر په خى ترۆمبيله کا شه پرکه را هه ممه ر و شه پر دکرڼ. دوئ گاڤى دا ته روړیسته کی داعش، کو ب نيزکیا چهند متره کان نيزکی و ان خوه د ناف گياى را فه شارتبوو، ئیکسهر پابووڤه و بهرى رۆکیتا خوه یا RPG ئیخسته ناف کوما پېشمه رگا، لى پېشمه رگه نایف ئوره یی⁽³⁾، ژ زیره فانین لقا ئیک،

گه له ک ژ وى بله زتر و دهسته لتر بوو و بهرى ئهو تبلا خوه ل جه له بکا RPG بکیشیت، نایف بهرى نیشانگرى (قناص) دا ته روړیستى نافبرى و گولله یه ک راست بهر دایى. د وى ده می دا دوو کیله کا کیم ژ ده رى RPG چوو و ته روړیست ژى پشتوپشت که فت.

هؤسا گولله یا نیشانگرا فى پېشمه رگه ی شیا کومه کا هه شت نه ه پېشمه رگا ژ مرنه کا مسوگه ر رڼگار بکه ت. کو نایف پشتی هینگى دڤى شه پری دا ب گولله یه کا دى یا نیشانگرى ب سفکی بریندار بو.

پشتی شه پر ب دوماهى هاتى پېشمه رگه یه ک گه هه شتبوو سهر که له خى فى ته روړیستى و RPG یا وى ب گولله فه ئینا بوو. دياره کو نایفى گولله یا نیشانگرى یا ل گولله یا وى یا RPG داى، بهرى ئهو بگه هیت وى ب پېشمه رگا فه بته قینیت

و ھۆسا ژى گوللەيا RPG يا ۋى يا ب ۋى بخۇڧە تەقاندى
ۋى ۋى كۈشتى و بنكى گوللەيى ژى ھىشتا يى مايە د RPG
دا ھەرۋەكى ھوون د ۋىنەى دا دىينن كو ژ ئالىى من ڧە
ۋىنە بو ھاتىە گرتن.

(1) طارق سلیمان رەمەزان ھەرنى،
لسالا 1970 ل گوندى ھەرنى
سەر ب دەڧەرا دىنارتى ڧە ھاتىە
دىنایى. كورپى شەھید سلیمان
ھەرنى يە. سالا 1975 لگەل
مالباتا خوە ئاۋارەى ئىرانى بوۋىە.
سالا 1985 بوۋىە پىشمەرگە. نوکە
ژى ڧەرماندى ڧەرماندا سپىلکى
يا پىشمەرگى کوردستانى يە و ل
ئاكرى دژىت.

جودا يىن سياسى و
لەشکەرى ۋەرگرتىنە.
سالا 2010 ل کۆنگرى
سىزدى يى پارتى
بوۋىە ئەندامى
سەرکردايەتتى. 2011
بوۋىە بەرپرستى لقا ھەشتا
پارتى ل زاخۆ. سالا 2017 بوۋىە
بەرپرستى مىحوەرى لەشکەرىن
رۆژھەلاتى دىجلەى.

(2) عبدالخالق عبدالسلام مصطفى،
ل سالا 1956 ل گوندى بابىرى
دەڧەرا بامەرنى ھاتىە دىنایى.
ل سالا 1982 بوۋىە پىشمەرگە و
کادر. سالا 1987 بوۋىە ئەندامى
لژنا نافچا ئامېدى. 1988 بوۋىە
پەنابەر ل کەمپا ئامەدى پاشى
ل رۆژھەلاتى کوردستانى. سالا
1991 زڧرىڧە کوردستانا ئازاد و
بەردەوام چەند پلە و ئەركىن

(3) نايف عمر يونس ئورەيى لسالا
1972 ل گوندى ئورە ل دەڧەرا
کانىماسى ھاتىە دىنایى. ل سالا
1986 لگەل مالباتا خوە چوۋىە
ناف شورشى. 1988 بوۋىە پەنابەر
ل کەمپا ماردىنى، ل باکوورى
کوردستانى. لسالا 1991 زڧرىڧە
کوردستانا ئازاد و بوۋىە پىشمەرگە
و تا نوھا ژى ھەر پىشمەرگە يە و
ل دھۆكى دژىت.

بېوورن ئەم ھەموو نە پېشمەرگەينە

تا کو بهرى 2014 ژى گەلەك جارا مړوڤى شه رم
دكر ل ڤى وه لاتی بېژیت: ،، ئەز پېشمەرگه
بووم، يان پېشمەرگه مه ،،. چونكى پرانيآ خه لكى
ب چافه كى سڤك ته ماشه ى مړوڤى دكر. چونكى
گەلەكا ژ وان ديرووكا زېړينا داستان و قاره مانىين
پېشمەرگه ى ل بهر چاف نه بوو.

لئ پشتي ل 3.8.2014 داعش هيرش كړيه كوردستانى و روژ بو
روژى پېشمەرگه ى داستانين قاره مانىي توماركرين و نافوده نكي
وى ل هه موو جيهانى به لاف بووى. ئيدى دروشمى (ئەم ھەموو
پېشمەرگه ينه) ل كوڤار، روژنامه، فهيسبووكا، سهر ترومبيل و جلكا
و هه موو جها هاته نه خشاندين و وهكى دروشمه كى گەلەك مشه، ل

ههر جهه کی ب بهر چاقین مروقی دکهفت.

پشتی هیرشا داعش بو سهر پیشمه رگه ل تلسقوف
ل روژا 3.5.2016، یا کو شازده پیشمه رگه تیدا شه هید
بووین و ژماره یه ک ژی برینداربووین و دوو سهد و هه شتی
و شهش تهروریست ژی هاتینه کوشتن.

گه له ک ژ وان پیشمه رگه و خو به خشین دفی شهر ی دا
شه هید بووین، خه لکی دهوکی بوون.

ژ بهر کو شهره کی گه له ک مه زن بوو و هیرشه کا
به رفره بوو. هه رچه نده هیرشا دوژمنی ههر روژا ئیکئی
هاته شکاندن و هیژین وان هاتنه ژنافرن. لی چونکی هیزا
دوژمنی هاتبوو دوړپچکرن و پاشی هاتبوو ژنافرن. لوما

ژی پیا په فی بو دوژمنی نه مابوو و گه له ک تهروریستان، ل ناف
تلسقوف و دوړین وی، خوه دناف گیا و ته حلان را قه شارتبوون. ژ بهر
وی تا روژا سی ژ هیشتا پاقرکنا ده قهری ژ تهروریستان یا به رده وام
بوو. ژ بهر هندی ژی ئەم نه شیاین به ره ی بهیلین و بیننه دهوکی، دا
کو پشکداریی ده بهیا شه هیدین خوه دا بکه یین. ده می پشتی چهنه
روژه کا ده قهر هاتیه پاقرکرن و چ مه ترسی نه مایه لسه به ره ی، ئەز
ژ تلسقوف هاتم دهوکی، ب مه ره ما بهیا شه هیدان و سهره دانا
برینداران. لی تا کو ئەز هاتیم. به هیین شه هیدان ژ مزگه فتان
رابووون. ژ بهر هندی ئەز نه چاربووم بچمه مالین وان، بو به هیی
و ههر دیسان سهر دانا برینداران ژی بکه م، کو پرانیا وان بریندارین
سقک بوون و ژ خه سته خانی هاتبوونه قه مالین خوه.

د فان به هی و سهره دانان دا دوو تیبینین گه له ک سهر و ژهه ف
جودا ل ده ف من چیبوون. هه له بت پرانیا فان پیشمه رگان من دناسین
و، ل روژا شهر ی ژی ئەم پیکفه بووین. هه موو قاره مان، میرخاس و

خودان هه لویستین گه لهک بلندیڼ نه ته وایه تی بوون. لی دهما نه ز ل مالین وان دگه پریام، هه ر مالهک من ل کوژیه کی دهوکی په یداکر، نه ز دشیم بیژم ئیک ژ وان مالا ژی ل تاخه کی نورمالی دهوکی نه بوو. به لکی هه موو ژی ل تاخین (ته جاوز)، خانین ئاخى و ته نه کا و وه کی کولکا بوون.

دهما من دقیا بچمه دهف ئیک ژ وان برینداران، من بته له فونى گوتی: کاک مالا ته ل کیری یه، چه وا بیمه دهف ته؟ گوته من: برا ههما راست وهره (تاخی ته نه کا).

پیشی من هزرکری یی حه نه کا دکه ت. پاشی پشتی وی نه و جه بو من وه سفکری و من په یداکری، ده می نه ز گه هه شتیمه ویری، من دیت کو براستی ژی تاخی ته نه کا بوو.

نه فقه حالی پیشمه رگانه یین خوه دده نه شه هید و بریندارکرن بو فی وه لاتى. ژ نیزکی مالین 10 شه هید و بریندارین وی شه ری، یین وان دوو سی روژان، نه ز چوویمی، هه موو ژی ل تاخین ته نه کا، ته جاوزا و کولکین بیسه روبه ر بوون.

ژ خوه حالی گنده له به رپرس و بازارگان و ملیاردیر و دز و مافیایین فی وه لاتى ژى، هوون باش دزانن، نه ز بو وه شروفه ناکه م و پیدفی ناکه ت بو وه به حسا فیلا، گر، باخ، قه سړین حه فت ده ری وووو.... بکه م!!!! کو گه لهک ژ وان ژى درووشمی (نه م هه موو پیشمه رگه ینه) بلند دکرن.

ژ بهر هندى نه ز ژى دیژم: نه خیر بیوورن، دره وه نه م هه موو نه پیشمه رگه ینه. ته نی ئاکنجیین تاخین ته جاوز و ته نه کا و خودانیڼ کولکا پیشمه رگه نه و نه م یین دی ژى

رەزگار كېستەيى

ل ئۆز سىبەرا چا

ئۆزبېكەستان شۆرەش و بەرخوۋەدانى

ئەم

كورد ھەردەم دېيىڭ: ئەم مېرخاسىن باشىن، لى د تۆماركنا دىرووكا قى مېرخاسىن دا ئەم گەلەك بىخەم بوۋىنە. ئۆزبېك ئۆز تىشتى مە يى تۆمار و دەكۆمەنت كرى گەلەك كىمە و ئەگەر ھەبىت ئۆز پىراناۋى، يان داگىركەرىن كوردستان، يان ئۆز بىانيان تۆماركرىە.

پشتى من و گرۆپەك ئۆز ھەقائىن خوە، گەلەك بزاڧكرىن كو دىرووكا شۆرشا گولانى ل دەڧەرا بەھدىنان، ب شۆۋەيەكى سىستەماتىك

و ئەكادىمىك تۆمار بگەين و ھەموو بزاڧىن مە بەھروە چوۋىن. ئىدى من بىرارا خوە دا، كو ئەز ۋەك پىشمەرگەيەكى شۆرشا گولانى، شىانن خوە يىن كەسى بكارىنم و ئەو پروودانىن ئەز دناڧ دا ئىيىم و تىشتى ل بىرا من، ئەز وان تۆمار بگەم.

ئەڧ پەرتوۋكە ئۆز بەرگىن ئىككى يە دڧى وارى دا. ئەگەر ئىان دەلىقىن بەدەتە من، دى بەرگىن دىزى د دوۋڧدا ھىن.